

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2013

Καταγραφή φαινομένων, ζητημάτων και κρουσμάτων
ρατσισμού, διακρίσεων, ξενοφοβίας αλλά και
Ερευνητικών Μελετών ή Καλών Πρακτικών της
Διοίκησης στους 6 κρίσιμους τομείς της
Απασχόλησης,
της Νομοθεσίας, της Εκπαίδευσης, της Στέγασης,
της Ρατσιστικής Βίας και της Υγείας & Πρόνοιας.

Νάσος Θεοδωρίδης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

**A) Παραβιάσεις δικαιωμάτων σε επίπεδο απασχόλησης
(εργασιακές συνθήκες και αμοιβές εργασίας)**

1. Εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομικών για αναδρομικό
"χαράτσι" στους ξένους εργάτες γης της Μανωλάδας

2. Απέλαση λόγω έλλειψης ενσήμων

3. Αλλοδαπός μικροπωλητής νεκρός στις γραμμές του τρένου
ύστερα από καταδίωξη από τη Δημοτική Αστυνομία της Αθήνας

4. Μεσαιωνικές εργασιακές συνθήκες στο Λαχανά Θεσσαλονίκης

5. Απλήρωτη 12ωρη εργασία μεταναστών στην Αιτωλοακαρνανία

B) Επιστημονικές έρευνες

1. Επιστροφή στην Αλβανία 180.000 Αλβανών μεταναστών της Ελλάδας
2. Επιστημονική έρευνα του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου για τους μετανάστες αφρικανικής καταγωγής
3. Έρευνα της Ειδικής Υπηρεσίας Ελέγχου και Ασφάλισης

Γ) Καλές Πρακτικές

Υλοποίηση Ευρωπαϊκού Προγράμματος από τις Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας με στόχο τη διευκόλυνση της πρόσβασης μεταναστών σε δημόσια αγαθά και υπηρεσίες

2. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

A) Εξελίξεις σε επίπεδο ελληνικής νομοθεσίας

1. Αλλαγή θεσμικού πλαισίου για τους μετανάστες και κωδικοποίηση διατάξεων
2. Νομοθετική ρύθμιση για εικονικούς γάμους αλλοδαπών
3. Αλληπάλληλες απόπειρες νομοθέτησης κατά του ρατσισμού
4. Νέα νομοθεσία για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων
5. Η διαδικασία δημιουργίας υπηρεσιών «μίας στάσης» για τους υπηκόους τρίτων χωρών

B) Δικαστικές αποφάσεις και γνωμοδοτήσεις οργάνων και Επιτροπών

1. Επιβολή υπερβολικής ποινής κατά αλλοδαπού με δικαστική απόφαση για υπόθεση κλοπής ποδηλάτων
2. Αναστολή έκδοσης δύο Κούρδων από τον Άρειο Πάγο
3. Πάτρα: 29 μήνες φυλάκισης σε δύο λιμενικούς και έναν ελαιοχρωματιστή που λήστευαν μετανάστες

3. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

A) Κρούσματα διακρίσεων στο χώρο της Εκπαίδευσης

- 1. Έρευνα του “Independent” στην Ελλάδα «Ναζί στα σχολεία – Πώς η Χρυσή Αυγή γαλουχεί την επόμενη γενιά**
- 2. Τρίτη ευρωκαταδίκη Ελλάδας για ρατσισμό λόγω σχολείου-γκέτο για Ρομά Σοφάδων**
- 3. Καταγγελία γονέων για ρατσιστική ενέργεια της διευθύντριας στο 52ο Λύκειο Αθηνών**
- 4. Επιστολή της αξιωματικής αντιπολίτευσης προς την Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου σχετικά με την παραβίαση του δικαιώματος στην εκπαίδευση των παιδιών Ρομά σε πολλές περιοχές της Ελλάδας**

B) Καλές Πρακτικές

- 1. Προγράμματα για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, ιστορίας και πολιτισμού σε ενήλικες μετανάστες**
- 2. Δημιουργία διαπανεπιστημιακής ομάδας στο Α.Π.Θ. με στόχο την προώθηση της πολυπολιτισμικότητας στην εκπαίδευση**
- 3. Μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας από Δήμο Αθηναίων και οργάνωση μεταναστών δεύτερης γενιάς**
- 4. Εξετάσεις Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης για υπαγωγή αλλοδαπών στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος για το έτος 2013**
- 5. Υλοποίηση Προγράμματος διαδραστικών εκστρατειών στα σχολεία με στόχο την ένταξη των παιδιών των μεταναστών**
- 6. Πρόγραμμα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του ΑΠΘ για τη σχολική ένταξη των παιδιών των Ρομά**
- 7. Συνέχιση Προγράμματος Εκπαίδευσης παιδιών της Μουσουλμανικής μειονότητας**
- 8. Μαθήματα Ελληνικών σε Μετανάστες από το Κέντρο «ΔΗΜΗΤΡΑ»**
- 9. Πρόγραμμα του ΑΠΘ για παροχή δεύτερης σχολικής ευκαιρίας για μητέρες Ρομά στη Θεσσαλονίκη**
- 10. Πρόγραμμα του Δήμου Κορυδαλλού για εκπαίδευση των μεταναστών στην ελληνική γλώσσα, την ελληνική ιστορία και τον ελληνικό πολιτισμό**
- 11. Πρόσληψη ιεροδιδασκάλων στη Θράκη**

12. Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των Παιδιών Ρομά» από τη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών

4. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΣΤΕΓΑΣΗΣ

A) Κέντρα υποδοχής αιτούντων άσυλο

1. Δραματική η κατάσταση των προσφύγων από Συρία στη Λέρο και σε άλλα νησιά του βορειανατολικού Αιγαίου
2. Περιστατικά ψώρας σε κρατούμενους μετανάστες στο Αστυνομικό Τμήμα Μαρκόπουλου
3. Άθλιες συνθήκες για τους μετανάστες στα κρατητήρια του λιμεναρχείου Σάμου
4. Εξέγερση κρατούμενων μεταναστών στην Αμυγδαλέζα εξαιτίας των άθλιων συνθηκών διαβίωσης
5. Απαράδεκτες συνθήκες κράτησης μεταναστών στο Τμήμα Βατοπεδίου Χαλκιδικής
6. Απεργία πείνας αλλοδαπών στα κρατητήρια του Πειραιά λόγω άθλιων συνθηκών
7. Απελπιστική κατάσταση διαβίωσης μεταναστών στο στρατόπεδο κράτησης της Κορίνθου
8. Απόπειρα αυτοκτονίας στο κέντρο κράτησης αλλοδαπών Δράμας
9. Επιτροπή πολιτών για διερεύνηση συνθηκών κράτησης σε Α.Τ. Μοσχάτου
10. Κοζάνη: Αυτοκτονία 26χρονου μετανάστη στα κρατητήρια
11. «Κολαστήρια» για τους μετανάστες τα Α.Τ του Πειραιά
12. Συνθήκες εξόντωσης στο Κέντρο Υποδοχής Προσφύγων στο Λαύριο
13. Νεαρός μετανάστης απαγχονίστηκε στο ΑΤ Γρεβενών
14. Απόπειρα αυτοκτονίας μετανάστη στο κέντρο κράτησης της Κορίνθου λόγω κακών συνθηκών
15. Στο νοσοκομείο μετανάστης απεργός πείνας στο ΑΤ Δραπετσώνας

16. Δεύτερη ανθρωπιστική κρίση μέσα στο 2013 για τους διαβιούντες στο Κέντρο Προσφύγων στο Λαύριο

17. Αποχή από το φαγητό 400 κρατούμενων μεταναστών στο Κέντρο κράτησης της Κομοτηνής ως διαμαρτυρία για τις συνθήκες διαβίωσης

18. Θάνατος του Αφγανού πρόσφυγα Νεζάμ Χακιμί, που κρατούνταν επί 4 μήνες στο στρατόπεδο συγκέντρωσης Κορίνθου

B) Ζητήματα παραβίασης του δικαιώματος στη στέγαση και στο άσυλο

1. Στεγαστικά προβλήματα των Ρομά Πιερίας

2. Η υπόθεση της απαγωγής του Μπουλούτ Γιαϊλά

3. Άκαρπη η έρευνα του υπουργείου Δικαιοσύνης – Αγνοείται η τύχη των 502 παιδιών των φαναριών

4. Κυβερνητικές παραδοχές και σιωπές στη Βουλή για την περιθωριοποίηση των Ρομά

5. Επαναπροωθήσεις αιτούντων άσυλο από τη Λήμνο

6. Έξωση των Ρομά Χαλανδρίου

7. Η κρατική αδιαφορία αναγκάζει τους εθελοντές να διακόψουν τη σίτιση προσφύγων στο λιμάνι Μυτιλήνης

8. Η Ομάδα Εργασίας του ΟΗΕ για την Αυθαίρετη Κράτηση εκφράζει την ανησυχία της για τις συνθήκες κράτησης και την περιορισμένη πρόσβαση σε νομική συνδρομή

9. Επιχείρηση κατεδάφισης καταυλισμού Ρομά στα Βραχνέικα Πάτρας

10. Συνθήκες διαβίωσης των Ρομά στον οικισμό Μαύρικα Καρδίτσας

11. Πνιγμός 24 μεταναστών στο Αιγαίο τον Ιούλιο του 2013

12. Καταγγελίες αιτούντων άσυλο από Συρία για προσπάθειες επαναπροώθησης τους στην Τουρκία

13. Πενήντα ένας πρόσφυγες (οι 14 παιδιά) κρατούνταν επί 6 μέρες σε λυόμενο-κλουβί στη Χίο

14. Απόπειρα απέλασης Σύρου αντικαθεστωτικού δικηγόρου

15. Η Ύπατη Αρμοστεία ζήτησε διευκρινίσεις για την τύχη Σύρων προσφύγων στον Έβρο

16. Ναυάγιο με 12 νεκρούς μετανάστες έξω από την Αιτωλοακαρνανία

17. Ρατσιστική επιχείρηση της ΕΛΑΣ στον οικισμό των τσιγγάνων στα Νεροκούρου Χανίων

Γ) Καλές Πρακτικές

Δημιουργία ειδικής ομάδας για τις εκκρεμείς υποθέσεις ασύλου

Δ)) Δικαστικές αποφάσεις, εκθέσεις, γνωματεύσεις και έρευνες για ζητήματα Στέγασης / Διαμονής

1. Καταδίκη της Ελλάδας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων Ανθρώπου για συνθήκες κράτησης Αλβανού υπηκόου

2. Επιστολή του Συνηγόρου του Πολίτη προς το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης με αίτημα τον περιορισμό της διοικητικής κράτησης και ενίσχυση των μέτρων φιλοξενίας και φροντίδας ασυνόδευτων ανηλίκων

3. Έκθεση της Human Rights Watch σχετικά με σοβαρές αστυνομικές αυθαιρεσίες στην επιχείρηση Ξένιος Ζευς

4. Έρευνα της Διεθνούς Αμνηστίας για τα σύγχρονα στρατόπεδα συγκέντρωσης

5. AFFAIRE HOUSEIN c. GRÈCE: Καταδίκη της Ελλάδας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

6. Καταγγελίες για επαναπροωθήσεις και κακομεταχείριση προσφύγων σε Έκθεση της Διεθνούς Ομοσπονδίας για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου

7. Σχεδόν 4.200 αιτήσεις διεθνούς προστασίας στους πρώτους έξι μήνες λειτουργίας της Υπηρεσίας Ασύλου του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης

5. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΡΑΤΣΙΣΤΙΚΗΣ

ΒΙΑΣ

A) Ενδεικτική περιπτωσιολογία κρουσμάτων που σχετίζονται με ρατσιστική βία

- 1. Αυθαιρεσία και ρατσιστικές απειλές κατά μεταναστών στο Αστυνομικό Τμήμα Πειραιά**
- 2. Ανήλικοι αλλοδαποί από Συρία και Αφγανιστάν έπεσαν θύματα ξυλοδαρμού**
- 3. Δολοφονία 50χρονου αλλοδαπού στην Αργυρούπολη**
- 4. Δολοφονική επίθεση χρυσαυγίτων σε μετανάστες και βασανισμός τους από αστυνομικούς στο Παλιό Λιμάνι**
- 5. Εκδίωξη υπέργηρης πωλήτριας κουλουριών επειδή ήταν από την πρώτην ΕΣΣΔ**
- 6. Ποινική δίωξη για το χρυσαυγίτικο βίντεο με τις απειλές βουλευτών κατά αλλοδαπών**
- 7. Έλληνες λήστεψαν στην Πρέβεζα μετανάστες μεταμφιεσμένοι σε αστυνομικούς**
- 8. Επίθεση κατά αλλοδαπού στα Άνω Λιόσια**
- 9. Επίθεση σε μετανάστες στις Μοίρες Ηρακλείου μπροστά στο παιδί τους**
- 10. Επιχείρηση στον καταυλισμό των Ρομά στο Πυρί Θηβών**
- 11. Επίθεση χρυσαυγίτων κατά Πακιστανών μεταναστών στο Ηράκλειο Κρήτης**
- 12. Ξυλοδαρμός μεταναστών από εργοδότες τους στην Κρήτη**
- 13. Συλλήψεις για την επίθεση κατά αλλοδαπών στη Λάρισα**
- 14. Ρατσιστικό κρούσμα από χρυσαυγίτες στην Ιεράπετρα**
- 15. Αστυνομικοί χτύπησαν και συνέλαβαν μετανάστη επειδή μίλησε στα ΜΜΕ**
- 16. Καταγγελία για βασανισμό ανηλίκου στην Αμυγδαλέζα**

17. Λαμία: 18 μήνες σε χρυσαυγίτη που χτύπησε μετανάστη
18. Μανωλάδα: Πυροβόλησαν στο ψαχνό 200 εργάτες φράουλας που ζητούσαν πληρωμή
19. Σύλληψη 38χρονου για υπόθαλψη των δραστών της Μανωλάδας
20. Μαχαίρωμα μετανάστη στην πλατεία Αριστοτέλους της Θεσσαλονίκης
21. Δολοφονική επίθεση κατά Πακιστανού μετανάστη στα Πετράλωνα
22. Ρατσιστική επίθεση στον Πειραιά κατά Αιγύπτιου μετανάστη
23. Σωματική βλάβη σε πρόσωπο 15χρονου Αφγανού
24. Συγκάλυψη ρατσιστικής βίας από το Αστυνομικό Τμήμα Νέας Μάκρης
25. Καταγγελίες για τρομοκράτηση μουσουλμάνων στην πλατεία της Ξάνθης
26. Ομάδες εφόδου χρυσαυγιτών σε Κυψέλη και Άγιο Παντελεήμονα
27. Παιδιά από το Αφγανιστάν καταγγέλλουν βασανιστήρια στην Ελλάδα
28. Έκρηξη ρατσιστικής βίας στην πλατεία Αττικής
29. Ρατσιστική επίθεση από νεοναζί στην Καλλιθέα
30. Ρατσιστική επίθεση σε ποδοσφαιριστή
31. Επίθεση κατά μετανάστη στον Κολωνό
32. Ξυλοδαρμός αλλοδαπών επιβατών τρόλεϊ
33. Σύλληψη 33χρονου για ρατσιστικές επιθέσεις σε βάρος μετανάστη στη Νέα Σμύρνη
34. Επίθεση ναζιστών εναντίον Ρομά στο Νοσοκομείο Καλαμάτας
35. Σύλληψη αστυνομικού του ΑΤ Καμινίων για εκβιασμό μετανάστη
36. Σύλληψη του διοικητή του ΑΤ Ρέντη για κλοπή 4.000 ευρώ από μετανάστη

37. Τάγμα εφόδου της Χρυσής Αυγής χτύπησε τον συγγενή του δολοφονημένου Σαχζάτ Λουκμάν

38. Χανιά: Ρατσιστική επίθεση σε βάρος μεταναστών

40. Άγριος ξυλοδαρμός αλλοδαπών στο Πυργί της Χίου

41. Χρυσουαυγίτες ξυλοκόπησαν μετανάστη στην Κέρκυρα και τον πέταξαν σε κάδο σκουπιδιών

42. Ρατσιστική επίθεση στη Λένορμαν στον Κολωνό

43. Εργοδότης χτύπησε μετανάστη εργάτη που «τόλμησε» να ζητήσει δεδουλευμένα 18 μηνών

B) Επιστημονικές και κοινωνικές έρευνες - Θεσμικές και κοινωνικές προσπάθειες καταγραφής του φαινομένου της ρατσιστικής βίας

1. Εκατόν τέσσερα περιστατικά συγκέντρωσε το Δίκτυο Καταγραφής Ρατσιστικής Βίας το πρώτο οκτάμηνο του 2013

2. Διεθνής Αμνηστία: Ρατσισμός, βία και εκμετάλλευση μεταναστών στην Ελλάδα

3. Έκθεση του Στέητ Ντιπάρτμεντ για το τράφικινγκ στην Ελλάδα. Επισημαίνει ατιμωρησία κυβερνητικών αξιωματούχων

4. Έρευνα του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου σχετικά με το φόβο Αφρικανών μεταναστών στην Ελλάδα λόγω της ρατσιστικής βίας που υφίστανται

5. Έρευνα καταρρίπτει την ταύτιση των Ρομά με την εγκληματικότητα

6. Έκθεση του Επιτρόπου του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα κ. Μούζνιεκς για το φαινόμενο της ρατσιστικής βίας και για τη Χρυσή Αυγή

Γ) Παρεμβάσεις θεσμικών οργάνων σχετικά με θέματα ρατσιστικής βίας και Καλές Πρακτικές

1. Παρατηρήσεις προς την Ελλάδα από το Συμβούλιο της Ευρώπης σχετικά με βασανιστήρια κατά αλλοδαπών
2. «Αρκετά!»: Πρόγραμμα κατά της ρατσιστικής βίας
3. Πλήθος αντιδράσεων θεσμικών φορέων για τη ρατσιστική επίθεση στη Μανωλάδα
4. Έναρξη λειτουργίας Υπηρεσιών κατά της ρατσιστικής βίας
5. Εξιχνίαση τεσσάρων ρατσιστικών επιθέσεων από τις νέες Υπηρεσίες κατά της ρατσιστικής βίας
6. Έκθεση Συνηγόρου του Πολίτη για το φαινόμενο της ρατσιστικής βίας
7. Απαγόρευση διανομής τροφίμων από τη Χρυσή Αυγή στη Νίκαια
8. Προστασία των θυμάτων εμπορίας στη Μανωλάδα από την Εισαγγελία του Αρείου Πάγου
9. Συλλήψεις ηγετικών στελεχών της Χρυσής Αυγής
11. Καταδίκη για ρατσιστικό εμπρησμό καταστήματος
12. Καταδίκη δύο λιμενικών για βασανιστήρια κατά αλλοδαπού

6. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΡΟΝΟΙΑΣ

A) Κρούσματα παραβιάσεων του δικαιώματος σε υγεία και Πρόνοια

1. Χωρίς χρηματοδότηση το κέντρο ασυνόδευτων ανηλίκων στη Μυτιλήνη
2. Προκαταρκτική εξέταση σε βάρος εργαζομένων του Νοσοκομείου Σάμου, λόγω διαμαρτυρίας για τη ρατσιστική αιμοδοσία της «Χρυσής Αυγής»
3. Ρατσιστικοί έλεγχοι χρυσαυγιτών σε νοσοκομείο της Νίκαιας για εντοπισμό αλλοδαπών νοσοκόμων
4. Δεμένοι με χειροπέδες νοσηλεύονται μετανάστες παρά τις αντίθετες ιατρικές εντολές

5. Διοργάνωση ρατσιστικής αιμοδοσίας μόνο για Έλληνες από τη Χρυσή Αυγή στη Λάρισα
6. Κίνδυνος αποχωρισμού μητέρας από παιδί που γέννησε σε μαιευτήριο
7. Κατάργηση επιδόματος πολυτέκνων για μεταναστούπουλα που δεν έχουν ελληνική ιθαγένεια
8. Προσφυγή του Φόρουμ Μεταναστών, του Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες και γιατρών στο Συμβούλιο Επικρατείας για τη διαφοροποίηση των νοσηλίων των αλλοδαπών μη μονίμων κατοίκων Ελλάδας

B) Καλές πρακτικές

1. Υπουργική απόφαση για ιατρικό έλεγχο εισερχόμενων μεταναστών
2. Εμβολιασμός ΡΟΜΑ από το ΙΑΚ Δήμου Αλεξάνδρειας

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2013

1. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

A) Παραβιάσεις δικαιωμάτων σε επίπεδο απασχόλησης (εργασιακές συνθήκες και αμοιβές εργασίας)

1. Εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομικών για αναδρομικό "χαράτσι" στους ξένους εργάτες γης της Μανωλάδας

Όσοι αλλοδαποί υπήκοοι τρίτων χωρών (εκτός ΕΕ) με άδεια εργασίας εργάτες γης δεν είχαν πραγματοποιήσει κατά το 2012 καμία ημέρα εργασίας με το εργόσημο, κλήθηκαν μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 2013 να καταβάλλουν

εφάπαξ (χωρίς καμιά δόση δηλαδή) την ετήσια ασφαλιστική εισφορά που αντιστοιχεί στην ασφαλιστική κατηγορία που έχουν καταταγεί το έτος 2012, προσαυξημένη κατά 50%, προκειμένου να θεωρήσουν τα βιβλιάρια υγείας¹. Η θεώρηση αφορά στη "χορήγηση των βεβαιώσεων για ανανέωση των αδειών διαμονής των εργατών γης - υπηκόων τρίτων χωρών".

Τα παραπάνω μεταξύ άλλων αναφέρονται σε εγκύκλιο του υπουργείου Οικονομικών που αφορά και τους εργάτες γης στη Μανωλάδα και απεστάλη στις κατά τόπους υπηρεσίες του με ημερομηνία 30/4/2013.

Και η ανακοίνωση συνεχίζει: "Πρόκειται για ένα αποκλειστικά εισπρακτικό μέσο, με το οποίο αλλοδαποί εργάτες γης, οι οποίοι στις περισσότερες περιπτώσεις δεν είχαν ενημερωθεί για την εφαρμογή του εργόσημου, καλούνται εκ των υστέρων, με την απειλή μη ανανέωσης της άδειας εργασίας, να πληρώσουν το κόστος εισφορών εκατόν πενήντα ημερών εργασίας, προσαυξημένου μάλιστα κατά 50%, δήθεν για την περίθαλψη (ανανέωση του βιβλιαρίου υγείας) για ένα χρονικό διάστημα που έχει λήξει εδώ και τέσσερις μήνες!

Παράλληλα (αυτό που δεν λέει η εγκύκλιος) υπήκοοι τρίτων χωρών εργάτες γης αποκλειστικά φέρουν την ευθύνη για τη μαύρη εργασία, αφού δεν υπάρχει ο παραμικρός καταλογισμός για εκείνους που τους απασχολούν. Με το πρόσχημα αυτό, μετανάστες και μετανάστριες που ως τώρα και με τη βούλα ήταν "νόμιμοι", γίνονται "νόμιμα" βορά στις βουλήσεις εργοδοτών, ενώ ταυτόχρονα υπό αίρεση τίθεται και το ζήτημα των δεδουλευμένων και κατά συνέπεια της ίδιας της παραμονής τους στη χώρα!

2. Απέλαση λόγω έλλειψης ενσήμων

Με απέλαση σε εμπόλεμη ζώνη της Συρίας αντιμετωπίστηκε Σύρος πατέρας 4 παιδιών που εδώ και 17 χρόνια μένει στη χώρα μας και τα παιδιά του έχουν γεννηθεί στη χώρα μας γιατί δεν κατάφερε να μαζέψει τα απαραίτητα ένσημα ώστε να ανανεώσει την άδεια παραμονής του, όπως καταγγέλλει ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων του 1ου Δημοτικού σχολείου Γαλασίου, όπου φοιτούν τα 4 παιδιά του². Ο Ζ.Ν. είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα του πώς η οικονομική κρίση και η προβληματική έως ανύπαρκτη μεταναστευτική πολιτική οδηγούν ένα κομμάτι της κοινωνίας της χώρας μας σε απελπισία, φτώχεια και εν τέλει σε κρατητήρια και στην απειλή για νέο ξεριζωμό ολόκληρων οικογενειών, τα παιδιά των οποίων γνωρίζουν την Ελλάδα ως μόνη πατρίδα τους.

Όπως διηγείται στην "Αυγή", ο πρόεδρος του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων του 1ου Δημοτικού Γαλασίου όπου φοιτούν τα παιδιά του ηλικίας 11, 10 (δίδυμα) και 6 χρόνων, Δ. Σταμούλης, ο Ζ.Ν. κατέληξε στο αστυνομικό τμήμα προκειμένου να επιλύσει μια διαφορά με την ιδιοκτήτρια του σπιτιού που νοίκιαζε και εκεί διαπιστώθηκε πως δεν έχει ανανεωθεί η άδεια

---

¹ <http://left.gr/news/anadromiko-haratsi-stoys-xenoys-ergates-gis-tis-manoladas>

² ΑΥΓΗ, 11 Ιανουαρίου 2013

παραμονής. Η διαφορά με την ιδιοκτήτρια ήταν ότι ο Ζ.Ν. απειλούνταν με κόψιμο του ρεύματος καθώς είναι μακροχρόνια άνεργος, ο λόγος δηλαδή που εξέπεμψε και της νομιμότητας εφόσον δεν έχει συγκεντρώσει τα απαραίτητα ένσημα. Η οικογένεια εδώ και αρκετούς μήνες όπως πληροφορεί ο Σύλλογος Γονέων, επιβιώνει με λιγοστά μεροκάματα και την αρωγή πολλών γονέων από το ίδιο το σχολείο των παιδιών του. Το ίδιο αυτό σχολείο στέκεται δίπλα του και αυτή τη φορά και οργανώνει συγκέντρωση διαμαρτυρίας σήμερα στις 6 μ.μ. έξω από το Α.Τ. Γαλασίου.

3. Αλλοδαπός μικροπωλητής νεκρός στις γραμμές του τρένου ύστερα από καταδίωξη από τη Δημοτική Αστυνομία της Αθήνας

Σύμφωνα με συγκλίνουσες, επώνυμες αναφορές της Παρασκευής 1/2/2013, το βράδυ, μικροπωλητής από τη Σενεγάλη σκοτώθηκε καθώς έπεσε στις γραμμές του Ηλεκτρικού στο Θησείο προσπαθώντας να ξεφύγει από δημοτικούς αστυνομικούς που τον καταδίωκαν³. Επέμβαση των ΜΑΤ εναντίον των συγκεντρωμένων μετά το δυστύχημα.

Στο σημείο συγκεντρώθηκε αμέσως πολύς κόσμος, κυρίως μικροπωλητές-συνάδελφοι του νεκρού, περαστικοί και μέλη αντιρατσιστικών οργανώσεων. Λίγο αργότερα, επενέβησαν δυνάμεις των ΜΑΤ που απώθησαν βίαια με χρήση χημικών τους συγκεντρωμένους προς το Μοναστηράκι, με κάποιες πληροφορίες να μιλούν και για προσαγωγές. Η κυκλοφορία στις γραμμές του ηλεκτρικού είχε εν τω μεταξύ διακοπεί για περισσότερο από 2 ώρες, με την ενημέρωση προς του επιβάτες να αναφέρει πως η κυκλοφορία του τρένου προς το Θησείο είχε διακοπεί επειδή «υπήρξε είσοδος ατόμου στη γραμμή». Ο νεκρός, 39 χρονών, κατάγεται από τη Σενεγάλη, και, σύμφωνα με κάποιες αναφορές, ήταν πατέρας δύο παιδιών. .

Συγκεκριμένα, λίγο μετά τις 10 το βράδυ, πάνω από 200 μετανάστες από τη Σενεγάλη εξοργισμένοι από τη ρατσιστική δολοφονία του συμπατριώτη τους από δημοτικούς αστυνομικούς που τον καταδίωκαν, συγκεντρώθηκαν στο σταθμό του Θησείου, απαιτώντας την τιμωρία των δημοτικών αστυνομικών που καταδίωξαν το μετανάστη.

Διμοιρίες των ΜΑΤ έκαναν την εμφάνισή τους αμέσως, επιτέθηκαν στους μετανάστες και σε αλληλέγγυους, κάνοντας χρήση δακρυγόνων και κλομπ. Κάποιοι μετανάστες οδηγήθηκαν με κλούβα της αστυνομίας στη ΓΑΔΑ, οι αστυνομικοί μιλούσαν για “μάρτυρες” που τους οδηγούσαν να καταθέσουν για το “δυστύχημα”. Περίπου 100 Σενεγαλέζοι έφυγαν κυνηγημένοι με μπλοκ, σχηματίζοντας πορεία απομακρυνόμενοι από το σταθμό του Θησείου. Μέλη της Κίνησης “Απελάστε το Ρατσισμό” που βρέθηκαν στο σταθμό, πληροφορήθηκαν από Σενεγαλέζους μετανάστες πως έχουν γίνει 4-5 προσαγωγές από τα ΜΑΤ».

Το περιστατικό περιγράφει και ο Γ. Κωνσταντίνου από την ΚΕΕΡΦΑ (Κίνηση Ενωμένοι Ενάντια στο Ρατσισμό και τη Φασιστική Απειλή):

---

³ <http://www.left.gr/article.php?id=23001>

«Η καταδίωξη ομάδας αστυνομικών του Δήμου Αθήνας στο Θησείο κατάληξε στη δολοφονία του Μπαμπάκης Ντιάε, 39 ετών από τη Σενεγάλη. Η επίθεση των δημοτικών αστυνομικών δεν σταμάτησε ούτε όταν ο μικροπωλητής έφτασε στο αδιέξοδο πάνω από τη γέφυρα του τρένου του ΗΣΑΠ όπου ένας δημοτικός αστυνομικός τον καταδίωκε μέχρι που έπεσε στο κενό με το κεφάλι πάνω στις γραμμές. Εκεί άφησε τη τελευταία του πνοή.

Ακολούθησε ένα όργιο αστυνομικής αυθαιρεσίας και τρομοκρατικής χυδαίας παρουσία των ένστολων νεοναζί του Δένδια. Κατέφθασαν βρίζοντας χυδαία, ψέκασαν με χημικά και επιτέθηκαν με ρόπαλα στους συγκεντρωμένους μετανάστες και τα μέλη της ΚΕΕΡΦΑ που βρέθηκαν εκεί αμέσως.

4. Μεσαιωνικές εργασιακές συνθήκες στο Λαχανά Θεσσαλονίκης

Συνθήκες που θυμίζουν Μεσαίωνα περιέγραψε στις 29 Απριλίου 2013 στους έκπληκτους αστυνομικούς, 46χρονη αλλοδαπή η οποία κατήγγειλε ότι 44χρονος, που την απασχολούσε στην κτηνοτροφική μονάδα που διατηρεί στην περιοχή του Λαχανά στη Θεσσαλονίκη, την παρενοχλούσε σεξουαλικά, την ανάγκαζε να κοιμάται δίπλα στα ζώα, ενώ είχε βάλει και έναν 80χρονο να την προσέχει για να μην δραπετεύσει⁴.

Η γυναίκα κατόρθωσε να ξεφύγει από τη φυλακή της, το πρωί της Κυριακής, και να καταγγείλει στο Τμήμα Καταπολέμησης Εμπορίας Ανθρώπων της Ασφάλειας Θεσσαλονίκης τις τραγικές συνθήκες που βίωνε στα χέρια του "εργοδότη" της. Συγκεκριμένα, όπως αναφέρεται σε ανακοίνωση της αστυνομίας "κατά το χρονικό διάστημα των τελευταίων δυόμισι ετών, 44χρονος ομογενής, εκμεταλλευόταν την εργασία της σε κτηνοτροφική μονάδα που διατηρούσε στην περιοχή του Λαχανά Θεσσαλονίκης είτε με τη χρήση και απειλή σωματικής βίας είτε με την κατά περίπτωση παρακράτηση του δελτίου αστυνομικής της ταυτότητας, δίχως να της καταβάλει το σύνολο της προσυμφωνημένης αμοιβής. Επίσης, η 46χρονη, διέμενε σε πρόχειρο κατάλυμα, που βρίσκονταν στον ίδιο χώρο εκτροφής και σταυλισμού των ζώων, ενώ κατήγγειλε και την σε βάρος της σεξουαλική παρενόχληση από τον 44χρονο.

Επιπλέον, σύμφωνα με την καταγγελία της 46χρονης, 80χρονος ομογενής, την επιτηρούσε προκειμένου να μη διαφύγει, καθώς επίσης επόπτευε και την ορθή εκτέλεση των εργασιών που της είχαν αναθέσει".

Αμέσως μετά την καταγγελία, αστυνομικοί εντόπισαν και συνέλαβαν τους δράστες στην οικία του 44χρονου, στην περιοχή του Λαγκαδά.

Οι συλληφθέντες, με τη δικογραφία που σχηματίζεται σε βάρος τους θα οδηγηθούν στον κ. Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Θεσσαλονίκης.

5. Απλήρωτη 12ωρη εργασία μεταναστών στην Αιτωλοακαρνανία

---

⁴ <http://left.gr/news/manolada-sto-lahana-thessalonikis>

Τέσσερις Έλληνες μία Ελληνίδα και δύο Ρουμάνοι συνελήφθησαν στις 30 Νοεμβρίου 2013 στο Αιτωλικό Αιτωλοακαρνανίας ως μέλη κυκλώματος εμπορίας ανθρώπων με σκοπό την εργασιακή εκμετάλλευση⁵.

Σύμφωνα με την αστυνομία, το κύκλωμα είχε συγκεντρώσει περίπου 60 άτομα από διάφορα χωριά της Ρουμανίας, τα οποία με ειδικά ναυλωμένο λεωφορείο μεταφέρθηκαν στην ευρύτερη περιοχή του Αιτωλικού. Εκεί ένας εκ των συλληφθέντων τους εγκατέστησε σε εγκαταλελειμμένη αποθήκη, όπου ζούσαν υπό άθλιες συνθήκες.

Σύμφωνα με την καταγγελία δύο εξ αυτών, που οδήγησε στην εξάρθρωση του κυκλώματος, εξαναγκάζονταν να δουλεύουν καθημερινά επί 12ωρο σε συγκομιδή μανταρινιών, χωρίς να τους δίνουν χρήματα ως αμοιβή, που έπαιρναν τα μέλη του κυκλώματος από τους εργοδότες τους. Επίσης, υποχρεώνονταν να καταβάλλουν 150 ευρώ το μήνα κατ' άτομο, ως ενοίκιο για τη διαμονή τους σε μια αποθήκη κάτω από άθλιες συνθήκες.

Τα φαινόμενα υπερεκμετάλλευσης μεταναστών στην περιοχή χαρακτηρίζονται από τον τοπικό τύπο ως εκτεταμένα ενώ πάντα σύμφωνα με τοπική εφημερίδα σχετική καταγγελία έγινε στον Εισαγγελέα και από τον δήμο του Μεσολογγίου.

B) Επιστημονικές έρευνες

1. Επιστροφή στην Αλβανία 180.000 Αλβανών μεταναστών της Ελλάδας

Περίπου 180.000 άτομα ή το 20% των Αλβανών μεταναστών στην Ελλάδα επέστρεψαν στη χώρα τους την τελευταία πενταετία, σύμφωνα με έκθεση της οργάνωσης USAID για τις επιπτώσεις της ελληνικής οικονομικής κρίσης στην Αλβανία⁶.

Όπως αναφέρει σε σχετικό δημοσίευμά της η εφημερίδα Σέκουλι (Shekulli) των Τιράνων, στην έκθεση επισημαίνεται πως «η επιστροφή των μεταναστών είναι ένας παράγοντας στον οποίο πρέπει να δοθεί προσοχή και παρακολουθείται διότι μπορεί να μετατραπεί σε κοινωνική βόμβα, μολονότι μακροπρόθεσμα μπορεί να έχει και κάποιες θετικές επιπτώσεις στον τομέα των ακίνητων περιουσιών, την αύξηση της κατανάλωσης, των επενδύσεων κ.α.».

Στην έκθεση γίνεται ιδιαίτερη μνεία στις επιπτώσεις της επιστροφής των Αλβανών μεταναστών στους τομείς της υγείας και της παιδείας στην Αλβανία. Ειδικότερα για την υγεία, επισημαίνεται πως η χώρα δεν μπορεί να επενδύσει

---

⁵ <http://www.902.gr/eidisi/topika-nea/32484/aitoloakarnania-metanastes-doyleyan-aplirotoi-12-ores-ti-mera>

⁶ ΕΘΝΟΣ, 15 Ιανουαρίου 2013

στον συγκεκριμένο τομέα καθώς προσπαθεί να μειώσει τις δημόσιες δαπάνες της.

Επισημαίνεται δε ότι μέχρι στιγμής από αυτούς που έχουν επιστρέψει μόλις το 5% και ζήτησαν να ενταχθούν στο σύστημα κοινωνικής πρόνοιας, αλλά το χαμηλό αυτό ποσοστό αποδίδεται στην έλλειψη γνώσης από την πλευρά των μεταναστών σχετικά με τα δικαιώματά τους αλλά και στην έλλειψη εμπιστοσύνης απέναντι στο αλβανικό κράτος.

2. Επιστημονική έρευνα του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου για τους μετανάστες αφρικανικής καταγωγής

Σε χαρτογράφηση της μετανάστευσης από την Αφρική στη χώρα μας έχει επιδοθεί το Τμήμα Γεωγραφίας του Χαροκόπειου πανεπιστημίου στο πλαίσιο ερευνητικού έργου με τίτλο «Διερεύνηση των δυνατοτήτων και των προοπτικών ένταξης των Αφρικανών μεταναστών στην ελληνική κοινωνία υποδοχής»⁷. Το έργο υλοποιείται από σύμπραξη φορέων αποτελούμενη, εκτός από το Τμήμα Γεωγραφίας που είναι και ο συντονιστής, το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του πανεπιστημίου Πελοποννήσου, το Έλληνο-Αφρικανικό Επιμελητήριο Εμπορίου και Ανάπτυξης και το Σύνδεσμο Ανωύμων Εταιριών και Ε.Π.Ε. Συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από εθνικούς πόρους, ξεκίνησε τον Δεκέμβριο του 2010 και θα ολοκληρωθεί το Μάιο του 2013.

Τα πρώτα αποτελέσματα της μελέτης παρουσίασε στο συνέδριο «Άσυλο και Μετανάστευση: Προκλήσεις και Εντάσεις» που διοργανώθηκε στη Θεσσαλονίκη, ο επιστημονικός υπεύθυνος και συντονιστής του έργου, αναπληρωτής καθηγητής στο Τμήμα Γεωγραφίας του Χαροκόπειου, Απόστολος Γ. Παπαδόπουλος. Όπως επεσήμανε, οι Αφρικανοί μετανάστες αποτελούν μια παραμελημένη πληθυσμιακή ομάδα, παρά τη μακρά παραμονή τους στη χώρα. Παρατηρούνται δε νέες ροές μεταναστών από όλες σχεδόν τις χώρες της Αφρικής. Εκτός των βασικών ομάδων που προέρχονται από τη Σομαλία, την Ερυθρέα και το Κογκό, υπάρχουν προς την Ελλάδα αυξανόμενες ροές μεταναστών από τη Δυτική Αφρική.

«Τα τελευταία χρόνια οι μεταναστευτικές ροές προς την Ελλάδα έχουν διαφοροποιηθεί αρκετά καθώς, παλαιότερα, οι βασικές ροές μεταναστών προέρχονταν από τα Βαλκάνια αλλά σήμερα πλέον, οι μεγαλύτερες ροές αφορούν τις χώρες της Ασίας (58%) και της Αφρικής (21%)» ανέφερε ο κ. Παπαδόπουλος σημειώνοντας το γεγονός ότι πολλοί Αφρικανοί ήρθαν στην Ελλάδα λόγω της θρησκευτικής εγγύτητας, των ιεραποστολών της Ελληνικής Εκκλησίας, της Ελληνικής διασποράς, όπως επίσης της ανάγκης εκπαίδευσης, ή λόγω των διμερών συμφωνιών για απασχόληση όπως για παράδειγμα στην αλιεία. Στη διάρκεια του ευρωπαϊκού έργου, διενεργήθηκε

---

⁷ http://www.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_kathremote_1_07/03/2013_486355

επιτόπια έρευνα στην Αθήνα και συμπληρώθηκαν 532 ερωτηματολόγια που απευθύνονταν σε μετανάστες από επτά αφρικανικές χώρες οι οποίες συγκεντρώνουν αθροιστικά το μεγαλύτερο ποσοστό των μεταναστών από τις χώρες της υποσαχάριας Αφρικής που βρίσκονται στη χώρα μας: Νιγηρία, Αιθιοπία, Γκάνα, Σομαλία, Κονγκό (πρώην Ζαΐρ), Σενεγάλη και Γουϊνέα.

Πάντως, οι δύσκολες συνθήκες που διαμορφώνονται σε περίοδο οικονομικής ύφεσης αποτυπώνονται στην κατάσταση απασχόλησης των Αφρικανών μεταναστών. Μόλις το 44% απασχολείται, ενώ το υπόλοιπο 56% δηλώνει άνεργο. Όσοι έχουν υψηλότερη εκπαίδευση (τεχνική ή ανώτατη) διαθέτουν σχετικά καλύτερες ευκαιρίες απασχόλησης, χωρίς βέβαια αυτό να σημαίνει ότι απασχολούνται σε επαγγέλματα που αντιστοιχούν στην εκπαίδευσή τους.

«Διαχωρίζοντας όσους ήταν στην Ελλάδα πριν το 2009», λέει ο κ. Παπαδόπουλος, «βλέπουμε ότι αυτοί βρίσκονται σε καλύτερη θέση, καθώς το 62% απασχολείται ενώ το υπόλοιπο 38% δηλώνουν άνεργοι. Αντίθετα, όσοι ήρθαν στην Ελλάδα μετά το 2009 αντιμετωπίζουν και το μεγαλύτερο πρόβλημα ανεργίας, καθώς μόλις το 13% διαθέτει κάποια απασχόληση». «Η κρίση έπληξε όμως και όσους μετανάστες ήταν ενταγμένοι στη χώρα μας, με χρόνια παραμονή και δουλειά αφού οι περισσότεροι απ' αυτούς, απολύθηκαν» εξηγεί ο καθηγητής.

Σημαντικό εύρημα της μελέτης αποτελεί το γεγονός ότι μεγάλο ποσοστό των ερωτώμενων (29%) έχει αποκτήσει κάποιο πτυχίο ΑΕΙ, συχνά στη χώρα προέλευσής του. Ένα αξιόλογο ποσοστό των ερωτώμενων διαθέτει μεταπτυχιακές σπουδές (3,6%) και αρκετά σημαντικό είναι και το ποσοστό όσων έχουν τεχνική εκπαίδευση (12%). «Συνυπολογίζοντας και όσους αυτή τη στιγμή είναι φοιτητές/φοιτήτριες σε ΑΕΙ/ΤΕΙ στην Ελλάδα, τότε εκτιμούμε ότι περισσότεροι από τους τέσσερις στους δέκα ερωτώμενους (42%) διαθέτουν μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση, γεγονός που καθιστά τους Αφρικανούς αρκετά εκπαιδευμένους σε σχέση με άλλες μεταναστευτικές ομάδες» κατέληξε ο κ. Παπαδόπουλος.

3. Έρευνα της Ειδικής Υπηρεσίας Ελέγχου και Ασφάλισης

Το 40,5% των εργαζομένων είναι ανασφάλιστοι, ενώ το 52% των επιχειρήσεων στην Ελλάδα απασχολούν ανασφάλιστο ή αδήλωτο προσωπικό, σύμφωνα με τα στοιχεία που έδωσε ο διευθυντής της Ειδικής Υπηρεσίας Ελέγχου και Ασφάλισης του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, (ΕΥΠΕΑ ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) Μάρκος Τούντας, κατά τη διάρκεια συνέντευξης Τύπου, που παραχώρησαν στις 24 Απριλίου 2013 οι εκπρόσωποι της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Συλλόγων Εργαζομένων ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (ΠΟΣΕ-ΙΚΑ)⁸. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των ελέγχων της ΕΥΠΕΑ, μόνο το Μάρτιο, από τις 1.891 επιχειρήσεις που ελέγχθηκαν, οι 979 απασχολούσαν ανασφάλιστους εργαζόμενους και από τους 7.959 εργαζόμενους που απασχολούνταν στις επιχειρήσεις αυτές οι 2.295 ήταν ανασφάλιστοι.

---

⁸ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 24 Απριλίου 2013

Απαντώντας σε ερώτηση σχετική με τα γεγονότα της Μανωλάδας, ο κ. Τούντας ανέφερε ότι επανειλημμένα έχουν γίνει έλεγχοι στη συγκεκριμένη περιοχή και έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις, υπογράμμισε όμως ότι το φαινόμενο δεν περιορίζεται τοπικά, αλλά απλώνεται σε όλη τη χώρα.

«Όλη η Ελλάδα είναι μια Μανωλάδα», είπε χαρακτηριστικά ο διευθυντής της ΕΥΠΕΑ και υπογράμμισε τις περιορισμένες δυνατότητες των ελεγκτικών μηχανισμών, εξαιτίας της έλλειψης προσωπικού και μέσων. Ο ελεγκτικός μηχανισμός του Ιδρύματος, περιορίζεται σε 25 ελεγκτές πανελλαδικά, που υπηρετούν στα τμήματα της ΕΥΠΕΑ στην Αθήνα, τα Γιάννενα και τη Θεσσαλονίκη. Σύμφωνα με τον πρόεδρο της ΠΟΣΕ-ΙΚΑ Γιώργο Κυριακόπουλο, για να ελέγξουν το σύνολο των περίπου 400.000 ενεργών επιχειρήσεων θα πρέπει ο κάθε ένας να διενεργήσει περισσότερους από 16.000 ελέγχους το χρόνο.

Αλλά και οι έλεγχοι που έπρεπε να πραγματοποιούνται από τα κατά τόπους καταστήματα του ΙΚΑ, έχουν ατονήσει εντυπωσιακά. Από 107.115 το 2009, μειώθηκαν στους 46.370 το 2012. Αντίστοιχα μειώθηκε και ο αριθμός των επιχειρήσεων που ελέγχθηκαν: από 48.583 το 2009, περιορίστηκαν σε 18.086 το 2012. Σύμφωνα με τους εκπροσώπους των εργαζομένων στο ΙΚΑ, αιτία για τη μείωση των ελέγχων δεν είναι μόνο η έλλειψη προσωπικού, αλλά και η άρνηση του υπουργείου Εργασίας να χορηγήσει τα έξοδα κίνησης, με αποτέλεσμα οι ελεγκτές να εργάζονται με τα δικά τους ιδιωτικά μέσα και αναλαμβάνοντας οι ίδιοι τα έξοδα.

Οι εκπρόσωποι της ΠΟΣΕ-ΙΚΑ εκτιμούν ότι τόσο το μέγεθος της ανασφάλιστης εργασίας, όσο και οι απώλειες από εισφορές, δεν μπορούν να προσδιοριστούν με ακρίβεια σε πραγματικούς αριθμούς. Σύμφωνα με στελέχη του υπουργείου Εργασίας, προβλήματα σαν αυτά που ανέκυψαν στη Μανωλάδα δεν οφείλονται μόνο στην έλλειψη προσωπικού, αλλά και σε προβλήματα εφαρμογής της νομοθεσίας

Σύμφωνα με το νόμο 4052/2012, που ψηφίστηκε πέρυσι το Μάρτιο, ο εργοδότης που «απασχολεί εκ προθέσεως παράνομα διαμένοντες πολίτες τρίτων χωρών, των οποίων η απασχόληση συνοδεύεται με ιδιαίτερα καταχρηστικούς όρους εργασίας, τιμωρείται, ανεξάρτητα από την επιβολή διοικητικών κυρώσεων, με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον 5 μηνών ή 6 μηνών, εάν οι απασχολούμενοι είναι ανήλικοι». Ο νόμος αυτός που ψηφίστηκε παρέμενε μέχρι σήμερα ανεφάρμοστος αφού οι ελεγκτικοί μηχανισμοί του υπουργείου Εργασίας δεν είχαν τη δυνατότητα να προχωρήσουν σε συλλήψεις.

Τα ίδια στελέχη εκτιμούν ότι μετά την πρόσφατη ψήφιση του νόμου 4144/2013 «Αντιμετώπιση της παραβατικότητας στην Κοινωνική Ασφάλιση και στην αγορά εργασίας» του υπουργείου Εργασίας, που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Α-88/18-4-2013 και προβλέπει τη συνεργασία οικονομικής αστυνομίας με το Σώμα Επιθεωρητών Εργασίας και τους επιθεωρητές του ΙΚΑ, φαινόμενα σαν αυτό της Μανωλάδας θα αντιμετωπισθούν με μεγαλύτερη αποφασιστικότητα.

Γ) Καλές Πρακτικές

Υλοποίηση Ευρωπαϊκού Προγράμματος από τις Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας με στόχο τη διευκόλυνση της πρόσβασης μεταναστών σε δημόσια αγαθά και υπηρεσίες

Ένας από τους βασικούς στόχους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ένταξης είναι η αναβάθμιση των διοικητικών υπηρεσιών που αφορούν την υποδοχή, ενημέρωση, συμβουλευτική και εξυπηρέτηση των υπηκόων τρίτων χωρών και η διευκόλυνση της πρόσβασής τους στους θεσμούς και τα δημόσια αγαθά και υπηρεσίες⁹. Η υλοποίηση της συγκεκριμένης δράσης μέσα στο έτος 2013 στοχεύει αφενός στην ενημέρωση των υπηκόων τρίτων χωρών για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους και αφετέρου στην παροχή νομικής και διοικητικής συνδρομής κατά την συναλλαγή τους με την ελληνική δημόσια διοίκηση.

Ειδικότερα οι στόχοι είναι η προώθηση της επίλυσης πρακτικών και διοικητικών ζητημάτων, καθώς και η επείγουσα νομική συνδρομή για θέματα καθεστώτος παραμονής, ενώ παράλληλα θα παρέχεται νομική συμβουλευτική και πληροφόρηση σε θέματα εργατικής νομοθεσίας, ασφαλιστικού, αστικού και οικογενειακού δικαίου και γενικότερης μεταναστευτικής νομοθεσίας κ.λπ..

Απώτερος στόχος της συγκεκριμένης δράσης είναι η εξοικείωση των νομίμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών με την κουλτούρα επικοινωνίας της ελληνικής δημόσιας διοίκησης, καθώς και η ευαισθητοποίηση και ενίσχυση της θετικής στάσης των τοπικών κοινωνιών σε θέματα ένταξης υπηκόων τρίτων χωρών και η καταπολέμηση της ξενοφοβίας και των αρνητικών στερεοτύπων απέναντι τους.

Η δράση υλοποιήθηκε μέσα στο 2013 παράλληλα στα γεωγραφικά όρια των Ενιαίων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας με τη δημιουργία τριών γραφείων Νομικής και Διοικητικής Υποστήριξης στην ευρύτερη περιοχή των Αθηνών, του Πειραιά και της Θεσσαλονίκης. Αντικείμενο των υπηρεσιών Γραφείων θα είναι:

- Η Επίλυση πρακτικών απλών και σύνθετων διοικητικών ζητημάτων
- Η Επείγουσα νομική συνδρομή για θέματα που σχετίζονται με το καθεστώς παραμονής

- Η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε όλα τα ζητήματα που σχετίζονται με το καθεστώς παραμονής, τις άδειες και τις ανανεώσεις τους, τα απαραίτητα έγγραφα κ.λπ.
- Η ενημέρωση για τα Βασικά δικαιώματα και υποχρεώσεις των υπηκόων τρίτων χωρών
- Η Εξοικείωση των υπηκόων τρίτων χωρών με την κουλτούρα επικοινωνίας της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης

Παράλληλα προβλέπεται η παραγωγή και διανομή έντυπου και ηλεκτρονικού ενημερωτικού υλικού, για το οποίο θα ληφθούν υπόψη οι γλωσσικές ιδιαιτερότητες και οι ανάγκες των επωφελουμένων υπηκόων τρίτων χωρών.

Άμεσα ωφελούμενοι του έργου είναι όλοι οι υπήκοοι τρίτων χωρών των δύο περιφερειών (Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας) που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα, ανεξαρτήτων της κατηγορίας εγγράφων που διαθέτουν, και χρήζουν συμβουλευτικής και νομικής υποστήριξης σε διοικητικά και νομικά θέματα που σχετίζονται με το καθεστώς παραμονής στην χώρα

Έμμεσα ωφελούμενοι της δράσης θα είναι όλοι οι υπήκοοι τρίτων χωρών, αλλά και οι εν δυνάμει εμπλεκόμενοι στη διαδικασία της ένταξης φορείς, δηλαδή οι ΜΚΟ και οι οργανώσεις των μεταναστευτικών κοινοτήτων, αλλά και οι κεντρικοί και αποκεντρωμένοι φορείς, η τοπική αυτοδιοίκηση, οι διεθνείς διακυβερνητικοί οργανισμοί και η κοινωνία πολιτών.

Η νομική και διοικητική υποστήριξη παρέχεται μέσω ατομικών συνεδριών, ειδικών συνεντεύξεων και συνοδειών για την προώθηση του εκάστοτε αιτήματος με συναφείς φορείς και υπηρεσίες. Η φύση της παρεχόμενης νομικής και διοικητικής στήριξης θα καθορίζεται από την φύση του συγκεκριμένου ζητήματος και τις απαιτούμενες ενέργειες.

Παράλληλα οι ωφελούμενοι, στη βάση των εξατομικευμένων χαρακτηριστικών τους και των ειδικών οικογενειακών ή άλλων αναγκών τους, θα «παραπέμπονται» σε φορείς που μπορούν να τους προσφέρουν πρόσθετη βοήθεια σε θέματα πέραν εκείνων που αφορούν τα συγκεκριμένα Γραφεία, όπως απασχόληση, υγεία και κοινωνική πρόνοια, οικογενειακή συμβουλευτική κ.λπ.

Έτσι ένα συνοπτικό σχήμα λειτουργίας / εξέτασης ενός αιτήματος είναι το παρακάτω:

- Αρχική Επικοινωνία / επίσκεψη και πρώτη αναφορά – συζήτηση αιτήματος
- Αρχική αξιολόγηση αιτήματος / ραντεβού / πρώτη συνεδρία / ανάλυση κατάστασης ωφελούμενου και αιτήματός του
- Αξιολόγηση της κάθε περίπτωσης, καθορισμός προτεραιότητας (επείγοντος), καθορισμός επόμενων βημάτων για την προώθηση της επίλυσης του αιτήματος (επαφές, διαμεσολαβήσεις, παρεμβάσεις η/και επισκέψεις, επιστολές, διοικητικά και νομικά έγγραφα και αναφορές κ.λπ.), καθορισμός κρίσιμων σημείων επανεξέτασης πορείας (απαντήσεις, νέα συνεδρία, αποτελέσματα παρεμβάσεων κ.λπ.)

- Σε περίπτωση επίλυσης του ζητήματος, ειδική αναφορά για το κλείσιμο του φακέλου
- Επανεξέταση περιπτώσεων που δεν επιλύονται, καθορισμός νέων βημάτων και παρεμβάσεων κ.λπ.

Η παρακολούθηση της πορείας αντιμετώπισης κάθε αιτήματος / θέματος ωφελούμενου θα γίνεται συστηματικά και με τα κατάλληλα σχεδιασμένα εργαλεία και έντυπα, στην βάση της δημιουργίας αναλυτικής «καρτέλας» κάθε χωριστού αιτήματος. Η παρακολούθηση γίνεται ηλεκτρονικά ώστε η πρόσβαση να είναι γρήγορη, πλήρης και άμεση, αφού η «καρτέλα» του αιτήματος θα περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες:

- Στοιχεία του ωφελούμενου, της παρούσας κατάστασης και του αιτήματός του
- Καθορισμός βαθμού προτεραιότητας της περίπτωσης (επείγοντος περιστατικού)
- Αξιολόγηση περίπτωσης – καθορισμός εξατομικευμένου πλάνου και επόμενων βημάτων και ποιο στέλεχος του γραφείου τις αναλαμβάνει ή τι άλλο απαιτείται μέχρι τότε
- Κρίσιμες Ημερομηνίες και κρίσιμα σημεία εξέλιξης του αιτήματος
- Επόμενες καθορισμένες κινήσεις
- Επανεξέταση πορείας σε περιπτώσεις μη επίλυσης
- Έκθεση ολοκλήρωσης σε περιπτώσεις επίλυσης θεμάτων
- Εκθέσεις τεκμηρίωσης για τις περιπτώσεις που δεν υπάρχει επίλυση
- Ειδική παρακολούθηση για περιπτώσεις που χρειάζεται δικαστική συνδρομή και επίλυση.

Δεδομένης της μικρής χρονικής διάρκειας της συγκεκριμένης δράσης και της σχετικά μακρόχρονης διάρκειας της επίλυσης κάποιων περιπτώσεων, ένα μέρος των ωφελούμενων του προγράμματος αναμένεται να έχει εκκρεμότητες στη διαδικασία μετά τη λήξη αυτού. Σε αυτό το πλαίσιο θα αναπτυχθεί ένα σύστημα παρακολούθησης της εξελικτικής πορείας των περιπτώσεων αυτών που θα επεκτείνεται για τουλάχιστον έξι (6) μήνες μετά το πέρας του προγράμματος. Η παρακολούθηση θα πραγματοποιείται κύρια από τους δικηγόρους. Σε κάθε περίπτωση οι νομικοί φάκελοι των εξυπηρετούμενων θα παραμένουν ενεργοί, για όσους δεν υφίσταται μη αναστρέψιμη απόφαση, με απαραίτητη προϋπόθεση την κατά περίπτωση συστηματική ενημέρωση αυτών.

2. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

A) Εξελίξεις σε επίπεδο ελληνικής νομοθεσίας

1. Αλλαγή θεσμικού πλαισίου για τους μετανάστες και κωδικοποίηση διατάξεων

Μέσα στο 2013 άλλαξε το θεσμικό πλαίσιο και οι διαδικασίες για τη νόμιμη είσοδο και διαμονή στην Ελλάδα υπηκόων τρίτων χωρών¹⁰. Το σχέδιο Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης, που αποτελεί ένα ενιαίο νομοθετικό κείμενο 140 άρθρων, παρουσιάστηκε τον Αύγουστο 2013 από την ηγεσία του υπουργείου Εσωτερικών.

Πέρα από το ότι κωδικοποιήθηκε η μεταναστευτική νομοθεσία -σήμερα υπάρχουν 20 νόμοι, 6 προεδρικά διατάγματα και 42 άλλες κανονιστικές πράξεις-, αναπροσαρμόζεται η «φιλοσοφία» του θεσμικού πλαισίου. Οι διαφορετικές αντιλήψεις μεταξύ ΝΔ και ΠΑΣΟΚ ισορροπούν ανάμεσα στην αυστηροποίηση των όρων χορήγησης ιθαγένειας, κυρίως για τους ενήλικους αλλοδαπούς, και στην απλοποίηση των διαδικασιών για τη χορήγηση αδειάς επί μακρόν διαμενόντων.

Στόχος της κυβέρνησης είναι να ωθήσει τους κατόχους μακρόχρονων εθνικών αδειών διαμονής (άδειες διαμονής δεκαετούς και αόριστης διάρκειας) να τις μετατρέψουν σε άδειες επί μακρόν διαμένοντος. Η συγκεκριμένη άδεια δίνει και τη δυνατότητα σε όσους πολίτες τρίτων χωρών το επιθυμούν, να κάνουν χρήση του δικαιώματος της κινητικότητας και να μεταβούν σε άλλα κράτη - μέλη της ΕΕ. Παράλληλα, προβλέπεται και η μετάπτωση σε τριετές καθεστώς διαμονής, για τους κατόχους μακρόχρονων εθνικών αδειών, που δεν πληρούν τα κριτήρια μετάβασης στο καθεστώς της άδειας επί μακρόν διαμένοντος.

Ευνοϊκές ρυθμίσεις δημιουργούνται για τη δεύτερη γενιά μεταναστών. Όσα παιδιά γεννιούνται στη χώρα μας ή όσα πηγαίνουν σχολείο θα λαμβάνουν άδεια «επί μακρόν διαμένοντος». Στα παιδιά μεταναστών, τα οποία έχουν γεννηθεί ή έχουν μεγαλώσει στη χώρα, έχουν πάει σχολείο στην Ελλάδα, παρέχονται τα δικαιώματα του επί μακρόν διαμένοντος εντός της ελληνικής επικρατείας και μειώνεται η γραφειοκρατία ως προς την ανανέωση των αδειών τους.

Με αυτόν τον τρόπο, το πρόβλημα της ιθαγένειας ξεπερνιέται, αφού όλα τα παιδιά θα μπορούν να είναι νόμιμα, ενώ -στην περίπτωση που το θελήσουν και εφόσον οριστικοποιηθούν οι προδιαγραφές- θα μπορούν να κάνουν αίτηση για ιθαγένεια.

Σημαντική πρόβλεψη είναι και τα λεγόμενα «one stop shop», που θεωρούνται τα «ΚΕΠ των μεταναστών». Σε συνεργασία του υπουργείου Εσωτερικών με το υπουργείο Δημόσιας Τάξης, οι νόμιμοι μετανάστες θα μπορούν να λαμβάνουν τη νέα τους άδεια, η οποία θα εκδίδεται από το υπουργείο Δημόσιας Τάξης και δύσκολα θα πλαστογραφείται.

---

¹⁰ <http://news.in.gr/greece/article/?aid=1231264383#.Ui7T1BF5AyI.gmail>

Αυτό αναμένεται να λύσει το πρόβλημα των πλαστών εγγράφων που φέρουν κάποιιο μετανάστες. Σκοπός είναι τα συγκεκριμένα κέντρα να βρίσκονται σε όλα τα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας.

Είναι μια παλαιότερη πρόταση που επανέρχεται, μόνο που -ελέω μνημονίου- τα κέντρα θα περιοριστούν - ενδεικτικό είναι ότι, από 10 που προβλέπονταν, θα λειτουργήσουν τελικά μόλις 3 στην Αττική.

Στις νέες ρυθμίσεις περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων:

- Αλλαγή διαδικασίας μετακλήσεων νέων αλλοδαπών, ώστε να γίνονται σε κεντρικό επίπεδο, και όχι σε επίπεδο περιφέρειας. Επιδίωξη είναι να υπάρχει συνολικός έλεγχος και οι μετακλήσεις να γίνονται σε συνάρτηση με τις ανάγκες της ελληνικής αγοράς εργασίας στη χώρα.
- Διαδικασίες «fast track» εισόδου και διαμονής αλλοδαπών για την προώθηση επενδυτικών και αναπτυξιακών δραστηριοτήτων (π.χ. στρατηγικές επενδύσεις, αγορά ακινήτων).
- Δυνατότητα άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας μόνο από κατόχους αδειών διαμονής μακράς διάρκειας
- Αναπροσαρμογή των προϋποθέσεων εισόδου και διαμονής για λόγους οικογενειακής επανένωσης. Μεταξύ άλλων θα υπάρχει πρόβλεψη για ειδικούς ελέγχους ως προς τη διακρίβωση της οικογενειακής σχέσης, για κατάργηση απαιτούμενου εισοδήματος όσον αφορά στην ανανέωση των αδειών διαμονής.

Συγκεκριμένα, όσοι λάβουν την άδεια του «Επί μακρόν Διαμένοντος», που αποτελεί ευρωπαϊκή οδηγία η οποία βασίζεται στον κανονισμό περί ελεύθερης κυκλοφορίας πολιτών, θα έχουν τη δυνατότητα να εργασθούν νομίμως σε όλα τα κράτη- μέλη της ΕΕ.

Επίσης, με τον Κώδικα Μετανάστευσης, το καθεστώς του «επί μακρόν διαμένοντος» θα δίνεται και στα παιδιά των γονέων, που έχουν υπάρξει επί χρόνια νόμιμοι στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα, όλα τα παιδιά που ενηλικιώνονται, θα λαμβάνουν την πενταετή άδεια του «επί μακρόν διαμένοντος» και θα έχουν τη δυνατότητα να την ανανεώσουν για άλλη μια πενταετία, ώστε στη συνέχεια να αποφασίσουν εάν θα παραμείνουν στη χώρα και εάν θα υποβάλουν αίτηση για ελληνική υπηκοότητα.

Με τη συγκεκριμένη ρύθμιση καλύπτεται παροδικά το κενό νόμου που δημιουργήθηκε μετά την κρίση του Συμβουλίου της Επικρατείας για αντισυνταγματικότητα συγκεκριμένου άρθρου του νόμου Ραγκούση, προκειμένου κομμάτι της δεύτερης γενιάς να μη βρίσκεται -μέχρι να ψηφισθεί νέος νόμος για την ιθαγένεια- ουσιαστικά σε κενό νόμου (εφόσον δεν φοιτά ή δεν εργάζεται αμέσως μετά την ενηλικίωση). Ειδικά για τη δεύτερη γενιά, δεν θα ισχύουν τα εισοδηματικά κριτήρια που είναι απαραίτητα προϋπόθεση για όσους ενήλικες υποβάλλουν αίτηση για την άδεια «Επί μακρόν Διαμένοντος». Επιπλέον, στη ρύθμιση θα μπουν και τα παιδιά οι γονείς των οποίων ήταν για

χρόνια νόμιμοι στη χώρα, αλλά απώλεσαν τη νομιμότητα εξαιτίας έλλειψης ενσήμων εργασίας.

Σε ό,τι αφορά τους ενηλίκους, προκειμένου να λάβουν την άδεια του «Επί μακρόν Διαμένοντος» θα ισχύσουν εισοδηματικά κριτήρια. Σημειώνεται ότι η ευρωπαϊκή οδηγία για τους «Επί μακρόν Διαμένοντες» ορίζει ως προϋπόθεση χρόνια διαμονής, εισοδηματικά κριτήρια και απαιτεί ασφαλιστικά δικαιώματα.

Ο Κώδικας Μετανάστευσης διατηρεί την άμεση σχέση νομιμότητας και ενσήμων εργασίας, τα οποία αυτή τη στιγμή ορίζονται για τους υπηκόους τρίτων χωρών στη χώρα μας, σε 120 ένσημα ετησίως.

Όμως, περιλαμβάνεται μεταβατική διάταξη, σύμφωνα με την οποία λόγω της οικονομικής κρίσης θα παρασχεθεί η δυνατότητα σε αλλοδαπούς που έχουν εργασθεί νομίμως στην Ελλάδα επί χρόνια και δεν διαθέτουν αυτήν τη στιγμή ένσημα, να παραμείνουν νόμιμοι για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα μόνο με το βιβλιάριο Υγείας.

Το διάστημα αυτό, όπως είπε ο γενικός γραμματέας Μετανάστευσης, Άγγελος Συρίγος, δεν έχει ακόμη οριστεί. Τα άτομα αυτά θα υπάγονται στην κατηγορία των αδειών για εξαιρετικούς/ ανθρωπιστικούς λόγους. Πρόκειται, δηλαδή, για διατάξεις που δεν θα βγάζουν σε παρανομία όσους διαμένουν νόμιμα και επί πολλά χρόνια στην Ελλάδα.

Σε ό,τι αφορά τις άδειες για εξαιρετικούς/ ανθρωπιστικούς λόγους, έως τα τέλη του 2012 είχαν συσσωρευτεί 10.000 αιτήσεις για παροχή τέτοιων αδειών. Από τον περασμένο Μάιο, συστήθηκαν στη Γενική Γραμματεία Μετανάστευσης επιτροπές που εξετάζουν αυτές τις αιτήσεις.

Ήδη, έχουν εξεταστεί οι 7.600 αιτήσεις και το καθεστώς των ανθρωπιστικών/ εξαιρετικών λόγων δόθηκε στο 50% των αιτούντων. Έως το τέλος του χρόνου, θα έχουν εξεταστεί και οι υπόλοιπες. Ο νέος νόμος αναμένεται να δημιουργήσει νέο μαζικό, αριθμό αιτήσεων εξαιτίας έλλειψης ενσήμων.

Επίσης, με τον Κώδικα Μετανάστευσης νομοθετούνται οι Υπηρεσίες Μιας Στάσης (one shop stop). Πρόκειται για έναν θεσμό που χρησιμοποιείται εδώ και μια δεκαετία σε ευρωπαϊκά κράτη. Στην Ελλάδα, όπως είπε ο κ. Συρίγος, Υπηρεσίες Μιας Στάσης έχουν δημιουργηθεί από τις 30 Σεπτεμβρίου, σε όλες τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις.

Ειδικά για την Αττική, δημιουργείται ένα γραφείο στην Αθήνα και έναν στον Πειραιά. Οι υπηρεσίες αυτές θα στελεχωθούν με 420 υπαλλήλους εκτός Αττικής, 40 υπαλλήλους στην Αττική, ενώ με 20 επιπλέον υπαλλήλους θα ενισχυθεί η Γενική Γραμματεία Μετανάστευσης, που εξετάζει τις αιτήσεις.

Οι Υπηρεσίες Μιας Στάσης, όπως είπε ο κ. Συρίγος, έχουν ήδη διασυνδεθεί μεταξύ τους και με τα εμπλεκόμενα υπουργεία ηλεκτρονικά, προκειμένου να εκδίδουν το αποδεικτικό της νόμιμης παραμονής. Πρόκειται, ουσιαστικά, για συρρίκνωση των χρονοβόρων, γραφειοκρατικών διαδικασιών που σήμερα ακολουθούνται προκειμένου να εκδοθεί το λεγόμενο «στικεράκι» της άδειας

παραμονής, που κολλιέται στο διαβατήριο του αλλοδαπού.

Επίσης, με τον Κώδικα Μετανάστευσης αλλάζει ο τρόπος μετάκλησης αλλοδαπών για εργασία, που πλέον δεν θα γίνεται σε περιφερειακό επίπεδο, αλλά σε κεντρικό επίπεδο, προκειμένου να ελέγχονται κεντρικά και συλλογικά οι ανάγκες της ελληνικής αγοράς εργασίας. Ο Κώδικας επιπροσθέτως καθιερώνει ταχείες διαδικασίες (fast track) εισόδου και διαμονής αλλοδαπών για την προώθηση επενδυτικών και αναπτυξιακών δραστηριοτήτων, όπως στρατηγικές επενδύσεις, αγορά ακινήτων (real estate) κ.ά. Σχετικά με τον αριθμό των αδειών παραμονής, όπως ενημέρωσε ο κ. Συρίγος, αυτήν τη στιγμή υπάρχουν 540.000 άδειες διαμονής και εκκρεμεί η εξέταση άλλων 160.000 αιτήσεων, από ανανεώσεις αδειών παραμονής.

Σε ό,τι αφορά τη δεύτερη και τρίτη γενιά παιδιών μεταναστών, αυτήν τη στιγμή σε νηπιαγωγεία, πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση φοιτούν 80.000 παιδιά και νέοι, από τους οποίους -όπως εκτιμά ο γενικός γραμματέας- οι μισοί περίπου είναι παιδιά νομίμων μεταναστών. Από τα 40.000 νόμιμα παιδιά και εφήβους, το 85% είναι αλβανικής καταγωγής.

2. Νομοθετική ρύθμιση για εικονικούς γάμους αλλοδαπών

Νομοθετική ρύθμιση για την αντιμετώπιση του ζητήματος των εικονικών γάμων, με σκοπό τη νομιμοποίηση της παραμονής αλλοδαπών στη χώρα μας, επεξεργάστηκε μέσα στο 2013 το υπουργείο Εσωτερικών, όπως αποκαλύπτει με έγγραφό του ο αναπληρωτής υπουργός Εσωτερικών, Χαράλαμπος Αθανασίου¹¹.

Το έγγραφο διαβιβάστηκε στη Βουλή μετά από καταγγελίες ότι το τελευταίο έτος έχουν αυξηθεί οι εικονικοί πολιτικοί γάμοι ανάμεσα σε γυναίκες υπηκόους Βουλγαρίας και Ρουμανίας και σε άνδρες υπηκόους Πακιστάν και Συρίας, σε πολλές περιοχές της Ελλάδας, με σκοπό να αναγνωριστούν οι παράνομοι μετανάστες ως σύζυγοι πολιτών της ΕΕ και, συνεπεία τούτου, να παραμείνουν νόμιμα στην Ελλάδα, Σύμφωνα με το υπουργείο, υπάρχει οργανωμένη δράση κυκλωμάτων τέλεσης εικονικών γάμων και κατάρτισης πλαστών εγγράφων.

Ο αναπληρωτής υπουργός Εσωτερικών ενημερώνει ότι το υπουργείο έχει δώσει σαφείς οδηγίες προς τους αρμόδιους για την έκδοση αδειών γάμων δήμους, επισημαίνοντας ότι, σε περίπτωση υπόνοιας καταστρατήγησης των διατάξεων για τη νόμιμη παραμονή των αλλοδαπών στη χώρα, οφείλουν να επικοινωνούν άμεσα με τις αρμόδιες Διευθύνσεις Αλλοδαπών της ΕΛΑΣ.

---

¹¹ http://www.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_kathremote_1_07/01/2013_477104

Μάλιστα, όπως αναφέρει ο αναπληρωτής υπουργός, εφόσον γίνει έλεγχος στα στοιχεία του υποβληθέντος φακέλου και υπάρξουν ενδείξεις κατάχρησης, απάτης ή πλαστότητας, οι αρμόδιες υπηρεσίες προβαίνουν στη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων που θεμελιώνουν την κατάχρηση ή την απάτη, ενώ αν υπάρξουν ισχυρές αποδείξεις μπορεί να εκδοθούν και αποφάσεις επιστροφής των αλλοδαπών. Επιπροσθέτως, ο κ. Αθανασίου ενημερώνει τη Βουλή ότι, από τον αριθμό των απορριπτικών αποφάσεων αιτημάτων χορήγησης δελτίου διαμονής, προκύπτει ότι η ακολουθούμενη πρακτική περιορίζει σε σημαντικό βαθμό την καταχρηστική κατοχύρωση δικαιώματος διαμονής με την ιδιότητα μέλους οικογένειας πολίτη της ΕΕ.

Παράλληλα, ο υπουργός Δημόσιας Τάξης Νίκος Δένδιας, ενημερώνει τον βουλευτή ότι, έπειτα από έρευνα που διενεργήθηκε από την Αστυνομική Διεύθυνση Πιερίας, διαπιστώθηκαν 22 περιπτώσεις εικονικών γάμων αλλοδαπών υπηκόων με Ευρωπαίους πολίτες, στους οποίους, λόγω προσκόμισης πλαστών δικαιολογητικών, ανακλήθηκαν οι χορηγηθείσες άδειες διαμονής, εκδόθηκαν ευρύτερες αναζητήσεις για τον εντοπισμό τους, καθώς και αποφάσεις επιστροφής. Στη συνέχεια, θα ακολουθήσει εγγραφή τους στον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών. Ο κ. Δένδιας αποκαλύπτει ότι ανάλογα περιστατικά ερευνώνται στο Ρέθυμνο και τα Χανιά και αναφέρει ότι δόθηκαν εντολές και οδηγίες για την εντατικοποίηση των ενεργειών των Αστυνομικών Διευθύνσεων Πιερίας, Ρεθύμνου και Χανίων, για την αξιοποίηση των μέσων που διαθέτουν και τη συνεργασία με συναρμόδιες υπηρεσίες και φορείς.

3. Αλληπάλληλες απόπειρες νομοθέτησης κατά του ρατσισμού

Ακόμα και λουκέτο σε νομικά πρόσωπα, που παροτρύνουν ή εγκωμιάζουν ρατσιστικές πράξεις βίας προέβλεπε το τελικό νομοσχέδιο του υπουργείου Δικαιοσύνης, το οποίο είχε κατατεθεί στη Γενική γραμματεία της Κυβέρνησης και προωθήθηκε στην Κεντρική Νομοπαρασκευαστική επιτροπή της Βουλής, όπου συζητήθηκε την 21η Μαΐου 2013¹². Παρότι προωθείται το τελικό κείμενο, νέες κόντρες με το υπουργείο Δικαιοσύνης διαφαίνονται από ανακοίνωση της Γενικής Γραμματείας, που επιμένει ότι θα ελέγξει και τυχόν «ατέλειες» του νομοσχεδίου και ότι δεν κατατέθηκε στη Βουλή.

Την Παρασκευή 10 Μαΐου, πάντως ο Υπουργός Δικαιοσύνης Αντώνης Ρουπακιώτης απέστειλε προς ενημέρωση στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης, τον Υπουργό Επικρατείας και τους αρχηγούς του ΠαΣοΚ και της ΔΗΜΑΡ το σχέδιο νόμου.

Στη συνέχεια, απεστάλησαν στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης, εκ νέου το σχέδιο, η αιτιολογική έκθεση και η έκθεση τροποποιούμενων - καταργούμενων διατάξεων. Ήδη το νομοσχέδιο παραδόθηκε στην ΚΕΝΕ (Κεντρική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή) και ορίστηκε η 21η Μαΐου ως ημερομηνία αρχικής συζήτησης επ' αυτού. Θα ακολουθήσει η ανάρτησή του στο διαδίκτυο για δημόσια διαβούλευση. Στη συνέχεια το σχέδιο νόμου θα διαβιβαστεί στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους προκειμένου να συνταχθεί γι'

---

¹² ΤΟ ΒΗΜΑ, 16/5/2013

αυτό η κατά νόμο προβλεπόμενη έκθεση και να τηρηθεί η διαδικασία εισαγωγής του ενώπιον του Κοινοβουλίου.

Όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 του νομοσχεδίου με το προτεινόμενο προς ψήφιση σχέδιο νόμου σκοπείται η καταπολέμηση ιδιαίτερα σοβαρών εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας που μπορούν να διασαλεύουν την κοινωνική ειρήνη. Έτσι:

- Τιμωρείται πλέον με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και χρηματική ποινή πέντε έως είκοσι χιλιάδων ευρώ όποιος με πρόθεση, δημόσια, παροτρύνει προκαλεί ή διεγείρει σε βιαιοπραγίες ή μίσος κατά προσώπου ή ομάδας προσώπων, με βάση τη φυλή, το χρώμα, τη θρησκεία, τις γενεαλογικές καταβολές, την εθνική ή εθνοτική καταγωγή, το γενετήσιο προσανατολισμό, ή την ταυτότητα φύλου.
- Με τις ίδιες ποινές τιμωρείται και όποιος παροτρύνει προκαλεί ή διεγείρει σε πράξεις φθοράς ή βλάβης πραγμάτων που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τις παραπάνω ομάδες ή πρόσωπα, ενώ όποιος συμμετέχει σε οργάνωση ή σε ένωση προσώπων που επιδιώκει συστηματικά την τέλεση των παραπάνω πράξεων τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι 2 ετών.
-
- Ίδιες ποινές προβλέπονται επίσης και για όποιον δημόσια εγκωμιάζει, αρνείται κακόβουλα ή εκμηδενίζει τη σημασία εγκλημάτων γενοκτονίας, εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας και εγκλημάτων πολέμου, όπως αυτά ορίζονται από το Καταστατικό του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου και του Διεθνούς Στρατοδικείου, καθώς και των εγκλημάτων του ναζισμού που στρέφονται κατά των προαναφερομένων προσώπων, κατά τρόπο που μπορεί να διεγείρει σε βιαιοπραγίες ή μίσος. Τα παραπάνω εγκλήματα πρέπει όμως να έχουν αναγνωρισθεί με αμετάκλητη απόφαση ελληνικού ή διεθνούς δικαστηρίου.
-

Στον δρόμο των προαναφερόμενων πράξεων αν επιβληθεί φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους επιβάλλεται και στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων από 1 έως 5 χρόνια.

Ευθύνη νομικών προσώπων

Αν κάποια από τις πιο πάνω αξιόποινες πράξεις τελέσθηκε μέσω ή προς όφελος ή για λογαριασμό νομικού προσώπου από φυσικό πρόσωπο που ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου και κατέχει διευθυντική θέση εντός αυτού με απόφαση του υπουργού Δικαιοσύνης, επιβάλλεται πρόστιμο από 15.000 έως 200.000 ευρώ, ανάκληση ή αναστολή της άδειας λειτουργίας έως έξι μήνες, καθώς και αποκλεισμός από δημόσιες παροχές, ενισχύσεις και επιδοτήσεις. Αντίστοιχες κυρώσεις προβλέπονται ακόμη και αν οι αξιόποινες πράξεις έγιναν από κατώτερα στελέχη, εφόσον αποδειχθεί έλλειψη ελέγχου από τα διευθυντικά στελέχη του νομικού προσώπου.

Οι παραπάνω κυρώσεις επιβάλλονται από το ΕΣΡ εάν οι πράξεις έχουν τελεστεί σε εκπομπή ραδιοφωνική ή τηλεοπτική.

Ιδιαίτερες διατάξεις υπάρχουν για την προστασία ουσιωδών μαρτύρων.

Δεν απελαύνονται τα θύματα ρατσιστικής βίας και ουσιώδεις μάρτυρες συγκεκριμένων εγκλημάτων εφόσον έχει ασκηθεί ποινική δίωξη κατά των δραστών μέχρις ότου εκδοθεί απόφαση από το ποινικό δικαστήριο.

Τελικά λόγω διαφωνιών των κομμάτων της συγκυβέρνησης ανεστάλη η διαδικασία προώθησης του νομοσχεδίου προς την Ολομέλεια της Βουλής για ψήφιση.

Στη συνέχεια, στα τέλη Νοεμβρίου 2013 κατατέθηκε πάλι στη Βουλή το αντιρατσιστικό νομοσχέδιο, που επιχειρεί να αντιμετωπίσει με ειδικές κυρώσεις ποινικές αλλά και διοικητικές, τα ανησυχητικά αυξανόμενα φαινόμενα ρατσισμού και ξενοφοβίας¹³. Τελικά περιελήφθησαν και οι διατάξεις για την προστασία κατά των διακρίσεων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού, αλλά όχι λόγω ταυτότητας φύλου (που αφορά τους τρανς πολίτες).

Οι νέες ρυθμίσεις μπορούν να εφαρμοστούν για να αντιμετωπίσουν «πρακτικές» της Χρυσής Αυγής, αφού οι ρατσιστικές και φιλοναζιστικές δηλώσεις και ενέργειες μπορούν να οδηγήσουν σε αυστηρότερες ποινές όταν γίνονται από δημόσιο λειτουργό (άρα και βουλευτή) ή υπάλληλο, ενώ κάθε καταδίκη συνοδεύεται και με στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων.

Παράλληλα όποιος συγκροτεί ή συμμετέχει σε οργάνωση ή ένωση προσώπων (όπως τα κόμματα) που επιδιώκει συστηματικά τέτοιες αξιόποινες πράξεις τιμωρείται με φυλάκιση 3 μηνών έως 3 ετών και χρηματική ποινή 5.000 - 20.000 ευρώ.

Το νομοσχέδιο τιμωρεί όποιον δημόσια προκαλεί, προτρέπει ή διεγείρει σε πράξεις που μπορεί να προκαλέσουν διακρίσεις, μίσος, βία κατά προσώπου με γνώμονα τη φυλή, τη θρησκεία, τις γενεαλογικές καταβολές, την εθνική καταγωγή θέτοντας σε κίνδυνο τη δημόσια τάξη, τη ζωή, την ελευθερία, τη σωματική ακεραιότητα.

Οι ποινές μπορεί να φθάσουν τους 6 μήνες έως 5 χρόνια και 15.000-30.000 € εάν οι προτροπές οδήγησαν σε αξιόποινες πράξεις και ο δημόσιος λειτουργός που έκανε τις παροτρύνσεις απειλείται με φυλάκιση 1-5 ετών και πρόστιμο έως 50.000 €.

Τα αδικήματα αυτά διώκονται πλέον αυτεπάγγελα και αντίστοιχες ποινές προβλέπονται για όποιον δημόσια επιδοκιμάζει, ευτελίζει ή κακόβουλα αρνείται τη σοβαρότητα εγκλημάτων γενοκτονιών, εγκλημάτων πολέμου, κατά της ανθρωπότητας, του Ολοκαυτώματος και των εγκλημάτων του ναζισμού.

---

¹³ <http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22768&subid=2&pubid=63922226>

4. Νέα νομοθεσία για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων

Στις 26 Αυγούστου 2013 κατατέθηκε το σχέδιο νόμου του υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και την προστασία των θυμάτων αυτής¹⁴. Με το ως προτείνονται τροποποιήσεις του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, προκειμένου να επιτευχθεί η αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των αδικημάτων διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων (trafficking) και η πληρέστερη προστασία των θυμάτων, με βάση τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες.

Μεταξύ άλλων προβλέπεται η αυστηροποίηση του πλαισίου επιβολής ποινών για τα ως άνω εγκλήματα, ενώ λαμβάνονται επιπλέον μέτρα για την προστασία των μαρτύρων και την ευνοϊκή μεταχείριση όσων καταγγέλλουν σχετικές παράνομες ενέργειες, με ειδική μέριμνα προκειμένου για αλλοδαπούς. Επίσης, προτείνεται η σύσταση «Εθνικής Αρχής Αποζημίωσης» με αρμοδιότητα επί των αιτήσεων των θυμάτων των εν λόγω εγκλημάτων, καθώς και η σύσταση Γραφείου Εθνικού Εισηγητή για το συντονισμό και την επίβλεψη της εφαρμογής της εθνικής στρατηγικής για την καταπολέμηση των εγκλημάτων εμπορίας ανθρώπων.

5. Η διαδικασία δημιουργίας υπηρεσιών «μίας στάσης» για τους υπηκόους τρίτων χωρών

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 4018/2011, η αρμοδιότητα των Δήμων της χώρας για την παραλαβή των αιτήσεων πολιτών τρίτων χωρών για τη χορήγηση ή την ανανέωση άδειας διαμονής, την επίδοση των αποφάσεων τους κλπ, μεταφέρεται στις Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων¹⁵.

Με αποφάσεις των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, έπειτα από γνώμη του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, επρόκειτο να καθοριστούν τα σημεία υποδοχής των αιτήσεων των πολιτών τρίτων χωρών, ώστε να ολοκληρωθεί η διαδικασία μετάβασης από τις Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης στις «υπηρεσίες μιας στάσης», με αρμοδιότητα την παραλαβή των αιτήσεων υπηκόων τρίτων χωρών, την χορήγηση ή ανανέωση των αδειών διαμονής τους, καθώς και την επίδοση των σχετικώς εκδιδόμενων αποφάσεων.

Ήδη έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία για τη μεταφορά της αρμοδιότητας των θεμάτων των υπηκόων τρίτων χωρών στις αποκεντρωμένες διοικήσεις

---

¹⁴ <http://www.lawnet.gr/news/bouli-kata8esi-ns-gia-tin-katapolemisi-tis-emporias-an8ropon-30678.html>

¹⁵ Ερώτηση βουλευτού Δ. Χαραλαμπίδου στη Βουλή των Ελλήνων, 7 Οκτωβρίου 2013

πολλών περιοχών της χώρας, μεταξύ αυτών και στην Αττική, καθώς εκδόθηκε την 11.7.2013 η υπ' αριθμό 34547/11.7.13 Κ.Υ.Α. των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, με την οποία ρυθμίζονται τα εν λόγω ζητήματα.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 Ν. 4018/2011 η μεταφορά της αρμοδιότητας στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις κατά τα ανωτέρω, υποχρεωτικά ολοκληρώνεται το αργότερο δύο χρόνια από την έναρξη ισχύος του προβλεπόμενου Νόμου, δηλαδή την 30.9.2013. Μετά την παρέλευση της άνω προθεσμίας επέρχεται αυτοδίκαια η μεταφορά των σχετικών αρμοδιοτήτων. Επιπρόσθετα, η άνω αναφερόμενη υποχρέωση επιβάλλεται από τον υπ' αριθμό 1030/2002 Κανονισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως αυτός τροποποιήθηκε με τον υπ' αριθμό 380/2008 Κανονισμό, που έχει Άμεση και Δεσμευτική ισχύ στην εσωτερική έννομη τάξη. Η μη συμμόρφωση της Ελλάδος επισείει τον κίνδυνο καταδίκης.

Όμως παρά τη ρητή νομοθετική δέσμευση κατά τα ανωτέρω, εκδόθηκε την 30.9.2013 η υπ' αριθμό 69263/13 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών κ. Γρηγοράκου, με την οποία α) χορηγείται προθεσμία έως την 31.12.2013 στις Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των νομών Θεσσαλονίκης και Χαλκιδικής, ώστε να μετατραπούν σε «υπηρεσίες μίας στάσης» και β) αναστέλλεται η ημερομηνία μεταφοράς των σχετικών αρμοδιοτήτων στις Υπηρεσίες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, η οποία καθορίστηκε με την υπ' αριθμό 34547/11.7.13 Κ.Υ.Α.

B) Δικαστικές αποφάσεις και γνωμοδοτήσεις οργάνων και Επιτροπών

1. Επιβολή υπερβολικής ποινής κατά αλλοδαπού με δικαστική απόφαση για υπόθεση κλοπής ποδηλάτων

Το σκληρό και άτεγκτο πρόσωπό της επέλεξε να δείξει η Δικαιοσύνη στις 25 Ιανουαρίου 2013 σε δυο αλλοδαπούς νεαρούς που έπεσαν στο φοβερό «ατόπημα» να κλέψουν δυο ποδήλατα από πυλωτή πολυκατοικίας στην Αθήνα.¹⁶ Οι δυο νεαροί αφού συνελήφθησαν για τις πράξεις τους αυτές τον περασμένο Απρίλιο, οδηγήθηκαν στη συνέχεια ενώπιον της Δικαιοσύνης. Μετά τις απολογίες τους ανακριτής και εισαγγελέας διέταξαν την προφυλάκισή τους. Η τιμωρία τους, όμως, δεν τελειώνει εδώ. Όντας κρατούμενοι στις φυλακές, ο ένας στον Κορυδαλλό και ο άλλος στις φυλακές Βόλου, από τις 12 Απριλίου 2012, πληροφορήθηκαν το Γενάρη 2013 και την ετυμηγορία της Δικαιοσύνης για τις παράνομες πράξεις τους. Οχτώ χρόνια κάθειρξη στον καθένα για το αδίκημα της διακεκριμένης κλοπής ποδηλάτων, ήταν η

¹⁶ <http://www.left.gr/article.php?id=22227#.UQQT2Y12RD0.facebook>

απόφασή του Β΄ Μονομελούς Εφετείου Κακουργημάτων της Αθήνας!

Το δικαστήριο χωρίς να τους αναγνώρισε κανένα ελαφρυντικό-αν και κανείς από τους δυο δεν είχε- απασχολήσει στο παρελθόν άλλη φορά τις αρχές - έκρινε ότι πρέπει να παραμείνουν στη φυλακή για άλλα οχτώ χρόνια ο καθένας. Προφανώς για να σωφρονιστούν! Αμέσως μετά την εκφώνηση της απόφασης από τα χείλη της προέδρου του Β΄ Μονομελούς Εφετείου Κακουργημάτων της Αθήνας, η «είδηση» της βαριάς καταδίκης δυο νεαρών ανθρώπων σε σχέση με την κατηγορία που αντιμετώπιζαν, «κυκλοφόρησε» μεταξύ των δικηγόρων που δικάζουν σε Μονομελή Εφετεία. Πολλοί δικηγόροι εξέφραζαν την έκπληξή τους για την ετυμηγορία του δικαστηρίου δεδομένου ότι το «ταβάνι» της ποινής που μπορεί να επιβληθεί για τέτοιους είδους αδικήματα αγγίζει τα δέκα έτη. «Αν είναι να επιβάλλουν για κλοπές ποδηλάτων κάθειρξη οχτώ ετών, τότε τι ποινή θα επιβάλλουν σε κάποιον που έχει κλέψει τέσσερα πανάκριβα αυτοκίνητα;» ανέφεραν, επικαλούμενοι και την αρχή της αναλογικότητας που θα πρέπει να διέπει τις δικαστικές αποφάσεις.

Σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στο κλητήριο θέσπισμα, οι δυο νεαροί (τα στοιχεία των οποίων έχει στη διάθεση του το protothema.gr όπως και τα υπόλοιπα στοιχεία της δικογραφίας) «τέλεσαν με πρόθεση έγκλημα που προβλέπεται και τιμωρείται από το νόμο με πρόσκαιρη στερητική της ελευθερίας ποινή». Ειδικότερα, «με περισσότερες πράξεις που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος, από κοινού ενεργώντας και με δόλο και έχοντας ενωθεί για να διαπράττουν κλοπές, δηλαδή κατόπιν συναπόφασής και με κοινό δόλο τέλεσης,αφαίρεσαν ξένα (ολικά) κινητά πράγματα από την κατοχή άλλου, με σκοπό να τα ιδιοποιηθούν παράνομα».

Συγκεκριμένα:

«1) Στα Βριλήσσια Αττικής (.)την 12.4.2012 και περί ώρα 17:10 αφαίρεσαν από κοινού και ύστερα από συναπόφαση και με κοινό δόλο τέλεσης και έχοντας ενωθεί για να διαπράττουν κλοπές, δυο ποδήλατα χρώματος μαύρου και μπλε (.)

2) Στα Βριλήσσια Αττικής (.) την 8/9-4-2012 και κατά τις ώρες 23:00 έως 03:00 αφαίρεσαν από κοινού και ύστερα από συναπόφαση και με κοινό δόλο τέλεσης ένα ποδήλατο, μάρκας KTM χρώματος μαύρου - πορτοκαλί (.)

3) Στα Βριλήσσια Αττικής (.) την 6.4.2012 και κατά τις ώρες 02:00 έως 07:00 αφαίρεσαν από κοινού και ύστερα από συναπόφαση και με κοινό δόλο τέλεσης δυο ποδήλατα, μάρκας GT AVALANISτο ένα αξίας 1000 ευρώ,

μάρκας SPECIALISED το άλλο χρώματος μωβ αξίας 1000 ευρώ (.)

4) Στα Βριλήσσια Αττικής (.) την 24/25-3-2012 και κατά τις ώρες 20:00 έως 05:00, αφαίρεσαν από κοινού και ύστερα από συναπόφαση και με κοινό

δόλο τέλεσης ένα ποδήλατο μάρκας BALISTIC, χρώματος μπλε αξίας 50 ευρώ (.).».

Σύμφωνα με το κλητήριο θέσπισμα, οι δυο νεαροί «διαπράττουν δε κλοπές κατ' επάγγελμα και κατά συνήθεια, αφού από την επανειλημμένη τέλεση της κλοπής, προκύπτει σκοπός τους για πορισμό εισοδήματος και σταθερή ροπή προς τη διάπραξη του συγκεκριμένου εγκλήματος ως στοιχείο της προσωπικότητάς τους». Αξίζει, εδώ να αναφερθεί ότι στην κατηγορία που οι δυο νεαροί αντιμετώπιζαν για την κλοπή των δυο ποδηλάτων, τους αποδόθηκαν κατηγορίες και για άλλες τρεις κλοπές ποδηλάτων (όπως προκύπτει από το κλητήριο θέσπισμα) που όμως τελέστηκαν από άγνωστους δράστες σε άλλες ημερομηνίες από αυτή της 12.4.2012 οπότε και συνελήφθησαν. Οι τρεις αυτές κλοπές δεν αποδείχθηκε ποτέ, κατά τη διάρκεια της ακροαματικής διαδικασίας, ότι τελέστηκαν από τους δυο κατηγορουμένους.

Κατά τη διάρκεια της ακροαματικής διαδικασίας ουδείς από τους ιδιοκτήτες των ποδηλάτων που εκλάπησαν δεν προσήλθε να καταθέσει στο δικαστήριο. Ο μόνος που κατέθεσε ήταν ο αστυνομικός της ομάδας ΔΙΑΣ που είχε συλλάβει τους δυο νεαρούς κοντά σε παράδρομο της Αττικής Οδού στο ύψος των Βριλησίων. Αξιοσημείωτη, όμως είναι η κατάθεσή που είχε δώσει προανακριτικά ο ιδιοκτήτης των δυο ποδηλάτων που εκλάπησαν από πυλωτή πολυκατοικίας στα Βριλήσσια Αττικής στις 12.4.2012, στις 17:10 περίπου το πρωί. «Εξερχόμενος της οικίας μου διαπίστωσα ότι άγνωστοι δράστες είχαν αφαιρέσει από την πυλωτή της πολυκατοικίας ένα ποδήλατο ιδιοκτησίας μου χρώματος μαύρου άνευ μάρκας και ένα ποδήλατο χρώματος μπλε το οποίο είχε αφήσει στην πυλωτή ο φίλος του γιου μου».

Ο μάρτυρας και θύμα της κλοπής που δεν προσδιορίζει καν την αξία των ποδηλάτων και δεν προσήλθε ποτέ στο δικαστήριο να καταθέσει, επισημαίνει ακόμη στην προανακριτική του κατάθεση: «Αμέσως αναζήτησα τα ποδήλατα με το αυτοκίνητο μου, διότι θεώρησα ότι είχαν κλαπεί προ ολίγου και επί της οδού 25ης Μαρτίου στα Βριλήσσια κοντά στο γήπεδο του Χαλανδρίου αντιλήφθηκα δυο άτομα, με τα ανωτέρω ποδήλατα να κινούνται με κατεύθυνση προς τη Λ. Πεντέλης. Τους πλησίασα και τους ζήτησα να σταματήσουν όμως αυτοί επιτάχυναν και έστριψαν αριστερά (...). Εγώ συνέχισα να τους καταδιώκω ώσπου εγκατέλειψαν τα ποδήλατα και έτρεχαν πεζοί. Εκείνη την ώρα είχε καταφθάσει η ομάδα ΔΙΑΣ όπου και τους συνέλαβε (.). Τα ποδήλατα παρελήφθησαν από εμένα».

2. Αναστολή έκδοσης δύο Κούρδων από τον Άρειο Πάγο

Το Ποινικό Τμήμα του Ανωτάτου Δικαστηρίου απέρριψε την 1/5/2013, με τις υπ' αριθμ. 701-702/2013 αποφάσεις του, το αίτημα των τουρκικών αρχών για

την έκδοσή δύο Κουρδων¹⁷. Συγκεκριμένα, ο 47χρονος Ζεκί Γκουρμπούζ καταδιώκεται εδώ και δύο χρόνια από το τουρκικό κράτος, ενώ, ο 33χρονος Μπουλέντ Κομέρτ ήταν ένας από τους απεργούς πείνας το 2001 για την υπόθεση των «λευκών κελιών» στην Τουρκία. Ο Γκουρμπούζ είναι προφυλακιστέος, ενώ, ο Κομέρτ δεν είναι. Οι τουρκικές αρχές τους κατηγορούν για συμμετοχή σε τρομοκρατική οργάνωση και τρομοκρατικές ενέργειες. Επιπρόσθετα ο Γκουρμπούζ κατηγορείται για κατοχή όπλων και εκρηκτικών μηχανισμών. Σε προγενέστερο στάδιο, το Συμβούλιο Εφετών Πάτρας αποφάσισε ομόφωνα τη μη έκδοση των δύο Κούρδων στη γείτονα χώρα. Όμως, η εισαγγελία Εφετών Πάτρας άσκησε έφεση και η υπόθεση οδηγήθηκε στον Άρειο Πάγο. Οι αρεοπαγίτες έκριναν ότι δεν μπορούν να εκδοθούν οι δύο Κούρδοι, πριν κριθεί το εκκρεμές αίτημά τους για χορήγηση πολιτικού ασύλου στη χώρα μας. Επίσης, οι δικαστές σημειώνουν ότι υπέρ της μη έκδοσης των δύο Κούρδων συνηγορεί και το γεγονός ότι επικαλούνται κίνδυνο της ζωής τους σε περίπτωση έκδοσης, λόγω των πολιτικών φρονημάτων τους και της καταγωγής τους. Πάντως ο Άρειος Πάγος απέρριψε το αίτημα του Γκουρμπούζ για αντικατάσταση της προφυλάκισής του με περιοριστικούς όρους.

3. Πάτρα: 29 μήνες φυλάκισης σε δύο λιμενικούς και έναν ελαιοχρωματιστή που λήστευαν μετανάστες

Προσποιούμενοι τους αστυνομικούς έκαναν έφοδο σε σπίτια που διέμεναν μετανάστες, τους έδεναν τα χέρια με μαύρους πλαστικούς σφικτήρες και τους αφαιρούσαν κινητά τηλέφωνα και μικρά χρηματικά ποσά¹⁸.

Η υπόθεση είχε προκαλέσει σάλο τον Οκτώβριο 2010 στην Πάτρα και έφθασε στο Τριμελές Εφετείο Κακουργημάτων. Στο εδώλιο κάθησαν δύο άνδρες του Λιμενικού Σώματος και ένας ελαιοχρωματιστής.

Και οι τρεις κρίθηκαν ένοχοι στις 23/5/2013 από το Δικαστήριο το οποίο μετέτρεψε την κατηγορία από ληστεία κατ' εξακολούθηση σε κλοπή κατ' εξακολούθηση. Τους επεβλήθη ποινή 29 μηνών φυλάκισης. Οι δύο λιμενικοί δεν αποδέχθηκαν τις κατηγορίες και μίλησαν για σκευωρία σε βάρος τους.

❖ ¹⁷ TVXS, 26/04/2013

¹⁸ <http://left.gr/news/patra-29-mines-fylakisis-se-dyo-limenikoys-kai-enan-elaiochromatisti-poy-listeyan-metanastes>

3. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

A) Κρούσματα διακρίσεων στο χώρο της Εκπαίδευσης

1) Έρευνα του “Independent” στην Ελλάδα «Ναζί στα σχολεία – Πώς η Χρυσή Αυγή γαλουχεί την επόμενη γενιά»

Σε ειδική έρευνα, η Nathalie Savaricas από την εφημερίδα Independent αποκαλύπτει τις τακτικές που χρησιμοποιεί για να στρατολογήσει παιδιά στο μισητό πολιτικό της δόγμα¹⁹. Επιθέσεις από παιδιά είναι σπάνιες, αλλά υπάρχουν φόβοι ότι βρίσκονται σε άνοδο, καθώς μια σκληρή αντι-μεταναστευτική ρητορική, με υπόγεια ρεύματα βίας, ριζώνει στο εύπλαστο μυαλό των φιλοπατριωτικών νέων, καθώς βλέπουν την κυριαρχία της χώρας τους να διαβρώνεται από τους ξένους πιστωτές.

Η δυνατότητα να αξιοποιήσει αυτή τη δυσaréσκεια και να κερδίσει τους μελλοντικούς Έλληνες ψηφοφόρους στην Ελλάδα δεν έχει χαθεί για το αμφιλεγόμενο κόμμα της Χρυσής Αυγής: μια έρευνα από τον Independent έδειξε ότι το νεοφασιστικό κόμμα κερδίζει έδαφος μεταξύ των νέων της χώρας, διαδίδοντας επιθετικά το αντιμεταναστευτικό, ακροδεξιό τους μήνυμα, μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, του διαδικτύου και των κέντρων νεότητας. Τα τιμωρητικά, άγρια και δήθεν αντισυστημικά γνωρίσματα της Χρυσής Αυγής προσφέρουν μια δελεαστική εναλλακτική λύση από τα ριζοσπαστικά αριστερά ή αναρχικά κινήματα που παραδοσιακά τραβούσαν τους εφήβους στην Ελλάδα. Ο Independent πήρε συνεντεύξεις σε πάνω από 50 καθηγητές, γονείς και εφήβους μαθητές από σχολεία σε όλη την Αθήνα, οι οποίοι συμφωνούν ότι το κόμμα αυτό σταδιακά, γίνεται της μόδας, όταν πριν από τρία χρόνια ήταν ελάχιστα γνωστό.

"Είναι το χαρακτηριστικό της ζωτικότητας: μια ανάγκη να δείξουν ότι είναι δυνατοί, νέοι, φρέσκοι και ότι δημιουργούν κάτι νέο: είτε πρόκειται για ένα νέο κόμμα, ή μια νέα χώρα", εξηγεί η Βασιλική Γεωργιάδου, καθηγήτρια στο Πάντειο Πανεπιστήμιο και ειδικός στον ακροδεξιο ριζοσπαστισμό και η οποία μελετά την Χρυσή Αυγή εδώ και χρόνια.. "Έχουν απορρίψει την ετικέτα του Ναζισμού και στην θέση του παίζουν το χαρτί του εθνικισμού. Χρησιμοποιούν την αρχαία ελληνική ιστορία ως καμουφλάζ για να κρύψουν την αληθινή ταυτότητά τους: ότι είναι οπαδοί του Χίτλερ και του αντισημιτισμού".

Ο δεκαεξάχρονος Σταύρος δεν βλέπει τους γονείς του συχνά, γιατί δουλεύουν σκληρά για να φέρουν φαγητό στο τραπέζι. Η μητέρα του είναι ένθερμη

¹⁹ <http://www.left.gr/article.php?id=22999>

υποστηρικτής του αριστερού ΣΥΡΙΖΑ, αλλά ο Σταύρος συντάχθηκε με την εθνικιστική ρητορική της Χρυσής Αυγής. Παραδέχεται ότι έχει ρίξει πέτρες και φρούτα κατά το παρελθόν, σε σπίτια Πακιστανών. "Το έκανα αυτό για να τους κάνω να σεβαστούν τη χώρα μας, γιατί αγαπώ την Ελλάδα πάρα πολύ", υπερηφανεύεται. "Τα παιδιά της Χρυσής Αυγής δεν είναι δολοφόνοι, αλλά άνθρωποι που ανησυχούν ότι δεν θα μπορέσουν να βρουν δουλειά, εξαιτίας όλων αυτών των παράνομων μεταναστών».

Η επίσης 16χρονη Ευδοξία, θέλει να γίνει δικηγόρος. Φοράει ροζ γυαλιά και στο περιποιημένο μικρό της δάχτυλο, φοράει ένα χρυσό δαχτυλίδι με μια αστραφτερή καρδιά. Τα νύχια και τα ρούχα της είναι μαύρα - το αγαπημένο χρώμα πολλών εφήβων, αλλά και του αγαπημένου πολιτικό της κόμματος. "Η Χρυσή Αυγή δεν είναι απόγονος του ναζισμού», επιμένει η Ευδοξία, καθώς παίζει με το μενταγιόν σε σχήμα κεράσι, που κρέμεται από τον λαιμό της "Όποιος το νομίζει αυτό, δεν ξέρει τι ακριβώς είναι αυτό το κόμμα".

Είναι μια τυπική νεα οπαδός της Χρυσής Αυγής. Το τιμωρητικό πρόγραμμα λιτότητας που έχει συμπαράσχει την Ελλάδα, καθώς αγωνίζεται να παραμείνει στην ευρωζώνη, έχει διαβρώσει ριζικά την ποιότητα ζωής της μεσαίας τάξης. Τα εβδομαδιαία ψώνια στο σούπερ μάρκετ έγιναν μηνιαία. Τα δώρα των γενεθλίων και των Χριστουγέννων, εξαφανίστηκαν. Η Ευδοξία είναι εξαιρετικά ανήσυχη για το μέλλον της. "Η Χρυσή Αυγή προσπαθεί να προσφέρει λύσεις εν μέσω δύσκολων στιγμών και σε αντίθεση με άλλα κόμματα, στην πραγματικότητα κάνει αυτό που λέει ότι θα κάνει", μας εξηγεί με ευφράδεια. Οι τακτικές σωτήρων στυλ-Zoró, που υιοθετεί το κόμμα, ελκύουν επίσης την Ευδοξία, η οποία μας λέει ότι ο ξάδελφός της δέχθηκε επίθεση και ληστεύθηκε από έναν Αφρικανό μετανάστη.

Ανακάλυψε την Χρυσή Αυγή στο διαδίκτυο - το ακροδεξιό κίνημα χρησιμοποιεί ενεργά τα social media για να επεκτείνει την παρουσία του. Πριν από λίγους μήνες, το Facebook αφαίρεσε τα προφίλ των βουλευτών της Χρυσής Αυγής και άλλων σχετικών σελίδων για παραβίαση όρων του site σχετικά με τον ρατσισμό και την προώθηση βίας, αλλά υπάρχουν πολλές άλλες ιστοσελίδες που φιλοξενούν τις απόψεις τους. Το κόμμα δρέπει τους καρπούς της ακούραστης εκστρατεία του. Η κινηματική κινητοποίηση είναι η κύρια τεχνική στρατολόγησης, και το κόμμα συμμετέχει ενεργά σε πρωτοβουλίες γειτονιάς, ειδικά σε περιοχές με αύξηση εγκληματικότητας και ισχυρής εισροής μεταναστών. Ένας έφηβος μας είπε πως τα μέλη του κόμματος μερικές φορές δίνουν αριθμούς κινητών σε νέους, λέγοντας τους ότι είναι για να τους βοηθήσουν να προστατευτούν, όταν επιστρέφουν αργά από το σχολείο.

Γυμναστήρια, αθλητικοί σύλλογοι και σύλλογοι πολεμικών τεχνών, είναι πρόσφορο έδαφος για να στρατολογήσουν νέους και υπάρχει ακόμη και ένα πατριωτικό κλαμπ οπαδών, η Γαλάζια Στρατιά, η οποία αντλεί τα μέλη της από τη νεολαία. Η μουσική είναι επίσης σημαντική για την προσέλκυση νέων οπαδών.

Δύο βουλευτές της Χρυσής Αυγής είναι μουσικοί. Ένας από αυτούς, ο Αρτέμης Ματθαίουπουλος, ήταν ο μπασίστας του white power ροκ

συγκροτήματος, Πογκρόμ, που τραγουδούσε εγκώμια για το Χιτλερικό στρατόπεδο θανάτου του Άουσβιτς. Ένα άλλο δικό τους εθνικιστικό τραγούδι, είχε τίτλο "Μίλα Ελληνικά ή Ψόφα".

Το πρόβλημα για εκπαιδευτικούς και αξιωματούχους είναι πώς να αντιμετωπίσουν την άνοδο της άκρας δεξιάς. Ένα mainstream πολιτικό κόμμα που προσπαθεί να στρατολογήσει νέα μέλη δεν είναι παράνομο και η Χρυσή Αυγή δεν είναι πλέον ένα περιθωριακό κίνημα. Μετά την έξοδο της από την αφάνεια για να κερδίσει 7% των ψήφων στις εκλογές του περασμένου έτους, το κόμμα έχει δει τη δημοτικότητά του σχεδόν να διπλασιάζεται..

Ενώ ο Γιάννης Βουλδής, βουλευτής της Χρυσής Αυγής και επικεφαλής του κλάδου νεολαίας του κόμματος, συμφώνησε να δεχθεί τον Independent στα γραφεία τους, αρνήθηκε να απαντήσει σε ερωτήσεις σχετικά με τις δραστηριότητές τους, λέγοντας μόνο ότι: "Προς το παρόν υπάρχει απόφαση να μην μιλάμε στον Τύπο".

Η Χρυσή Αυγή αρνείται ότι έχει σχέση με οποιαδήποτε ρατσιστική βία, αν και οι μεταναστευτικές οργανώσεις το αμφισβητούν έντονα αυτό, ενώ οι αναλυτές λένε ότι η ρητορική τους ώθησε πολλούς από τους οπαδούς να ενεργούν βάσει συνθημάτων όπως "καθαρίστε την Ελλάδα από την μπόχα" - αναφερόμενοι στους παράνομους μετανάστες. Πριν από λίγους μήνες, βουλευτές της Χρυσής Αυγής έσπασαν τους πάγκους μεταναστών-πωλητών οι οποίοι δεν είχαν τις απαραίτητες άδειες για πώληση αγαθών σε λαϊκές αγορές. Η κόρη του ηγέτη του κόμματος ήταν επίσης υπό κράτηση κατά τη διάρκεια μιας ρατσιστικής επίθεσης τον περασμένο Ιούνιο.

Αυτές οι πολιτισμικές συγκρούσεις φαίνεται να εξαπλώνονται και στην παιδική χαρά. Γκράφιτι με ελληνικές σημαίες, εθνικιστικά συνθήματα και σύμβολα που φέρουν ομοιότητα με αγκυλωτούς σταυρούς, έχουν αρχίσει να εμφανίζονται γύρω από τα σχολεία. Ο 12χρονος Νικηφόρος, κατηγορεί την Χρυσή Αυγή για την πρόσφατη αύξηση της βίας μεταξύ των Ελλήνων και των ξένων συμμαθητών του. "Έχουμε γίνει Age of Empires", αστειεύεται ντροπαλά, κάνοντας αναφορά στο δημοφιλές πολεμικό παιχνίδι, όπου συγκρούονται βασιλεία, σε μια προσπάθεια να επεκτείνουν τον πολιτισμό τους. Ο 17χρονος Ερνέστο, είναι ένας Αλβανός που μεγάλωσε μαζί με τον Έλληνα φίλος του Κώστα, στο κέντρο της Αθήνας. Μοιραζόντουσαν το φαγητό τους, συζητούσαν για κορίτσια και έπαιζαν ποδόσφαιρο. Αλλά πριν από λίγα χρόνια, ο Κώστας άρχισε να περνά τον χρόνο του με μια ομάδα μαυροντυμένων νεαρών με ξυρισμένα κεφάλια, που έλεγαν ότι υποστήριζαν την Χρυσή Αυγή.

"Ο Κώστας αισθάνθηκε ότι ήταν διαφορετικός, επειδή έκανε παρέα μαζί τους: ήταν οι κακοί και οι μάγκες που όλοι φοβόντουσαν», θυμάται. "Μισούσαν τους μετανάστες, μέχρι και στα σκυλιά τους είχαν μάθει να γαβγίζουν τους Αφρικανούς, ήταν τρελλό".

Η ευρέως διαδεδομένη οργή, που έχουν βιώσει οι Έλληνες από την αρχή της οικονομικής κρίσης, έχει διοχετευθεί στα παιδιά και διαμορφώνει την ψυχή τους, λένε οι ειδικοί. Η παιδοψυχολόγος Αμαλία Λουίζου εξηγεί ότι σε ένα

τέτοιο περιβάλλον, τα παιδιά είναι οι πιο εύκολοι παραλήπτες των εξτρεμιστικών μηνυμάτων.

Περίπου 50 δάσκαλοι έστησαν το εκπαιδευτικό αντιφασιστικό μέτωπο, για να να ασχοληθούν με την άνοδο του ακροδεξιού εξτρεμισμού, αλλά και με τις βαθιές περικοπές στον προϋπολογισμό για την εκπαίδευση, καθώς υπάρχουν λίγοι πόροι για να τους βοηθήσουν να κερδίσουν τη σκληρή μάχη για τα μυαλά των νέων. Έννοιες όπως ο ναζισμός, ο φασισμός και η προκατάληψη θα πρέπει να ενδύονται με σημασία για τους νέους, οι οποίοι δεν μπορούν να συνδέονται με αυτές, λένε οι ειδικοί.«Τα παιδιά πρέπει να αρχίσουν να αγαπούν τους ανθρώπους που είναι διαφορετικοί στο χρώμα και την θρησκεία και αυτό μπορεί να συμβεί πραγματικά μόνο μέσα από τα σχολεία», υποστηρίζει ο κ. Γεωργιάδης από το Πάντειο Πανεπιστήμιο."Διδάσκονται μόνο για την αρχαία Ελλάδα και όχι τι είναι δημοκρατία και τα οφέλη να ζεις σε αυτήν, αντί μιας δικτατορίας."

Εν τω μεταξύ, σε ένα φεστιβάλ νεολαίας της Χρυσής Αυγής, στους πρόποδες του όρους Υμηττού στην Αθήνα, πριν από μερικούς μήνες, ο ηγέτης του κόμματος βρυχάτο μπροστά σε χιλιάδες υποστηρικτές του: "Μας λένε κακοποιούς, φασίστες, ρατσιστές αλλά η απάντηση είναι: είμαστε το μέλλον , είστε το παρελθόν. ""Είμαστε η Ελλάδα που έρχεται."

2) Τρίτη ευρωκαταδίκη Ελλάδας για ρατσισμό λόγω σχολείου-γκέτο για Ρομά Σοφάδων

Στις 30 Μαΐου 2013 υπήρξε ομόφωνη καταδίκη της Ελλάδας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) στην Υπόθεση Λαβίδα και Λοιποί²⁰. Η απόφαση αφορούσε τη προσφυγή με αριθμό 7973/10 που υποβλήθηκε στο ΕΔΔΑ από το ΕΠΣΕ για λογαριασμό 15 παιδιών και 8 γονέων Ρομά του συνοικισμού Νέα Ζωή στις Σοφάδες. Η Ελλάδα, κατά το ΕΔΔΑ, παραβίασε το Άρθρο 14 (απαγόρευση διακρίσεων) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) σε συνδυασμό με το Άρθρο 2 του Πρωτοκόλλου 1 (δικαίωμα στην εκπαίδευση) της ΕΣΔΑ. Η υπόθεση αφορά την εκπαίδευση των παιδιών Ρομά των Σοφάδων στο «σχολείο-γκέτο» 4^ο Δημοτικό Σχολείο Σοφάδων.

Το ΕΔΔΑ διαπίστωσε πως οι αρμόδιες αρχές είχαν επίσημα αναγνωρίσει την ύπαρξη εθνοτικού διαχωρισμού στο σχολείο αυτό και την ανάγκη διόρθωσης της κατάστασης αυτής. Πρόσθεσε δε πως η συνεχιζόμενη εκπαίδευση των παιδιών Ρομά σε ένα σχολείο με μαθητές αποκλειστικά από την κοινότητα των Ρομά και η απόφαση να μη ληφθούν μέτρα για την άρση του διαχωρισμού δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι εξυπηρετούσε αντικειμενικά κάποιο νόμιμο στόχο. Η κατάσταση για την οποία διαμαρτυρήθηκαν οι προσφεύγοντες για το σχολικό έτος 2009-2010 εξακολουθεί να υπάρχει και το 2012-2013. Γι' αυτό και το ΕΔΔΑ καταδίκασε την Ελλάδα. Κατ' εφαρμογή του Άρθρου 46 (υποχρεωτική ισχύς και εκτέλεση των αποφάσεων) της ΕΣΔΑ, το ΕΔΔΑ υπενθυμίζει πως η Ελλάδα έχει τη νομική υποχρέωση να θέσει τέρμα στην παραβίαση των δικαιωμάτων των προσφευγόντων.

---

²⁰ Δελτίο Τύπου ΕΠΣΕ, 31 Μαΐου 2013

Υπάρχουν σχεδόν 400 οικογένειες Ρομά στους Σοφάδες -ο μισός πληθυσμός της πόλης-, σχεδόν όλοι εκ των οποίων ζουν σε δυο περιοχές γνωστές ως «παλιό και νέοι οικισμοί Ρομά». Ένα από τα τέσσερα δημοτικά σχολεία στους Σοφάδες -το σχολείο αρ. 4- χτίστηκε στον παλιό οικισμό των Ρομά, που σημαίνει ότι καλύπτει σχεδόν αποκλειστικά τους μαθητές Ρομά που ζουν στην περιοχή. Κάτοικοι του νέου οικισμού Ρομά, παρόλο που ζουν πιο κοντά σε άλλο σχολείο, σύμφωνα με τις τοπικές αρχές, είχαν υπαχθεί στην περιφέρεια του σχολείου αρ. 4.

Έπειτα από επίσκεψη στους Σοφάδες το 2009, αντιπροσωπεία του ΕΠΣΕ έστειλε δύο επιστολές προς το Υπουργείο Παιδείας, επισημαίνοντας πως υπάρχει «σαφής εθνικός διαχωρισμός, ο οποίος παραβιάζει τόσο την ελληνική νομοθεσία όσο και τους διεθνείς κανόνες για τα ανθρώπινα δικαιώματα», περιλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου. Δεν ελήφθη ποτέ απάντηση για καμία από τις δύο επιστολές.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο σημείωσε ότι έκθεση που απεστάλη στο Τμήμα Περιφερειακής Εκπαίδευσης επέστησε την προσοχή στην κατάσταση και συνέστησε στις αρχές να αποφεύγουν την τοποθέτηση των παιδιών Ρομά σε σχολεία όπου φοιτούν αποκλειστικά άλλοι Ρομά, προκειμένου να σταματήσει ο κοινωνικός αποκλεισμός και να προωθηθεί η ενσωμάτωσή τους. Η έκθεση αυτή είχε προτείνει την κατασκευή νέων σχολείων και τον εκ νέου σχεδιασμό του σχολικού περιφερειακού χάρτη. Σημείωνε, επίσης, το γεγονός ότι οι δημοτικές αρχές των Σοφάδων είχαν αρνηθεί να κλείσουν το σχολείο αρ. 4, καθώς και τις εχθρικές αντιδράσεις από γονείς των μαθητών που δεν ήταν Ρομά, όταν τα παιδιά Ρομά εγγράφηκαν σε άλλα σχολεία της πόλης.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο διέταξε τις ελληνικές αρχές να καταβάλουν € 3.000 σε κάθε έναν από τους 23 καταγγέλλοντες της υπόθεσης *Λαβίδα* για ζημίες και έξοδα.

Το Δικαστήριο έχει καταδικάσει τις ελληνικές αρχές δύο φορές στο παρελθόν -στις αποφάσεις για τις περιπτώσεις των «*Σαμπάνης και Λοιποί κατά Ελλάδα*» τον Ιούνιο του 2008 και «*Σαμπάνης και Λοιποί κατά Ελλάδα*» το Δεκέμβριο του 2012 -επειδή επέτρεπε διακρίσεις εις βάρος των μαθητών Ρομά σε σχολείο στον Ασπρόπυργο.

«Δεδομένου ότι πρόκειται για την τρίτη κατά σειρά απόφαση σχετικά με διακρίσεις στην πρόσβαση των παιδιών Ρομά στην εκπαίδευση, είναι φανερό ότι η κυβέρνηση δεν έχει καμία πρόθεση να καταργήσει το διαχωρισμό σε τέτοια σχολεία, εφόσον οι τοπικές αρχές είναι αντίθετες σε τέτοιες κινήσεις», δήλωσε ο Παναγιώτης Δημητράς, εκπρόσωπος του Ελληνικού Παρατηρητηρίου Συμφωνιών του Ελσίνκι.

Η Διεθνής Αμνηστία επισήμανε ότι τα παιδιά Ρομά αντιμετωπίζουν το διαχωρισμό ή τον αποκλεισμό από τα σχολεία σε πολλά άλλα μέρη της Ελλάδα, όπως η Θράκη, τα Ψαχνά Ευβοίας και τα Σπάτα.

Η Επιτροπή του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού πρόσφατα εξέφρασε ανησυχίες σχετικά με την περιορισμένη πρόσβαση στην εκπαίδευση και το σχολικό διαχωρισμό που βιώνουν οι μαθητές Ρομά στην Ελλάδα, ενώ ελληνικές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών έχουν τεκμηριώσει αρκετές περιπτώσεις διαχωρισμού και αποκλεισμού των μαθητών Ρομά σε διάφορα μέρη της χώρας. «Η κατάσταση αυτή δείχνει ότι τα πρότυπα της Ε.Ε. για τις διακρίσεις με βάση τη φυλή ή την εθνική καταγωγή δεν εφαρμόζονται επαρκώς στην Ελλάδα, ούτε στον τομέα της εκπαίδευσης, ούτε και σε πολλούς άλλους τομείς της καθημερινής ζωής», δήλωσε η Tigani.

Είναι αξιοσημείωτο πως στην απόφαση του ΕΔΔΑ αναφέρεται ότι η Επίτροπος της ΕΕ Viviane Reding, στις 2 Απριλίου 2012, σε απάντησή της σε σχετική ερώτηση του ευρωβουλευτή των Οικολόγων – Πράσινων Νίκου Χρυσόγελου της 13 Φεβρουαρίου 2012, είχε και αυτή επικρίνει τη στάση των ελληνικών αρχών στο θέμα του σχολικού διαχωρισμού των παιδιών Ρομά στις Σοφάδες: *«Η Επιτροπή συμμερίζεται την άποψη του Αξιότιμου Μέλους ότι τα μέτρα που λήφθηκαν σ' αυτήν την περίπτωση δεν βοηθάνε αρκετά στην αποτελεσματική κατάργηση του διαχωρισμού, παρότι καταδεικνύουν πρόθεση αντιμετώπισης του ζητήματος».*

Οι δύο προηγούμενες ανάλογες καταδίκες της Ελλάδας αφορούν τον αρχικό αποκλεισμό από το δημόσιο σχολείο των παιδιών Ρομά της περιοχής Ψάρι Ασπροπύργου, το 2004-2005, και την τοποθέτησή τους στη συνέχεια σε απομονωμένο σχολείο-γκέτο, που στην αρχή ονομάστηκε παράρτημα του 10^{ου} Δημοτικού Σχολείου Ασπροπύργου (2005-2008) και στη συνέχεια μετονομάστηκε σε 12^ο Δημοτικό Σχολείο Ασπροπύργου (2008 μέχρι σήμερα).

3) Καταγγελία γονέων για ρατσιστική ενέργεια της διευθύντριας στο 52ο Λύκειο Αθηνών

Η Αγωνιστική Συνεργασία Γονέων της 4ης Δημοτικής Κοινότητας Δήμου Αθηναίων κατήγγειλε την 1^η Απριλίου 2013 μια άκρως επικίνδυνη και ρατσιστική ανακοίνωση-ενέργεια της διευθύντριας του 52ου Λυκείου που με την ανοχή του Συλλόγου Διδασκόντων του συγκεκριμένου Λυκείου, διαχωρίζει τους μαθητές σε Έλληνες και αλλοδαπούς, βάζοντας ποσόστωση σε οδοντιατρικό έλεγχο που έγινε από την Ελληνική Οδοντιατρική Ομοσπονδία στις 21 και 22 Μαρτίου 2013 σε μαθητές της Α' Λυκείου²¹.

Σε παράσταση διαμαρτυρίας από την Ένωση Γονέων της 4ης Δημοτικής Κοινότητας και της Διαμερισματικής Συμβούλου της Λαϊκής Συσπείρωσης, Νίκας Βασιλάκη, η διευθύντρια προσπάθησε να δικαιολογήσει την ανακοίνωση, λέγοντας ότι το έκανε διότι η Ελληνική Οδοντιατρική Ομοσπονδία σκόπευε να πραγματοποιήσει κάποια στατιστική μελέτη σε

²¹ <http://www.902.gr/eidisi/neolaia-paideia/12733/diamartyria-gia-tin-aparadekti-ratsistiki-energeia-tis-dieythyntrias>

σχέση με τα Ελληνόπουλα! Λες και το ζήτημα της υγείας και της στοματικής υγιεινής δεν αφορά το σύνολο των μαθητών.

Όπως τονίστηκε στην παράσταση διαμαρτυρίας, αυτές οι πρακτικές ενισχύουν την ξενοφοβία και το ρατσισμό, βάζοντας στις συνειδήσεις των μαθητών και όχι μόνο, ιδέες φασιστικού περιεχομένου, που ο λαός μας έχει πληρώσει πολύ ακριβά στην ιστορία του. Πρόκειται για ενέργειες που πρέπει όλη η σχολική κοινότητα να καταδικάσει και να απομονώσει.

4) Επιστολή της αξιωματικής αντιπολίτευσης προς την Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου σχετικά με την παραβίαση του δικαιώματος στην εκπαίδευση των παιδιών Ρομά σε πολλές περιοχές της Ελλάδας

Στις 14 Οκτωβρίου 2013 εστάλη επιστολή βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ προς την αρμόδιο εισαγγελέα, κ. Ευτέρπη Κουτζαμάνη, που ζητούσαν άμεση παρέμβαση, ώστε να αποκατασταθεί η αδικία σε βάρος παιδιών Ρομά και να είναι τα δημόσια σχολεία ανοιχτά για όλα τα παιδιά και να σταματήσει να διασύρεται η Ελλάδα²². Στην επιστολή υποστηρίζεται το θεμελιώδες δημοκρατικό δικαίωμα της πρόσβασης όλων των παιδιών ηλικίας υποχρεωτικής εκπαίδευσης στα δημόσια σχολεία χωρίς απόλυτα καμιά διάκριση. Συγκεκριμένα η επιστολή ανέφερε τα εξής :

“Η πρόσβαση στο σχολείο είναι υποχρεωτική τόσο για την πολιτεία όσο και για τους γονείς των παιδιών: άρα κάθε παρεμπόδιση της πρόσβασης, από οποιοδήποτε φορέα της πολιτείας ή/και γονέα ή/και τρίτο άτομο, είναι παράνομη και πρέπει να διώκεται ποινικά.

Δυστυχώς, διαχρονικά και με ευθύνη όλων των κυβερνήσεων και όλων των κομμάτων που μετείχαν σε αυτές, έχει παρατηρηθεί εκτεταμένη παραβίαση του δικαιώματος στην εκπαίδευση των παιδιών Ρομά σε πολλές περιοχές της Ελλάδας. Η Ελλάδα έχει έτσι το δυσφημιστικό προνόμιο να έχει καταδικαστεί τρεις φορές από το ΕΔΔΑ για παραβίαση του δικαιώματος παιδιών Ρομά του Ασπροπύργου (δύο φορές) και των Σοφάδων σε πρόσβαση σε δημόσιο σχολείο μαζί με παιδιά μη Ρομά λόγω «γκετοποίησης» τους σε σχολεία μόνο για τα παιδιά αυτά (12ο ΔΣ Ασπροπύργου και 4ο ΔΣ Σοφάδων).

Από τις απαντήσεις του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων σε κοινοβουλευτικές ερωτήσεις βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ προκύπτει ουσιαστική άρνηση να αντιμετωπιστούν σοβαρά οι παραβιάσεις αυτών των δικαιωμάτων των Ρομά που έχουν διαπιστωθεί και με καταδίκες του ΕΔΔΑ ή συστάσεις των οργάνων του ΟΗΕ. Το νέο σχολικό έτος ξεκίνησε με τη συνέχιση λειτουργίας των δύο σχολείων-γκέτο και μάλιστα με τη μη παροχή μεταφοράς των παιδιών Ρομά του Ασπροπύργου παρά τη νομοθετική ρύθμιση της αυτόματης παράτασης των συμβάσεων και τη σχετική απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Αττικής της 11 Σεπτεμβρίου 2013 που εφαρμόζεται σε όλα τα άλλα σχολεία.

---

²² <http://left.gr/news/kataggellei-o-syriza-tin-paravias-i-toy-dikaiomatos-stin-ekpaideysi-ton-paidion-roma-se-polles>

Παράλληλα, ο Υπουργός Δικαιοσύνης πληροφόρησε τη Βουλή των Ελλήνων πως η Εισαγγελία του Αρείου Πάγου έχει αναλάβει να ερευνήσει το θέμα της εξαφάνισης 502 Αλβανών Ρομά «παιδιών των φαναριών» και της μη διερεύνησής της από την ελληνική δικαιοσύνη για την απόδοση ευθυνών παρά τις επανειλημμένες συστάσεις των οργάνων του ΟΗΕ από το 2004.

Για τους λόγους αυτούς υποστηρίζουμε τα αιτήματα που σας υποβλήθηκαν στις 6 Σεπτεμβρίου 2013 από τις Συνεργαζόμενες Οργανώσεις και Κοινότητες για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα των Ρομά στην Ελλάδα (ΣΟΚΑΔΡΕ) και το Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι (ΕΠΣΕ) που συντονίζει και τις ΣΟΚΑΔΡΕ για τα δύο αυτά θέματα και ζητούμε την άμεση παρέμβασή σας ώστε να αποτελέσει η νέα σχολική χρονιά ορόσημο για τη χωρίς διακρίσεις πρόσβαση των παιδιών Ρομά στα δημόσια σχολεία για όλα τα παιδιά και να σταματήσει να διασύρεται η Ελλάδα και ειδικότερα η Ελληνική Δικαιοσύνη στην υπόθεση των 502 εξαφανισμένων παιδιών Ρομά.”

B) Καλές Πρακτικές

1) Προγράμματα για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, ιστορίας και πολιτισμού σε ενήλικες μετανάστες.

Μαθήματα ελληνικής γλώσσας, ιστορίας και πολιτισμού σε ενήλικες μετανάστες – υπηκόους τρίτων χωρών υλοποιήθηκαν μέσα στο 2013 σε εφτά μεγάλες πόλεις της Ελλάδας (Αθήνα, Πειραιά, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Λάρισα, Ηράκλειο, Ιωάννινα)²³. Πιο συγκεκριμένα, στην Αθήνα, θα υλοποιηθούν έξι (6) επιμορφωτικά σεμινάρια με χρονική διάρκεια εκατόν σαράντα (140) ώρες το καθένα και ο αριθμός των συμμετεχόντων δεν θα υπερβαίνει τα είκοσι τρία (23) άτομα ενώ θα ανταποκρίνονται σε τρία διαφορετικά επίπεδα, ανάλογα με την ήδη υπάρχουσα γνώση των αντικειμένων εκπαίδευσης: [α] αρχάριοι, [β] μέσου επιπέδου, [γ] προχωρημένοι.

Για να διευκολυνθεί η παρακολούθηση των μαθημάτων από μετανάστες και μετανάστριες με ανήλικα παιδιά, έχει προβλεφτεί φύλαξη και δημιουργική απασχόληση των παιδιών με ειδικούς παιδαγωγούς.

Τα επίπεδα των μαθημάτων έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε να ανταποκρίνονται απολύτως στις απαιτήσεις της πιστοποίησης γλωσσομάθειας του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας. Με αυτό τον τρόπο, οι εκπαιδευόμενοι θα έχουν τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν την εκπαίδευσή τους

---

²³ Η εν λόγω δράση υλοποιείται στο πλαίσιο του ετήσιου προγράμματος 2011 Ευρωπαϊκού Ταμείου Ένταξης Υπηκόων Τρίτων Χωρών, από το ΔΗΜΗΤΡΑ ΚΕΕ ΑΕ. (Συντονιστής φορέας), το ΕΡΓΟΝ ΚΕΚ, την ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ και τη Μη Κυβερνητική Οργάνωση PRAKSIS.

προχωρώντας – μετά το τέλος του προγράμματος - στις διαδικασίες πιστοποίησης που διοργανώνει το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

2) Δημιουργία διαπανεπιστημιακής ομάδας στο Α.Π.Θ. με στόχο την προώθηση της πολυπολιτισμικότητας στην εκπαίδευση

Η διαπανεπιστημιακή ομάδα του Α.Π.Θ. 'Πολύδρομο' αποτελείται από μια διαπανεπιστημιακή ομάδα, με ειδικό ενδιαφέρον για τα ζητήματα της επαφής των γλωσσών και της διγλωσσίας, καθώς και γονέων και άλλων πολιτών που ενδιαφέρονται για τις ευρύτερες διαστάσεις της διγλωσσίας και του πολυπολιτισμού στην εκπαίδευση και την κοινωνία²⁴. Στοχεύουμε στην ενημέρωση των εκπαιδευτικών και των γονέων, μέσω της περιοδικής ομώνυμης έκδοσης "Πολύδρομο", της ιστοσελίδας μας αλλά και άλλων δράσεων: επιμορφωτικά σεμινάρια, παιδικά εργαστήρια, ενημέρωση σε σχολεία και άλλους φορείς, ενίσχυση παιδιών μεταναστευτικής καταγωγής με μαθήματα σε εθελοντική βάση και την προβολή διαφόρων πολιτισμικών-γλωσσικών ομάδων.

Για την υλοποίηση των δράσεων και την έκδοση του περιοδικού Πολύδρομο, χρησιμοποιούνται όλα τα έσοδα από τις συνδρομές των αναγνωστών του περιοδικού και των μελών της ομάδας Πολύδρομο.

Το «Πολύδρομο» ξεκίνησε από μια ανάγκη να συγκεραστούν τα ακαδημαϊκά ενδιαφέροντα με τις προσωπικές μας ανάγκες και επιθυμίες, αλλά και από την ανάγκη συστηματικής επικοινωνίας για τα θέματα που αφορούν τη διγλωσσία και τον πολυπολιτισμό με την ευρύτερη εκπαιδευτική κοινότητα, αλλά και με γονείς που ενδιαφέρονται και αποζητούν απαντήσεις σε ποικίλα σχετικά ερωτήματα-θέματα που τους απασχολούν. Τέτοια θέματα είναι η ανάπτυξη της παιδικής διγλωσσίας, η διαπολιτισμική επικοινωνία, οι κοινωνικο-πολιτικές διαστάσεις της γλωσσικής και πολιτισμικής ετερογένειας, τα θέματα της ταυτότητας, η ενημέρωση των μεταναστών/τριών γονέων, αλλά και η επικοινωνία ανάμεσα στους / τις εκπαιδευτικούς και τους ελληνικής και μη-ελληνικής καταγωγής γονείς.

Απευθύνεται κυρίως σε γονείς και εκπαιδευτικούς, οι οποίοι εκτός από την ενημέρωση που θα λαμβάνουν μέσω των τακτικών τευχών και της ιστοσελίδας μας, θα έχουν τη δυνατότητα να επικοινωνούν μαζί μας και να θέτουν ερωτήματα σχετικά με τη διαχείριση και αξιοποίηση της διγλωσσίας και της επαφής των γλωσσών και τα οποία θα προσπαθούμε να απαντήσουμε. Το μεγαλύτερο και κυριότερο μέρος των περιεχομένων της έκδοσής μας είναι γραμμένο στα ελληνικά, αγγλικά, ρωσικά, αλβανικά και, όποτε αυτό είναι

---

²⁴ <http://www.polydromo.gr/taytothta.html>

εφικτό, σε άλλες γλώσσες, με σκοπό την άμεση επικοινωνία μας με το μεγαλύτερο δυνατό αριθμό μελών μεταναστευτικών κοινοτήτων της χώρας μας.

Τα μέλη της επιστημονικής επιτροπής του περιοδικού “Πολύδρομο” προέρχονται από διάφορα τμήματα του Α.Π.Θ., του Παν/μιου Αθηνών, του Παν/μιου της Θεσσαλίας, του Παν/μιου του Αιγαίου, του Παν/μιου της Κρήτης, του Ανοιχτού Παν/μιου της Κύπρου, καθώς και του Παν/μίου Roskilde της Δανίας και του Παν/μίου Monash της Αυστραλίας.

3) Μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας από Δήμο Αθηναίων και οργάνωση μεταναστών δεύτερης γενιάς

Η οργάνωση νέων μεταναστών δεύτερης γενιάς αφρικανικής καταγωγής ASANTE, σε συνεργασία με τον Οργανισμό Πολιτισμού, Νεολαίας και Αθλητισμού του Δήμου Αθηναίων ξεκίνησαν μέσα στο 2013 μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας για παιδιά όλων των ηλικιών από το δημοτικό έως το λύκειο του Δήμου μας, στον Πολιτιστικό Κέντρο των Εξαρχείων του Δήμου Αθηναίων, στην οδό Τσαμαδού²⁵.

4) Εξετάσεις Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης για υπαγωγή αλλοδαπών στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος για το έτος 2013

Η Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης διοργάνωσε στις 27 Απριλίου 2013 εξετάσεις για την πιστοποίηση της Ελληνικής γλώσσας και στοιχείων της Ελληνικής ιστορίας και του Ελληνικού πολιτισμού για υπηκόους τρίτων χωρών, προκειμένου να υποβάλουν αίτηση υπαγωγής στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος για το έτος 2013²⁶. Δυνατότητα συμμετοχής στις εξετάσεις πιστοποίησης είχαν όσοι είναι υπήκοοι τρίτων χωρών (όχι πολίτες Ευρωπαϊκής Ένωσης) και πληρούν τις εξής προϋποθέσεις: να είναι ηλικίας 16 ετών και άνω, και να μένουν νόμιμα στην Ελλάδα. Οι κάτοχοι πιστοποιητικού ελληνομάθειας επιπέδου Α (που αποκτήθηκε με τη διαδικασία του Π.Δ. 363/1998 και προ της εφαρμογής του Π.Δ. 60/2010) ή Α2 που εκδίδεται σύμφωνα με το Π.Δ. 60/2010 από το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, συμμετέχουν αποκλειστικά στις εξετάσεις των στοιχείων ελληνικής ιστορίας και ελληνικού πολιτισμού.

5) Υλοποίηση Προγράμματος διαδραστικών εκστρατειών στα σχολεία με στόχο την ένταξη των παιδιών των μεταναστών

Το Ίδρυμα Θρακικής Τέχνης & Παράδοσης σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος (Σ.Κ.Λ.Ε.), το Ελληνικό Forum Μεταναστών

²⁵ Δελτίο Τύπου ΜΚΟ “ASANTE”, 7 Ιανουαρίου 2013

²⁶ Δελτίο Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης, 10 Απριλίου 2013

και το ΚΕΚ ΔΙΟΝ Ε.Π.Ε.Κ.Α., υλοποίησε μέσα στο 2013 το Έργο 1.2.Δ/11 «Πρώθηση διαδραστικών ενημερωτικών εκστρατειών στα σχολεία με ομάδες στόχο μετανάστες και γηγενείς μαθητές καθώς και τους γονείς τους, μέσω δραστηριοτήτων», που υλοποιείται στο πλαίσιο του Ετήσιου Προγράμματος 2011 του ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΕΝΤΑΞΗΣ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ (Ε.Τ.Ε.)²⁷.

Το Έργο εντάσσεται στην Προτεραιότητα 1 «Υλοποίηση δράσεων για την πρακτική εφαρμογή των Κοινών Βασικών αρχών για την πολιτική ένταξης των μεταναστών στην Ευρωπαϊκή Ένωση», δράση 1.2.Δ/11 «Ευαισθητοποίηση κοινωνίας υποδοχής σε θέματα που άπτονται της ένταξης μεταναστών – ενδυνάμωση των νομίμως διαμενόντων υ.τ.χ.», υλοποιείται με την υποστήριξη της Διεύθυνσης Κοινωνικής Ένταξης του Υπουργείου Εσωτερικών και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ένταξης κατά 75% από Κοινοτικούς Πόρους και κατά 25% από Εθνικούς Πόρους.

Αντικείμενο του Έργου είναι η ανάπτυξη και προώθηση διαδραστικών ενημερωτικών εκστρατειών σε σχολεία Πρωτοβάθμιας - Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στις περιοχές των Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Καλαμάτας, Μυτιλήνης, Ξάνθης, Πάτρας και Ιωαννίνων, όπου παρατηρείται υψηλή συγκέντρωση μεταναστών, για τη ενίσχυση ενός σχολικού περιβάλλοντος «ανοικτού» στη διαφορά και τη διαφορετικότητα.

Ειδικότερα, στις ενέργειες του έργου συμπεριλαμβάνονται ενημερωτικές εκστρατείες σε επιλεγμένα σχολεία των περιοχών παρέμβασης μέσω έντυπου και οπτικοακουστικού υλικού, οργάνωση εκδηλώσεων διαδραστικότητας, δικτύωση νέων κλπ.

Το έργο ανταποκρίνεται πρωταρχικά στο σκοπό του προγράμματος Ε.Τ.Ε. και της ανίσοιχης προτεραιότητας σχετικά με τη μακροπρόθεσμα, κοινωνική συνοχή και ομαλή συνύπαρξη με τους γηγενείς και την κοινωνική σταθρότητα, ενώ ειδικότερα στοχεύει στην ενδυνάμωση της αμοιβαίας κατανόησης και επικοινωνίας μεταξύ διαφορετικών πολιτισμών καθώς και την προώθηση δημιουργίας σχολικού περιβάλλοντος με ενοτνότερο ενταξιακό χαρακτήρα.

6) Πρόγραμμα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του ΑΠΘ για τη σχολική ένταξη των παιδιών των Ρομά

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης (ΠΤΔΕ) του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) υλοποίησε μέσα στο 2013 πρόγραμμα, με τίτλο «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης»²⁸. Αντίστοιχο πρόγραμμα υλοποιείται και στο Εθνικό Καποδιστριακό Πρόγραμμα Αθηνών (ΕΚΠΑ).

²⁷ Δελτίο Ιδρύματος Θρακικής Τέχνης και Παράδοσης, 30 Μαΐου 2013

²⁸ Από Ερώτηση βουλευτών της ΔΗΜΑΡ Γιαννακάκη και Ρεπούση στη Βουλή, 1 Απριλίου 2013.

Στόχος των προγραμμάτων είναι η ενίσχυση της πρόσβασης των παιδιών Ρομά στην προσχολική αγωγή και στη συνέχεια η έγκαιρη εγγραφή τους στην Α' δημοτικού, η εξοικείωσή τους με το σχολείο και η παραμονή τους σε αυτό σε όλη τη διάρκεια, τουλάχιστον, της υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

Ειδικότερα, η σχολική διαρροή στους Ρομά ανέρχεται στο 77%, με βάση την πιο πρόσφατη καταγραφή. Οχτώ στα δέκα παιδιά Ρομά εγκαταλείπουν το σχολείο, προτού ακόμη προλάβουν να ολοκληρώσουν τη στοιχειώδη εκπαίδευση.

Οι στόχοι των προγραμμάτων εξυπηρετούνται μέσα από μία σειρά ενεργειών που περιλαμβάνουν παρέμβαση στους οικισμούς Ρομά από εξειδικευμένους ψυχολόγους και κοινωνικούς επιστήμονες, ψυχοκοινωνική στήριξη των οικογενειών, υποστηρικτικά μαθήματα για την κάλυψη γνωστικών κενών των παιδιών, ενδοσχολικές και εξωσχολικές παρεμβάσεις για την ενίσχυση του ενδιαφέροντος των παιδιών για τη μάθηση μέσα από την ενεργή εμπλοκή τους σε σειρά δραστηριοτήτων. Επιπρόσθετα, τα προγράμματα περιλαμβάνουν μία σειρά από ενέργειες που απευθύνονται σε εκπαιδευτικούς και στελέχη εκπαίδευσης, με στόχο την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση τους σχετικά με παιδαγωγικές καλές πρακτικές για τη συγκεκριμένη ομάδα αλλά και με τη στήριξη του διδακτικού τους έργου σε ιδιαίτερα απαιτητικές και προκλητικές συνθήκες όπως αυτές της εκπαίδευσης παιδιών Ρομά.

Οι δράσεις των προγραμμάτων απευθύνονται και στην ευρύτερη κοινότητα διεκδικώντας την άρση των προκαταλήψεων και τον περιορισμό του κοινωνικού στίγματος που συνοδεύει τον πληθυσμό-στόχο.

7) Συνέχιση Προγράμματος Εκπαίδευσης παιδιών της Μουσουλμανικής μειονότητας

Στις 24 Απριλίου 2013 το πρόγραμμα για την εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη εξασφάλισε τη συνέχισή του²⁹. Στελέχη του υπ. Παιδείας ανέφεραν ότι η χρηματοδότηση του προγράμματος, με ευρωπαϊκά κονδύλια, συνεχίζεται αφού «το υπ. Παιδείας δίνει βάρος στην εκπαίδευση παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας, και δη εκείνων που έχουν αποδειχθεί επιτυχημένα».

Το πρόγραμμα, που ολοκληρώνεται μέσα στο 2013, άρχισε το 1997 με στόχο τη μείωση της σχολικής διαρροής και την ένταξη των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας της Θράκης στο εκπαιδευτικό σύστημα και, ευρύτερα, στην κοινωνία με την ενίσχυση της επίδοσης και της ελληνομάθειας. Στο πλαίσιο του προγράμματος οργανώθηκαν, μεταξύ άλλων, δράσεις στις οποίες μετέχουν 7.000 παιδιά της μειονότητας και οι οποίες περιλαμβάνουν μαθήματα ελληνομάθειας σε 66 σχολεία μετά το πέρας των μαθημάτων, στα 10 Κέντρα Στήριξης του Προγράμματος στη Θράκη (Ξάνθη,

²⁹ http://news.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_ell_2_23/04/2013_518384

Κομοτηνή, Αλεξανδρούπολη) και σε 46 σχολεία απομακρυσμένων μειονοτικών χωριών, μετά το κανονικό ωράριο, που επισκέπτονται οι 4 κινητές μονάδες του προγράμματος. Με βάση τα στοιχεία του προγράμματος, τα αποτελέσματα ήταν εντυπωσιακά: η διαρροή από την 9χρονη υποχρεωτική εκπαίδευση από 65% το 2000 έπεσε στο 30% το 2011, το 2010 σε σύγκριση με το 1997 η πρόσβαση των κοριτσιών στο Γυμνάσιο αυξήθηκε κατά 147% και στο Λύκειο κατά 143%, το 2013 συγκριτικά με το 1997 ο αριθμός των μειονοτικών μαθητών αυξήθηκε κατά 400% στα Δημοτικά, 225% στα Γυμνάσια, 500% στα Λύκεια. Επίσης η πρόσβασή τους σε ΑΕΙ/ΤΕΙ αυξήθηκε κατά 608%.

8) Μαθήματα Ελληνικών σε Μετανάστες από το Κέντρο «ΔΗΜΗΤΡΑ»

Το «ΔΗΜΗΤΡΑ» Κέντρο Ενημέρωσης και Επιμόρφωσης Α.Ε. στο διάστημα Φεβρουάριος-Ιούνιος 2013 υλοποίησε μαθήματα ελληνικής γλώσσας, ιστορίας και πολιτισμού σε ενήλικες μετανάστες – υπηκόους τρίτων χωρών των οποίων η διαμονή έχει μόνιμο και σταθερό χαρακτήρα στην Αθήνα, Πειραιά, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Λάρισα, Ηράκλειο, Ιωάννινα³⁰. Πιο συγκεκριμένα, στη Θεσσαλονίκη υλοποιήθηκαν τέσσερα (4) επιμορφωτικά σεμινάρια με χρονική διάρκεια εκατόν σαράντα (140) ώρες το καθένα και ο αριθμός των συμμετεχόντων δεν θα υπερβαίνει τα είκοσι τρία (23) άτομα ενώ θα ανταποκρίνονται σε τρία διαφορετικά επίπεδα, ανάλογα με την ήδη υπάρχουσα γνώση των αντικειμένων εκπαίδευσης: [α] αρχάριοι, [β] μέσου επιπέδου, [γ] προχωρημένοι.

Τα επίπεδα των μαθημάτων είχαν σχεδιαστεί έτσι ώστε να ανταποκρίνονται απολύτως στις απαιτήσεις της πιστοποίησης γλωσσομάθειας του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας. Με αυτό τον τρόπο, οι εκπαιδευόμενοι θα έχουν τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν την εκπαίδευσή τους προχωρώντας – μετά το τέλος του προγράμματος – στις διαδικασίες πιστοποίησης που διοργανώνει το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας. Για να διευκολυνθεί η παρακολούθηση των μαθημάτων από μετανάστες και μετανάστριες με ανήλικα παιδιά, έχει προβλεφτεί φύλαξη και δημιουργική απασχόληση των παιδιών με ειδικούς παιδαγωγούς.

9) Πρόγραμμα του ΑΠΘ για παροχή δεύτερης σχολικής ευκαιρίας για μητέρες Ρομά στη Θεσσαλονίκη

Μια δεύτερη ευκαιρία για να μάθουν ανάγνωση και γραφή άδραξαν μητέρες Ρομά στην Θεσσαλονίκη εξαιτίας Προγράμματος που ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2013³¹. Πολλές από αυτές δεν είχαν πάει ποτέ στο σχολείο. Η

³⁰

<http://socialpolicy.gr/2013/04/%CE%BC%CE%B1%CE%B8%CE%AE%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1-%CE%B5%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CF%8E%CE%BD-%CF%83%CE%B5-%CE%BC%CE%B5%CF%84%CE%B1%CE%BD%CE%AC%CF%83%CF%84%CE%B5%CF%82.html#.UVwWZ5P-FIU>

³¹ tvxsteam.tvxs.gr/node/131216

«επιστροφή» στις σχολικές τάξεις έγινε μέσω ερευνητικού προγράμματος το οποίο υλοποίησε το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης στο οποίο πήραν μέρος 20 Ρομά.

Το πρόγραμμα κράτησε για 1,5 χρόνο και πραγματοποιήθηκε στις αίθουσες του σχολείου Δενδροποτάμου προκειμένου να πάρουν το απολυτήριο Δημοτικού. Ανάμεσά τους η Ιορδάνα, που παραδέχθηκε πως έμαθε πώς να πιάνει το μολύβι στα 40 της χρόνια. Τα αποτελέσματα του προγράμματος παρουσιάστηκαν σε ημερίδα με θέμα «Εκπαίδευση παιδιών Ρομά: Παραδείγματα καλών πρακτικών». Μιλώντας στην εκδήλωση, οι γυναίκες που μετείχαν σε αυτό παραδέχθηκαν πως μέσω αυτής της πρωτοβουλίας βελτιώθηκε η ζωή τους και πως ήταν κάτι «που χρωστούσαν στον εαυτό τους».

«Όταν ήμασταν μικρές κάποιες από μας δεν ερχόμασταν με όρεξη στο σχολείο. Τώρα όμως ερχόμαστε με ενθουσιασμό και κέφι γιατί τώρα ξέρουμε την αξία των γραμμάτων. Τώρα ελπίζουμε όλες σε μια καλύτερη ευκαιρία. Δεν ξέρουμε αν θα τα καταφέρουμε, όμως αυτό το χρωστάμε όλες στον εαυτό μας. Είναι ο σεβασμός στον εαυτό μας και τα παιδιά μας», *είπαν οι μαθήτριες.*

«Πηγαίναμε κάπου και δεν ξέραμε να διαβάσουμε που πάει το λεωφορείο. Θέλαμε να κάνουμε δουλειά στην εφορία και δεν μπορούσαμε να γράψουμε μια απλή αίτηση. Τώρα πια, αισθάνομαι σαν να είναι όλος ο κόσμος δικός μου», δηλώνει μια από αυτές σχολιάζοντας πως η εκπαίδευση ήταν πλέον προϋπόθεση επιβίωσης για αυτές.

10) Πρόγραμμα του Δήμου Κορυδαλλού για εκπαίδευση των μεταναστών στην ελληνική γλώσσα, την ελληνική ιστορία και τον ελληνικό πολιτισμό

Μέσα στο 2013 υλοποιήθηκε στον Δήμο Κορυδαλλού το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των μεταναστών στην ελληνική γλώσσα, την ελληνική ιστορία και τον ελληνικό πολιτισμό – ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΑΠ8» από το Ίδρυμα Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης (Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.)³². Το Πρόγραμμα «ΟΔΥΣΣΕΑΣ» απευθύνεται σε Πολίτες της Ε.Ε. και υπηκόους τρίτων χωρών ανεξαρτήτως καταγωγής, από την ηλικία των 16 ετών και άνω, που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα. Ο σκοπός του εκπαιδευτικού προγράμματος είναι οι εκπαιδευόμενοι να αποκτήσουν τις γλωσσικές δεξιότητες και τις πρακτικές κοινωνικές και διαπολιτισμικές ικανότητες που απαιτούνται για την κοινωνική ένταξη των ίδιων και των οικογενειών τους.

Το Πρόγραμμα Εκπαίδευσης διαρθρώνεται στα επίπεδα: A1 (διάρκειας 125 ωρών), A2 (διάρκειας 175 ωρών), B1 (διάρκειας 185 ωρών) και B1 με έμφαση στην κατανόηση και παραγωγή προφορικού λόγου (διάρκειας 195 ωρών).

Το πρόγραμμα ξεκίνησε την Παρασκευή 24 Μαΐου και ολοκληρώθηκε σε 2 μήνες. Τα μαθήματα θα γίνονται καθημερινά σε εντατικό ρυθμό (4 διδακτικές ώρες ανά μάθημα) μετά τις 4 το μεσημέρι ενώ θα υπάρξει και πρωινό τμήμα μετά από συνεννόηση με τους ενδιαφερόμενους.

Το Έργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ελληνικό Δημόσιο.

Τα μαθήματα παρέχονταν δωρεάν.

11) Πρόσληψη ιεροδιδασκάλων στη Θράκη

Στην πρόσληψη ιεροδιδασκάλων που θα διδάξουν το Κοράνι στα τεμένη της Θράκης ή εφόσον το επιθυμούν σε δημόσια σχολεία της Θράκης προχώρησε η κυβέρνηση μέσα στο 2013³³. Θα είναι Έλληνες πολίτες, κάτοικοι Θράκης, μέλη της μουσουλμανικής μειονότητας.

Ειδικότερα, στη σχετική απόφαση που υπογράφεται από τους υπουργούς Διοικητικής Μεταρρύθμισης Α. Μανιτάκη και Παιδείας και Θρησκευμάτων Κ. Αρβανιτόπουλο και δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 15 Μαΐου 2013, προκηρύσσονται 90 θέσεις ιεροδιδασκάλων με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου εννέα μηνών. Το έργο τους θα είναι, όπως λέει η απόφαση, «η διδασκαλία του Κορανίου στα τεμένη της Θράκης ή εφόσον το επιθυμούν και προκύψει ανάγκη και σε δημόσια σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της Θράκης, σε μαθητές μέλη της μουσουλμανικής μειονότητας που έχουν απαλλαγεί από το μάθημα των Θρησκευτικών, κατόπιν σχετικής απόφασης του αρμόδιου κατά περίπτωση διευθυντή Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και με αντίστοιχη μείωση της απασχόλησής τους στα τεμένη. Επιπλέον οι ιεροδιδάσκαλοι μπορούν, με απόφαση του μουφτή, να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στην Κεντρική Υπηρεσία της Μουφτείας, ως βοηθητικό διοικητικό προσωπικό με μείωση της βασικής απασχόλησής τους». Από τις 90 θέσεις, οι 45 θα δοθούν στη Μουφτεία Κομοτηνής, οι 30 στη Μουφτεία Ξάνθης και οι 15 στη Μουφτεία Διδυμοτείχου.

Οι υποψήφιοι πρέπει να είναι Έλληνες πολίτες μόνιμοι κάτοικοι Θράκης, μέλη της μουσουλμανικής κοινότητας, να έχουν συμπληρώσει, οι απόφοιτοι πανεπιστημίου και λυκείου το 21ο έτος και οι απόφοιτοι γυμνασίου το 20ο έτος, να έχουν εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις ή να έχουν

---

³³ http://news.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_ell_2_23/05/2013_521355

απαλλαγεί νομίμως. Ανά κατηγορία εκπαίδευσης, πρέπει να έχουν είτε πτυχίο Ισλαμικών Σπουδών Ανώτατης Θεολογικής Σχολής της Ελλάδας ή άλλης χώρας είτε απολυτήριο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από την Ελλάδα ή άλλη χώρα. Οι αιτήσεις πρέπει να υποβληθούν στις Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κομοτηνής, Ξάνθης και Ροδότης.

Η επιλογή των ιεροδιδασκάλων για την κάθε Μουφτεία θα γίνεται, όπως ορίζεται στον νόμο 4115 που ψηφίστηκε τον περασμένο Ιανουάριο, από πενταμελή επιτροπή. Πρόεδρος, οικείος μουφτής, ένας υπάλληλος του υπ. Παιδείας, ένας πανεπιστημιακός ειδικευμένος στις ισλαμικές σπουδές, ένας έγκριτος μουσουλμάνος θεολόγος που θα ορίζεται από το υπ. Παιδείας, ένας έγκριτος μουσουλμάνος θεολόγος που θα προτείνεται από τον μουφτή.

12) Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των Παιδιών Ρομά» από τη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών

Κατά το 2013 συνέχισε τη λειτουργία του στους χώρους της Φιλοσοφικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α. το Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής (Κε.Δ.Α.), το οποίο ξεκίνησε από το 1996 και ειδικεύεται σε θέματα διαπολιτισμικής αγωγής και εκπαίδευσης και εκπονεί ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά προγράμματα παρόμοιας θεματολογίας, χρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Εθνικό Κοινωνικό Ταμείο³⁴.

Με την επιστημονική καθοδήγηση του καταξιωμένου στον χώρο της Διαπολιτισμικής Παιδαγωγικής Καθηγητή του Πανεπιστημίου μας κ. Γ. Π. Μάρκου, το Κε.Δ.Α. έχει αναλάβει από το 2010 να εφαρμόσει το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των Παιδιών Ρομά» στις περιφέρειες Αττικής, Ηπείρου, Ιονίων Νήσων, Θεσσαλίας, Δυτικής Ελλάδας, Στερεάς Ελλάδας, Πελοποννήσου, Κρήτης, Βορείου και Νοτίου Αιγαίου. Βασιζόμενο, λοιπόν, στην πολυετή εμπειρία του προσωπικού του σε θέματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και λαμβάνοντας σοβαρά υπ' όψιν τα ιδιαίτερα εκπαιδευτικά, πολιτισμικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά των παιδιών με ρόμικη καταγωγή, τις στάσεις τους απέναντι στο σχολείο και τις συνθήκες διαμονής τους, το Κε.Δ.Α. καλείται έως το 2013 να αντιμετωπίσει σφαιρικά το ζήτημα της εκπαίδευσης των παιδιών Ρομά με επίκεντρο πάντα το σχολείο και με παρεμβατικές δράσεις εντός κι εκτός μονάδας.

Στόχοι του εν λόγω Προγράμματος είναι:

- η αρμονική ένταξη των μαθητών με ρόμικη καταγωγή στο εκπαιδευτικό σύστημα
- η διευκόλυνση της πρόσβασης των παιδιών στην προσχολική αγωγή ή μείωση της σχολικής διαρροής και αποτυχίας

³⁴ <http://www.keda.uoa.gr/roma>

- η ενδυνάμωση της υποχρεωτικής και τακτικής φοίτησης η ενίσχυση της γλωσσικής και μαθησιακής επίδοσης των Ρομά μαθητών
- η διασφάλιση της αποδοχής των παιδιών από το σύνολο των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας και η εξάλειψη του σχολικού και κοινωνικού αποκλεισμού τους
- η ενδυνάμωση των σχολικών μονάδων με στρατηγικές και μέτρα παρέμβασης που ενθαρρύνουν τη διαπολιτισμική κατανόηση, επικοινωνία και συνεργασία και
- η ενίσχυση, τέλος, της πρόσβασης των παιδιών στο σχολείο και η παραμονή τους σε αυτό καθ' όλη τη διάρκεια της υποχρεωτικής, τουλάχιστον, εκπαίδευσης.

Στα μέτρα παρέμβασης συμπεριλαμβάνονται οι ακόλουθες δράσεις:

- 1) Ενίσχυση της πρόσβασης και φοίτησης στην προσχολική αγωγή, που ενθαρρύνει την πρόσβαση των παιδιών Ρομά που βρίσκονται σε προνηπιακή και νηπιακή ηλικία στην προσχολική αγωγή.
- 2) Ενδοσχολικές δράσεις για τη σχολική ένταξη και την υποστήριξη της τακτικής φοίτησης, οι οποίες επικεντρώνονται στην άμεση και εύκολη πρόσβαση στο σχολείο με προγράμματα ενθάρρυνσης και ευαισθητοποίησης και με την παράλληλη γλωσσική και μαθησιακή υποστήριξη των μαθητών Ρομά εντός κι εκτός του ωρολογίου προγράμματος.
- 3) Ενίσχυση της πρόσβασης στα Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων και στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας, με τη συνδρομή κοινωνικών λειτουργών και διαμεσολαβητών, οι οποίοι καλούνται να διερευνήσουν και να εντοπίσουν τις εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών Ρομά και των μελών των οικογενειών τους και να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή τους σε Προγράμματα αλφαριθμητισμού.
- 4) Επιμορφωτική υποστήριξη των εκπαιδευτικών, η οποία στοχεύει στην ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών και συμβάλλει στην άμεση υποστήριξη της εκπαιδευτικής κοινότητας, προάγοντας πάντα τη διαπολιτισμικότητα.
- 5) Παροχή Ψυχοκοινωνικής Στήριξης, με στόχο τη συνεργασία σχολικών ψυχολόγων και μελών της σχολικής κοινότητας, ώστε να λάβουν την απαραίτητη ψυχοκοινωνική στήριξη όλοι οι μαθητές και εκπαιδευτικοί του σχολείου.
- 6) Σύνδεση σχολείου, οικογένειας και τοπικής κοινωνίας, με στόχο την άμεση επικοινωνία και συνεργασία με σχολικές μονάδες, όπου φοιτούν Ρομά, με τις οικογένειές τους και τους φορείς της τοπικής κοινωνίας.
- 7) Δικτύωση σχολείων, με την αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και
- 8) Δημοσιότητα του Έργου, για τη διάχυση των αποτελεσμάτων του συνόλου των δράσεων του Έργου στην ευρύτερη κοινωνία. Όλες οι ανωτέρω δράσεις πραγματοποιούνται με τη συμβολή στελεχών της εκπαίδευσης, εκπαιδευτικών, συλλόγων γονέων, εξειδικευμένου στελεχικού δυναμικού, καθώς κι επιστημονικών συνεργατών, κοινωνικών λειτουργών και ψυχολόγων, ειδικά καταρτισμένων σε θέματα διαπολιτισμικής παιδαγωγικής και δη σε θέματα που αφορούν την ομάδα- στόχο. Κύριος άξονας όλων των

παραπάνω και γενική φιλοσοφία του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» είναι πως κάθε παιδί είναι ξεχωριστό και ως τέτοιο πρέπει να αντιμετωπίζεται μακριά από στερεότυπα και προκαταλήψεις. Ο ρόλος του παιδαγωγού πάνω σε αυτή την λογική, είναι να αποδεσμεύσει τις ξεχωριστές δυνατότητες που έχει κάθε παιδί και να συμβάλει στην ένταξή του στο σχολικό περιβάλλον, καθώς και στην αποδοχή του από το σύνολο της σχολικής κοινότητας.

Καθ' όλη τη διάρκεια του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» (2010- 2013) προβλέπεται να υλοποιηθούν 650 περίπου επιμορφωτικές δραστηριότητες, να επωφεληθούν 400 σχολικές μονάδες και 15.000 μαθητές που ανήκουν στην ομάδα- στόχο και να δημιουργηθεί μια πληθώρα θερινών τμημάτων και Εργαστηρίων Δημιουργικής Απασχόλησης για τους Ρομά μαθητές σε όλες τις περιφέρειες ευθύνης του Προγράμματος.

4. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΣΤΕΓΑΣΗΣ

A) Κέντρα υποδοχής αιτούντων άσυλο

1) Δραματική η κατάσταση των προσφύγων από Συρία στη Λέρο και σε άλλα νησιά του βορειανατολικού Αιγαίου

Στις 20/5/2013 η εξάχρονη Σεμέλ, που γλύτωσε από τη φρικαλεότητα του πολέμου στη Συρία, προστέθηκε στην εκατόμβη των πολύνεκρων ναυαγίων προσφύγων στο Αιγαίο, που αντί για την σωτηρία και την προστασία βρίσκουν συχνά το θάνατο: τα πολύνεκρα ναυάγια στο Αιγαίο, με θύματα ακόμα και μωρά παιδιά είναι ο τραγικός απολογισμός ενός άλλου πολέμου προς την σωτηρία της Δύσης που περνάει -και όχι πάντα- στα «φιλά» των ειδήσεων³⁵.

Το τραγικό γεγονός συνέβη το πρωί της 15^{ης} Μαΐου στη θαλάσσια περιοχή κοντά στη Λέρο, υπό συνθήκες που μαρτυρούν τη συστηματική και επικίνδυνη πρακτική αποτροπής και άρνησης προστασίας προσφύγων στη θάλασσα. Την πρακτική αυτή φαίνεται να εφαρμόζουν συστηματικά οι λιμενικές αρχές της χώρας μας σε απάντηση των εκκλήσεων προστασίας απελπισμένων ανθρώπων, που βάζουν σε κίνδυνο την ίδια τους τη ζωή στην απέλπιδα προσπάθειά τους να αξιώσουν την αυτονόητη προστασία τους.

Αυτή την αντιμετώπιση είχαν το πρωί της 15^{ης} Μαΐου και οι 21 πρόσφυγες από τη Συρία, οικογένειες με 5 μικρά παιδιά, που προσπάθησαν να προσεγγίσουν τη Λέρο μέσα σε μια πλαστική βάρκα, με τραγικό επακόλουθο τον πνιγμό της μικρής Σεμέλ. Στη συνέχεια, δε, οι ναυαγοί πρόσφυγες ήρθαν αντιμέτωποι με τη συνήθη παράνομη πρακτική των Αρχών, της σύλληψης δηλαδή και κράτησής τους, αρχικά στον εξωτερικό χώρο του Λιμεναρχείου (όπου οι νεοαφιχθέντες διανυκτερεύουν μέσα σε χαρτόκουτα ακόμα και για

³⁵ Ερώτηση βουλευτών ΣΥΡΙΖΑ στη Βουλή των Ελλήνων, 21/5/2013

μέρες έκθετοι στις καιρικές συνθήκες), και στη συνέχεια της κράτησής τους στο κρατητήριο του Α.Τ Λέρου, όπως συμβαίνει άλλωστε –πλην ελαχίστων εξαιρέσεων- για όλους τους νεοαφιχθέντες στη Λέρο -συμπεριλαμβανομένων και οικογενειών με παιδιά- υπό συνθήκες που συνιστούν απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση. Τραγική ειρωνεία αποτελεί το γεγονός της «εξαιρετικής μεταχείρισης» από τις αρχές, της οικογένειας της αδικοχάμενης Σεμέλ (γονείς, μωρό αδερφάκι και θείοι), καθώς και των άλλων τριών μανάδων με τρία μωρά, που παρέμειναν στο Νοσοκομείο Λέρου αντί της ως άνω κράτησης.

Σημειωτέον ότι η Λέρος, από την έναρξη της κρίσης στη Συρία, και κυρίως κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους, καταγράφεται ως σημείο εισόδου Σύρων προσφύγων στην Ελλάδα. Ενδεικτικά, μόνο κατά το πρώτο δεκαπενθήμερο του Μαΐου (από 3 έως 15) έφτασαν στη Λέρο 84 πρόσφυγες κατά ομάδες των 20-25 ατόμων, στη συντριπτική τους πλειοψηφία Σύροι, οικογένειες με μικρά παιδιά (20 παιδιά!). Οι πρόσφυγες που συνελήφθησαν, παρέμειναν αρχικά στον εξωτερικό χώρο του Λιμεναρχείου και οδηγήθηκαν στο κρατητήριο του Α.Τ Λέρου, προκειμένου να εκδοθεί η απόφαση απέλασής τους, η οποία πλέον συνοδεύεται και με εξάμηνη αναβολή απομάκρυνσης τους. Οι συνθήκες, τόσο κατά την παραμονή των νεοαφιχθέντων στον εξωτερικό χώρο του Λιμεναρχείου, όσο και στο κρατητήριο, συνιστούν απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση. Κατά τη διάρκεια του Μαΐου στο κρατητήριο του Α.Τ, που προορίζεται για την κράτηση 6 ατόμων, έφτασαν να στοιβαχθούν για μέρες έως και 40 άτομα -μεταξύ αυτών και παιδιά. Κατά τη διάρκεια, δε, της «φύλαξής» τους από τις λιμενικές αρχές, δεν προβλέπεται καν κονδύλι για τη σίτισή τους, αλλά ούτε και τα προβλεπόμενα κατά τη διάρκεια της κράτησής τους από τις αστυνομικές αρχές μπορούν να καλύψουν τις ανάγκες τους, ιδιαίτερα τις ανάγκες των παιδιών. Ούτε βέβαια παρέχονται από τις Αρχές είδη πρώτης ανάγκης όπως ρούχα, είδη προσωπικής υγιεινής, πάνες για τα μωρά κ.α-, σε ανθρώπους μάλιστα που φθάνουν βρεγμένοι και εξαντλημένοι και φυσικά χωρίς αποσκευές.

Αλληλέγγυα στο δράμα των προσφύγων, η τοπική κοινωνία της Λέρου προσπαθεί, όσο μπορεί, να καλύψει τις άμεσες αυτές ανάγκες, αυτόβουλα, έχοντας αναλάβει μια ευθύνη που δεν της αναλογεί - μια ευθύνη που ανήκει στις Αρχές, και την οποία η Κυβέρνηση και το αρμόδιο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη αποποιούνται, κατά παράβαση του ελληνικού, του ενωσιακού και του διεθνούς δικαίου.

2) Περιστατικά ψώρας σε κρατούμενους μετανάστες στο Αστυνομικό Τμήμα Μαρκόπουλου

«Οι εννέα κρατούμενοι αλλοδαποί στα κρατητήρια του Α/Τ Μαρκοπούλου που πάσχουν από ψώρα είναι ένα από τα περιστατικά που αναδεικνύουν την τραγική κατάσταση που επικρατεί στα κρατητήρια των αστυνομικών υπηρεσιών», τονίζεται στην ανακοίνωση του τμ. Σωμάτων Ασφαλείας του

ΣΥΡΙΖΑ³⁶. Στην ανακοίνωση προστίθεται ότι παρά τις επανειλημμένες καταγγελίες των αστυνομικών και άλλων οργανώσεων, ότι τα κρατητήρια από χώροι κράτησης για διαδικασία αυτοφώρου έχουν μετατραπεί σε φυλακές για ποινικούς και αλλοδαπούς, η ηγεσία του υπουργείου δημόσιας τάξης κωφεύει, προβάλλοντας επιδεικτικά το ανάληπτο πρόσωπό της, καταπατώντας τους διεθνείς κανόνες και συμφωνίες για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Οι πολλαπλάσιοι κρατούμενοι απ' αυτούς που χωράνε τα κρατητήρια, η πολύμηνη κράτηση τους χωρίς φυσικό φως, προαυλισμό και περίθαλψη και η έλλειψη των στοιχειωδών κανόνων υγιεινής, εκτός της μετάδοσης ξεχασμένων ασθενειών σε κρατούμενους, αστυνομικούς και πολίτες, εγκυμονεί κινδύνους ανεξέλεγκτων καταστάσεων τις οποίες η ηγεσία θα βιαστεί να χρεώσει στο αστυνομικό προσωπικό.

3) Άθλιες συνθήκες για τους μετανάστες στα κρατητήρια του λιμεναρχείου Σάμου

Στοιβαγμένοι και εξουθενωμένοι στο πάτωμα, σε στενούς διαδρόμους, πεινασμένοι, με τα παιδιά τους αγκαλιά³⁷. Η κατάσταση στην οποία βρίσκονται μετανάστες στους χώρους κράτησης στο Λιμεναρχείο Σάμου είναι άθλια. Οι συνδικαλιστικοί εκπρόσωπο των λιμενικών κατέγραψαν σε βίντεο την εικόνα και καταγγέλλουν.

Σύμφωνα με ρεπορτάζ της ιστοσελίδας tonima.gr, σε ανακοίνωση της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Ενώσεων Προσωπικού Λιμενικού Σώματος αναφέρεται χαρακτηριστικά: «Μέσα σε αυτό το τόσο αρρωστημένο υπηρεσιακό περιβάλλον ακόμη και οι ανθρώπινες αντοχές εξαντλούνται κάτι το οποίο όλοι οφείλουμε να αναγνωρίσουμε, να το αναδείξουμε και κυρίως να μην κρυβόμαστε πίσω από δάχτυλό μας».

Στην ανακοίνωση διαπιστώνεται, μεταξύ άλλων:

«-Ανύπαρκτοι χώροι κράτησης μετατρέποντας το Λιμεναρχείο Σάμου σε ξενοδοχείο, εστιατόριο, νοσοκομείο με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την υγιεινή και ασφάλεια του προσωπικού.

- Ανυπαρξία κεντρικού σχεδιασμού από την αρχή έως το τέλος, αναγκάζοντας την υπηρεσία να αυτοσχεδιάζει, να προσφέρει ανθρωπιστική βοήθεια με χρήματα των συναδέλφων που στη θέα των πεινασμένων ανθρώπων, παιδιών, αρρώστων, δεν μπορεί παρά να θέτει σε προτεραιότητα την αλτρουιστική του διάθεση και όχι την στείρα υπηρεσιακή.

---

³⁶ <http://left.gr/news/tm-somaton-asfaleias-syrizaekm-gia-ta-peristatika-psoras-se-kratoymenoys-metanastes-sto>

³⁷ <http://www.kar.org.gr/?p=24968>

- Ανυπαρξία οποιασδήποτε μέριμνας για την λύση απλών καθημερινών προβλημάτων που ανακύπτουν (υγιεινή και καθαριότητα λαθρομεταναστών) αλλά και μέτρων προφύλαξης του προσωπικού από μολυσματικές ασθένειες (γάντια, μάσκες κλπ) αναγκάζοντας τους συναδέλφους και σε αυτή την περίπτωση να καλύπτουν τις σχετικές ανάγκες από την τσέπη τους.
- Αμεση ανάγκη αποσαφήνισης του χαρακτήρα και του σκοπού λειτουργίας του κέντρου λαθρομετανάστευσης.
- Υποστελέχωση της υπηρεσίας, της οποίας ο αριθμός βαίνει σταθερά μειούμενος εδώ και πάνω από ένα χρόνο, αφού συνάδελφοι φεύγουν με οποιονδήποτε τρόπο χωρίς να αντικαθίστανται.
- Παραλαβή νέων μέσων χωρίς ανάλογο σχεδιασμό στελέχωσής τους αλλά με την εύκολη λύση της κάλυψης εκ των ενόντων.

Μη καταβολή πλεύσιμων ημερών εκτός έδρας σε συναδέλφους που νυχθημερόν βρίσκονται στη θάλασσα με κίνδυνο ακόμα και της ίδιας τους της ζωής».

4) Εξέγερση κρατούμενων μεταναστών στην Αμυγδαλέζα εξαιτίας των άθλιων συνθηκών διαβίωσης

Τον Αύγουστο του 2013 οι αλλοδαποί κρατούμενοι, που διαμαρτύρονταν για την παράταση του χρόνου κράτησής τους από 12 σε 18 μήνες, στασίασαν κατά την ώρα διανομής του φαγητού και επιτέθηκαν εναντίον των αστυνομικών φρουρών, ενώ έβαλαν φωτιές σε στρώματα και οικίσκους³⁸.

Στις εγκαταστάσεις της Αμυγδαλέζας μετέβησαν ισχυρές αστυνομικές δυνάμεις, οι οποίες έκαναν χρήση χειροβομβίδων κρότου λάμψης. Σύμφωνα με την αστυνομία, δέκα αστυνομικοί τραυματίστηκαν από ρίψεις αντικειμένων, ενώ δεν υπάρχουν τραυματίες μεταξύ των μεταναστών.

Η κατάσταση τελικά ομαλοποιήθηκε γύρω στη μία μετά τα μεσάνυχτα, έχουν όμως προκληθεί σοβαρές υλικές ζημιές στο κέντρο κράτησης και οκτώ οικίσκοι έχουν καεί ολοσχερώς.

Σύμφωνα με την αστυνομία, στο περιβάλλοντα χώρο του κέντρου κράτησης συνελήφθησαν 14 άτομα, ενώ στη γύρω περιοχή αναζητούνται άλλα δέκα άτομα.

Εκτός των παραπάνω 14 συλλήψεων, άλλα 41 άτομα έχουν συλληφθεί στο πλαίσιο της προανάκρισης για εμπλοκή τους στα επεισόδια.

Σε βάρος των συλληφθέντων σχηματίζεται δικογραφία κακούργηματικού χαρακτήρα για τα -κατά περίπτωση- αδικήματα της στάσης κρατουμένων, της πρόκλησης επικίνδυνων σωματικών βλαβών, της αντίστασης, της απόδρασης και της πρόκλησης διακεκριμένων φθορών. Για «αναμενόμενο ξεσηκωμό»

³⁸ <http://news.in.gr/greece/article/?aid=1231261014>

των αλλοδαπών κρατουμένων στο Κέντρο Μεταναστών της Αμυγδαλέζας, έκανε λόγο στο ΑΠΕ-ΜΠΕ, ο δήμαρχος Αχαρνών, Σωτήρης Ντούρος.

«Οι συνθήκες κράτησης στο Κέντρο είναι άθλιες και ο ξεσηκωμός των μεταναστών ήταν κάτι που το περιμέναμε» λέει και προσθέτει ότι την προηγούμενη Τετάρτη συναντήθηκε με τον γενικό γραμματέα του υπουργείου Προστασίας του Πολίτη για να του εκφράσει την ανησυχία του, δεδομένου ότι, όπως είπε, 1.650 άνθρωποι «στοιβαγμένοι» στον ίδιο χώρο «είναι πάρα πολλοί και δεν μπορούν να ζήσουν σε κοντέινερ, που το καλοκαίρι η θερμοκρασία φτάνει τους 50 βαθμούς Κελσίου». «Η ζωή των μεταναστών χωρίς χαρτιά καταπατάται διαρκώς στο Κέντρο και η ανακοίνωση της παράτασης κράτησής τους, σε συνδυασμό με τις συνθήκες διαβίωσης ξεχείλισε το ποτήρι» συμπληρώνει ο δήμαρχος.

Σημειώνεται ότι σε καταγγελίες στις οποίες προέβη ο επικεφαλής της Κίνησης «Ενωμένοι Ενάντια στον Ρατσισμό και τη Ρατσιστική Απειλή», Πέτρος Κωνσταντίνου, αναφέρεται ότι πριν από πέντε μέρες οι μετανάστες, κρατούμενοι στο Κέντρο, έθεσαν σε λειτουργία το κλιματιστικό χωρίς τη συγκατάθεση των αστυνομικών φρουρών, οι οποίοι έκοψαν την ηλεκτροδότηση σε όλη την εγκατάσταση. Σύμφωνα με αστυνομική πηγή που επικαλείται το ΑΠΕ-ΜΠΕ, επιβεβαιώθηκε η πληροφορία ότι λόγω εργασιών γίνονταν διακοπές του ηλεκτρικού ρεύματος σε κάποια από τα οικήματα κράτησης.

Ο κ. Κωνσταντίνου υποστήριξε επίσης ότι το κλίμα στο Κέντρο άρχισε να βαραίνει όταν πριν από περίπου δύο εβδομάδες, μετανάστες που εκτελούσαν, στο πλαίσιο του μπαϊραμιού, τα θρησκευτικά τους καθήκοντα, δέχθηκαν παρενοχλήσεις από τους φρουρούς. Για πολλή ώρα γινόταν ρίψη χημικών και κρότου λάμψης. Στο σημείο κατέφθασαν πέντε οχήματα με 15 πυροσβέστες, ενώ έχουν επέμβει οι δυνάμεις των ΜΑΤ. Ισχυρή ήταν η παρουσία των ομάδων ΔΙΑΣ που έκαναν... εφόδους σε ταβέρνες και σπίτια, αναζητώντας πιθανούς δραπέτες. Παράλληλα, πλήθος περιπολικών κυκλοφορούσαν στις γειτονιές της περιοχής.

Η εξέγερση στην Αμυγδαλέζα ενεργοποίησε τα αντανακλαστικά σύσσωμης της αντιπολίτευσης αλλά και των ανθρωπιστικών οργανώσεων. "Η συστηματική και παρατεταμένη κράτηση των παράτυπων μεταναστών και των αιτούντων άσυλο προκαλεί εξέγερση" δήλωσε απερίφραστα η Διεθνής Αμνηστία, θυμίζοντας ότι "οι συνθήκες κράτησης και η έλλειψη των διαδικαστικών εγγυήσεων που περιβάλλουν την κράτηση στην Ελλάδα έχουν επικριθεί συχνά από οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων και της Απάνθρωπης ή Ταπεινωτικής Μεταχείρισης και Τιμωρίας (CPT) και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (FRA)". Την καίρια επισήμανση ότι "η αστυνομία αδυνατεί να διασφαλίσει συνθήκες που να διασφαλίζουν τα θεμελιώδη δικαιώματα των κρατουμένων.

5) Απαράδεκτες συνθήκες κράτησης μεταναστών στο Τμήμα Βατοπεδίου Χαλκιδικής

Κατά την επίσκεψη οργανώσεων, φορέων και αντιπροσωπείας κατοίκων Χαλκιδικής και Θεσσαλονίκης καθώς και κλιμακίου του ΣΥΡΙΖΑ στις 17/12/2012 στο Τμήμα Δίωξης στο Βατοπέδι Χαλκιδικής διαπιστώθηκε ότι:³⁹

- Στο εν λόγω Τμήμα κρατούνται 38 μετανάστες σε δύο κελιά. Έπειτα από την υπ' αριθμό ΑΕΑ 6634/1-326796 από 23-8-2012 διαταγή της διεύθυνσης αλλοδαπών, οι μετανάστες οι οποίοι συλλαμβάνονται προς απέλαση, εξαντλούν κρατούμενοι όλο τον προβλεπόμενο χρόνο κράτησης, δηλαδή κρατούνται τουλάχιστον από 6 έως 12 μήνες.
- Ο υπερβολικά μεγάλος χρόνος κράτησης των μεταναστών που συλλαμβάνονται προς απέλαση, έχει δημιουργήσει τεράστια προβλήματα, καθώς υπάρχει υπερσυγκέντρωση μεταναστών στους χώρους κράτησης που οδηγεί στην εκδήλωση μεταδοτικών νοσημάτων (στο εν λόγω Τμήμα εμφανίσθηκε ψώρα), και παραβιάζει κατάφωρα τα δικαιώματα των κρατούμενων μεταναστών, οι οποίοι δεν προαυλίζονται καθόλου στο διάστημα της κράτησης τους, σιτίζονται μόνον με ξηρά τροφή, δεν έχουν επαρκή ρουχισμό και σκεπάσματα σε συνθήκες πολύ χαμηλών θερμοκρασιών και γενικώς κρατούνται σε χώρους κράτησης στους οποίους οι συνθήκες υγιεινής είναι υποτυπώδεις έως ανύπαρκτες.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τις αστυνομικές αρχές στο συγκεκριμένο Τμήμα το τελευταίο τρίμηνο του 2012 πραγματοποιήθηκαν 14 απόπειρες αυτοκτονίας από κρατούμενους του τμήματος.

Παράλληλα, ερωτηματικά εγείρει η απραξία και η αδιαφορία που δείχνει το Υπουργείο στις αλληπάλληλες αναφορές της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Αστυνομικών Υπαλλήλων σχετικά με τις συνθήκες κράτησης στα αστυνομικά κρατητήρια της χώρας. Η Ομοσπονδία έχει επανειλημμένως καταγγείλει ότι στα περισσότερα αστυνομικά κρατητήρια της χώρας ο αριθμός των κρατουμένων είναι πολλαπλάσιος από την προβλεπόμενη χωρητικότητα, σημειώνοντας ότι τα προβλήματα διογκώνονται μέρα με τη μέρα εξαιτίας της μη τήρησης και εφαρμογής των όρων υγιεινής και ασφάλειας που προβλέπονται από το Π.Δ. 45/2008.

Ενδεικτικά αναφέρονται μερικά περιστατικά που καταδεικνύουν τις συνέπειες της αδιαφορίας του Υπουργείου σχετικά με τις συνθήκες κράτησης των κρατουμένων και τις συνθήκες εργασίας των αστυνομικών:

α) Η Ένωση Αστυνομικών Υπαλλήλων Ιωαννίνων μετά από πολλές αναπάντητες αναφορές στο Υπουργείο προσέφυγε στον Εισαγγελέα Εφετών Ιωαννίνων αποστέλλοντας ενημερωτικό υπόμνημα λόγω της μη τήρησης των προβλεπόμενων στο Π.Δ. 45/2008 περί υγιεινής και ασφάλειας.

---

³⁹ Ερώτηση βουλευτών ΣΥΡΙΖΑ προς τη Βουλή των Ελλήνων, 24 Μαρτίου 2013

β) η Ένωση Αστυνομικών Υπαλλήλων Λακωνίας με έγγραφο το οποίο σας απέστειλε η ΠΟΑΣΥ υπ' αριθ. 100/3/11 από 6/12/2012 καταγγέλλει κρούσματα ελονοσίας και αιτείται την έκδοση και αποστολή από την αρμόδια υγειονομική υπηρεσία του Αρχηγείου, ενημερωτικής εγκυκλίου για την πρόληψη του αστυνομικού προσωπικού και των κρατουμένων, καθώς και έγκριση δαπανών για τεχνικές εργασίες – βελτιώσεις στα κρατητήρια και παροχή ατομικών ειδών υγιεινής και πρόληψης. Παρόμοια έγγραφα που καταγράφουν κρούσματα ελονοσίας, ψώρας και άλλων μεταδοτικών ασθενειών στα ελληνικά κρατητήρια έχουν συνταχθεί και έχουν αποσταλεί στο Υπουργείο από τις Ενώσεις Λάρισας (15/1/2013), Φθιώτιδας (20/12/2012) και Άρτας (17/12/2012).

γ) Οι συνθήκες κράτησης στα ελληνικά κρατητήρια έχουν φτάσει σε τέτοιο σημείο αθλιότητας που το Μονομελές Πλημμελειοδικείο Ηγουμενίτσας με την απόφασή υπ' αριθμό 682/2012 αθώωσε τους κατηγορούμενους για την απόδραση στις 30 Σεπτεμβρίου 2012 από τα κρατητήρια της Αστυνομικής Διεύθυνσης Θεσπρωτίας, αφού όπως σημειώνεται στην απόφαση η διάρκεια και οι συνθήκες κράτησης στα εκεί κρατητήρια παραβιάζουν τα άρθρα 3, 8 και 13 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και επέβαλλε στο Δημόσιο να πληρώσει τα δικαστικά έξοδα.

6) Απεργία πείνας αλλοδαπών στα κρατητήρια του Πειραιά λόγω άθλιων συνθηκών

Απεργία πείνας στα κρατητήρια του αστυνομικού τμήματος Καλλίπολης στον Πειραιά ξεκίνησαν στις 28 Απριλίου 2013 πρόσφυγες και μετανάστες που κρατούνται έως και 8 μήνες χωρίς πρόσβαση σε άσυλο, χωρίς προαυλισμό και κάτω από άθλιες συνθήκες επειδή έχουν λήξει τα χαρτιά τους ή με την κατηγορία της παράνομης εισόδου στην χώρα⁴⁰. Ανάμεσα τους βρίσκεται και ένα άτομο με πρόβλημα στην καρδιά και ένα άτομο με ψυχολογικά προβλήματα που χρήζουν άμεσης ιατρικής περίθαλψης, όπως προκύπτει από επικοινωνία με τους απεργούς πείνας. Τα άτομα που κρατούνται σε αυτό το τμήμα είναι από Σομαλία, Παλαιστίνη, Πακιστάν, Μαρόκο, Μπαγκλαντές, Αλγερία, Αίγυπτο, Γεωργία, Νεπάλ. Ζητούν να απελευθερωθούν και να ικανοποιηθούν τα αιτήματα κάποιων που έχουν φτάσει στο σημείο να ζητούν να γυρίσουν οικειοθελώς στις πατρίδες τους μετά από την πολύμηνη κράτησή τους κάτω από αυτές τις συνθήκες.

7) Απελπιστική κατάσταση διαβίωσης μεταναστών στο στρατόπεδο κράτησης της Κορίνθου

---

⁴⁰ https://athens.indymedia.org/front.php3?lang=el&article_id=1468265

Η Αντιρατσιστική – Αντιφασιστική Πρωτοβουλία Κορίνθου καταγγέλλει τις βίαιες μεθόδους καταστολής που χρησιμοποιεί η αστυνομία στο στρατόπεδο απέναντι σε οποιαδήποτε αντίδραση των κρατούμενων, που είναι πλέον έγκλειστοι για πολλούς μήνες και είναι σε απελπιστική κατάσταση, όπως και τη διαστρέβλωση των γεγονότων μέσα από το αστυνομικό δελτίο, που παρουσιάζει τους κρατούμενους να επιτίθενται χωρίς να έχει προηγηθεί το παραμικρό.⁴¹

Η αλήθεια είναι πως η αγανάκτηση βράζει εδώ και καιρό στο στρατόπεδο συγκέντρωσης στο οποίο έχουν μετατρέψει το στρατόπεδο της Κορίνθου. Κακομεταχείριση, άθλιο φαγητό, καταγγελίες για κύκλωμα εκμετάλλευσης για παροχή νομικής βοήθειας, κρύο, καμία παροχή σε ρούχα-παπούτσια (παρά μόνο μέσω των εθελοντικών προσφορών συμπολιτών μας) και κυρίως καμία ενημέρωση για το πότε θα βγουν.

Μέσα στο 2013, έχουν σημειωθεί περιστατικά όπου με την παραμικρή αφορμή η αστυνομία ψεκάζει με χημικά μέσα στους κλειστούς θαλάμους (!), με αποτέλεσμα η ατμόσφαιρα να γίνεται αποπνικτική αλλά και σαφώς επικίνδυνη επί ώρες.

Το αποτέλεσμα όλων αυτών είναι μετανάστες να έχουν απειλήσει να αυτοκτονήσουν, ενώ την Τετάρτη το πρωί, όταν τους ανακοινώθηκε ότι θα κρατηθούν για άλλο ένα τρίμηνο, 65 κρατούμενοι ξεκίνησαν απεργία πείνας (και αυτή δεν είναι η πρώτη φορά). Κάποιος από αυτούς χτυπήθηκε από αστυνομικό όταν αρνήθηκε να πάρει φαγητό και έτσι ξεκίνησαν τα επεισόδια, τα οποία αντιμετωπίστηκαν από την αστυνομία με βία, δακρυγόνα μέσα στους θαλάμους και κανόνια νερού. Εν τέλει συνέλαβαν σαράντα επτά (47) μετανάστες, κυρίως αφγανικής καταγωγής, στους οποίους έχουν φορτώσει κατηγορίες μέχρι και για σύσταση εγκληματικής οργάνωσης (!) και οι οποίοι προφανώς θα καταλήξουν σε φυλακές σαν κοινοί εγκληματίες, ενώ το μόνο που έκαναν ήταν να αντιδράσουν στον πολύμηνο εγκλεισμό τους επειδή δεν τους είχαν παραχωρηθεί χαρτιά.

8) Απόπειρα αυτοκτονίας στο κέντρο κράτησης αλλοδαπών Δράμας

Απόπειρα αυτοκτονίας κόβοντας τις φλέβες του με ξυράφι έκανε αλλοδαπός κρατούμενος στο κέντρο αλλοδαπών Παρανεστίου Δράμας, τον Ιανουάριο του 2013⁴². Τα πνεύματα ήταν ιδιαίτερα οξυμένα με τους κρατούμενους να διαμαρτύρονται για τις συνθήκες κράτησης.

9) Επιτροπή πολιτών για διερεύνηση συνθηκών κράτησης σε Α.Τ. Μοσχάτου

---

⁴¹ <http://left.gr/news/giati-exegerthikan-oi-metanastes-stin-korintho-diamartyria-sto-stratopedo-kratisis-tin-pempti>

⁴² <http://www.alterthess.gr/content/drama-apopeira-aytoktonias-metanasti-kratoymenoy>

Στις 5 Ιουνίου 2013 με πρωτοβουλία της Κίνησης Πολιτών Μοσχάτου ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑ και με αφορμή δημοσιεύματα του ημερήσιου αθηναϊκού τύπου για απαράδεκτες συνθήκες διαβίωσης των κρατουμένων στα κρατητήρια των αστυνομικών τμημάτων της περιοχής Πειραιά, μεταξύ των οποίων και αυτό του Μοσχάτου, συγκροτήθηκε πρόσφατα Επιτροπή πολιτών για να διερευνήσει το θέμα⁴³. Η Επιτροπή εξέδωσε το ακόλουθο δελτίο Τύπου :

“Με πρωτοβουλία της Κίνησης Πολιτών Μοσχάτου ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑ και με αφορμή δημοσιεύματα του ημερήσιου αθηναϊκού τύπου για απαράδεκτες συνθήκες διαβίωσης των κρατουμένων στα κρατητήρια των αστυνομικών τμημάτων της περιοχής Πειραιά, μεταξύ των οποίων και αυτό του Μοσχάτου, συγκροτήθηκε πρόσφατα Επιτροπή πολιτών για να διερευνήσει το θέμα.

Η Επιτροπή παραμένει ανοιχτή για όποιον/-α συμπολίτη/-ίτισσά μας ενδιαφέρεται να συμμετάσχει σ’ αυτήν και περιλαμβάνει έως τώρα τον Δήμαρχο Μοσχάτου, τους επικεφαλής των δημοτικών παρατάξεων «Δράση Τώρα» και «Πολίτες Μπροστά», εκπροσώπους συλλογικοτήτων μεταξύ των οποίων η Διεθνής Αμνηστία, η Αντιφασιστική Πρωτοβουλία και η Τ.Ο. Σύριζα Μοσχάτου, καθώς και πολλούς/πολλές κατοίκους του Μοσχάτου δικηγόρους, εκπαιδευτικούς, γιατρούς, επαγγελματίες κ.ά.

Πολυάριθμα μέλη της Επιτροπής επισκέφθηκαν δύο φορές τις προηγούμενες ημέρες (Σάββατο 1/6 και Δευτέρα 3/6) το Αστυνομικό Τμήμα Μοσχάτου και ζήτησαν αφενός πληροφορίες για το όλο ζήτημα και αφετέρου να τους επιτραπεί να επισκεφτούν τα κρατητήρια του Τμήματος με σκοπό να διερευνήσουν τις συνθήκες κράτησης, τις ανάγκες των κρατουμένων και να παράσχουν ενδεχομένως ανθρωπιστική βοήθεια.

Κατά την δεύτερη επίσκεψη, μετά από έντονη συζήτηση με τους υπεύθυνους του Τμήματος, επιτράπηκε στον Δήμαρχο Μοσχάτου κ. Αντρέα Ευθυμίου και στον Σχολικό Σύμβουλο κ. Χάρη Παπαδόπουλο να επισκεφτούν τα κρατητήρια με τη συνοδεία του Επιτελάρχη της Αστυνομικής Διεύθυνσης Πειραιά κ. Παναγιωτίδη.

Τα δύο μέλη της Επιτροπής είχαν την ευκαιρία να διαπιστώσουν σε κάποιο βαθμό τις συνθήκες κράτησης αλλά και να συνομιλήσουν με ορισμένους εκ των κρατουμένων και να διερευνήσουν πρόχειρα τις ανάγκες τους.

Από τις συζητήσεις με τα στελέχη της Αστυνομίας και τους/τις αστυνομικούς καθώς και από την ολιγόλεπτη επίσκεψη στα κρατητήρια του Τμήματος προκύπτει η εξής εικόνα: Στα τρία κελιά του Αστυνομικού Τμήματος Μοσχάτου κρατούνται αυτή τη στιγμή γύρω στους 15 αλλοδαποί οι οποίοι περιμένουν τη διοικητική τους απέλαση από την χώρα μας.

Ο νόμος 3386/2005 προέβλεπε ως μέγιστη διάρκεια κράτησης το τρίμηνο, εντός του οποίου θα έπρεπε να έχει ολοκληρωθεί η απέλαση. Οι διατάξεις

---

⁴³ http://my-mosxato.blogspot.com/2013/06/blog-post_5417.html#ixzz2VRy5Ysln

αυτές άλλαξαν το 2009 επί το δυσμενέστερο και πλέον η κράτηση επιτρέπεται επί εξάμηνο με δυνατότητα παράτασης άλλο ένα εξάμηνο. Η συνολική κράτηση δηλαδή φτάνει τον ένα ολόκληρο χρόνο.

Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι ένας από τους 15 κρατούμενους στο Τμήμα βρίσκεται κρατούμενος εκεί ήδη επί 5μηνο και ένας άλλος συνολικά επί 9μηνο! Σημειωτέον ότι τα κρατητήρια του Αστυνομικού Τμήματος Μοσχάτου (όπως και όλων σχεδόν των αστυνομικών τμημάτων) είναι υπόγεια, με τεχνητό φωτισμό τις περισσότερες ώρες και δίχως αυλή !! Οι κρατούμενοι δεν έχουν δει το φως του ήλιου επί μήνες! Όχι γιατί οι αστυνομικοί του Τμήματος δεν τους το επιτρέπουν αλλά γιατί δεν υπάρχει ο χώρος για να προαυλισθούν. Οι κατάδικοι στις φυλακές της χώρας το δικαιούνται! Οι αλλοδαποί κρατούμενοι στα Αστυνομικά Τμήματα, που δεν έχουν διαπράξει κανένα έγκλημα, που το αδίκημά τους είναι απλά ότι εισήλθαν (για χίλιους λόγους που καταλαβαίνουμε...) στη χώρα μας χωρίς χαρτιά, δεν το δικαιούνται και πρέπει να παραμένουν φυλακισμένοι σε συνθήκες που προσβάλλουν τον πολιτισμό μας, καθώς εκτός από τον προαυλισμό και οι ανάγκες καθαριότητας και υγιεινής τους καλύπτονται πρόχειρα. (Και ας σημειώσουμε εδώ ότι οι συνθήκες κράτησης στο Τμήμα Μοσχάτου είναι καλύτερες από αυτές άλλων Τμημάτων, σύμφωνα με τα στοιχεία και τις πληροφορίες του τύπου).

Η κατάσταση που επικρατεί στα κρατητήρια των Αστυνομικών Τμημάτων είναι τραγική γιατί τα κρατητήρια από χώροι ολιγοήμερης κράτησης για διαδικασία αυτόφωρου έχουν μετατραπεί ΠΑΡΑΝΟΜΑ σε φυλακές για αλλοδαπούς (αλλά και ποινικούς κρατούμενους), με καταπάτηση όλων των διεθνών κανόνων δικαίου που προστατεύουν τα ανθρώπινα δικαιώματα. Οι αστυφύλακες μετατράπηκαν σε δεσμοφύλακες!

Οι κίνδυνοι για την υγεία (σωματική και ψυχική) τόσο των κρατουμένων όσο και των αστυνομικών είναι προφανείς. Τα κρατητήρια, ιδίως όταν κρατούνται σ' αυτά πολλαπλάσιοι κρατούμενοι από όσους προβλέπεται για τους περιορισμένους χώρους τους, με ελλιπείς συνθήκες στοιχειώδους υγιεινής και περίθαλψης, αποτελούν κυριολεκτικά υγειονομική βόμβα, με επανεμφάνιση ξεχασμένων ασθενειών που απειλούν την υγεία όλων. Για τις απαράδεκτες αυτές συνθήκες υπάρχουν έντονες και συνεχείς διαμαρτυρίες των συνδικαλιστικών ενώσεων των αστυνομικών οργάνων.

Καλούμε την ελληνική Πολιτεία, να μην παρανομεί χρησιμοποιώντας τα κρατητήρια για φυλακές και να εξασφαλίσει για όλους τους κρατούμενους και φυλακισμένους εκείνες τις ανθρώπινες και αξιοπρεπείς συνθήκες κράτησης που ασφαλώς δικαιούνται και που επιβάλλει ο πολιτισμός μας.

Σε ότι αφορά την Επιτροπή Πολιτών, εμείς θα επιδιώξουμε να υπάρξει συνέχεια στο έργο της με κύριο στόχο αφενός τη διάνοιξη και συντήρηση σε τοπικό επίπεδο ενός *συνεχούς καναλιού ανθρωπιάς* προς τους κρατούμενους με παροχή νομικής, υλικής, ιατρικής και φαρμακευτικής υποστήριξης και αφετέρου την διερεύνηση και ανάδειξη των πραγματικών αιτιών του γενικότερου προβλήματος που σχετίζονται σε μεγάλο βαθμό και με τις επαχθέστατες για την Ελλάδα συνθήκες Δουβλίνο 2 και Σένγκεν, οι οποίες,

εξαιτίας και της πολιτικής τακτικής της κυβέρνησης, έχουν μετατρέψει την χώρα σε πρωτοφανές κολαστήριο ανθρωπίνων ψυχών.

Με το Αστυνομικό Τμήμα του Μοσχάτου συμφωνήθηκε να συνεχισθούν οι επισκέψεις μας στα πλαίσια της παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας όπως εκτέθηκε παραπάνω. Ήδη παραδόθηκαν κατά την δεύτερη επίσκεψη ορισμένα είδη προσωπικής υγιεινής (σαμπουάν, οδοντόβουρτσες, οδοντόπαστες, χαρτιά υγείας κτλ. που είχαν συγκεντρωθεί από τα μέλη της επιτροπής) ενώ και ο Δήμαρχος Μοσχάτου δεσμεύτηκε να συμμετάσχει στην προσπάθεια ανάλογα και με τις δυνατότητες του Δήμου, σε συνεργασία με την Επιτροπή και τον Διοικητή του τμήματος. “

10) Κοζάνη: Αυτοκτονία 26χρονου μετανάστη στα κρατητήρια

Τέλος στη ζωή του έδωσε στις 12 Ιουλίου 2013 ένας 26χρονος Πακιστανός που κρατούνταν από τον Απριλίου στο τμήμα Δίωξης Λαθρομετανάστευσης Σερβίων⁴⁴. Βρέθηκε απαγχονισμένος στην τουαλέτα του κρατητηρίου.

Τον άτυχο μετανάστη βρήκε νεκρό ένας συγκρατούμενός του που ανησύχησε όταν ο 26χρονος άργησε να επιστρέψει από την τουαλέτα και πήγε να δει τι συμβαίνει. Μπαίνοντας τον αντίκρισε κρεμασμένο από σωλήνα με μια αυτοσχέδια αγχόνη που είχε φτιάξει από λωρίδα λωρίδα υφάσματος που είχε κόψει από τον υπνόσακο του.

Το μεσημέρι η σωρός του άτυχου μετανάστη μεταφέρθηκε ιατροδικαστική υπηρεσία Θεσσαλονίκης, διότι ο ιατροδικαστής της Κοζάνης ήταν σε άδεια, ενώ οι αστυνομικές αρχές ενημέρωσαν την πρεσβεία του Πακιστάν για να αναλάβει τα διαδικαστικά για την μεταφορά του 26χρονου στην πατρίδα του.

Να σημειωθεί ότι οι συνθήκες κράτησης των μεταναστών στα κρατητήρια του Τ.Δ.Λ. Σερβίων είναι επιεικώς απαράδεκτες, αφού οι κρατούμενοι στοιβάζονταν σε δύο θαλάμους και παραμένουν εκεί επί μήνες. Οι χώροι αυτοί, όπως τονίζουν οι αστυνομικοί της περιοχής, φτιάχτηκαν για ολιγόμηρη κράτηση, ενώ τώρα λειτουργούς ως χώροι φύλαξης μεταναστών που μπαίνουν παράνομα στη χώρα μας και πρόκειται να απελαθούν.

Αυτή ήταν η δεύτερη, μέσα σε λίγες ημέρες, αυτοκτονία αλλοδαπού σε κρατητήρια της ΕΛ.ΑΣ. στη δυτική Μακεδονία. Πριν 10 ημέρες ένας άλλος κρατούμενος στο Α.Τ. Γρεβενών έβαλε τέλος στη ζωή του.

11) «Κολαστήρια» για τους μετανάστες τα Α.Τ του Πειραιά

Την κατάσταση που επικρατεί στα κελιά των αστυνομικών κρατητηρίων, όπου στοιβάζονται σε πολλές περιπτώσεις δεκάδες άνθρωποι, με ανύπαρκτη υγιεινή, ελλιπή ή καθόλου προαυλισμό, χωρίς ιατροφαρμακευτική περίθαλψη,

---

⁴⁴ <http://left.gr/news/kozani-aytoktonia-26hronoy-metanasti-sta-kratitiria#sthash.ovoAIF3x.dpuf>

στηλίτευσαν στις 18/5/2013 σε υπόμνημά τους πολίτες και νομικοί του Πειραιά⁴⁵.

Το υπόμνημα κατατέθηκε στο σεμινάριο που διοργανώνεται από το Συμβούλιο Δικηγορικών Συλλόγων Ευρώπης (CCBE) με θέμα «τα δικαιώματα του ανθρώπου. Οι πολίτες και οι νομικοί καταγράφουν τέτοιου είδους «κολαστήρια» στην πόλη του Πειραιά και στην ευρύτερη περιοχή, όπως για παράδειγμα τα Αστυνομικά Τμήματα Δραπετσώνας, Δημοτικού Θεάτρου, Καλλιπόλης, Νίκαιας, Κερατσινίου, Σαλαμίνας, Μοσχάτου.

Οι συντάκτες του υπομνήματος ζητούν τη σύσταση επιτροπής από όλους τους δικηγορικούς συλλόγους της Ευρώπης, η οποία θα αναδείξει με κάθε τρόπο το θέμα των άθλιων συνθηκών κράτησης των μεταναστών στη χώρα μας.

12) Συνθήκες εξόντωσης στο Κέντρο Υποδοχής Προσφύγων στο Λαύριο

Δραματική επιδείνωση των συνθηκών διαβίωσης στο Κέντρο Υποδοχής Προσφύγων στο Λαύριο σημειώθηκε μέσα στο 2013⁴⁶. Το Κέντρο Υποδοχής Προσφύγων στο Λαύριο ιδρύθηκε το 1949. Σήμερα σε αυτό ζουν σε άθλιες συνθήκες 266 υποσιτισμένοι πρόσφυγες και ανάμεσά τους 85 ανήλικα παιδιά. Κούρδοι, Αφγανοί και εσχάτως Σύροι. Διωκόμενοι οι περισσότεροι, άνεργοι, χωρίς να τους έχει αναγνωριστεί το καθεστώς του πρόσφυγα, ενώ ελάχιστοι διαθέτουν το προσωρινό «ανθρωπιστικό άσυλο». Για την ανανέωση διαβατηρίου θα πρέπει να πάνε στην τουρκική πρεσβεία, την ώρα που το τουρκικό κράτος τούς καταδιώκει. Παλαιότερα υπήρχε υπηρεσία εξυπηρέτησης αιτούντων άσυλο στο Τμήμα Αλλοδαπών Λαυρίου, αλλά καταργήθηκε και, πλέον, για να καταθέσουν τέτοιο αίτημα πρέπει να υφίστανται την ταλαιπωρία και το κόστος μετακίνησης μέχρι τη Διεύθυνση Αλλοδαπών στην Πέτρου Ράλλη.

Η ελληνική Πολιτεία αγνοεί επιδεικτικά τα τελευταία χρόνια την ύπαρξη του Κέντρου. Το πρόβλημα στατικότητας των κτιρίων είναι γνωστό εδώ και 8 χρόνια, καθώς το 2005 έγινε η πρώτη αυτοψία από την Πολεοδομία Μαρκοπούλου. Από το 2006 έως το 2010 πραγματοποιήθηκαν τρεις αυτοψίες στον χώρο χωρίς να γίνει καμία ανάθεση μελέτης από το υπουργείο. Από τις 20/8/2011 υπάρχει έγγραφο για την άμεση εκκένωση του κτιρίου. Έπειτα από απόφαση του τότε υπουργού Υγείας Α. Λοβέρδου υπήρξε πρόβλεψη μεταφοράς μέρους των προσφύγων στην τοποθεσία Νεράκι, 1,5 χιλιόμετρο έξω από την πόλη, δίπλα σε ένα πρώην πεδίο βολής, σε 20 τσίγκινα, λυόμενα κοντέινερ που είχαν χρησιμοποιηθεί για σεισμόπληκτους.

Οι Κούρδοι ζήτησαν δεσμεύσεις για την εξασφάλιση της αξιοπρεπούς και ασφαλούς μεταστέγασης όλων. Αυτό δεν έγινε και επειδή φοβούνται ότι, αν φύγουν από το κέντρο, δεν θα μπορέσουν να επιστρέψουν ποτέ. αρνήθηκαν

⁴⁵ <http://left.gr/news/kolastiria-gia-toys-metanastes-ta-toy-peiraia>

⁴⁶ Ερώτηση ΣΥΡΙΖΑ στη Βουλή των Ελλήνων, 7 Ιουνίου 2013

να φύγουν. Ακολούθησε μήνυση του κ. Λοβέρδου κατά 7 εκπροσώπων των προσφύγων με αδίκημα την «παρεμπόδιση αποτροπής κοινού κινδύνου».

Το κέντρο λειτουργεί με κρατική χρηματοδότηση, αλλά την ευθύνη διαχείρισης των κονδυλίων την έχει ο Ερυθρός Σταυρός, με τον οποίο όμως το υπουργείο Εργασίας, στο οποίο πλέον υπάγεται, δεν έχει υπογράψει την ανανέωση της σύμβασης. Η καθυστέρηση της υπογραφής της σύμβασης μεταξύ υπουργείου Εργασίας και Ερυθρού Σταυρού είναι η αιτία για την έλλειψη των απολύτως απαραίτητων για τη διατροφή των προσφύγων. Επίσης οι εργαζόμενοι στον καταυλισμό (γιατροί, κοινωνικοί λειτουργοί, μάγειροι, καθαριστές κ.ά.) παραμένουν απλήρωτοι από τον Δεκέμβριο.

Εξαιτίας όλων αυτών 20 πρόσφυγες (Κούρδοι, Τούρκοι, Σύριοι, Αφγανοί) από τον καταυλισμό προσφύγων στο Λαύριο ξεκίνησαν την Παρασκευή, 7 Ιουνίου, απεργία πείνας ως έσχατο μέσο ευαισθητοποίησης της πολιτικής ηγεσίας και της κοινωνίας για την τραγική κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει ο χώρος όπου διαμένουν.

13) Νεαρός μετανάστης απαγχονίστηκε στο ΑΤ Γρεβενών

Απαγχονισμένος στην τουαλέτα του αστυνομικού τμήματος Γρεβενών βρέθηκε 20χρονος από την Ακτή Ελεφαντοστού στις 23 Ιουνίου 2013⁴⁷.

Ο νεαρός κρατούνταν στις φυλακές Γρεβενών, για παράνομη είσοδο στη χώρα και είχε μεταφερθεί στο Αστυνομικό Τμήμα Γρεβενών, προκειμένου μέσω προγράμματος επαναπροώθησης να επιστρέψει στη χώρα του. Βρέθηκε νεκρός στην τουαλέτα από βρόγχο που είχε κατασκευάσει σκίζοντας τη φόρμα του σε λωρίδες και κρεμώντας τη θηλιά στις σωληνώσεις.

Ο γενικός αστυνομικός διευθυντής περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, ταξίαρχος, Ηλίας Στεφανής, δήλωσε στο Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων ότι η υπόθεση του θανάτου του 20χρονου θα ερευνηθεί.

14) Απόπειρα αυτοκτονίας μετανάστη στο κέντρο κράτησης της Κορίνθου λόγω κακών συνθηκών

Μια ακόμα, τραγική απόδειξη των συνεπειών της παράλογης και βασανιστικής κράτησης χιλιάδων ανθρώπων σε απάνθρωπες συνθήκες επί 12 και 18 μήνες με μόνο «αδίκημα» την «παράνομη είσοδο» στη χώρα, προστέθηκε στις 24 Αυγούστου 2013 στο μακρύ κατάλογο: μετανάστης ανέβηκε στον 2ο όροφο του στρατοπέδου κράτησης στην Κόρινθο και έπεσε στο κενό⁴⁸.

---

⁴⁷ tvxsteam.tvxs.gr/node/132146

⁴⁸ <http://left.gr/news/se-krisimi-katastasi-metanastis-poy-epese-apo-ton-2o-orof-sto-kentro-kratisis-tis-korinthoy#sthash.A4DhkDhG.dpuf>

Νωρίς το μεσημέρι ένας Αφγανός κρατούμενος αναρριχήθηκε στα κιγκλιδώματα παραθύρου 1ου ορόφου σε κτίριο του Κέντρου, έπεσε στο κενό από ύψος περίπου 5 μέτρων και τραυματίστηκε, διαμαρτυρόμενος για την πολύμηνη κράτησή του στο Προαναχωρησιακό Κέντρο.

Ο μετανάστης διακομίστηκε στο νοσοκομείο Κορίνθου, όπου νοσηλεύτηκε με κατάγματα.

Δεν είναι η πρώτη φορά που σημειώνεται αντίστοιχο περιστατικό σε κάποιον από τα «μικρά Γκουαντάναμο» που έχει στήσει το υπ. Δημ. Τάξης σε όλη την Ελλάδα. Στο ίδιο κέντρο κρατούνταν ο Μοχάμαντ Χασάν στον οποίο αρνούσαν ιατρική περίθαλψη και κατέληξε τελικά σε νοσοκομείο της Αθήνας.

15) Στο νοσοκομείο μετανάστης απεργός πείνας στο ΑΤ Δραπετσώνας

Στις 22 Μαρτίου 2013, εβδομήντα μετανάστες που κρατούνταν στο αστυνομικό τμήμα Δραπετσώνας, ξεκίνησαν απεργία πείνας διαμαρτυρόμενοι για την χωρίς ουσιαστικό λόγο παράταση της κράτησής τους πέραν των 9 μηνών⁴⁹. Μετά από 8 ημέρες απεργίας πείνας, ο Παλαιστίνιος Φαράζ Ιμπραχίμ λιποθύμησε και οδηγήθηκε στο νοσοκομείο Λοιμωδών, με τους συγκρατούμενούς του να καταγγέλλουν ότι αστυνομικοί του έδωσαν φάρμακα που προκάλεσαν εμετό, αναφέρει σε ανακοίνωσή της η Αντιναζιστική Πρωτοβουλία Πειραιά. Η αντιρατσιστική οργάνωση δηλώνει ότι αναμένει περαιτέρω ενημέρωση αφού γίνει επίσκεψη στο νοσοκομείο μελών μεταναστευτικών κοινοτήτων. Η καταγγελία έγινε σήμερα το πρωί, όταν ενημερώθηκε για λιποθυμία και ασθένεια απεργού πείνας στο ΑΤ Δραπετσώνας και καθυστέρηση μεταφοράς του στο νοσοκομείο.

Η απεργία των 70 κρατουμένων ξεκίνησε την Πέμπτη, 14 Μαρτίου, ενώ υπήρξε πληθώρα καταγγελιών για καταστολή των εβδομήντα μεταναστών απεργών πείνας του Α.Τ. Δραπετσώνας με διασπορά σε άλλα αστυνομικά τμήματα. *«Διαμαρτύρονται για την παράταση της κράτησης πέραν των 9 μηνών, χωρίς ουσιαστική αιτία, στα πλαίσια της απάνθρωπης επιχείρησης-σκούπα Ξένιος ΔΙΑΣ και καταγγέλλουν κακομεταχείριση και εκβιαστικό λόγο από τις αρχές.*

Σύμφωνα με πληροφορίες, σήμερα μεταφέρθηκαν άλλοι 10 μετανάστες στο ΑΤ Δραπετσώνας. Η ίδια κατάσταση επικρατεί στα περισσότερα τμήματα που έχουμε υπόψη μας, όπως αυτό της Νίκαιας, που μετανάστες και αντιρατσιστικές οργανώσεις, αποκαλούμε μεταξύ μας «κολαστήριο» . Το θέμα έχει πάρει ήδη διαστάσεις στα ΜΜΕ αλλά απ' ότι φαίνεται η κυβέρνηση δεν έχει κανένα ενδιαφέρον για όλα αυτά, αφού είναι απασχολημένη με το να δημιουργήσει περισσότερη φτώχεια, ανεργία και μετανάστευση. Θα

---

⁴⁹ tvxs.gr/node/123409

ακολουθήσει νέα ενημέρωση για την εξέλιξη του θέματος», σημειώνει στην ανακοίνωσή της η Αντιναζιστική Πρωτοβουλία Πειραιά.

Η οργάνωση κάλεσε οργανώσεις, παρατάξεις, οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, λαϊκές συνελεύσεις, αντιρατσιστικές πρωτοβουλίες, δημοσιογράφους και απλό κόσμο «να σταθούν όλοι στο πλευρό των απεργών πείνας και όλων αυτών των ανθρώπων που ζητάνε τα αυτονόητα, απέναντι στο απάνθρωπο κράτος καταστολής που θέλει να μετατρέψει τη χώρα σε ένα απέραντο Γουαντάναμο». Για το ίδιο θέμα, η Πακιστανική Κοινότητα αναφέρει: «Έξι από αυτούς που ξεκίνησαν την απεργία πείνας στάλθηκαν στα κρατητήρια του Ασπρόπυργου όπου τους υποδέχτηκαν με απειλές αστυνομικοί του Α.Τ.: «Θα σας τσακίσουμε, να πεθάνετε, δεν μας νοιάζει αν πεθάνετε στην πείνα». Πρόκειται για τους παρακάτω: Μοχάμεντ Σαρφράζ, Μοχάμεντ Αρσλάν, Βακάζ Μοχάμεντ, Αμπντούλ Ραχμάν, Μοχάμεντ Γιουσοφ, Ζάχεντ Μαχμούντ. Στο ΑΤ Δραπετσώνας ενημερωθήκαμε ότι συνεχίζουν την απεργία πείνας τρεις μετανάστες ο Μοχάμεντ Μπιλάλ, ο Φαράζ Ιμπραχίμ και ο Σαίντ. Για την ώρα αγνοείται η τύχη των υπόλοιπων. Σε παρέμβασή μας στο ΑΤ πριν ένα μήνα περίπου, διαπιστώθηκαν απaráδεκτες συνθήκες κράτησης, συνωπισμός με ποινικούς κρατούμενους, έλλειψη νερού και υγιεινής, παντελής αδυναμία ύπνου λόγω χώρου(δεν μπορούν να ξαπλώσουν) και καμία πρόσβαση σε στοιχειώδη περίθαλψη».

Σημειώνεται ότι ο Φαράζ Ιμπραχίμ, σύμφωνα με τα όσα είπε στην ΚΕΕΡΦΑ και η ίδια καταγγέλει, προ ημερών είχε αποπειραθεί να αυτοκτονήσει. Όπως λέει, έφτασε σε αυτό το σημείο γιατί οι συνθήκες διαβίωσης στο Α.Τ. Δραπετσώνας ήταν εξαιρετικά δύσκολες. Η ΚΕΕΡΦΑ καταγγέλει ότι οι κρατούμενοι γίνονται πολύ συχνά θύματα έντονης σωματικής βίας. «Δεν έχει νόημα η ζωή μου. Έφυγα από τη Γάζα για να ζήσω. Δεν θέλω βοήθεια από κανένα. Θα προσπαθήσω ξανά να αυτοκτονήσω. Πείτε το στους αστυνομικούς για να χαρούνε», είπε ο ίδιος σε άνθρωπο της Κίνησης, που τον επισκέφθηκε στο νοσοκομείο, όπου νοσηλεύεται.

16) Δεύτερη ανθρωπιστική κρίση μέσα στο 2013 για τους διαβιούντες στο Κέντρο Προσφύγων στο Λαύριο

Στα όρια της ανθρωπιστικής κρίσης βρέθηκαν τον Οκτώβριο του 2013 για δεύτερη φορά μέσα σε λίγους μήνες το Κέντρο προσφύγων στο Λαύριο, με τους περίπου 240 μετανάστες, εκ των οποίων 80 παιδιά, να τρέφονται αποκλειστικά με μακαρόνια, χωρίς φάρμακα και τον κίνδυνο των λοιμώξεων να αιωρείται πάνω από τα κεφάλια τους αφού εδώ και αρκετές μέρες έχουν τελειώσει τόσο τα καθαριστικά όσο και τα βασικά είδη προσωπικής υγιεινής⁵⁰. Μία κρίση που γίνεται ακόμη χειρότερη εάν σε αυτή προσθέσουμε και το προσωπικό δράμα των εργαζομένων του Κέντρου, οι οποίοι εδώ και δέκα μήνες εξακολουθούν να παραμένουν απλήρωτοι.

---

⁵⁰ <http://left.gr/news/sta-oria-tis-anthropistikis-krisis-oi-metanastes-sto-kentro-prosfygon-sto-layrio>

Το εντυπωσιακό είναι πάντως πως την ευθύνη για όλη αυτή την κατάσταση δεν την έχει η οικονομική κρίση, αφού τα σχετικά κονδύλια έχουν ήδη κοπεί και υπάρχουν, αλλά η γραφειοκρατία και πιο συγκεκριμένα η καθυστέρηση που παρατηρείται από την πλευρά του Ειρηνοδικείου Αθηνών να προχωρήσει στην ανακήρυξη του νέου δ.σ του Ερυθρού Σταυρού το οποίο διόρισε ο αρμόδιος Υπουργός Υγείας κ. Άδωνις Γεωργιάδης. Παρά το γεγονός ότι το Κέντρο προσφύγων Λαυρίου υπάγεται στο δημόσιο, η διαχείρισή του γίνεται από τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό μέσω της αξιοποίησης ευρωπαϊκών και άλλων κονδυλίων.

«Έπειτα από χίλια βάσανα, τελικά πριν από λίγες εβδομάδες εκταμιεύθηκε το ποσό που χρειάζεται το Κέντρο για να ξεχρεώσει τις υποχρεώσεις του, να γίνει η πληρωμή των εργαζομένων και να μπει ξανά σε κανονική λειτουργία. Στη συνέχεια όμως εμφανίστηκε δεύτερο πρόβλημα, αφού ναι μεν ο Ερυθρός Σταυρός έχει πάρει τα χρήματα, δεν μπορεί όμως να τα αποδεσμεύσει διότι δεν υπάρχει δ.σ για να υπογράψει τις σχετικές αποφάσεις ώστε να πληρωθεί το προσωπικό, οι προμηθευτές κ.ο.κ.», αναφέρει ο διευθυντής του Κέντρου κ. Βασίλης Λυρίσης, προσθέτοντας παράλληλα πως αυτή τη στιγμή τα πάντα υπολειτουργούν, ενώ έχει διακοπεί και η κάθε είδους τροφοδοσία.

«Οι εργαζόμενοι είναι 10 μήνες απλήρωτοι. Από Δευτέρα το μόνο φαγητό που θα μπορεί να διατεθεί είναι μακαρόνια, αφού για όλο το 2013 δεν έχει πληρωθεί κανένας προμηθευτής. Το ψωμί σταματάει καθώς οι φούρνοι είναι εδώ και πολλούς μήνες απλήρωτοι. Το κρέας έχει ήδη σταματήσει να υπάρχει εδώ και καιρό. Δεν υπάρχουν καθόλου επίσης είδη προσωπικής υγιεινής και καθαριότητας, ούτε καν χλωρίνη, με αποτέλεσμα να υπάρχει ο κίνδυνος εμφάνισης λοιμώξεων. Προχθές οι φαρμακοποιοί του Λαυρίου μας έκοψαν και τα φάρμακα και εδώ θα ήθελα να καταγγείλω την απάνθρωπη στάση τους. Στην περιοχή υπάρχουν επτά φαρμακεία, εμείς παίρνουμε κάθε μήνα φάρμακα από ξεχωριστό φαρμακοποιό για να μην έχουμε και πρόβλημα. Χρωστάμε ως εκ τούτου σε κάθε φαρμακοποιό δύο μήνες και γι αυτούς τους δύο μήνες αποφάσισε ο σύλλογος να μην μας δίνει φάρμακα ούτε με πίστωση. Και αυτό παρά το γεγονός ότι μέχρι τώρα τους δίνουμε κάποια μετρητά. Έτσι από προχθές κάνουμε έναν αγώνα δρόμου και ψάχνουμε να βρούμε πώς να εξυπηρετήσουμε τους ασθενείς και ιδιαίτερα τα παιδιά. Ενδεικτικά να αναφέρω πως επειδή δεν έχουμε ούτε ζεστό νερό, έχουν αυξηθεί και τα κρούσματα βρογχίτιδας. Είμαι στο Κέντρο από το 2010, αυτό που ζούμε την τελευταία εβδομάδα ξεπερνάει οτιδήποτε έχουμε περάσει στο παρελθόν. Μέχρι τώρα όπου μπορούσαμε οι εργαζόμενοι βάζαμε και από την τσέπη μας, πλέον όμως δεν μπορούμε να κάνουμε ούτε και αυτό» καταλήγει ο κ. Λυρίσης.

Λίγες μέρες νωρίτερα, με παρέμβαση και του πρωθυπουργού κ. Αντώνη Σαμαρά, το υπουργείο Υγείας προχώρησε στον διορισμό νέου δ.σ. στον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό, η ανακήρυξη του οποίου όμως από το Ειρηνοδικείο Αθηνών δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί με αποτέλεσμα, πέραν των προβλημάτων τροφοδοσίας που υπάρχουν στο Κέντρο προσφύγων Λαυρίου, να βρίσκεται σε εκκρεμότητα η επίλυση μιας σειράς θεμάτων που αφορούν στην παροχή βοήθειας από τη Διεθνή Ομοσπονδία προς τον ΕΕΣ, στην αποπληρωμή των εκατοντάδων εργαζομένων του, στην λειτουργία των 80

κέντρων που διατηρεί ο οργανισμός σε όλη τη χώρα, στην υπογραφή των συμβάσεων για ένταξη σε ευρωπαϊκά προγράμματα και στη διεξαγωγή του ετήσιου εράνου.

17) Αποχή από το φαγητό 400 κρατούμενων μεταναστών στο Κέντρο κράτησης της Κομοτηνής ως διαμαρτυρία για τις συνθήκες διαβίωσης

Σε διαμαρτυρία με αποχή από το φαγητό προχώρησαν στις 24 Οκτωβρίου 2013 περισσότεροι από 400 μετανάστες που κρατούνται στο κέντρο της Κομοτηνής και δεν τους παρέχονται βασικά είδη υγιεινής⁵¹. Τρεις εξ αυτών έραψαν τα στόματά τους και ζητούν την ελευθερία τους.

Ο Ράτζα κατάγγειλε στην Κίνηση Ενωμένοι Ενάντια στον Ρατσισμό και την Φασιστική Απειλή (ΚΕΕΡΦΑ) ότι η κινητοποίηση άρχισε όταν σταμάτησαν να τους δίνουν είδη υγιεινής για την καθαριότητα τους. Εδώ και πολλές μέρες δεν παρέχονται ξυραφάκια, ενώ το φαγητό «δεν τρώγεται με τίποτα», λένε.

Σύμφωνα με την ΚΕΕΡΦΑ, ο Χάν Μονταζίρ, ο Μοχάμεντ Νεϊκ και ο Σάχετ Αλί μετά τη διακοπή της αποχής από το φαγητό των κρατουμένων, κάτω από ένα κλίμα τρομοκρατίας των αστυνομικών, προχώρησαν σε απεργία πείνας και ράψιμο του στόματός τους.

18) Θάνατος του Αφγανού πρόσφυγα Νεζάμ Χακιμί, που κρατούνταν επί 4 μήνες στο στρατόπεδο συγκέντρωσης Κορίνθου

Σύμφωνα με την Αφγανική Κοινότητα της Ελλάδας, ο Αφγανός πρόσφυγας Νεζάμ Χακιμή, που κρατούνταν επί 4 μήνες στο στρατόπεδο συγκέντρωσης Κορίνθου πέθανε την Δευτέρα 4/11/2013⁵². Η πραγματική αιτία θανάτου του Νεζάμ Χακιμή είναι το γεγονός για 4 μήνες δεν είχε στοιχειώδη θεραπεία για τον καρκίνο που είχε για τον οποίο η θεραπεία ήταν αναγκαία για να σωθεί η ίδια του η ζωή. Οι αστυνομικές αρχές και οι εργαζόμενοι στο κολαστήριο της Κορίνθου όπως πάντα δεν έκαναν τίποτα.

B) Ζητήματα παραβίασης του δικαιώματος στη στέγαση και στο άσυλο

1) Στεγαστικά προβλήματα των Ρομά Πιερίας

Στην περίπτωση των Ρομά της Πιερίας αποδείχτηκε για μία ακόμη φορά ότι όταν η Πολιτεία δεν επιθυμεί την εξεύρεση ουσιαστικής λύσης σε ζήτημα που

⁵¹ <http://www.thepressproject.gr/article/49559/Komotini-400-kratoumenoi-metanastes-apexoun-apo-to-fagito>

⁵² <http://rozkarta.blogspot.gr/2013/11/4.html?spre=tw>

χρονίζει, καταλήγει με χαρακτηριστική ευκολία στην καταστολή⁵³. Σ' αυτή τη λογική πραγματοποιήθηκε χθες ευρείας έκτασης αστυνομική επιχείρηση σε καταυλισμό Ρομά στην Περαία Θεσσαλονίκης. Η επιχείρηση διεξήχθη στο πλαίσιο των ειδικών δράσεων για την αστυνόμευση στη Θεσσαλονίκη με ελέγχους σε σπίτια, περιφράξεις, αυτοκίνητα και φορτηγά.

Ως αποτέλεσμα είχε τη σύλληψη 23 ατόμων, 17 από τους οποίους κατηγορούνται για ρευματοκλοπή. Η ΔΕΗ με τη σειρά της διέκοψε άμεσα την παράνομη παροχή ρεύματος στον καταυλισμό. Κανείς όμως δε διερωτήθηκε γιατί οι Ρομά υποχρεώθηκαν να καταφύγουν στην πράξη αυτή. Η απάντηση απλή, αλλά με μεγάλη σημασία. Διότι η Πολιτεία δεν τους παρείχε ρεύμα με νόμιμο τρόπο. Επομένως οι Ρομά έπρεπε να επιλέξουν ανάμεσα στο σκοτάδι ή στη ρευματοκλοπή. Μπρος γκρεμός και πίσω ρέμα.

Ο καταυλισμός Ρομά στην περιοχή Κεραίες του Δήμου Θερμαϊκού δεν είναι πρόσφατος. Είναι εγκατεστημένος εκεί περισσότερο από 25 χρόνια και αποτελείται από 60 περίπου οικογένειες. Στο παρελθόν έγιναν συστηματικές προσπάθειες έξωσής του, αρχικά λόγω παραχώρησης της έκτασης στο ραδιομέγαρο της ΕΡΤ και μεταγενέστερα στο Πανεπιστήμιο Μακεδονία.

Οι Ρομά του εν λόγω καταυλισμού, προκειμένου να μη δημιουργήσουν εντάσεις με την παρουσία τους, ήταν απόλυτα δεκτικοί στη μετεγκατάσταση τους σε περιοχή που η Πολιτεία θα υποδείκνυε, με τρόπο νόμιμο και οργανωμένο. Εντούτοις δεν έγινε καμία ενέργεια προς αυτή την κατεύθυνση.

Οι Οικολόγοι Πράσινοι, με σειρά ενεργειών προσπαθήσανε να κινητοποιήσουμε την Πολιτεία ώστε να βρεθεί άμεση λύση στη μετεγκατάσταση των Ρομά με οργανωμένο τρόπο, αλλά και στην κοινωνική τους ένταξη μέσω της συμμετοχής των παιδιών στην εκπαίδευση. Στο πλαίσιο αυτό παρείχανε πολιτική, ηθική και νομική συμπαράσταση στους Ρομά συμβάλλοντας, μεταξύ άλλων, καίρια στην συμμετοχή των παιδιών στην εκπαίδευση. Παράλληλα ήρθαν σε επαφή με το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, δεδομένης της ευαισθησίας που οφείλει να έχει ένα ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και προβήκαμε σε συγκεκριμένες ενέργειες για την μετεγκατάσταση των Ρομά, οι οποίες δεν βρήκαν ανταπόκριση, όπως:

- Σχετικό ερώτημα του Μιχάλη Τρεμόπουλου, Περιφερειακού Συμβούλου των Ο.Π. και πρώην ευρωβουλευτή, στο οποίο ο τότε Περιφερειάρχης Παν. Ψωμιάδης απέφυγε να απαντήσει συγκεκριμένα και να δώσει λύση.
- Επιστολή που εστάλη από τους Οικολόγους Πράσινους στις 17-03-2011 προς τον Δήμο Δέλτα, υποδεικνύοντας έναν εναλλακτικό χώρο εγκατάστασης εντός των ορίων του εν λόγω Δήμου, στην οποία η απάντηση ήταν αρνητική, με το αιτιολογικό ότι στα όρια του Δήμου Δέλτα διαβιούν ήδη 600 οικογένειες Ρομά.
- Αντίστοιχου περιεχομένου επιστολή που εστάλη στο Δήμο Θέρμης στις 13-04-2011, με αίτημα την παραχώρηση δημοτικής έκτασης γης για την

---

⁵³ Δελτίο Τύπου Οικολόγων Πράσινων, 21 Ιουνίου 2013

μετεγκατάσταση οικισμού Ρομά, στη οποία δεν υπήρξε επίσης θετική ανταπόκριση.

Την αποδεδειγμένη λοιπόν αδράνεια της Πολιτείας διαδέχεται η καταστολή. Παράλληλα, η Ελληνική Πολιτεία είναι η ίδια που αρνείται να διαμορφώσει τους όρους και τις συνθήκες νομιμότητας, καθιστώντας την παρανομία μονόδρομο.

2) Η υπόθεση της απαγωγής του Μπουλούτ Γιαϊλά

Ο Μπουλούτ Γιαϊλά, πολιτικός πρόσφυγας από την Τουρκία, απήχθη στις 30/5/2013 στη μέση του δρόμου στα Εξάρχεια και με διαδικασίες «Fast Track» βρέθηκε κρατούμενος στην αντιτρομοκρατική υπηρεσία της Κωνσταντινούπολης⁵⁴. Η ΕΛΑΣ δηλώνει άγνοια για το περιστατικό, ωστόσο από τα στοιχεία και τις μαρτυρίες φαίνεται να προκύπτει εμπλοκή των ελληνικών υπηρεσιών και μια απευθείας συνεργασία με τις τουρκικές υπηρεσίες. Η δικηγόρος Ιωάννα Κούρτοβικ, που ασχολήθηκε με την υπόθεση, μιλώντας στο tvxs.gr αφήνει ανοιχτό το ενδεχόμενο να πρόκειται για μια άτυπη συμφωνία μεταξύ των δύο χωρών και την πρώτη περίπτωση ενός νέου μοντέλου άμεσης έκδοσης πολιτικών προσφύγων, με το οποίο παρακάμπτεται κάθε νόμιμη διαδικασία.

Υπενθυμίζεται πως στην τελευταία συνάντησή τους στην Κωνσταντινούπολη στις αρχές Μαρτίου, οι Αντώνης Σαμαράς και Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν είχαν συζητήσει για «κοινή δράση ενάντια στην τρομοκρατία». «Τα αρμόδια υπουργεία των δύο χωρών βρίσκονται σε στενή επαφή. Θα αναλάβουμε κοινά βήματα κατά της τρομοκρατίας», είχε δηλώσει ο Ερντογάν σε σχετική ερώτηση, όπως επεσήμαναν τουρκικά δημοσιεύματα εκείνες τις ημέρες.

«Υποπτευόμαστε (βάσει των στοιχείων και της αδράνειας της ΕΛΑΣ) πως όλα αυτά έγιναν στο πλαίσιο κάποιας άτυπης συμφωνίας. Μοιάζει με μια 'Fast Track' έκδοση. Η Τουρκία έχει μέχρι σήμερα καταθέσει μια σειρά αιτημάτων έκδοσης που έχουν απορριφθεί από τα ελληνικά δικαστήρια, καθώς δεν μπορεί να εκδοθεί ένα άτομο που έχει αιτηθεί άσυλο», αναφέρει η Ιωάννα Κούρτοβικ.

Παράλληλα σημειώνει πως μέχρι σήμερα δεν έχουν υπάρξει ανάλογα περιστατικά στην Ελλάδα. «Στην περίπτωση της απαγωγής των Πακιστανών, αυτοί είχαν αφεθεί στη συνέχεια ελεύθεροι, ενώ στις δύο περιπτώσεις που είχαμε παράδοση ατόμου, του Αμπντουλάχ Οτσαλάν και του Μοχάμεντ Χαμντάν, έγινε μέσω τρίτης χώρας και ποτέ απευθείας. Ο Οτσαλάν μεταφέρθηκε στην Κένυα για να παραδοθεί στη συνέχεια στην Τουρκία, ενώ ο Χαμντάν αρχικά φυλακίστηκε στην Ελλάδα και στη συνέχεια στάλθηκε στην Αίγυπτο, όπου τον περίμεναν οι αμερικανικές υπηρεσίες και έκτοτε βρίσκεται

---

⁵⁴ TVXS, 4.6.2013

κρατούμενος στις ΗΠΑ. Ο Μπουλούτ Γιαϊλά φαίνεται πως είναι η πρώτη περίπτωση μιας απευθείας παράδοσης», εξηγεί.

Συγκεκριμένα, ο τούρκος πρόσφυγας Μπουλούτ Γιαϊλά επέστρεφε από ένα εστιατόριο στην περιοχή των Εξαρχείων, στέκι μεταναστών. Πενήντα περίπου μέτρα πιο μακριά, στη συμβολή των οδών Σόλωνος και Καποδιστρίου τον περίμενε ένα ακινητοποιημένο αυτοκίνητο. Πέντε άνδρες βγήκαν από το ασημί πεζό, τον χτύπησαν, τον φίμωσαν, τον έβαλαν μέσα στο αυτοκίνητο και αποχώρησαν. Το περιστατικό αντιλήφθηκαν περαστικοί και κάτοικοι της περιοχής, που έσπευσαν στο σημείο. Άμεσα δραστηριοποιήθηκαν οργανώσεις και δικηγόροι σε μια προσπάθεια να εντοπιστεί ο Μπουλούτ Γιαϊλά, ωστόσο δεν συνέβη το ίδιο από τις Αρχές, οι οποίες επίσης ειδοποιήθηκαν.

« Έχουμε πλέον στα χέρια μας καταθέσεις από αυτόπτες μάρτυρες για το περιστατικό. Εγώ και δύο δικηγόροι από το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες (ΕΣΠ) ξεκινήσαμε την έρευνα. Επικοινωνήσαμε με διάφορα αστυνομικά τμήματα, ωστόσο όλοι αρνήθηκαν πως ο εν λόγω πρόσφυγας κρατείται. Για πολλοστή φορά ενημερώσαμε την υποδιεύθυνση αλλοδαπών πως ο Μπουλούτ Γιαϊλά έχει αιτηθεί άσυλο και δεν θα πρέπει να απελαθεί», δηλώνει στο txs.gr η Ιωάννα Κούρτοβικ.

Μεταξύ άλλων η δικηγόρος επισήμανε την άνεση στις κινήσεις των απαγωγέων, όπως προκύπτει από τις μαρτυρίες, παρά το γεγονός πως το περιστατικό συνέβη στη μέση του δρόμου, ενώ σύμφωνα με αυτόπτες μάρτυρες, στο σημείο βρέθηκε και ένα περιπολικό το οποίο αποχώρησε. «Δεν ξέρουμε αν είχε σχέση, ούτε αν είδε ή όχι το περιστατικό, ωστόσο η παρουσία του δημιουργεί έναν προβληματισμό».

Το ζήτημα κατάθεσης αιτήματος χορήγησης ασύλου είχε αναλάβει το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες. Σε ανακοίνωσή του σημειώνει πως ο Μπουλούτ Γιαϊλά απευθύνθηκε στο ΕΣΠ ζητώντας την συνδρομή του Συμβουλίου ώστε να τους προστατευτεί, όπως προβλέπεται από διεθνές, ενωσιακό και εθνικό δίκαιο. Όπως είχε πει ο Μπουλούτ Γιαϊλά στα μέλη του ΕΣΠ είχε συλληφθεί, φυλακισθεί και βασανιστεί επανειλημμένως για την πολιτική του δράση στην Τουρκία.

Το ΕΣΠ αναφέρει χαρακτηριστικά: «Στις 20-5-2013 εστάλη, από το ΕΣΠ, τηλεμοιοτυπία (με αριθμό πρωτοκόλου 707 /20-05-2013) στην αρμόδια Αστυνομική Διεύθυνση Αττικής (Πέτρου Ράλλη), με αίτημα την παραλαβή της αιτήσεως ασύλου του, με την οποία γνωστοποιείτο στις αρχές ότι ο Bulut Yayla , όπως μας δήλωσε, είναι θύμα βασανιστηρίων. Και πάλι δεν κατάφερε να έχει πρόσβαση για την κατάθεση του αιτήματός του.

Και ενώ παράλληλα το ΕΣΠ προσπαθούσε και με προφορικές παρεμβάσεις προς την Αστυνομική Διεύθυνση Αλλοδαπών Αττικής, να καταστεί εφικτή η κατάθεση του αιτήματος ασύλου του, ο Bulut Yayla απήχθη την Πέμπτη το βράδυ της 30ης Μαΐου.

Το βράδυ της Πέμπτης 30/5, λίγη ώρα μετά την απαγωγή του, που μας έγινε γνωστή από συμπατριώτες του εξυπηρετούμενους του ΕΣΠ, οι δικηγόροι του, με τηλεφωνική παρέμβαση προς την Αστυνομική Διεύθυνση Αλλοδαπών Αττικής έθεσαν, εκ νέου, τον κίνδυνο που διατρέχει ο Bulut Yayla, ως θύμα

βασανιστηρίων και το συναφές αίτημα ασύλου του και τόνισαν την υποχρέωση της ελληνικής πολιτείας να σταματήσει οιαδήποτε διαδικασία επιστροφής/ επαναπροώθησής του στην Τουρκία.

Το ίδιο επαναλήφθηκε και την επομένη το πρωί (31/5/2013), τόσο με αλληπάλληλες τηλεφωνικές επικοινωνίες, όσο και με αποστολή και δεύτερης τηλεμοιουτυπίας προς την Αστυνομική Διεύθυνση Αλλοδαπών Αττικής, με αίτημα την αναγκαία και επείγουσα λήψη μέτρων για την άμεση προστασία του, επισημαίνοντας και πάλι ότι είναι θύμα βασανιστηρίων και ότι η τυχόν επιστροφή του ή απέλασή του στην Τουρκία συνιστά παραβίαση της αρχής της μη επαναπροώθησης και του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ (βασανιστήρια, απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση)».

Μιλώντας στο tnxs.gr η Ιωάννα Κούρτοβικ σημειώνει πως την επομένη της απαγωγής μαζί με τον Δημήτρη Τσουκαλά (βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ) και άλλους δικηγόρους επισκέφτηκαν την Αστυνομική Διεύθυνση. «Μιλήσαμε με αρμόδια στελέχη της ΓΑΔΑ οι οποίοι δήλωναν άγνοια για το περιστατικό», σημειώνει.

Ωστόσο το μεσημέρι της ίδιας ημέρας μια μαρτυρία δημιουργεί νέα στοιχεία στην υπόθεση. Αυτόπτης μάρτυρας ανέφερε τον τρόπο που έγινε η απαγωγή, αλλά ταυτόχρονα έδωσε και κάποια στοιχεία για το αυτοκίνητο, μεταξύ άλλων και τον αριθμό κυκλοφορίας. Σύμφωνα με την κ. Κούρτοβικ, η ΓΑΔΑ τους πληροφόρησε πως ο εν λόγω αριθμός κυκλοφορίας «ανήκει στους αριθμούς που χρησιμοποιεί η ΕΛΑΣ στα υπηρεσιακά της αυτοκίνητα». «Δεν μας είπαν ότι ανήκει σε κάποιο αυτοκίνητο συγκεκριμένα, αλλά πως είναι ένας από τους αριθμούς που χρησιμοποιούνται», σημειώνει και προσθέτει πως από τη μία η ΕΛΑΣ «επιβεβαιώνει πως ο αριθμός αυτός χρησιμοποιείται, αλλά από την άλλη δεν ομολογεί την εμπλοκή της στο περιστατικό».

Ένα ακόμα στοιχείο που προκαλεί πολλά ερωτηματικά είναι πως η αστυνομία ειδοποιήθηκε άμεσα για την απαγωγή, αλλά δεν υπήρξε καμία κινητοποίηση. Όπως αναφέρει η Ιωάννα Κούρτοβικ από την προκαταρκτική εξέταση επιβεβαιώνεται πως «έχει γίνει τηλεφώνημα στην άμεση δράση, μάλιστα η καταγγελία ήταν επώνυμη, όπου δόθηκε ακόμα και η πινακίδα του αυτοκινήτου». «Η Άμεση Δράση ειδοποιήθηκε το βράδυ της απαγωγής αλλά η ΕΛΑΣ δεν έκανε καμία κίνηση. Μάλιστα αρχικά από την αστυνομία δεν επιβεβαιωνόταν πως υπήρξε καταγγελία, ωστόσο τελικά από τα στοιχεία αποδεικνύεται πως οι αρχές είχαν ενημερωθεί. Ελπίζουμε πως θα μας δοθεί και ο διάλογος για να δούμε τι ακριβώς έχει ειπωθεί».

Επίσης οι αρχές υποστήριζαν αρχικά πως δεν είχαν κανένα στοιχείο για τον Μπουλούτ Γιαϊλά, καθώς ήταν ένας πρόσφυγας από την Τουρκία και δεν τον γνώριζαν. Ωστόσο, σύμφωνα με την κ. Κούρτοβικ, μετά την ανακοίνωση του ΕΣΠ πως είχε ζητηθεί να οριστεί ημέρα για συνάντηση για να καταθέσει το αίτημα χορήγησης του ασύλου, οι αρχές παραδέχτηκαν πως είχε οριστεί μια ημέρα κατά την οποία όμως ο Γιαϊλά δεν παρουσιάστηκε. «Υποπτευόμαστε λοιπόν πως δεν ήταν εντελώς άγνωστος στην ελληνική αστυνομία», σημειώνει.

Άμεσα ο Μπουλούτ Γιαϊλά βρέθηκε στην αντιτρομοκρατική της Κωνσταντινούπολης, η οποία ειδοποίησε την οικογένειά του και στη συνέχεια τον δικηγόρο του. «Από τον δικηγόρο του μάθαμε πως κατά τη μεταφορά του από τα Εξάρχεια στην Κωνσταντινούπολη, όπως αφηγήθηκε ο ίδιος ο

Μπουλούτ Γιαϊλά, ενεπλάκησαν τρεις διαφορετικές ομάδες. Σύμφωνα πάντα με τον ίδιο μεταφέρθηκε φιμωμένος, ενώ η δεύτερη ομάδα του φόρεσε μια κουκούλα και μια νάιλον σακούλα στο κεφάλι, ώστε να μην βλέπει. Αίσθησή του, καθώς δεν μπορούσε να δει, είναι πως δεν τον περάσανε από κάποιο ελεγχόμενο σημείο των συνόρων. Όπως είπε περάσανε πεζοί και μάλιστα ο ίδιος έπεσε και τον έσερναν. Αναφέρει επίσης πως ένιωσε στο κορμί του συρματοπλέγματα. Ίσως να μπορέσουμε να μάθουμε περισσότερα στη συνέχεια», δηλώνει η κ. Κούρτοβικ.

Ερωτηθείσα αν γνωρίζει ποια ήταν η δράση του Μπουλούτ Γιαϊλά στην Τουρκία που τον μετέτρεψε σε στόχο των υπηρεσιών η Ιωάννα Κούρτοβικ ανέφερε πως μέχρι αυτήν την ώρα «δεν προκύπτει κάποια ιδιαίτερη δράση». «Οι κατηγορίες που του αποδίδονται είναι οι γνωστές και οι συνηθισμένες που αποδίδονται στους πολιτικούς πρόσφυγες από την Τουρκία και όχι κάτι παραπάνω. Δηλαδή πως είναι μέλος οργάνωσης που αποβλέπει στην ανατροπή του πολιτικού και κοινωνικού καθεστώτος στην Τουρκία και επομένως είναι τρομοκράτης».

Σημειώνεται πως ο αντιτρομοκρατικός νόμος της Τουρκίας είναι ασαφώς διατυπωμένος και εύκολα μπορεί να κριθεί κάποιος ως «τρομοκράτης» από τις αρχές. «Συνήθως τους αποδίδεται και κάποια συγκεκριμένη ενέργεια, ωστόσο δεν φαίνεται να αντιμετωπίζει κάποια σοβαρή ή ιδιαίτερη κατηγορία και αυτό είναι και η δική μας απορία. Δεν δικαιολογείται δηλαδή το περιστατικό από κάποια δράση του πρόσφυγα, αλλά φαίνεται να αποτελεί περισσότερο ένα μοντέλο» έκδοσης φυγάδων, καταλήγει η κ. Κούρτοβικ.

Επίσης, η Ύπατη Αρμοσσία του ΟΗΕ εξέφρασε την ανησυχία της για τα περί απαγωγής και αναγκαστικής επιστροφής από την Ελλάδα στην Τουρκία του Μπουλούτ Γιαϊλά, καθώς και για τις καταγγελίες ότι το συγκεκριμένο άτομο είχε επανειλημμένα επιχειρήσει να καταθέσει αίτημα ασύλου, ακόμη και με την στήριξη της ΜΚΟ Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες, χωρίς το αίτημά του να καταγραφεί από τη Διεύθυνση Αλλοδαπών Απτικής. Όταν οι καταγγελίες είδαν το φως της δημοσιότητας, η ΕΛ.ΑΣ. ανακοίνωσε ότι δεν υπάρχει καμία επίσημη καταγραφή του Μπουλούτ Γιαϊλά.

Συγκέντρωση και πορεία διοργανώνουν η Επιτροπή Αλληλεγγύης, κόμματα και οργανώσεις, συνδικάτα και κοινότητες μεταναστών την Τρίτη 11 Ιουνίου στις 18:30 στα Προπύλαια, καταγγέλλοντας την απαγωγή και παράδοση στην Τουρκία του Μπουλούτ Γιαϊλά. Αναλυτικά η ανακοίνωση της Ύπατης Αρμοσσίας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες έχει ως εξής :

«Το Γραφείο της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στην Ελλάδα (Υ.Α.) εκφράζει τη σοβαρή ανησυχία του για τις καταγγελίες περί απαγωγής και αναγκαστικής επιστροφής από την Ελλάδα στην Τουρκία ενός Τούρκου υπηκόου.

»Σύμφωνα με σχετικές μαρτυρίες, το βράδυ της Πέμπτης 30 Μαΐου 2013, ο εν λόγω Τούρκος υπήκοος εξαναγκάστηκε με τη χρήση βίας να επιβιβαστεί σε όχημα στο κέντρο της Αθήνας. Παρά τις προσπάθειες οργάνωσης και φορέων για τον εντοπισμό του και διαβήματα στις αρμόδιες αρχές

(συμπεριλαμβανομένου σχετικού ερωτήματος της Υ.Α.), η τύχη του αγνοείται μέχρι το μεσημέρι του Σαββάτου, 1 Ιουνίου 2013, όταν οι οργανώσεις και φορείς στην Ελλάδα ενημερώθηκαν από οικείους του ότι βρισκόταν κρατούμενος από την τουρκική αστυνομία στην Κωνσταντινούπολη.» Η ανησυχία της Υ.Α. επιτείνεται από σχετικές καταγγελίες ότι ο Τούρκος υπήκοος είχε επανειλημμένα επιχειρήσει να καταθέσει αίτημα ασύλου, ακόμη και με τη στήριξη της Μη Κυβερνητικής Οργάνωσης «Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες», χωρίς το αίτημά του να καταγραφεί από τη Διεύθυνση Αλλοδαπών Απτικής (Πέτρου Ράλλη). Η Υ.Α. καλεί τις ελληνικές αρχές να διερευνήσουν ενδελεχώς τις περιστάσεις της καταγγελλόμενης απαγωγής. Επίσης, η Υ.Α. ζητά τη λήψη αποφασιστικών μέτρων για την αντιμετώπιση της περιορισμένης, μέχρι στιγμής, πρόσβασης στη διαδικασία ασύλου.

»Σε περίπτωση επιβεβαίωσης των καταγγελιών, η απαγωγή θα αποτελούσε σοβαρή υπονόμηση του κράτους δικαίου, ενώ η αναγκαστική επιστροφή ενός αιτούντος άσυλο στη χώρα καταγωγής του υπάρχει κίνδυνος να παραβιάζει μια σειρά διεθνών υποχρεώσεων με τις οποίες δεσμεύεται η Ελλάδα. Σε αυτές συμπεριλαμβάνεται η αρχή της μη επαναπροώθησης, όπως κατοχυρώνεται στη Σύμβαση του 1951 για το Καθεστώς των Προσφύγων, η οποία απαγορεύει στα κράτη υποδοχής την επιστροφή ενός αιτούντος άσυλο στη χώρα καταγωγής του, όσο εκκρεμεί απόφαση επί του αιτήματός του».

3) Άκαρπη η έρευνα του υπουργείου Δικαιοσύνης – Αγνοείται η τύχη των 502 παιδιών των φαναριών

Κανένα αποτέλεσμα δεν είχε η έρευνα του υπουργείου Δικαιοσύνης για την τύχη των 502 παιδιών των φαναριών. Αυτό παραδέχθηκε στις 23/9/2013 ο υπουργός Δικαιοσύνης, Χαράλαμπος Αθανασίου, σε συνεδρίαση της αρμόδια επιτροπής της Βουλής, όπου κλήθηκε να δώσει διευκρινίσεις για την υπόθεση⁵⁵.

Σύμφωνα με καταγγελίες, τα παιδιά είχαν οδηγηθεί στο κρατικό ίδρυμα «Αγία Βαρβάρα» και έκτοτε αγνοείται η τύχη τους. Όπως ανέφερε ο κ. Αθανασίου, η

55

<http://www.iefimerida.gr/news/120462/%CE%B1%CE%BA%CE%B1%CF%81%CF%80%CE%B7-%CE%B7-%CE%AD%CF%81%CE%B5%CF%85%CE%BD%CE%B1-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CF%85%CF%80%CE%BF%CF%85%CF%81%CE%B3%CE%B5%CE%AF%CE%BF%CF%85-%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CE%BF%CF%83%CF%8D%CE%BD%CE%B7%CF%82-%E2%80%93%CE%B1%CE%B3%CE%BD%CE%BF%CE%B5%CE%AF%CF%84%CE%B1%CE%B9-%CE%B7-%CF%84%CF%8D%CF%87%CE%B7-%CF%84%CF%89%CE%BD-502-%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B9%CF%8E%CE%BD-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CF%86%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CF%81%CE%B9>

σχετική έρευνα ξεκίνησε κατόπιν καταγγελίας του Συνηγόρου του Πολίτη στον ΟΗΕ το 2004, χωρίς όμως στοιχεία.

«Το νούμερο είναι εντελώς αυθαίρετο. Η καταγγελία έγινε χωρίς στοιχεία, με αποτέλεσμα να πλήττεται έτσι η χώρα μας. Πολλές φορές, βγάζουμε μόνοι μας τα μάτια μας...», παρατήρησε ο υπουργός Δικαιοσύνης. Όπως προκύπτει ως τώρα από την έρευνα, όπως ανέφερε ο κ. Αθανασίου, «μάζεψαν» τα παιδιά από τους δρόμους, ενόψει των Ολυμπιακών Αγώνων. Από τις πρώτες ημέρες, πολλά απ' αυτά τα πήραν οι γονείς τους και άλλα έφυγαν μόνο τους. «Ζήτησα να δω μια κατάσταση, και ρώτησα εάν έχει γίνει καταγραφή των παιδιών. Δεν υπάρχει. Αυτή ήταν η ανεπίσημη απάντηση. Επισήμως, θα δούμε τι θα γίνει. Οποιος έχει στοιχεία, μπορεί να τα φέρει για να εξετάσουμε το θέμα και να δούμε αν τα παιδιά ήταν θύματα μιας αρπαγής. Προς το παρόν όμως, δεν υπάρχει κάτι που να δείχνει εγκληματική πράξη. Αν προκύψει κάτι, θα ενημερωθεί η Εθνική Αντιπροσωπεία», ανέφερε μεταξύ άλλων ο υπουργός Δικαιοσύνης.

Το αλαλούμ και την αδιαφορία της Πολιτείας στην υπόθεση της εξαφάνισης 502 παιδιών Ρομά, στην πλειονότητά τους αλβανικής καταγωγής, από το ίδρυμα "Αγία Βαρβάρα" την περίοδο 1998-2002, επιβεβαιώνει ο Συνήγορος του Πολίτη, σε κείμενο διευκρινίσεων για το θέμα, που απέστειλε στη Διαρκή Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης⁵⁶.

Η ανεξάρτητη Αρχή επισημαίνει ότι έχει εκδώσει σχετικό πόρισμα το 2004 και ότι δεν έχει κάνει καταγγελία στον ΟΗΕ. Αφήνοντας δε έκθετο τον υπουργό Δικαιοσύνης, τονίζει ότι ο αριθμός των παιδιών δεν είναι αυθαίρετος, όπως είχε υποστηρίξει ο Χαρ. Αθανασίου, αλλά προκύπτει από καταλόγους που παραδόθηκαν στον ΣτΠ από το ίδρυμα και τον Εθνικό Οργανισμό Πρόνοιας κατά τη διάρκεια της έρευνας.

Συγκεκριμένα, ο Συνήγορος αναφέρει ότι, έχοντας δεχθεί αναφορά για το ζήτημα το 2003, πραγματοποίησε έρευνα και εξέδωσε πόρισμα τον Μάρτιο του 2004, το οποίο απέστειλε στο αρμόδιο υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Σύμφωνα με τα στοιχεία που συνέλεξε, διέφυγαν 502 παιδιά, παραδόθηκαν σε γονείς 90, μεταστεγάστηκαν σε άλλα ιδρύματα 47 και παρελήφθησαν από την Αστυνομία 22. Τα παιδιά που τοποθετήθηκαν στο ίδρυμα την περίοδο αυτή προέρχονταν από την Αλβανία (560), την Ελλάδα (45), το Ιράκ (40) και άλλες χώρες (16). Για τα παιδιά που διέφυγαν, παραδόθηκε πλήρης κατάλογος ενημερωτικών σημειωμάτων που απεστάλησαν από το ίδρυμα στην Ελληνική Αστυνομία. Ο Συνήγορος δεν εντόπισε ποινικές ή άλλες ευθύνες του προσωπικού για τη διαφυγή των εν λόγω παιδιών, αλλά απέδωσε το γεγονός στην πρόχειρη, "ευκαιριακή και χωρίς κατάλληλη επιστημονική και θεσμική προετοιμασία απόφαση για τη λειτουργία του προγράμματος" εκ μέρους του υπουργείου. Επεσήμανε τις

---

⁵⁶ <http://left.gr/news/anagkaia-thesmika-metra-gia-tin-prostasia-ton-paidion#sthash.RwMkz1al.dpuf>

αδυναμίες του προγράμματος και τις βασικές αιτίες διαφυγής των παιδιών και απηύθυνε συγκεκριμένες προτάσεις προς την κυβέρνηση.

"Ο Συνήγορος του Πολίτη δεν έκανε καταγγελία για το θέμα αυτό στον ΟΗΕ, όπως εσφαλμένα αναφέρθηκε από τον υπουργό Δικαιοσύνης, ο δε αριθμός των παιδιών που αναφέρεται ότι διέφυγαν δεν είναι αυθαίρετος, αλλά προκύπτει από τα στοιχεία (κατάλογο) που δόθηκαν από το ίδρυμα και τον Εθνικό Οργανισμό Πρόνοιας στην Αρχή", υπογραμμίζει στο κείμενο διευκρινίσεων. Παράλληλα, αναφέρεται σε πρωτοβουλίες που ανέλαβε στη συνέχεια για τον εντοπισμό των παιδιών και για την προώθηση θεσμικών μέτρων με στόχο την πρόληψη και αντιμετώπιση του φαινομένου της διακίνησης, εμπορίας και εκμετάλλευσης παιδιών.

Μεταξύ άλλων, ο ΣΤΠ επισκέφτηκε επανειλημμένα την Αλβανία και συνεργάστηκε με τον εκεί ομόλογό του, καθώς και με δημόσιες αρχές (υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Κρατική Κοινωνική Υπηρεσία, Εθνικό Κέντρο Υποδοχής Θυμάτων Διακίνησης κ.ά.). Απέστειλε στον Αλβανό ΣΤΠ (στις 3.5.2005) τον κατάλογο των ονομάτων των παιδιών που αναφέρονταν ως αλβανικής καταγωγής, επισημαίνοντας ότι τα ονόματα αυτά ήταν "κατά δήλωση" των ίδιων των παιδιών και ορισμένες φορές τα παιδιά δήλωναν άλλα ονόματα όταν εντοπιζόνταν εκ νέου από την αστυνομία μετά τη διαφυγή τους από το κέντρο. Συνεργάστηκε επίσης με το υπουργείο Εξωτερικών στο πλαίσιο προετοιμασίας κειμένου διακρατικής συμφωνίας με την Αλβανία σχετικά με την προστασία και τον επαναπατρισμό παιδιών θυμάτων παράνομης διακίνησης.

"Το κρίσιμο ζήτημα σήμερα δεν είναι η αναζήτηση των παιδιών που τότε διέφυγαν και που έχουν πλέον ενηλικιωθεί, αλλά η δέσμευση των κυβερνήσεων των δύο χωρών για την εφαρμογή της νομοθεσίας και τη λήψη όλων των αναγκαίων θεσμικών μέτρων για την προστασία των παιδιών από κάθε μορφή εκμετάλλευσης, παράνομης διακίνησης και εμπορίας", καταλήγει ο ΣΤΠ.

4) Κυβερνητικές παραδοχές και σιωπές στη Βουλή για την περιθωριοποίηση των Ρομά

Στις 25 Ιουλίου 2013, έγινε στη Βουλή συζήτηση της επίκαιρης ερώτησης του βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ Πέτρου Τατσόπουλου με τον Υπουργό Εσωτερικών Γιάννη Μιχελάκη για τα στεγαστικά και τα δημοτολογικά προβλήματα των Ρομά στην Ελλάδα⁵⁷. Στη συνέχεια αναδημοσιεύεται η κάλυψη της συζήτησης από το ΑΠΕ, ανακοίνωση του βουλευτή για τη συζήτηση, τα πλήρη πρακτικά της συζήτησης και το κείμενο της αρχικής ερώτησης. Η ερώτηση είναι μια από τις 24 που κατατέθηκαν από βουλευτές μετά από τις ενημερώσεις (ευρω)κοινοβουλευτικών κομμάτων από το ΕΠΣΕ στις 29 Μαρτίου, 21 Μαΐου και 18 Ιουλίου 2013. Ο πλήρης κατάλογος των ερωτήσεων παρατίθεται στη συνέχεια μαζί με link της συνέντευξης του Εκπροσώπου του ΕΠΣΕ Παναγιώτη Δημητρά στο ραδιοσταθμό Στο Κόκκινο 105.5FM.

---

⁵⁷ Δελτίο Τύπου ΕΠΣΕ, 27 Ιουλίου 2013

Ο Υπουργός Εσωτερικών δύο φορές συμφώνησε με τις γενικές παρατηρήσεις του βουλευτή. Πρώτον, ότι όταν η κοινωνική ανέχεια μεγαλώνει, η κοινωνική ανοχή μικραίνει και το ηθικό εκτόπισμα μιας χώρας κρίνεται από το πώς θα φερθεί αντίρροπα προς αυτήν την τάση. Δεύτερον, ότι υπάρχει ανατροφοδότηση μεταξύ του κοινωνικού στερεότυπου που υπάρχει για μια ομάδα, για μια απομονωμένη ομάδα και του κοινωνικού αποκλεισμού. Το κοινωνικό στερεότυπο τροφοδοτεί τον κοινωνικό αποκλεισμό και ο κοινωνικός αποκλεισμός επιβεβαιώνει το κοινωνικό στερεότυπο. Αν έχουμε ένα κοινωνικό στερεότυπο για τους τσιγγάνους ότι είναι τεμπέληδες, ότι είναι οκνηροί, ότι είναι κλέφτες, ότι είναι βρώμικοι, οι ενέργειες της πολιτείας και κυρίως οι παραλήψεις της πολιτείας ενθαρρύνουν τον κοινωνικό τους αποκλεισμό, ώστε οι Ρομά να μοιάζουν όλο και περισσότερο με την εικόνα που θεωρούμε εμείς ότι έχουν, επειδή δεν έχουν άλλη διέξοδο.

Ο Υπουργός Εσωτερικών παραδέχθηκε επίσης πως σημαντικό τμήμα των Ελλήνων Ρομά στερείται βασικών υπηρεσιών και ζει κάτω από ιδιαίτερα δυσμενείς συνθήκες, τουλάχιστον όσον αφορά τις συνθήκες στέγασης και υγιεινής. Παραδέχθηκε επίσης πως η δημοτολογική εκκρεμότητα των Ελλήνων Ρομά είναι συνδεδεμένη άμεσα με το πρόβλημα της κοινωνικής απομόνωσης, μια πραγματικότητα που κανείς δεν το αμφισβητεί: μεγάλος αριθμός Ρομά στερείται ληξιαρχικών πράξεων διότι δεν δηλώνεται η γέννηση των παιδιών με την προβλεπόμενη διαδικασία, είτε από αμέλεια, είτε από άγνοια. Το αναπόφευκτο αποτέλεσμα αυτού του πράγματος είναι να αδυνατούν να αποδείξουν την ελληνική τους ιθαγένεια, είτε ως τέκνα Έλληνα γονέα, στην περίπτωση που οι γονείς είναι δημοτολογικά τακτοποιημένοι, είτε ως τέκνα ανιθαγενών γονέων που έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα.

Στις συγκεκριμένες ερωτήσεις του βουλευτή, αντίθετα ο Υπουργός Εσωτερικών απάντησε με υπεκφυγές. Η απάντηση για τις άθλιες συνθήκες διαβίωσης των Ρομά Ασπροπύργου και Σπάτων που διαπίστωσε και η Ευρωπαϊκής Επιτροπή κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI) το 2009 ήταν πως μεταξύ 2002-2008 για τους Δήμους Ασπροπύργου και Σπάτων είχαν εγκριθεί έργα προϋπολογισμού 5,3 εκατομμυρίων για τον Ασπρόπυργο και 3,8 εκατομμυρίων για τα Σπάτα: καμιά αναφορά αν τα έργα εκτελέστηκαν και αν διαπιστώθηκε αν η εκτέλεσή τους ωφέλησε τους Ρομά και όχι το λοιπό πληθυσμό των δήμων αυτών (γιατί αν είχε ωφελήσει τους Ρομά δεν θα ζούσαν σε παρόμοιες άθλιες συνθήκες).

Επίσης ο Υπουργός δεν απάντησε καθόλου για τις παράνομες εξώσεις χωρίς προηγούμενη μετεγκατάσταση των Ρομά σε Βοτανικό, Κορωπί, κοινότητες Λαμίας και Ρόδου καθώς και Ηράκλειο. Ούτε καν επανέλαβε την προκύπτουσα από το νομικό πλαίσιο υποχρέωση μετεγκατάστασης των Ρομά πριν την αποβολή τους από καταπατημένες εκτάσεις. Αντίθετα παρέθεσε στοιχεία για τη διάθεση πάνω από 60 εκατομμυρίων ευρώ για την αναβάθμιση χώρων διαβίωσης των Ρομά όλης της χώρας και για τη χορήγηση 7.854 στεγαστικών δανείων 60000 ευρώ το καθένα, από τα οποία 31 στον Ασπρόπυργο και 6 στα Σπάτα. Υπενθύμισε δε πως με βάση τη νομοθεσία ο καθορισμός χώρων μετεγκατάστασης γίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης μετά από πρόταση του Δημοτικού

Συμβουλίου της περιοχής, ενώ έχει θεσπισθεί θεσμικό πλαίσιο για τη δωρεάν και κατά πλήρη κυριότητα παραχώρηση από τους ΟΤΑ δημοτικών ή κοινοτικών ακινήτων σε Έλληνες Ρομά που είναι δημότες τους. Ανέφερε επίσης την ύπαρξη θεσμοθετημένης διυπουργικής επιτροπής για τα θέματα Ρομά, καθώς και Εθνικής Στρατηγικής για τους Ρομά με Εθνικό Σημείο Επαφής το Υπουργείο Παιδείας: μόνο που στις ιστοσελίδες των Υπουργείων Εσωτερικών και Παιδείας δεν υπάρχει η παραμικρή αναφορά σε όλα αυτά...

Τέλος, ο Υπουργός Εσωτερικών έκρινε σκόπιμο να κάνει μια απαράδεκτη αναφορά πως υπήρξαν πάρα πολλές περιπτώσεις κατά τις οποίες πρόσωπα που δήλωναν Ρομά, προσπάθησαν ακόμα και μέσα από δικαστικές αποφάσεις και ειδικά μέσα από την εκούσια δικαιοδοσία, να βεβαιώσουν τη γέννηση τους στην Ελλάδα προκειμένου να εξασφαλίσουν την έκδοση μιας διαπιστωτικής πράξης καθορισμού της ελληνικής ιθαγένειας. Στη συνέχεια η Ελληνική Αστυνομία διαπίστωσε ότι αυτοί που εμφανιζόντουσαν σαν Έλληνες Ρομά, στην πραγματικότητα ήταν αλλοδαποί, κάτοχοι διαβατηρίων τρίτων χωρών. Προσπάθησαν, δηλαδή, να εκμεταλλευτούν το πρόβλημα στο οποίο αναφερόμαστε, των Ελλήνων Ρομά, για να μπορέσουν να γραφτούν στα ελληνικά δημοτολόγια. Για να καταλήξει εντελώς αόριστα πως δήθεν γίνεται πολύ μεγάλη προσπάθεια από τις Αρχές -γιατί είναι ένα θέμα που δεν αφορά μόνο το Υπουργείο Εσωτερικών- για να αποκατασταθεί η δημοτολογική εκκρεμότητα αυτών των ανθρώπων, προσπάθειες που όσοι/ες έχουν επαφή με τους Ρομά αγνοούν.

5) Επαναπροωθήσεις αιτούντων άσυλο από τη Λήμνο

Τα χαράματα της Πέμπτης 29 Αυγούστου 2013, περίπου στις 6,00' το πρωί, αποβιβάστηκαν στην Πλάκα της Λήμνου 15-20 μετανάστες μεταξύ των οποίων και γυναίκες με παιδιά. Κάτοικοι του χωριού ενημερώνουν την αστυνομία και το Λιμενικό, οι οποίοι και τους συλλαμβάνουν⁵⁸. Και αντί να ακολουθηθεί η νόμιμη, σύμφωνα με το δίκαιο διαδικασία της κράτησης, αναγνώρισης και προώθησης προς τα αστικά κέντρα, οι λιμενικές αρχές, προφανώς εκτελώντας εντολές ανωτέρων της υπηρεσίας τους, τους επιβιβάζουν στην βάρκα και τους προωθούν στα τουρκικά χωρικά ύδατα και την τουρκική ακτοφυλακή. Προκειμένου δε να δικαιολογήσουν την παρανομία, επικαλέστηκαν ψευδώς ότι οι μετανάστες δεν αποβιβάστηκαν στο νησί αλλά εντοπίστηκαν στις 5,00' το απόγευμα (δηλ. 11 ώρες μετά την αποβίβασή τους), στην οριογραμμή μεταξύ Λήμνου-Ίμβρου και πριν ακόμη εισέλθουν στα ελληνικά χωρικά ύδατα.

6) Έξωση των Ρομά Χαλανδρίου

---

⁵⁸ Δελτίο Τύπου ΣΥΡΙΖΑ Λήμνου, 31/8/13

Στις 10 Απριλίου 2013 κατατέθηκε στη Βουλή Ερώτηση σχετικά με την περιοχή του Νομισματοκοπείου του Δήμου Χαλανδρίου, όπου σύμφωνα με τη μελέτη της ΔΕΠΟΣ του 1999, από τα τέλη της δεκαετίας του 1970 έχει δημιουργηθεί καταυλισμός Ρομά σε οικόπεδα εκτός σχεδίου που ανήκουν σε ιδιώτες⁵⁹. Κατά το 1995-1996 η πολεοδομία έκρινε αυθαίρετα και κατεδαφιστέα τα οικήματα των 42 –τότε- οικογενειών Ρομά. Η εκτέλεση των αποφάσεων αποτράπηκε το 1999 με παρέμβαση της τότε δημοτικής αρχής και του γραφείου του τότε Πρωθυπουργού, προκειμένου να προηγηθεί μετεγκατάσταση των Ρομά σε άλλο χώρο από την πολιτεία.

Στο 17724/00/2.2/8-3-2001 έγγραφό του, ο Συνήγορος του Πολίτη αποφάνθηκε πως «σε συμφωνία και με πρόσφατες δικαστικές αποφάσεις, η βίαιη αποβολή των προσώπων αυτών επιτρέπεται μόνον εφ' όσον έχει προηγηθεί η λήψη εκ μέρους της Διοίκησης μέτρων για την κατάλληλη μετακίνησή τους σε άλλο χώρο, στον οποίο αυτοί θα μπορούν να διαμένουν νομίμως και υπό συνθήκες, οι οποίες θα ανταποκρίνονται σε στοιχειώδη πρότυπα υγιεινής και αξιοπρέπειας» και γνωστοποίησε πως «άτυπη συντονιστική επιτροπή δημιουργήθηκε με πρωτοβουλία, του Συνηγόρου του Πολίτη και με συμμετοχή των Υπουργείων Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε., Υγείας, Εργασίας και Δημόσιας Τάξης, του Πολιτικού Γραφείου του Πρωθυπουργού, της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αθηνών και του Δήμου Χαλανδρίου για τη μετεγκατάσταση του οικισμού του Χαλανδρίου».

Δυστυχώς, η επιτροπή αυτή και γενικότερα οι αρμόδιες δημόσιες αρχές απέτυχαν επί περισσότερο από 10 χρόνια να υλοποιήσουν την υποχρέωση της μετεγκατάστασης των Ρομά Χαλανδρίου. Μάλιστα με την απόφαση 642/1-2-2011, το Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών καταδίκασε το Ελληνικό Δημόσιο και το Δήμο Χαλανδρίου σε αποζημίωση των ιδιοκτητών με βάση τις διατάξεις για την αστική ευθύνη του κράτους επειδή «τα όργανα των εναγομένων αδράνησαν επί μακρόν να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα για τον καθορισμό των κατάλληλων χώρων στέγασης των πληθυσμών Ρομά και περαιτέρω επέδειξαν με τη συμπεριφορά τους καθυστέρηση που υπερβαίνει τον εύλογο χρόνο για την αποδέσμευση των ακινήτων των εναγόντων και τη μετεγκατάσταση των πληθυσμών Ρομά σε νομίμως οριοθετημένες περιοχές» και να εξασφαλίσουν τα απαραίτητα έργα υποδομής για την υγιεινή διαβίωση με βάση την ΚΥΑ Γ/Π/23641/2003 (ΦΕΚ 973B).

Ούτε όμως η καταδίκη αυτή κινητοποίησε τις αρμόδιες αρχές ώστε να προχωρήσουν στη μετεγκατάσταση των Ρομά. Αντίθετα, ο Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής – ΓΓΑΔΑ αποφάσισε (Φ.244/3823/12/4-9-2013) να εκτελέσει τις αποφάσεις κατεδάφισης στις 18-23 Σεπτεμβρίου 2012. Η κατεδάφιση ματαιώθηκε με προσωρινή διαταγή του Προέδρου του Α' Τμήματος του Διοικητικού Εφετείου Αθήνας στις 17 Σεπτεμβρίου 2012 εν όψει της συζήτησης αίτησης αναστολής εκτέλεσης. Τελικά, το Α' Τμήμα του Διοικητικού Εφετείου Αθήνας, χωρίς να μπει στην ουσία της αίτησης αναστολής, την απέρριψε ως απαράδεκτη (απόφαση

---

⁵⁹ Ερώτηση Βουλευτή της ΔΗΜΑΡ Μαρίας Γιαννακάκη στη Βουλή των Ελλήνων, 10 Απριλίου 2013

1040/12-11-2012) αφού «η απόφαση με την οποία διατάχθηκε η κατεδάφιση των οριστικώς κριθέντων κατασκευών ως αυθαιρέτων δεν έχει εκτελεστό χαρακτήρα».

Αυτή τη φορά πάντως οι αρμόδιες αρχές απέδειξαν πως υπήρχε διαθέσιμη λύση. Η Επιτροπή του άρθρου 2 της ΥΑΓ.Π/23641/2003/ΚΥΑ στις 14 Δεκεμβρίου 2012, με συμμετοχή του Συνηγόρου του Πολίτη και του εκπροσώπου των Ρομά, αποφάσισε να υλοποιηθεί η μετεγκατάσταση των Ρομά στην εντός σχεδίου ελεύθερη αδόμητη έκταση ιδιοκτησίας του Υπουργείου Οικονομικών με εμβαδόν περίπου 30.000 τμ επί των οδών Λευκωσίας και Σαρανταπόρου του Δήμου Χαλανδρίου (Αριθμός Βιβλίου Καταχώρησης 1168 με φορέα διαχείρισης την Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου), σε οικόπεδο όμορο της υπάρχουσας εγκατάστασης στην περιοχή Νομισματοκοπείου/ Πεύκου Πολίτη. Με την επιλογή αυτή συμφώνησαν και οι ενδιαφερόμενοι Ρομά.

Παρ' όλα αυτά, η μετεγκατάσταση δεν έχει ακόμα υλοποιηθεί. Με το έγγραφο 157002 /9163/2013/5-3-2013 ο Συνήγορος του Πολίτη ρώτησε το Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής γιατί καθυστερεί η μετεγκατάσταση. Αντί για άλλη απάντηση, στις 15 Μαρτίου 2013 επιδόθηκε, θεωρητικά σε 42 οικογένειες του καταυλισμού της περιοχής «Πεύκο Πολίτη» του Δήμου Χαλανδρίου απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής (Φ.244/5551/12/26-2-2013), σύμφωνα με την οποία ο καταυλισμός στον οποίο ζουν Ρομά εδώ και 40 περίπου χρόνια, θα κατεδαφιζόταν στις 14 Μαΐου 2013.

Οι ενδιαφερόμενοι Ρομά, η συντριπτική πλειονότητα των οποίων είναι δημότες Χαλανδρίου ενώ τα παιδιά τους είναι ενταγμένα με επιτυχία σε δύο δημοτικά σχολεία του Χαλανδρίου, καθώς και οι οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων θεωρούν την απόφαση αυτή καταχρηστική αφού δεν έχει υλοποιηθεί η μετεγκατάστασή τους. Παράλληλα, τη θεωρούν παράτυπη αφού δεν τηρήθηκε η διαδικασία της προηγούμενης ακρόασης των ενδιαφερόμενων που προβλέπεται από το Άρθρο 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας («Οι διοικητικές αρχές, πριν από κάθε ενέργεια ή μέτρο σε βάρος των δικαιωμάτων ή συμφερόντων συγκεκριμένου προσώπου, οφείλουν να καλούν τον ενδιαφερόμενο να εκφράσει τις απόψεις του, εγγράφως ή προφορικώς, ως προς τα σχετικά ζητήματα») και από την παράγραφο 2 του άρθρου 20 του Συντάγματος («Το δικαίωμα της προηγούμενης ακρόασης του ενδιαφερομένου ισχύει και για κάθε διοικητική ενέργεια ή μέτρο που λαμβάνεται σε βάρος των δικαιωμάτων ή συμφερόντων του»). Όπως δε έχει αποφανθεί το Συμβούλιο της Επικρατείας (απόφαση 2382/2012) για ανάλογη υπόθεση «Η συμμόρφωση της ... αρχής προς την υποχρέωσή της αυτή αποτελεί προϋπόθεση νομιμότητος της σχετικής διαδικασίας».

Τέλος, η απόφαση αυτή δεν μπορεί να εφαρμοστεί πλήρως αφού περίπου ένα τέταρτο από τους ιδιοκτήτες Ρομά που αναφέρονται σε αυτή δεν ζουν πια και άρα η απόφαση δεν μπορεί να εκτελεστεί σε βάρος άλλων, ενώ υπάρχουν τουλάχιστον άλλες 20 οικογένειες Ρομά κατά των οποίων δεν έχουν εκδοθεί αποφάσεις κατεδάφισης. Γι' αυτό αν επιλεγεί αυτή η λύση είναι απαραίτητη η διεξαγωγή νέας αυτοψίας από την πολεοδομία ώστε η απόφαση αν

ανταποκρίνεται στις σημερινές συνθήκες κατοίκησης στον καταυλισμό.

7) Η κρατική αδιαφορία αναγκάζει τους εθελοντές να διακόψουν τη σίτιση προσφύγων στο λιμάνι Μυτιλήνης

Στις 31/7/2013 εκδόθηκε η ακόλουθη ανακοίνωση από την «Πρωτοβουλία ατόμων - Χωριό του όλοι μαζί» που καταγγέλλει την απουσία βοήθειας από οποιαδήποτε αρχή για τους μετανάστες που στοιβάζονται στο τσιμέντο του λιμανιού του νησιού⁶⁰ :

«Η σίτιση των προσφύγων και μεταναστών που μετά την σύλληψή τους στοιβάζονται στο λιμάνι της Μυτιλήνης, στηρίζεται από τον Νοέμβριο του 2012 έως και σήμερα αποκλειστικά στην παροχή τροφής από τους εθελοντές και κάποιους από τους Ιερείς ενοριών του νησιού. Μετά από όλους αυτούς τους μήνες καθημερινής προσπάθειας και έχοντας απέναντί μας την παντελή αδιαφορία των αρμόδιων Αρχών, πήραμε τη δύσκολη απόφαση να σταματήσουμε να συμμετέχουμε στη παροχή σίτισης. Ο κύριος λόγος που μας οδηγεί αναγκαστικά να τηρήσουμε αυτή την απόφαση, ενάντια σε ό,τι κάναμε τους τελευταίους μήνες είναι η απόλυτη απουσία οποιασδήποτε κρατικής φροντίδας σε ανθρώπους πεταμένους κυριολεκτικά στο τσιμέντο του λιμανιού της Μυτιλήνης και η κοροϊδία που πάει να αντικαταστήσει την απόλυτη απουσία των αρμόδιων φορέων.

Το λιμενικό σύμφωνα με τις επίσημες δηλώσεις των αρμοδίων δε διαθέτει κανένα κονδύλι για φιλοξενία και διατροφή μεταναστών και δεν έχει καμία εγκατάσταση για την κράτησή τους. Γιατί όμως έχει τη δικαιοδοσία να συλλαμβάνει, ενώ δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις στοιχειώδεις υποχρεώσεις του; Πόσο σχέση έχει αυτή η πολιτική με την κοινή λογική; Συλλαμβάνει πρόσφυγες και μετανάστες και τους αφήνει να ψήνονται στο λιοπύρι, χωρίς σκιά, χωρίς τουαλέτες, χωρίς ιατροφαρμακευτική βοήθεια, χωρίς τροφή και στα δύσκολα φωνάζει τους εθελοντές.

Μετά από τη γενική κατακραυγή τον τελευταίο μήνα το λιμενικό διαθέτει 4 σκηνές στο λιμάνι της Μυτιλήνης, νερό από μία βρύση δικτύου και μία τουαλέτα, είτε οι μετανάστες που συλλαμβάνει και κρατάει σε περιορισμό σε αυτό το χώρο είναι 3, είτε 103. Τους προηγούμενους μήνες δεν υπήρχαν καν οι σκηνές και οι μετανάστες προσπαθούσαν να προφυλαχτούν από τον ήλιο και τη βροχή κάτω από χαρτόκουτες και πίσω από τα κατασχεμένα αυτοκίνητα. Είναι πολύ μεγάλος ο αριθμός των παιδιών, των εγκύων γυναικών, των βαριά άρρωστων ανθρώπων, στην πλειοψηφία τους Σύριων προσφύγων πολέμου, που εξαντλημένοι από το ταξίδι τους, αναγκάζονται να επιβιώσουν κάτω από αυτές τις άθλιες συνθήκες, χωρίς το κράτος που τους συλλαμβάνει να τους παρέχει τα βασικά, σύμφωνα με τις διεθνείς συνθήκες.

---

⁶⁰ <http://left.gr/news/i-kratiki-adiaforia-anagkazei-toys-ethelontes-na-diakopsoyn-ti-sitisi-prosfygon-sto-limani#sthash.Cqnxvzmu.dpuf>

Δυστυχώς υπουργός και το λιμενικό συνεχίζουν να πετάνε ο ένας το μπαλάκι στον άλλο για να δικαιολογήσουν τις ευθύνες τους γι' αυτή την τραγική κατάσταση που κυρίως οι ίδιοι έχουν δημιουργήσει, αδυνατώντας ή αδιαφορώντας να την διαχειριστούν.

Ο περιφερειάρχης, στο πλαίσιο της τοπικής αυτοδιοίκησης, το μόνο που έχει κάνει από το Νοέμβριο του 2012 έως και σήμερα είναι να οργανώσει 3 συναντήσεις φορέων με μηδενικό αποτέλεσμα, μεταφέροντας οποιαδήποτε αποτελέσματα σε μία τέταρτη συνάντηση που εκκρεμεί τους τελευταίους 4 μήνες. Έχει κάνει όλο αυτό τον καιρό; Η δική μας εντύπωση είναι ότι αδιαφορεί παντελώς.

Ενδεικτικά να αναφέρουμε κάποια πρόσφατα γεγονότα για να αντιληφθεί καλύτερα, όποιος ενδιαφέρεται, την αθλιότητα της κατάστασης. Πριν από 5 μέρες έλιωναν στο λιμάνι 16 άτομα που όλη τη μέρα έφαγαν λίγη σαλάτα που τελευταία στιγμή βρέθηκε από εθελοντές, και καλύφθηκε με δικά τους έξοδα. Την επόμενη μέρα προστέθηκαν άλλα 80 άτομα που έφαγαν 60 μερίδες μακαρόνια που παρασκεύασε-μετέφερε μόνη της εθελόντρια, με βοήθεια από λιγοστούς άλλους εθελοντές στο σερβίρισμα. Αν μία εθελόντρια δεν είχε πάρει την πρωτοβουλία 96 άτομα θα έμεναν νηστικά ή το πολύ έχοντας φάει μία ντομάτα και αγγούρι για δεύτερη μέρα. Προχθές 2 εθελοντές μαγείρεψαν για 60 άτομα και έφεραν και άλλα τρόφιμα άνθρωποι από την εκκλησία. Χθες φρόντισε την σίτιση η εκκλησία. Η κατάσταση αυτή συνεχίζεται εδώ και μήνες. Ας μιλήσει ο υπουργός με τον αρχηγό του λιμενικού και με τον περιφερειάρχη να βρουν λύση. Μήπως και ξεκινήσει κάτι να δουλεύει. Εμείς ό,τι μπορέσαμε να κάνουμε το κάναμε αλλά βαστάζοι τέτοιας ανύπαρκτης πολιτικής στο μεταναστευτικό, τέτοιας επίσημης κοροϊδίας και τέτοιας ανικανότητας δε γινόμαστε. Διευκρινίζουμε ότι με αυτή την επιστολή δημοσιοποιούμε την απόφαση τη δικιά μας να σταματήσουμε να προσφέρουμε σίτιση στους πρόσφυγες και μετανάστες σε αυτές τις συνθήκες. Η απόφαση αυτή δεν αφορά όσους άλλους εκτός από εμάς (εκκλησία, μεμονωμένοι εθελοντές) που πιθανά θα συνεχίσουν να προσφέρουν φαγητό.»

8) Η Ομάδα Εργασίας του ΟΗΕ για την Αυθαίρετη Κράτηση εκφράζει την ανησυχία της για τις συνθήκες κράτησης και την περιορισμένη πρόσβαση σε νομική συνδρομή

Στις (31 Ιανουαρίου 2013, στο τέλος της ενδεκαήμερης επίσκεψης στην Ελλάδα, η Ομάδα Εργασίας του ΟΗΕ για την Αυθαίρετη Κράτηση σημείωσε ότι έχει έρθει η ώρα οι πρόσφατες νομοθετικές εξελίξεις, μεταξύ άλλων και στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου, να συνοδεύονται και από μια αποτελεσματική πρακτική εφαρμογή⁶¹. «Στους περισσότερους χώρους κράτησης που επισκέφτηκε η Ομάδα Εργασίας, οι συνθήκες υπολείπονται κατά πολύ των διεθνών προδιαγραφών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, και

σε ότι αφορά το μεγάλο συνωστισμό» υπογράμμισε ο κ. Vladimir Tochilovsky, μέλος της Ομάδας Εργασίας.

Η Ομάδα Εργασίας είδε προφυλακισμένους και μετά την καταδίκη τους κρατούμενους να μοιράζονται το ίδιο κελί, καθώς και διοικητικούς κρατούμενους, συμπεριλαμβανομένων μεταναστών χωρίς χαρτιά και αιτούντων άσυλο να κρατούνται μαζί με ποινικούς κρατούμενους, κατά παράβαση της εθνικής και διεθνούς νομοθεσίας.

«Κρατούμενοι μένουν για μήνες σε αστυνομικά κελιά και μεθοριακούς σταθμούς, αν και αυτοί οι χώροι έχουν σχεδιαστεί για μέγιστο χρόνο κράτησης εικοσιτεσσάρων ωρών» είπε ο κ. Tochilovsky. «Η κατάσταση αυτή επίσης πλήττει το δικαίωμα των προφυλακισμένων να προετοιμάσουν σωστά τη δικαστική τους υπεράσπιση, καθώς δεν υπάρχουν επαρκείς χώροι για την επικοινωνία των κρατουμένων με τους συνηγόρους τους» πρόσθεσε.

Όσον αφορά το δικαίωμα στη δωρεάν νομική συνδρομή η Ομάδα Εργασίας διαπίστωσε σοβαρές αντιφάσεις ανάμεσα στις νομοθετικές προβλέψεις και στην εφαρμογή στην πράξη αυτών των εγγυήσεων. Κατά τη διάρκεια συνεντεύξεων με κρατούμενους, η Ομάδα Εργασίας διαπίστωσε ότι πολύ λίγοι γνώριζαν το δικαίωμά τους για δωρεάν νομική συνδρομή, ενώ υπήρξαν αμέτρητες φορές που ο κατηγορούμενος ή η κατηγορούμενη δεν απήλαυσε το δικαίωμα σε δωρεάν νομική βοήθεια.

Η Ομάδα Εργασίας υπογράμμισε ότι η μη εφαρμογή εναλλακτικών μέτρων αντί της κράτησης, η έλλειψη αποτελεσματικού δικαστικού ελέγχου, καθώς και η υπερβολική διάρκεια της κράτησης, μπορεί να καταστήσει αυθαίρετη την κράτηση μεταναστών χωρίς χαρτιά και αιτούντων άσυλο. « Η φυλάκιση ενός μετανάστη ή ενός αιτούντος άσυλο μέχρι 18 μήνες, σε συνθήκες που μερικές φορές είναι χειρότερες από αυτές μιας κανονικής φυλακής, μπορεί να θεωρηθεί ως τιμωρία που επιβάλλεται σε ένα άτομο χωρίς να έχει διαπράξει κανένα έγκλημα» πρόσθεσε ο κ. Vladimir Tochilovsky. «Φαίνεται να είναι μια σοβαρή παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας που μπορεί να καταστήσει τη στέρηση της ελευθερίας αυθαίρετη».

Ως θετικές εξελίξεις, ο κ. Vladimir Tochilovsky επισήμανε κάποιες νομοθετικές αλλαγές και επαίνεσε τις ελληνικές αρχές για τη δημιουργία νέας, ανεξάρτητης από την αστυνομία Υπηρεσίας Ασύλου, και για τη δημιουργία της Υπηρεσίας Πρώτης Υποδοχής, αρμόδιας για τις διαδικασίες εντοπισμού (screening) οι οποίες θα διεκπεραιώνονται από εξειδικευμένο πολιτικό προσωπικό.

Εκτός από τον κ. Vladimir Tochilovsky (Ουκρανία), η Ομάδα Εργασίας εκπροσωπήθηκε κατά τη διάρκεια της επίσκεψης από τον κ. Mads Andenas.

Η Αντιπροσωπεία συναντήθηκε σε υψηλό επίπεδο με τις εκτελεστικές, νομοθετικές και δικαστικές αρχές της χώρας. Πραγματοποιήθηκαν επίσης συναντήσεις με εκπροσώπους Δικηγορικών Συλλόγων, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, και εκπροσώπους των υπηρεσιών των Ηνωμένων Εθνών και διεθνών οργανισμών.

Η Ομάδα Εργασίας επισκέφτηκε διάφορους χώρους κράτησης στην Αθήνα, τη Σάμο, την Αλεξανδρούπολη, την Ορεστιάδα, την Κομοτηνή, το Σουφλί και τη Θεσσαλονίκη.

9) Επιχείρηση κατεδάφισης καταυλισμού Ρομά στα Βραχνέικα Πάτρας

Εκτεταμένη επιχείρηση για απομάκρυνση των Ρομά πίσω από το γήπεδο του Διαγόρα στα Βραχνέικα της Πάτρας έγινε στις 11 Απριλίου 2013 από τον Δήμο Πατρέων, με τη συνδρομή ισχυρής αστυνομικής δύναμης⁶².

10) Συνθήκες διαβίωσης των Ρομά στον οικισμό Μαύρικα Καρδίτσας

Λόγω των ισχυρών βροχοπτώσεων του Ιανουαρίου 2013, πλημμύρες έπληξαν την ευρύτερη περιοχή του νομού Καρδίτσας⁶³. Αυτή τη φορά ξεπέρασαν κάθε προηγούμενο κάνοντας φανερή την εγκληματική αδιαφορία της πολιτείας και το μεγάλο έλλειμμα μακροχρόνιου κρατικού προγραμματισμού, σε επίπεδο έργων υποδομής. Πρόκειται για μείζονα θέματα που «καίνε» όλη την ελληνική κοινωνία και ειδικότερα τις πιο ευπαθείς κοινωνικές ομάδες που αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της, όπως είναι οι Ρομά. Με αφορμή την τελευταία καταστροφική νεροποντή, αλλά και τον τραγικό θάνατο 53χρονου Ρομά από ηλεκτροπληξία την Παρασκευή 4/1/2013.

Έτσι αναδινύεται ένα τουλάχιστον μεσαιωνικό σκηνικό για την ελληνική επαρχία του 2013 και τον τρόπο αντιμετώπισης των Ρομά. Χωματόδρομοι λασπωμένοι, σε άθλια κατάσταση το οδόστρωμα του μοναδικού ασφαλτοστρωμένου δρόμου που διασχίζει τον οικισμό, ενώ δεν υπάρχει καθόλου αποχετευτικό δίκτυο. Από την άλλη το μικρό δίκτυο ηλεκτροφωτισμού που λειτουργεί (γιατί δεν έχει καταρτιστεί το τοπικό ρυμοτομικό σχέδιο και δεν μπορεί να προχωρήσει η ΔΕΗ) δεν επαρκεί και οδηγεί στην θανατηφόρα τελικά μέθοδο της κλοπής ρεύματος. Το Ιατροκοινωνικό Κέντρο που λειτουργεί, με βάση δηλώσεις του Νίκου Καμπέρη, προέδρου του πολιτιστικού συλλόγου των Ρομά Μαύρικας, στεγάζεται σ' έναν μικρό χώρο, ένα λυόμενο γραφείο λίγων τετραγωνικών που δεν επαρκούν για τις ανάγκες του πληθυσμού και αυτή τη στιγμή λειτουργεί και χωρίς ειδικευμένο προσωπικό.

Η βροχή κατέστρεψε οικοσκευές και πολλές κατοικίες, αφού το νερό σε κάποιες περιπτώσεις ξεπέρασε ακόμα και το ένα (1) μέτρο με συνέπεια να κινδυνεύουν παιδιά και ηλικιωμένοι. Η παραπάνω κατάσταση εύλογα έχει ξεσηκώσει θύελλα διαμαρτυριών από τους Ρομά. Σύμφωνα με τη Ομοσπονδία Ελλήνων Ρομά Θεσσαλίας πρόκειται για τον οικισμό με τις χειρότερες συνθήκες διαβίωσης σε όλη τη Θεσσαλία. Νομικά και πολιτικά την ευθύνη έχει απέναντι σε αυτούς τους ανθρώπους η αιρετή περιφέρεια, τουλάχιστον όσον αφορά στην αντιπλημμυρική θωράκιση και τον καθαρισμό

⁶² <http://left.gr/news/patra-tora-epiheirisi-katedafisis-kataylismoy-roma-sta-vrahneika>

⁶³ http://karditsa-city.blogspot.gr/2013/01/blog-post_8696.html?utm_source=feedburner&utm_medium=feed&utm_campaign=Feed%3A+Karditsa-city+%28karditsa-city%29

των ρεμάτων που περιβάλλουν τον οικισμό. Είναι άμεσος ο κίνδυνος για τους ανθρώπους στον παλιό οικισμό ακόμα και να πνιγούν ή να πάθουν μαζική ηλεκτροπληξία!

11) Πνιγμός 24 μεταναστών στο Αιγαίο τον Ιούλιο του 2013

Τουλάχιστον 24 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους νωρίς το πρωί στις 31 Ιουλίου 2013 όταν ένα πλοιάριο φορτωμένο με μετανάστες χωρίς χαρτιά που κατά πάσα πιθανότητα είχε ως τελικό προορισμό την Ελλάδα βυθίστηκε στα ανοιχτά των τουρκικών ακτών, όπως μετέδωσε το τουρκικό ειδησεογραφικό πρακτορείο Dogan⁶⁴.

Γύρω στις 2 τα ξημερώματα η τουρκική ακτοφυλακή έλαβε σήμα έκτακτης ανάγκης από τον καπετάνιο του σκάφους ο οποίος ανέφερε ότι βυθιζόταν στα ανοιχτά του Εζίνε, στην επαρχία Τσανάκαλε. Σύμφωνα με τον καπετάνιο στο πλοιάριο επέβαιναν πάνω από 30 άτομα. Σκάφη της ακτοφυλακής, ένα ελικόπτερο και ένα αεροσκάφος που έσπευσαν στην περιοχή εντόπισαν τα πτώματα 18 αρχικά και στη συνέχεια 24 ανθρώπων και κατάφεραν να ανασύρουν ζωντανούς από τη θάλασσα 12 μετανάστες χωρίς χαρτιά. Σύμφωνα με τις τουρκικές αρχές, το πλοιάριο πιθανότατα είχε ως τελικό προορισμό τη Λέσβο.

12) Καταγγελίες αιτούντων άσυλο από Συρία για προσπάθειες επαναπροώθησης τους στην Τουρκία

Στις 6 Ιουνίου 2013 εκτενές ρεπορτάζ του βρετανικού δικτύου BBC ανέφερε ότι οι Σύριοι αιτούντες άσυλο καταγγέλλουν τις ελληνικές αρχές για εκδίωξη των προσφύγων, που προσπαθούν με βάρκες να μπουν στα ελληνικά χωρικά ύδατα για να ζητήσουν άσυλο⁶⁵. Αρκετές φορές, όπως καταγγέλλουν είναι μοιραίες οι συνέπειες για τους σύρους πρόσφυγες που προσπαθούν είτε να διασχίσουν κολυμπώντας τον ποταμό του Έβρου ή να πλεύσουν με βάρκες προς την Ελλάδα, ώστε να βρουν καταφύγιο στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Μέχρι σήμερα 400 νεκροί από πνιγμό στον ποταμό, έχουν ταφεί στο ελληνικό μουσουλμανικό χωριό Σιδηρώ, σύμφωνα με το γιο του Ιμάμη, Σερίφ Δαμάδογλου. «Έρχονται από διάφορες περιοχές και τους αντιμετωπίζουμε σαν αδέρφια. Έρχονται για μια καλύτερη ζωή και δυστυχώς είναι άτυχοι» λέει ο ίδιος στο BBC. Η πλειονότητα των νεκρών, τον τελευταίο χρόνο είναι Σύριοι. Οι περισσότεροι έχουν ταξιδέψει πεζοί στους σκονισμένους χωματόδρομους της Τουρκίας για να βρουν διέξοδο από τη θάλασσα ή το ποτάμι για την Ελλάδα. Όσοι έχουν χρήματα πηγαίνουν στην Κωνσταντινούπολη και αναζητούν τρόπους να «περάσουν» στην Ελλάδα.

Κάθε μέρα περνούν τα σύνορα της Συρίας με την Τουρκία 7.000 πρόσφυγες.

---

⁶⁴ <http://clandestinanews.wordpress.com>

❖ ⁶⁵ TA NEA, 6.6.2013

Οι δουλέμποροι που αναλαμβάνουν να τους μεταφέρουν στην Ελλάδα, τούς βάζουν συνήθως σε πλαστικές βάρκες ή φουσκωτά και τους σπρώχνουν από τις τουρκικές όχθες του Έβρου προκειμένου να διασχίσουν το ποτάμι, που σε ορισμένα σημεία το πλάτος του φθάνει το ένα χιλιόμετρο.

Η οικογένεια της Σάλουα Αλ Ράγιο έφυγε από τη Συρία πριν από έξι μήνες και περιγράφει τον τρόπο που έζησε όταν φθάνοντας με την βάρκα στην ελληνική όχθη του Έβρου οι αστυνομικοί τους έσπρωξαν πίσω προς την τουρκική πλευρά. «Έπιασα το χέρι του αστυνομικού, αλλά με χτύπησε και με έσπρωξε μακριά» λέει η Σάλουα.

«Μια άλλη γυναίκα έχασε τα γυαλιά της. Δεν μπορώ να δω χωρίς αυτά, φώναζε αλλά οι αστυνομικοί άρχισαν να την χτυπούν και ο γιος της ρώταγε: Γιατί χτυπάτε τη μητέρα μου; Είναι γριά γυναίκα. Τότε ο αστυνομικός έβαλε το όπλο στο κεφάλι του και φώναξε; Σκάσε. Μετά μας έσπρωξαν μέσα στα νερά» καταγγέλλει η ίδια.

«Τίποτα σαν και αυτό δεν έχει συμβεί μετά την Επιχείρηση Ασπίδα, καθώς τώρα υπάρχει ισχυρή παρουσία στις όχθες του ποταμού και αν κινδυνεύσουν άνθρωποι προστρέχουμε σε βοήθεια» δήλωσε στο BBC ο γενικός αστυνομικός Διευθυντής Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, υποστράτηγος, Μανόλης Κατριάδης.

Η Επιχείρηση Ασπίδα τέθηκε σε ισχύ το περασμένο καλοκαίρι μαζί με την ολοκλήρωση του φράχτη, γεγονός που έστρεψε τους πρόσφυγες από τη Συρία που φθάνουν στην Τουρκία να στραφούν προς τα ελληνικά νησιά του Αιγαίου με κύριο προορισμό τη Λέσβο.

Όπως σημειώνει το BBC, αν υπάρχουν χρήματα και ευρωπαϊκό διαβατήριο είναι ένα σύντομο και ευχάριστο ταξίδι στο Αιγαίο εάν όχι είναι ένα ταξίδι γεμάτο κινδύνους και μερικές φορές χωρίς επιστροφή.

Πριν από μερικές εβδομάδες, ο Αμπίντ Χασάς, Σύρος που ζει στην Αθήνα εδώ και 12 χρόνια κλήθηκε από το λιμεναρχείο της Λέσβου για να παραλάβει τις σορούς και τα πράγματα, του αδελφού του Ομάρ, της νύφης του και των τριών ανιψιών του, που πνίγηκαν.

Η σορός του μικρότερου παιδιού, της δίχρονης Φατμά δεν βρέθηκε, πουθενά. Η Διεθνής Αμνηστία έχει καταγγείλει 40 περιστατικών με σύρους πρόσφυγες που σπρώχτηκαν πίσω στην Τουρκία από τις ελληνικές αρχές στον Έβρο και το Αιγαίο.

Περισσότεροι από 9.000 Σύροι έχουν συλληφθεί και κρατούνται στην Ελλάδα τα δύο τελευταία χρόνια, σύμφωνα με το BBC και μόνο σε δύο εγκρίθηκε πολιτικό άσυλο, ποσοστό κάτω από 1%, όταν στις άλλες χώρες της ΕΕ το ποσοστό χορήγησης ασύλου στους πρόσφυγες από τη Συρία είναι 90%.

Και το ρεπορτάζ καταλήγει με το φόβο που προκαλεί στους πρόσφυγες η άνοδος της Χρυσής Αυγής στην Ελλάδα και το γεγονός ότι η σκληρή λιτότητα αφήνει μικρά περιθώρια στη χώρα μας για να «ασχοληθεί» με το πρόβλημα των Σύρων.

Τέλος, αναφέρει ότι η αλήθεια είναι πως οι Έλληνες δεν θέλουν να μείνουν οι Σύροι στη χώρα τους και πως αν οι πρόσφυγες φθάσουν μέχρι την Ελλάδα «κολλάνε».

13) Πενήντα ένας πρόσφυγες (οι 14 παιδιά) κρατούνταν επί 6 μέρες σε λυόμενο-κλουβί στη Χίο

Σε προκάτ οικίσκο κρατούνταν επί 6 μέρες, στα τέλη Φεβρουαρίου 2013, πενήντα ένας πρόσφυγες (47 Σύριοι, 4 Παλαιστίνιοι) έξω από το Λιμεναρχείο Χίου. Ανάμεσα τους 14 παιδιά (μερικών μηνών έως 14 ετών) και δύο έγκυες γυναίκες, όπως καταγγέλει η Επιτροπή Αλληλεγγύης στους Πρόσφυγες Χίου «ΛΑΘΡΑ;» Όπως προσθέτει στην ανακοίνωση-καταγγελία του το «Λάθρα»⁶⁶:

Ο οικίσκος κλουβί των δύο δωματίων και λίγων τετραγωνικών δεν αρκεί ούτε για να κοιμηθούν και όπως είναι γνωστό δεν διαθέτει κρεβάτια, καρέκλες, τραπέζια. Έχει δε τόσο μικρές διαστάσεις ώστε διερωτάται εύλογα κανείς πως μπορούν 51 άνθρωποι να παραμένουν εκεί επί έξι ημέρες (έως σήμερα) και για άγνωστο ακόμη χρονικό διάστημα. Ο δε ευρύτερος χώρος χρησιμοποιείται για στάθμευση φορτηγών αυτοκινήτων.

Σύμφωνα με αναφορές η μετακίνηση τους έχει μπλοκάρει με άνωθεν εντολές και οι 51 πρόσφυγες παραμένουν μέχρι σήμερα στοιβαγμένοι. Η κράτηση σε αυτές τις συνθήκες συνιστά βασανισμό. Εξευτελίζει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και καταπατά θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα. Στην απαράδεκτη αυτή κατάσταση προστίθεται η αδυναμία του Λιμεναρχείου να καλύψει τις ανάγκες τους σε τροφή και είδη πρώτης ανάγκης για τους ενήλικες και τα παιδιά διότι το λιμεναρχείο Χίου όπως και όλα τα λιμεναρχεία δεν είναι επιφορτισμένα με την «κράτηση» μεταναστών επί μακρῶ και δεν διαθέτουν αντίστοιχες πιστώσεις.

Στη Χίο δεν υπάρχει αυτή την στιγμή σε λειτουργία ΚΕΠΥ ή άλλος οργανωμένος χώρος και οι συλληφθέντες κατά τους τελευταίους μήνες κρατούνται στον προαναφερόμενο οικίσκο δεδομένου ότι η κατάσταση στα κρατητήρια θα ήταν ακόμη περισσότερο ασφυκτική (λόγω των συνθηκών εκεί αλλά και της κράτησης και ποινικών κρατουμένων στον χώρο αυτό).

Με δεδομένο το ανέφικτο της απέλασης τους στην συγκεκριμένη περίπτωση αλλά και τις εξαιρετικά δυσμενείς συνθήκες κράτησης τους, η οποιαδήποτε περαιτέρω καθυστέρηση συνέχιση της κράτησης τους δεν είναι σύννομη.

14) Απόπειρα απέλασης Σύρου αντικαθεστωτικού δικηγόρου

Σε υπόγειο κρατητήριο της Αττικής κρατούσε τον Οκτώβριο του 2014 το ελληνικό κράτος προς απέλαση Σύρο δικηγόρο από το Χαλέπι, όπου υπερασπιζόταν αντιφρονούντες και εξαιτίας της δράσης του τέθηκε στο στόχαστρο του καθεστώτος Ασανί⁶⁷. Συζητήθηκαν στο Διοικητικό Πρωτοδικείο αντιρρήσεις κατά της κράτησής του που υπέβαλε η συνήγορός του Ηλέκτρα Λήδα Κούτρα, καθώς παντού στην Ευρώπη απαγορεύεται η

⁶⁶ <http://left.gr/news/hios-51-prosfyges-oi-14-paidia-kratoyntai-epi-6-meres-se-lyomeno-kloyvi#sthash.rcVN0sFK.dpuf>

⁶⁷ <https://www.efsyn.gr/?p=128112>

απέλαση Σύρων στην εμπόλεμη Συρία (σχετική εγκύκλιο έχει βγάλει και η ΕΛ.ΑΣ.), ενώ και η παρατεταμένη κράτηση σε κρατητήρια παραβιάζει στοιχειώδη δικαιώματα των κρατουμένων.

Ο Σύρος δικηγόρος έφτασε στην Ελλάδα και επιχείρησε να ζητήσει άσυλο ώστε να έχει τη δυνατότητα στη συνέχεια να ενεργοποιήσει τη διαδικασία οικογενειακής επανένωσης με τον αδερφό του που ζει στην Αγγλία. Ωστόσο, σύμφωνα με όσα καταγγέλλουν αλληλέγγυοι δικηγόροι, με τις λιγοστές υποθέσεις που δέχεται ακόμα και η νέα πολυδιαφημισμένη από τον κ. Δένδια Υπηρεσία Ασύλου, δεν κατάφερε να γίνει δεκτός. Προτίμησε να αποφύγει τη γραφειοκρατία διά της πλαγίας οδού, στην οποία αναγκάζονται να καταφύγουν πολλοί πρόσφυγες και μετανάστες, όταν το ίδιο το κράτος κινείται εκτός των κανόνων του κράτους δικαίου στις υποθέσεις τους. Πλήρωσε, έβγαλε έγγραφα για να μπορέσει να φύγει και τον συνέλαβαν.

«Το Αλλοδαπών αγνόησε τις 21 σελίδων αντιρρήσεις του της Παρασκευής 27/9 (σ.σ. αναφέρει ότι ΔΕΝ κατατέθηκαν, οπότε «μπορούσε» να προβεί στην έκδοση απόφασης απέλασης), αποφασίζει στις 28/9 να τον... απελάσει στη Συρία και βεβαιώνει εγγράφως ότι του κοινοποίησε τα κρίσιμα έγγραφα σε γλώσσα που κατανοεί, την οποία ορίζει ως... τα Ελληνικά. [...] Η σημειολογία της κράτησής του είναι συντριπτική: ο δικηγόρος είναι άσχημο να κρατείται. Συμβολίζει την ελπίδα απελευθέρωσης, όχι τη συντριβή», σχολιάζει η Ηλέκτρα Λήδα Κούτρα.

Σε δημόσια δήλωσή τους, δικηγόροι της Θεσσαλονίκης εκφράζουν «την απαρέσκειά μας στην εξακολούθηση της σωματικής και ψυχικής καταπόνησης του συναδέλφου μας και την αλληλεγγύη μας προς το δίκαιο αίτημά του να αφεθεί άμεσα ελεύθερος, καθώς η διοικητική κράτηση για απέλαση αλλοδαπού που ουσιαστικά υπάγεται στο καθεστώς του πρόσφυγα δεν δικαιολογείται. Αντίθετα, συνιστά ουσιαστικά επιβολή ποινής, χωρίς να έχει τελεστεί κάποιο έγκλημα».

15) Η Ύπατη Αρμοστεία ζήτησε διευκρινίσεις για την τύχη Σύρων προσφύγων στον Έβρο

Το απόγευμα της 12ης Νοεμβρίου 2013, η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες στην Ελλάδα δέχτηκε πληροφορίες ότι περίπου 150 Σύροι πρόσφυγες, ανάμεσά τους πολλές οικογένειες με παιδιά, κρατούνταν από αστυνομικές δυνάμεις σε περιοχή του βόρειου Έβρου, μετά την είσοδό τους στην Ελλάδα το πρωί της ίδιας μέρας⁶⁸. Οι πληροφορίες, οι οποίες προήλθαν από μέλη της ομάδας των νέο-εισερχομένων καθώς και φερόμενους ως συγγενείς τους, ανέφεραν ειδικότερα την ύπαρξη 70-80 ατόμων στον περίβολο εκκλησίας του χωριού Πραγγί, κοντά στην Ορεστιάδα, καθώς και άλλων 80-90 ατόμων σε παρακείμενη δασική περιοχή.

⁶⁸ <http://migrant.diktio.org/el/node/413>

Μετά από επικοινωνία με τις αρμόδιες αστυνομικές αρχές, οι οποίες δεν επιβεβαίωσαν τα ανωτέρω, κλιμάκιο της Υ.Α. μετέβη στο Πραγγί, τις πρώτες βραδινές ώρες της ίδιας μέρας. Κάτοικοι του χωριού ανέφεραν πως είδαν μια ομάδα περίπου 80 αλλοδαπών, που βρισκόταν νωρίτερα στην εκκλησία, να μεταφέρεται με οχήματα της αστυνομίας προς άγνωστη κατεύθυνση.

Παρά τις επανειλημμένες επαφές της Υ.Α. με τις αστυνομικές αρχές σε τοπικό, περιφερειακό και κεντρικό επίπεδο, δεν κατέστη δυνατό για τον Οργανισμό να εντοπίσει τις δυο ομάδες Σύρων. Μέχρι σήμερα, οι εν λόγω ομάδες δεν έχουν μεταφερθεί στο Κέντρο Πρώτης Υποδοχής του Φυλακίου Ορεστιάδας, για τους σκοπούς της καταγραφής και ταυτοποίησης, όπως προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία για νεο-εισερχόμενους αλλοδαπούς.

Η Υ.Α. υπενθυμίζει πως, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 3907/2011, οι νεο-εισερχόμενοι υπήκοοι τρίτων χωρών πρέπει να παραπέμπονται στις διαδικασίες Πρώτης Υποδοχής, για την ορθή καταγραφή και ταυτοποίησή τους, την εξακρίβωση της κατάστασής τους και την κάλυψη των βασικών τους αναγκών, προτού αποφασιστεί η περαιτέρω διοικητική τους μεταχείριση.

Ειδικά όσον αφορά στα άτομα που εγκαταλείπουν τη Συρία, η Υ.Α. έχει επανειλημμένα απευθύνει έκκληση στα Κράτη να διευκολύνουν την πρόσβαση των προσφύγων στην ασφάλεια, και να αποφεύγουν την επιστροφή τους σε γειτονικές με τη Συρία χώρες, οι οποίες φέρουν σήμερα το κύριο βάρος της φιλοξενίας πάνω από 2,2 εκατομμυρίων Σύρων προσφύγων.

Η Υ.Α. ζήτησε επείγοντως από τις ελληνικές αρχές να διερευνήσουν αναφορικά με την τύχη των 150 Σύρων που, σύμφωνα με πληροφορίες, βρίσκονταν στην περιοχή του βόρειου Έβρου στις 12 Νοεμβρίου 2013. Ζητά επίσης την άμεση παραπομπή τους στις κρατικές διαδικασίες που προβλέπονται από το νόμο.

Στη συνέχεια, εξαιρετικά σοβαρές καταγγελίες για την τύχη των περίπου 140 προσφύγων, των οποίων τα ίχνη χάθηκαν στην Ορεστιάδα, έχει στη διάθεσή της η «Εφημερίδα Συντακτών (Εφ. Συν).»⁶⁹. Οι καταγγελίες προέρχονται από ανθρώπους που βρίσκονται σε επαφή με μέλη από την ομάδα των προσφύγων και σύμφωνα με πληροφορίες επιβεβαιώνονται από συγγενείς τους που βρίσκονται στην Ευρώπη. Αν ισχύουν, φέρνουν στο φως μια από τις πιο μαζικές υποθέσεις παράνομης επαναπροώθησης προσφύγων στα ελληνοτουρκικά σύνορα.

Η «Εφ.Συν.» έφερε στο φως μαρτυρίες κατοίκων του χωριού Πραγγί Διδυμότειχου που αντιλήφθηκαν έξω από την εκκλησία του χωριού δεκάδες πρόσφυγες από τη Συρία, μεταξύ των οποίων πολλές γυναίκες και παιδιά, οι οποίοι συνελήφθησαν.

---

⁶⁹ <https://www.efsyn.gr/?p=149757>

Ενα κομμάτι του παζλ συμπληρώνουν όσα φέρονται να λένε μέλη της μιας ομάδας προσφύγων σε ανθρώπους τους στην Ελλάδα.

Σύμφωνα με τις μαρτυρίες, στην ομάδα των προσφύγων βρίσκονταν μεταξύ άλλων 9 οικογένειες, με 15 παιδιά ηλικίας μέχρι 12 χρόνων, οι περισσότεροι Σύριοι. Κάποιοι θυμούνται το όνομα της εξάχρονης Φουτούν με τις τρεις αδελφές της και τους γονείς της. Αφού συγκεντρώθηκαν στον περίβολο της εκκλησίας οι πρόσφυγες, άρχισαν οι άνδρες της αστυνομίας με καλυμμένα πρόσωπα να τους μετακινούν με φορητά κοντά στα σύνορα. Τους πήραν τα κινητά, περίμεναν να αδειάσει η τουρκική πλευρά, τους έβαλαν σε βάρκα και τους γύρισαν πίσω. Μερικοί αρνήθηκαν και οι αστυνομικοί άσκησαν βία, μεταξύ άλλων και χρήση όπλου ηλεκτροσόκ τείζερ. Μέχρι το πρωί, είχαν περάσει όλοι (περίπου 70) στην Τουρκία, όπου έγιναν δεκτοί σε κέντρο κράτησης και δέχθηκαν πρώτες βοήθειες. Παρόμοιες παράνομες συστηματικές επαναπροωθήσεις προσφύγων στα σύνορα με την Τουρκία έχουν καταγράψει πρόσφατα η οργάνωση Pro Asyl και η Διεθνής Αμνηστία. Παρά τις μαρτυρίες, η Ελλάδα και η Frontex αρνούνται συστηματικά τέτοιες επιχειρήσεις.

Επίσης, στις αρχές Δεκεμβρίου 2013, παρ' όλες τις παρεμβάσεις βουλευτών και οργανώσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συνεχίστηκαν στον Εβρο οι παράνομες επαναπροωθήσεις Σύρων προσφύγων⁷⁰. Συγκεκριμένα, επαναπροωθήθηκαν στην Τουρκία για δεύτερη φορά τουλάχιστον δύο Σύριοι, ένας δεκαεπτάχρονος και ένας σαραντάχρονος. Ανήκουν στην ομάδα των εννιά Σύρων που μπήκαν στην Ελλάδα στις 21 Νοεμβρίου και ζούσαν κρυμμένοι, ζητώντας προστασία απέναντι στις ελληνικές αρχές. Τη βία των αρχών την είχαν ζήσει με τον χειρότερο τρόπο στις 14 Νοεμβρίου, όντας μέλη της ομάδας των περίπου 65 Σύρων που επαναπροωθήθηκαν αφού δέχτηκαν άγριο ξυλοδαρμό, σύμφωνα με μαρτυρία που είχε δημοσιεύσει η «Εφ.Συν.»⁷¹.

Κρυμμένοι τόσες μέρες χωρίς τρόφιμα και σε άθλιες συνθήκες, ορισμένοι αποφάσισαν να διακινδυνεύσουν το ταξίδι προς την Αθήνα. Ένας τους τα κατάφερε. Ο δεκαεξάχρονος και ο σαραντάχρονος δεν είχαν την ίδια τύχη. Ανέβηκαν σε λεωφορείο, αλλά, σύμφωνα με μαρτυρία γνωστού τους στην «Εφ.Συν.», ο εισπράκτορας τους αντιλήφθηκε και ειδοποίησε την αστυνομία. «Γύρω στη μία το μεσημέρι της Παρασκευής, μπήκαν αστυνομικοί στο λεωφορείο, τους κατέβασαν, τους βγάλανε τα ρούχα και τους ψάξαν εξονυχιστικά. Στη συνέχεια τους πήγαν με το περιπολικό σ' ένα αστυνομικό τμήμα, δεν ξέρουν σε ποιο, τους άφησαν γονατιστούς τρεις ώρες με τα χέρια δεμένα πίσω στο κεφάλι. Μετά τους πήγαν στο ποτάμι και τους άφησαν σε άλλη ομάδα. Ήταν γύρω στα δέκα άτομα, φορούσαν στρατιωτικά και είχαν καλυμμένα πρόσωπα με μαύρο ύφασμα. Τους έβριζαν, αλλά αυτή τη φορά

---

⁷⁰ <http://www.efsyn.gr/?p=156146>

⁷¹ www.efsyn.gr/?p=152778

δεν τους χτύπησαν. Τους βάλανε στη βάρκα και τους έστειλαν στην Τουρκία. Τους έπιασε η τουρκική αστυνομία, τους άφησε μετά από λίγες ώρες, και με τα λίγα χρήματα που είχαν μπόρεσαν να φτάσουν στην Κωνσταντινούπολη», δήλωσε στην εφημερίδα ο γνωστός τους.

16) Ναυάγιο με 12 νεκρούς μετανάστες έξω από την Αιτωλοακαρνανία

Τραγωδία στην θαλάσσια περιοχή της Πάλαιρου Αιτωλοακαρνανίας έλαβε χώρα στις 15 Νοεμβρίου 2013, καθώς ένα σκάφος με μετανάστες αναποδογύρισε, με αποτέλεσμα 12 μετανάστες να χάσουν την ζωή τους, ενώ διασώθηκαν 15⁷².

Το σκάφος, το οποίο μετέφερε τους μετανάστες, εντοπίστηκε από το Λιμενικό, μετά από κλήση που έλαβε μέσω κινητού τηλεφώνου από τους ίδιους τους επιζώντες. Ακόμα πιο τραγικό το περιστατικό, καθώς ανάμεσα στα θύματα βρίσκονται και τέσσερα παιδιά.

Οι έρευνες του Λιμενικού Λευκάδας συνεχίστηκαν, προκειμένου να διαπιστωθεί αν στο σκάφος επέβαιναν και άλλοι άνθρωποι, ενώ στους άτυχους μετανάστες παρέχονται οι πρώτες βοήθειες και αρκετοί έχουν ήδη μεταφερθεί σε νοσοκομεία της Λευκάδας και της Πρέβεζας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το τραγικό περιστατικό συνέβη στις 7 το πρωί, ενώ σύμφωνα με πληροφορίες, ο καιρός ήταν αίθριος και η θάλασσα ήρεμη.

17) Ρατσιστική επιχείρηση της ΕΛΑΣ στον οικισμό των τσιγγάνων στα Νεροκούρου Χανίων

Στις 16 Δεκεμβρίου 2013 έγινε αστυνομικό πογκρόμ σε οικισμό Ρομά στα Νεροκούρου Χανίων⁷³. Η κίνηση ενωμένοι ενάντια στο ρατσισμό και τη φασιστική απειλή (ΚΕΕΡΦΑ Χανίων) αναφέρει:

"Καταγγέλλουμε την ρατσιστική επιχείρηση της ΕΛΑΣ που έγινε το πρωί της Δευτέρας 16/12 στον οικισμό των τσιγγάνων στην περιοχή Νεροκούρου. Νωρίς το πρωί της Δευτέρας ισχυρές δυνάμεις της αστυνομίας εμφανίστηκαν στον οικισμό απαιτώντας να κάνουν έρευνα παντού ενώ διμοιρίες ΜΑΤ απέκλεισαν τον οικισμό δημιουργώντας κλίμα τρομοκρατίας. Χωρίς την παραμικρή αφορμή απλά ισχυριζόμενοι ότι «έχουν πληροφορίες» έκαναν έρευνα για ναρκωτικά χρησιμοποιώντας και εκπαιδευμένο σκύλο. Πρόκειται για συνειδητή προσπάθεια τρομοκράτησης και εκφοβισμού των τσιγγάνων και

⁷² <http://www.periodista.gr/greece/item/7538.htm>

⁷³ <http://www.ertopen.com/eidiseis/item/11450-xania-ratsistikh-epicheirhsh-ths-elaston-oikismo-twn-tsigganwn-sta-nerokoyroy#.UrJHIIH-KuJ>

προσπάθεια καλλιέργειας ρατσιστικού κλίματος απέναντι στους τσιγγάνους. Η «έρευνα» αυτή αποτελεί συνειδητή πολιτική επιλογή προκειμένου να συνδεθούν οι τσιγγάνοι με την εγκληματικότητα. Η επιχείρηση της ΕΛΑΣ όμως δεν ανακάλυψε κανενός είδους παρανομία. Εκείνη την ώρα έτυχε να περνάει από το σημείο μέλος της ΚΕΕΡΦΑ, δάσκαλος, τον οποίο όταν αντιλήφθηκαν οι αστυνομικοί να ενημερώνει τηλεφωνικά για τα όσα διαδραματίζονταν, του επιτέθηκαν και άρχισαν να τον ρωτούν αν είναι δημοσιογράφος και του έκαναν σωματικό έλεγχο.

Πρόκειται για μια επιχείρηση κομμάτι της ρατσιστικής εκστρατείας κατά των τσιγγάνων που έχει εξαπολύσει εδώ και καιρό η κυβέρνηση Σαμαρά. Η ανάσχυση των ρατσιστικών προκαταλήψεων σε βάρος των τσιγγάνων ξυπνάει φρικιαστικές μνήμες από την εξόντωση ενός εκατομμυρίου τσιγγάνων πλάι στα έξι εκατομμύρια των εβραίων κατά τη διάρκεια του Ολοκαυτώματος του Χίτλερ. Στην Ευρώπη, οι ρατσιστικές πολιτικές κατά των τσιγγάνων από τις κυβερνήσεις έδωσε νέα περιθώρια στους φασίστες. Άλλωστε, είναι πρόσφατες οι επιθέσεις από τα τάγματα εφόδου της Χρυσής Αυγής σε τσιγγάνους. Αναρωπιόμαστε αν η επίσκεψη αυτή της αστυνομίας στον καταυλισμό είναι άσχετη με το γεγονός ότι την προηγούμενη ημέρα είχαμε επίσκεψη στα Χανιά βουλευτών της Χρυσής Αυγής. Πρέπει να βάλουμε τέλος στη νέα ρατσιστική εκστρατεία κατά των τσιγγάνων που δίνει αέρα στα πανιά των νεοναζί σε όλη την Ευρώπη".

Γ) Καλές Πρακτικές

1) Δημιουργία ειδικής ομάδας για τις εκκρεμείς υποθέσεις ασύλου

Τη δημιουργία ειδικής ομάδας εργασίας που θα διεκπεραιώσει όλες τις εκκρεμείς υποθέσεις ασύλου, προανήγγειλε -μεταξύ άλλων- στις 27 Φεβρουαρίου 2013 ο υπουργός Προστασίας του Πολίτη και Δημόσιας Τάξης, κατά τη διάρκεια παρουσίασης του αναθεωρημένου σχεδίου δράσης για το άσυλο και τη διαχείριση της μετανάστευσης, στο πλαίσιο άτυπου συμβουλίου υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων της Ε.Ε., που ολοκληρώθηκε χθες στο Δουβλίνο⁷⁴.

Ο Νικόλαος Δένδιας -ο οποίος απέσπασε την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των κρατών-μελών της Ένωσης- παρουσίασε τις αρχές του αναθεωρημένου σχεδίου δράσης για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης.

Όπως ανέφερε ο Έλληνας υπουργός, το σχέδιο δράσης δομήθηκε με βάση τις ακόλουθες αρχές:

---

⁷⁴ <http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=337014>

**Λειτουργία μιας αποτελεσματικής Υπηρεσίας Πρώτης Υποδοχής.

**Λειτουργία της νέας ανεξάρτητης Υπηρεσίας Ασύλου.

**Ενισχυμένη και αποτελεσματική πολιτική επιστροφών με βάση τα εθελούσια προγράμματα επαναπατριsmού του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης (ΔΟΜ), με μέτρα επανένταξης και αναγκαστικών επιστροφών, καθώς και την εφαρμογή των συμφωνιών επανεισδοχής με τρίτες χώρες.

**Αποτελεσματική και ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και στο πλαίσιο του κεκτημένου της Συνθήκης Σένγκεν με την ενίσχυση των εξωτερικών συνόρων της χώρας, τα οποία αποτελούν τα νοτιοανατολικά εξωτερικά σύνορα της Ευρώπης.

«Η ελληνική κυβέρνηση είναι αποφασισμένη να συνεισφέρει στη δημιουργία ενός κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου και η αλληλεγγύη των κρατών-μελών αποτελεί ένα θεμελιώδες στοιχείο αυτής της προσπάθειας», επισήμανε ο κ. Δένδιας.

Από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Σεσίλια Μάλμστρομ, αρμόδια επίτροπος για τις Εσωτερικές Υποθέσεις, αναγνώρισε εκ νέου τις προσπάθειες της ελληνικής κυβέρνησης στους τομείς του ασύλου και της διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών. Υπογράμμισε ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα βοηθήσει την Ελλάδα στην εφαρμογή του αναθεωρημένου σχεδίου δράσης και τόνισε ότι και τα κράτη-μέλη οφείλουν να υποστηρίξουν συνολικά την προσπάθεια, δεδομένου ότι τόσο το μεταναστευτικό θέμα όσο και το άσυλο αποτελούν πάνω απ' όλα ευρωπαϊκή υπόθεση.

Δ) Δικαστικές αποφάσεις, εκθέσεις, γνωματεύσεις και έρευνες για ζητήματα Στέγασης / Διαμονής

1) Καταδίκη της Ελλάδας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων Ανθρώπου για συνθήκες κράτησης Αλβανού υπηκόου

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων την 1η Μαΐου 2013 καταδίκασε, με απόφαση του, την Ελλάδα, για παραβίαση του δικαιώματος στην ελευθερία και την ασφάλεια, στην περίπτωση του ανήλικου Αλβανού υπηκόου Μπαρζιαμάζ, ο οποίος συνελήφθη τον Απρίλιο του για παράνομη είσοδο στην Ελλάδα και για το γεγονός ότι δεν είχε στην κατοχή του νόμιμη άδεια διαμονής στη χώρα, παρέμεινε κρατούμενος για τρεις ημέρες και η απέλαση του αποφασίσθηκε, χωρίς να του δοθεί το δικαίωμα αμφισβήτησης

της νομιμότητας της κράτησης του⁷⁵. Το Δικαστήριο, αποδεχόμενο τους ισχυρισμούς του, καταδίκασε την Ελλάδα και την υποχρέωσε να του καταβάλλει 2.000 ευρώ αποζημίωση για ηθική βλάβη.

Με άλλη του απόφαση, το Δικαστήριο καταδίκασε την Ελλάδα για παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με το οποίο απαγορεύεται η απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση, στην περίπτωση του Γεωργιανού υπηκόου Κετεβάν Τσαρτισχβίλι, ο οποίος είχε υποστεί κακομεταχείριση από τις ελληνικές αρχές, κατά τη διάρκεια της κράτησης του μέχρι να απελαθεί. Ο Τσαρτισχβίλι είχε υποβάλει επανειλημμένα αιτήματα στις ελληνικές δικαστικές αρχές, προκειμένου να αμφισβητηθεί η συνεχιζόμενη κράτηση του, αλλά, όπως επισημαίνεται στην απόφαση του Δικαστηρίου, αυτά απορρίφθηκαν συστηματικά. Το Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στο οποίο προσέφυγε διαμαρτυρόμενος για τις συνθήκες κράτησης του, τον δίκαιωσε, καταδικάζοντας την Ελλάδα και υποχρεώνοντας την να του καταβάλλει 8.000 ευρώ για ηθική και υλική βλάβη.

2) Επιστολή του Συνηγόρου του Πολίτη προς το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης με αίτημα τον περιορισμό της διοικητικής κράτησης και ενίσχυση των μέτρων φιλοξενίας και φροντίδας ασυνόδευτων ανηλίκων

Ο Συνήγορος του Πολίτη το Μάιο του 2013 κατέληξε στη διαπίστωση ότι τα τελευταία χρόνια μεγάλος αριθμός ασυνόδευτων ανηλίκων, που προέρχονται από τρίτες χώρες, συλλαμβάνονται από τις αρχές για παράνομη είσοδο και κρατούνται διοικητικά για σημαντικό χρονικό διάστημα και σε ακατάλληλο περιβάλλον, μέχρι να ληφθεί απόφαση για την τοποθέτησή τους σε κάποιο χώρο φιλοξενίας ή να αφεθούν ελεύθεροι⁷⁶. Στις 20/5/2013, σε επιστολή του προς τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, ο Συνήγορος επεσήμανε το अपαράδεκτο της μακροχρόνιας διοικητικής κράτησης ανηλίκων και την ανάγκη, βάσει και των προβλέψεων των διεθνών συμβάσεων, να περιοριστεί αυτή στον ελάχιστο δυνατό χρόνο που είναι αναγκαίος για την καταγραφή των στοιχείων τους και την παραπομπή τους σε χώρο φιλοξενίας ή συνένωση τους με συγγενικά τους πρόσωπα.

Στις αρχές του 2013 ο Συνήγορος επισκέφθηκε τον Χώρο Κράτησης Αλλοδαπών Ανηλίκων στην Αμυγδαλέζα Αττική, όπου διαπίστωσε ότι κρατούνταν ανήλικοι έως και 4 μήνες. Ανάμεσα σε αυτούς περιλαμβάνονταν και δικαιούχοι διεθνούς προστασίας, με βάση τη Σύμβαση της Γενεύης, ενώ υπήρχε αβεβαιότητα για τους χρόνους και το πλαίσιο της απελευθέρωσης και της προνοιακής φροντίδας τους. Για τον λόγο αυτό, η Αρχή τόνισε στο Υπουργείο ότι «οι συνθήκες διαβίωσης των ανηλίκων στους χώρους

⁷⁵ <http://left.gr/news/gia-apanthropi-metaheirisi-allodapon-katadikase-tin-ellada-dikastirio-anthropinon-dikaiomaton>

⁷⁶ <http://www.synigoros.gr/resources/docs/375134.pdf>

κράτησης απέχουν από αυτές που ανταποκρίνονται στις ηλικιακές ανάγκες και τα δικαιώματά τους», πρότεινε δε την τροποποίηση της διάταξης του ΠΔ 116/2012, που προβλέπει δυνατότητα παράτασης της διοικητικής κράτησης ανηλίκων μέχρι και τους 12 μήνες, έτσι ώστε οι ανήλικοι να παραπέμπονται το ταχύτερο δυνατό σε κατάλληλες προνοιακές δομές.

Το ζήτημα της μεταχείρισης των ασυνόδευτων ανηλίκων στην χώρα μας έχει απασχολήσει και στο παρελθόν τον Συνήγορο του Πολίτη, που έχει επισκεφτεί επανειλημμένα κέντρα κράτησης και χώρους φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων και έχει συνοψίσει τις διαπιστώσεις του σε Ειδική Έκθεση («Διοικητική Κράτηση και Απέλαση Αλλοδαπών Ανηλίκων»), σε Πόρισμα («Μεταχείριση ασυνόδευτων ανηλίκων κρατούμενων στην Παγανή Μυτιλήνης») και πιο πρόσφατα στην Έκθεση προς την Ειδική Επιτροπή του ΟΗΕ σχετικά με την εφαρμογή της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού στην Ελλάδα. Στις προτάσεις του επισημαίνει την ανάγκη να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στην προνοιακή φροντίδα και την πολύπλευρη υποστήριξη των ασυνόδευτων ανηλίκων, και να εφαρμοστεί ο θεσμός της επιτροπείας, με κατάλληλες προβλέψεις εκ μέρους της Ελληνικής πολιτείας.

Το θέμα ανέδειξε και ο Επίτροπος για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου του Συμβουλίου της Ευρώπης Νιλς Μούιζνικς, ο οποίος σε πρόσφατη Έκθεσή του μετά την επίσκεψή του στην

Ελλάδα, μεταξύ άλλων, κάλεσε τις αρχές «να παρέχουν αποτελεσματική προστασία στους ασυνόδευτους ανήλικους μετανάστες, που συχνά αφήνονται χωρίς καμία υποστήριξη και είναι εξαιρετικά ευάλωτοι στη ρατσιστική βία και σε διάφορες μορφές εκμετάλλευσης. Θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην πρόσβαση σε ένα αποτελεσματικό σύστημα επιτροπείας και σεκατάλληλους μηχανισμούς προστασίας των παιδιών».

Ο Συνήγορος του Πολίτη ενημερώθηκε ότι από τις 31 Μαρτίου 2013 έχουν λήξει και δεν έχουν ανανεωθεί οι επιχορηγήσεις των δομών φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων, τόσο δημοσίου όσο και ιδιωτικού χαρακτήρα, από πόρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσφύγων, με αποτέλεσμα να λειτουργούν σήμερα χωρίς προσωπικό, μόνο με τη στήριξη εθελοντών.

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση του Κέντρου Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων στην Αγιάσο Μυτιλήνης, όπου στον παρόντα χρόνο υπάρχει ένας μόνο εργαζόμενος (μάγειρας) ενώ φιλοξενεί περίπου 60 ανηλίκους.

3) Έκθεση της Human Rights Watch σχετικά με σοβαρές αστυνομικές αυθαιρεσίες στην επιχείρηση Ξένιος Ζευς

Σοβαρές ευθύνες στην ελληνική αστυνομία και την κυβέρνηση για την Επιχείρηση Ξένιος Ζευς ρίχνει η έκθεση του Παρατηρητηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Human Rights Watch ή HRW) η οποία δόθηκε στις 10 Ιουνίου 2013 στη δημοσιότητα⁷⁷. Η έκθεση αυτή, που βάζει στο στόχαστρο τις

---

⁷⁷ <http://www.tovima.gr/society/article/?aid=517579>

μεθόδους των αστυνομικών στις επιχειρήσεις για την εξακρίβωση της νομιμότητας των μεταναστών, είναι η τελευταία από μια σειρά εκθέσεων-καταπέλτες που συνέταξαν διεθνείς οργανισμοί και ΜΚΟ για τον χειρισμό του μεταναστευτικού ζητήματος από τις ελληνικές Αρχές.

«Από τις 4 Αυγούστου 2012 (σ.σ. όταν ξεκίνησε ο Ξένιος Ζευς) ως τις 22 Φεβρουαρίου 2013 (σ.σ. όταν το υπουργείο Δημόσιας Τάξης έπαψε να δημοσιοποιεί στατιστικές για τις προσαγωγές στα πλαίσια της επιχείρησης αυτής!) η αστυνομία είχε σταματήσει στους δρόμους της Αθήνας για έλεγχο 84.792 άτομα ξένης καταγωγής. Μόνο 4.811 - περίπου 6% - βρέθηκε ότι διέμεναν παράνομα στην Ελλάδα και μόνο 59 συνελήφθησαν», αναφέρει η έκθεση.

Η HRW στηλιτεύει τα κριτήρια με τα οποία οι αστυνομικοί επιλέγουν ποιους θα σταματήσουν: είναι όλοι μαύροι, Αραβες και Ασιάτες - και μάλιστα οι αστυνομικοί με τον υπερβολικό τους ζήλο, έχουν σταματήσει στον δρόμο και κακοποιήσει ακόμη και τουρίστες με αυτά τα χαρακτηριστικά. Λόγω αυτών των τελευταίων περιστατικών, τον περασμένο Νοέμβριο το Στέιτ Ντιπάρτμεντ εξέδωσε μια άνευ προηγουμένου οδηγία προς τους Αφροαμερικανούς που σκοπεύουν να επισκεφθούν ως τουρίστες την Ελλάδα, προειδοποιώντας τους ότι *«αφροαμερικανοί πολίτες έχουν συλληφθεί από την ελληνική αστυνομία που πραγματοποιεί επιχειρήσεις-σκούπα για παράνομους μετανάστες στην Αθήνα».*

Τα κριτήρια με τα οποία επιλέγουν οι αστυνομικοί ποιους θα σταματήσουν για εξακρίβωση στοιχείων είναι ρατσιστικά, σύμφωνα με τη HRW, και αντιβαίνουν τη διεθνή νομοθεσία που ορίζει ότι για να ζητήσει ένας αστυνομικός τα στοιχεία κάποιου πρέπει να έχει βάσιμες υποψίες ότι διαπράττει παρανομία και όχι να τον σταματάει με βάση το χρώμα του δέρματός του, την φυλή ή την θρησκεία του.

«Αλλά ακόμη και όταν οι αλλοδαποί διαθέτουν νόμιμα έγγραφα, συχνά η αστυνομία τους συλλαμβάνει, τους μεταφέρει στο τμήμα και τους κρατάει επί ώρες για εξακρίβωση στοιχείων», αναφέρει η έκθεση. Φέρνει παραδείγματα μεταναστών που ήταν απολύτως νόμιμοι αλλά αναγκάστηκαν να περάσουν 5 ή ακόμη και 10 ώρες στο τμήμα - αφήνοντας πίσω τις δουλειές ή και τα ανήλικα παιδιά τους. Μάλιστα υπάρχουν πάρα πολλές περιπτώσεις μεταναστών που έχουν υποστεί επανειλημμένως, ακόμη και δεκάδες φορές, αυτή την «αυθαίρετη και ρατσιστική στέρηση της ελευθερίας τους» από την εφαρμογή του Ξένιου Δία πέρσι τον Αύγουστο μέχρι σήμερα.

Η αστυνομία υποστηρίζει ότι οι προσαγωγές είναι απαραίτητες για να εξακριβωθεί αν τα έγγραφα είναι πλαστά ή όχι, όμως η HRW απαντάει ότι υπάρχει η τεχνολογία προκειμένου η εξακρίβωση να ολοκληρώνεται εντός λίγων λεπτών στον δρόμο. Επιπλέον, υπάρχουν πολλές περιπτώσεις μεταναστών που, αφού πέρασαν ώρες περιμένοντας στο αστυνομικό λεωφορείο, αφέθηκαν ελεύθεροι αμέσως μόλις έφθασαν στο τμήμα χωρίς να γίνει καμία εξακρίβωση των στοιχείων τους.

Οι αρχές υποστηρίζουν επίσης ότι οι αστυνομικοί επιλέγουν ποιους θα σταματήσουν χρησιμοποιώντας την πείρα τους, όμως η HRW απαντάει ότι αφού μόνο το 6% απ' όσους ελέγχθηκαν βρέθηκαν παράνομοι, γίνεται εμφανές ότι τα κριτήρια είναι ρατσιστικά. Η έκθεση αναφέρει το παράδειγμα 19χρονου αναγνωρισμένου πρόσφυγα από τη Γουινέα που τον Φεβρουάριο επέβαινε σε λεωφορείο στην Πλατεία Αμερικής όταν το σταμάτησαν αστυνομικοί και διέταξαν «Όλοι οι μαύροι έξω!» - ανατριχιαστική λεπτομέρεια: οι έλληνες επιβάτες του λεωφορείου χειροκρότησαν τους αστυνομικούς.

Εντυπωσιακό είναι επίσης το παράδειγμα του μαύρου αμερικανού τουρίστα Κρίστιαν Ουκουόρτζι τον οποίο σταμάτησαν αστυνομικοί πέρσι το καλοκαίρι, του έβαλαν χειροπέδες και τον ξυλοκόπησαν μέχρι αναισθησίας όταν προσπάθησε να τραβήξει φωτογραφία τις χειροπέδες του με το κινητό του! Όπως και εκείνο του τουρίστα από τη Νότια Κορέα που έφαγε μπουνιά από αστυνομικό, προτού καν προλάβει να δείξει το διαβατήριό του, και μετά ξανάφαγε ξύλο στο τμήμα όπου οδηγήθηκε. Περιπτώ να πούμε ότι και οι δύο δηλώνουν πως δεν θα ξαναπατήσουν ποτέ στην Ελλάδα.

«Η κακομεταχείριση μεταναστών και προσφύγων από αστυνομικούς είναι ένα παλιό, σοβαρό πρόβλημα στην Ελλάδα», συνεχίζει η έκθεση. «Η αγενής, προσβλητική και απειλητική συμπεριφορά και η σωματική έρευνα αποτελούν ρουτίνα ακόμη και όταν δεν υπάρχει καμία λογική υποψία ότι το άτομο διέπραξε παρανομία ή μεταφέρει παράνομα ή επικίνδυνα αντικείμενα».

Η HRW τονίζει πόσες εργατοώρες ξόδεψαν οι αστυνομικοί για να εξακριβώσουν με αυτό τον μη εποικοδομητικό τρόπο - σύλληψη, μεταφορά, προσαγωγή στο τμήμα - που παραβιάζει τα ανθρώπινα δικαιώματα τα στοιχεία περισσότερων από 86.000 ατόμων προκειμένου να καταλήξουν συνολικά σε 59 συλλήψεις!

Η οργάνωση συστήνει στις αρχές να βελτιώσουν την εκπαίδευση των αστυνομικών που λαβαίνουν μέρος σε επιχειρήσεις όπως ο Ξένιος Δίας, να προμηθευτούν την τεχνολογία που επιτρέπει την επί τόπου εξακρίβωση των στοιχείων στον δρόμο και να εκδώσουν σαφείς οδηγίες για την μεταχείριση των ατόμων υπό εξακρίβωση. Καλεί επίσης τους πολιτικούς να καταδικάσουν απερίφραστα αυτές τις μεθόδους.

4) Έρευνα της Διεθνούς Αμνηστίας για τα σύγχρονα στρατόπεδα συγκέντρωσης

Τις φρικιαστικές, όπως τις αποκάλεσε, συνθήκες που επικρατούν στα υγρά και σκοτεινά κελιά των αστυνομικών τμημάτων στην περιοχή του Εβρου, έδωσε στη δημοσιότητα στις 25 Απριλίου 2013 ο ερευνητής της Διεθνούς Αμνηστίας για τα Δικαιώματα Μεταναστών και Προσφύγων στην Ευρώπη⁷⁸.

---

⁷⁸ <http://left.gr/news/syghrona-stratopeda-sygentrosis>

Τα επισκέφθηκε ο ίδιος και δεν πίστευε στα μάτια του: συρματοπλέγματα, πενταβρόμικα και παγωμένα μπουντρούμια, όπου οι κρατούμενοι κλείνουν τις μύτες τους για να μη λιποθυμήσουν από την αηδία μέσα στις τουαλέτες και τα μπάνια. Μεγάλος θεωρείται ο κίνδυνος για τις ζωές των κρατουμένων. Μόλις πριν από τρεις μήνες ξέσπασε επιδημία ψώρας σε πολλά κέντρα κράτησης, αλλά και σε αστυνομικά τμήματα, ενώ δεν είναι σπάνιο φαινόμενο οι αυτοκτονίες. «Κανείς δεν μπορεί να κρατήσει τα λογικά του εδώ μέσα», λένε οι αλλοδαποί.

Από την έρευνα προκύπτει ξεκάθαρα ότι η Ελλάδα του 21ου αιώνα βασανίζει τους απελπισμένους πρόσφυγες. Μόνον ως βασανιστήρια νοούνται οι άθλιες συνθήκες κράτησής τους. Ξεχασμένοι επί μήνες, ζουν με τον εφιάλτη της άγνωστης διάρκειας κράτησής τους, και αυτό είναι που τους αποθαρρύνει, τους απογοητεύει, τους ωθεί σε απονενομημένες κινήσεις. Φυλακισμένοι έως και 18 μήνες, καρτερούν για ένα χαρτί για να εγκαταλείψουν την Ελλάδα, ζώντας με τον φόβο πως θα ξανασυλληφθούν, αφού είναι υποχρεωμένοι να φύγουν εντός μιας εβδομάδας, πράγμα αδύνατο βέβαια.

Όποια προβλήματα και αν αντιμετωπίζει η βορειοανατολική Ελλάδα και ιδίως η περιοχή του Έβρου, και είναι πολλά αφού είναι η γέφυρα μεταξύ Ασίας και Ευρώπης, δεν δικαιολογείται να φέρεται έτσι στους απελπισμένους, ταλαιπωρημένους, τρομοκρατημένους πρόσφυγες. Τα κέντρα κράτησης είναι κολαστήρια, σύγχρονα στρατόπεδα συγκέντρωσης, και αυτό δεν περιποιεί τιμή σε μια δημοκρατική χώρα. Και είναι τουλάχιστον αστείος ο ισχυρισμός της τοπικής αστυνομίας ότι μετά την ανύψωση του τείχους, μήκους 10,5 χιλιομέτρων, και την Επιχείρηση Ασπίδα με την ανάπτυξη 1.800 αστυνομικών κατά μήκος των συνόρων, που περιόρισαν την παράνομη μετανάστευση, «οι θάνατοι από πνιγμό ή υποθερμία περιορίστηκαν». Το δυστύχημα είναι ότι υπερηφανεύονται γι' αυτό, αγνοώντας την αθλιότητα που επικρατεί στους κολασμένους τόπους κράτησης.

Η Διεθνής Αμνηστία απλώς φέρνει στο φως κάτι που όλοι γνωρίζουν, αλλά ουδείς θέλει να το παραδεχτεί, ότι η συμπεριφορά του ελληνικού κράτους απέναντι στους πρόσφυγες είναι απαράδεκτη, ενάντια στον νομικό και ιατρικό πολιτισμό του. Προς τι αυτή η τιμωρητική, έως εκδικητική συμπεριφορά; Έχει δίκιο να αναρωτιέται ο ερευνητής Ιρέμ Αρφ Ρέιφελντ: «Πώς μπορούν να υπάρχουν τέτοια μέρη στην εποχή μας και μάλιστα στην Ευρώπη;». Ποιος υπεύθυνος θα απαντήσει;

5) AFFAIRE HOUSEIN c. GRÈCE: Καταδίκη της Ελλάδας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

Στις 24 Οκτωβρίου 2013 εκδόθηκε από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου απόφαση επί της προσφυγής με αριθμό

71825/11 κατά της Ελλάδας⁷⁹. Η προσφυγή είχε κατατεθεί προ διετίας από την Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου στο πλαίσιο Συμφωνίας που υλοποιεί σε συνεργασία με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο διαπίστωσε παραβίαση του άρθρου 5 παράγραφοι 1 και 4 της Σύμβασης. Η απόφαση έχει ιδιαίτερη σημασία καθώς αναδεικνύει τις υποχρεώσεις των ελληνικών αρχών ως προς την ειδική μεταχείριση που οφείλουν σε αλλοδαπούς ασυνόδευτους ανήλικους μη αιτούντες άσυλο. Ο προσφεύγων, ασυνόδευτος ανήλικος Αφγανός, κρατήθηκε σε ακατάλληλο χώρο στο Φυλάκιο Ορεσιτιάδας για δύο μήνες με σκοπό την απέλασή του. Η παραβίαση αφορά την έλλειψη νομιμότητας της ίδιας της κράτησης, καθώς οι ασυνόδευτοι ανήλικοι δεν πρέπει να κρατούνται αλλά να φιλοξενούνται σε ειδικές υποδομές. Επίσης αφορά την μη παροχή αποτελεσματικού ένδικου μέσου κατά της στέρησης της ελευθερίας. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η καταδικαστική απόφαση ως προς θέμα αυτό αφορά σχετική απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αλεξανδρούπολης. Η απόφαση αυτή αγνόησε τη νομολογία του Δικαστηρίου αλλά και το περιεχόμενο του άρθρο 76.4 του ν.3386/2005, το οποίο είχε ήδη τροποποιηθεί στο πνεύμα προηγούμενων καταδικαστικών αποφάσεων από το ΕυρΔΔΑ.

6) Καταγγελίες για επαναπροωθήσεις και κακομεταχείριση προσφύγων σε Έκθεση της Διεθνούς Ομοσπονδίας για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου

Συγκλονιστικές μαρτυρίες προσφύγων, οι οποίοι καταγγέλλουν πως έπεσαν θύματα κακοποίησης και κλοπής από την ελληνική ακτοφυλακή, κατέγραψε το Νοέμβριο του 2013 η έκθεση της Διεθνούς Ομοσπονδίας για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου⁸⁰.

Λίγες ημέρες μετά την ανθρωπιστική τραγωδία στη Λευκάδα, που στοίχισε τη ζωή σε 12 Σύρους πρόσφυγες (ανάμεσα τους και τέσσερα παιδιά), συγκλονιστικές μαρτυρίες κακομεταχείρισης μεταναστών που συνελήφθησαν από πληρώματα της ελληνικής ακτοφυλακής στην προσπάθειά τους να περάσουν από τα τουρκικά στα ελληνικά παράλια, αποκαλύπτονται στην έκθεση που συνέταξαν μέλη της Διεθνούς Ομοσπονδίας για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, κατά τη διάρκεια διερευνητικής αποστολής τους στα Ελληνοτουρκικά σύνορα.

Στην έκθεση «κόλαφο» για την Ελλάδα, η οποία πρόκειται να δημοσιοποιηθεί στις αρχές του '14, γίνεται αναφορά στις καταγγελίες προσφύγων θυμάτων επαναπροωθήσεων που λαμβάνουν χώρα είτε στον Έβρο είτε στα παράλια του Ανατολικού Αιγαίου. Πρόκειται ουσιαστικά για «αόρατους ανθρώπους», οι οποίοι δεν εμφανίζονται σε καμιά στατιστική και πέφτουν θύματα κακομεταχείρισης και κλοπών από τις ελληνικές διωκτικές αρχές.

«Η αντιπροσωπεία μας μίλησε με αρκετούς από αυτούς “αόρατους” ανθρώπους, οι οποίοι μας περιέγραψαν λεπτομερώς τις εμπειρίες τους

⁷⁹ <http://www.hlhr.gr/?MDL=pages&SiteID=987>

⁸⁰ <http://www.topontiki.gr/article/61600>

σχετικά με τη βία που δέχονται από όργανα του λιμενικού σώματος που τους κακομεταχειρίζονται (συμπεριλαμβανομένων εγκύων γυναικών και παιδιών), κλέβουν προσωπικά τους αντικείμενα (κοσμήματα, χρήματα, κινητά τηλέφωνα), πετούν διάφορα έγγραφα ταυτοποίησης στο νερό, ενώ συχνά ρίχνουν με τη βία και τους ίδιους αυτούς τους πρόσφυγες και μετανάστες στη θάλασσα προς τα Τουρκικά παράλια.», αναφέρεται μεταξύ άλλων στο κοινό δελτίο τύπου που εξέδωσε το ελληνικό παράρτημα της Διεθνούς Ομοσπονδίας για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, σε συνεργασία με το Ευρωμεσογειακό Δίκτυο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Μεταξύ των θεμάτων που τίγονται στην έκθεση συμπεριλαμβάνονται επίσης οι άθλιες συνθήκες διαβίωσης των μεταναστών οι οποίοι παραμένουν επί μήνες κρατούμενοι στα κατ' ευφημισμών Κέντρα Φιλοξενίας Προσφύγων, μεταξύ των οποίων και πολλοί ανήλικοι, καθώς και η παντελής απουσία σχεδίου για την απλοποίηση των διαδικασιών χορήγησης ασύλου, ζήτημα για το οποίο η χώρα μας έχει επανειλημμένα καταδικαστεί στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

7. Σχεδόν 4.200 αιτήσεις διεθνούς προστασίας στους πρώτους έξι μήνες λειτουργίας της Υπηρεσίας Ασύλου του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης

Έξι μήνες λειτουργίας συμπλήρωσε το Δεκέμβριο του 2013 η νεοσύστατη Υπηρεσία Ασύλου έχοντας καταγράψει 4.189 αιτήσεις διεθνούς προστασίας⁸¹. Από τις 7 Ιουνίου 2013, που άρχισαν οι πρώτες καταγραφές, μέχρι και τις 29 Νοεμβρίου, έχουν εκδοθεί 1.670 αποφάσεις σε πρώτο βαθμό αναγνωρίζοντας καθεστώς διεθνούς προστασίας σε 213 αιτούντες. Μέχρι το τέλος Νοεμβρίου το ποσοστό των θετικών αποφάσεων σε πρώτο βαθμό ανήλθε στο 12,8 τοις εκατό.

«Τους τελευταίους μήνες η Υπηρεσία Ασύλου έχει καταβάλει σημαντική προσπάθεια για τη δημιουργία ενός δίκαιου και αποτελεσματικού συστήματος διεθνούς προστασίας», δηλώνει η κυρία Μαρία Σταυροπούλου, Διευθύντρια της Υπηρεσίας Ασύλου. «Καθημερινά ακούμε ιστορίες ανθρώπων που έχουν βασανιστεί, έχουν δει τους συγγενείς τους να σκοτώνονται, έχουν χάσει τα σπίτια τους, που ο κόσμος τους και η ζωή τους έχουν καταστραφεί. Ωστόσο, ανάμεσα σε όσους έρχονται να ζητήσουν διεθνή προστασία, υπάρχουν πάρα πολλοί που έφυγαν από τις πατρίδες τους για οικονομικούς λόγους και δεν δικαιούνται διεθνή προστασία.» Εκτός από το Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου Αττικής άλλα τρία Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου λειτουργούν στο Βόρειο και Νότιο Έβρο και στο νησί της Λέσβου. Μέχρι το τέλος του 2013 θα ξεκινήσει τη λειτουργία του το Περιφερειακό Γραφείο της Ρόδου, ενώ μέσα στο 2014 θα ανοίξουν τα Περιφερειακά Γραφεία Θεσσαλονίκης, Σάμου, Χίου, Ηρακλείου και Πάτρας.

---

⁸¹

Από τα 4.189 άτομα που υπέβαλαν αίτηση διεθνούς προστασίας στην Υπηρεσία μέχρι τώρα, 3.162 ήταν άντρες και 1.027 ήταν γυναίκες, ενώ 171 άτομα ήταν ασυνόδευτοι ανήλικοι. Οι αιτούντες άσυλο προέρχονταν από 72 διαφορετικές χώρες, με κύριες χώρες καταγωγής το Αφγανιστάν, το Πακιστάν, την Αλβανία, τη Γεωργία, τη Συρία, το Μπαγκλαντές, την Αίγυπτο, τη Νιγηρία, τη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό, το Ιράν, την Ερυθραία, το Ιράκ, την Κίνα, το Μαρόκο και την Αλγερία.

Όσον αφορά την αναγνώριση καθεστώτος διεθνούς προστασίας ανά υπηκοότητα, το 24,9 τοις εκατό των θετικών αποφάσεων σε πρώτο βαθμό αφορούσε σε αιτούντες από τη Συρία, το 18,3 τοις εκατό από το Αφγανιστάν, το 9,4 τοις εκατό από την Ερυθραία, το 8,0 τοις εκατό από το Σουδάν, το 6,1 τοις εκατό από το Ιράν και το 5,6 τοις εκατό από την Αιθιοπία. «Η διάκριση του ποιος δικαιούται διεθνή προστασία και ποιος όχι είναι μία πολύ δύσκολη υπόθεση», λέει η κυρία Σταυροπούλου. «Οι υπάλληλοι της Υπηρεσίας Ασύλου επιδεικνύουν αξιοθαύμαστη αφοσίωση και υψηλό αίσθημα ευθύνης για το έργο που τους έχει ανατεθεί.»

Η Αρχή Προσφυγών, που εξετάζει τις προσφυγές των αιτήσεων που έχουν απορριφθεί σε πρώτο βαθμό, δέχθηκε από τις 11 Ιουλίου μέχρι και τις 29 Νοεμβρίου 803 προσφυγές. Έχει εκδώσει 462 αποφάσεις αναγνωρίζοντας καθεστώς διεθνούς προστασίας σε 20 αιτούντες.

5. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΡΑΤΣΙΣΤΙΚΗΣ

ΒΙΑΣ

A) Ενδεικτική περιπτωσιολογία κρουσμάτων που σχετίζονται με ρατσιστική βία

1. Αυθαιρεσία και ρατσιστικές απειλές κατά μεταναστών στο Αστυνομικό Τμήμα Πειραιά

Αστυνομική αυθαιρεσία και ρατσιστική συμπεριφορά που τείνει να γίνει καθημερινό φαινόμενο στο ΑΤ Πειραιά, καταγγέλλει με ανακοίνωση η Αντιναζιστική Πρωτοβουλία Πειραιά στις 23/4/2013⁸².

Στις 22 Απριλίου 2013 η Πακιστανική Κοινότητα Πειραιά, δέχθηκε τις εξής καταγγελίες:

1. Αστυνομικός μέσα στο ΑΤ Πειραιά χτύπησε τον Αμίρ Χουσεΐν χθες στις 8:30 μ.μ. για να διακόψει την απογευματινή προσευχή ομάδας μεταναστών. Αμφισβητώντας λεκτικά το δικαίωμα στην προσευχή, είπε πως «εδώ είναι Ελλάδα» και τον απείλησε ότι δεν θα βγει ποτέ από το τμήμα αφού «μπορεί να του προσθέσει κατηγορίες που θα τον κρατήσουν μέσα για πάντα».

2. Τέσσερις μέρες πριν, στις 18/4 ανάλογη μεταχείριση φέρεται ότι είχε ο Ασίφ Ικμπάλ, ο οποίος μόλις πληροφορήθηκε τον θάνατο της μητέρας του αυτοτραυματίστηκε σε μεγάλο βαθμό χαρακώνοντας το σώμα του με μια κάρτα. Υποστηρίζει ότι αστυνομικός τον έβγαλε από το κελί του και τον χτύπησε μπροστά σε όλου λέγοντάς του ότι θα τον στείλει να πάει να βρει την μητέρα του.

3. Συνολικά υπάρχουν 25 κρατούμενοι του «Ξένιου Δία» εκεί αυτή την στιγμή. 12 από αυτούς, από το Πακιστάν και το Μπαγκλαντές, ξεκίνησαν απεργία πείνας διαμαρτυρόμενοι για τη ρατσιστική συμπεριφορά και τους ξυλοδαρμούς.

Όπως αναφέρει η ανακοίνωση το απόγευμα της Τετάρτης έγινε προσπάθεια παρέμβασης μελών της Αντιναζιστικής Πρωτοβουλίας Πειραιά κι άλλων φορέων της πόλης, μαζί τον Τζαβέντ Ασλάμ από την Πακιστανική κοινότητα, για να διαπιστώσουμε τις συνθήκες και την κατάσταση των απεργών.

Μετά από πολλές πιέσεις και αμφισβήτηση των λεγόμενων μας, δόθηκε άδεια στον Πρόεδρο της Πακιστανικής κοινότητας να μπει στο γραφείο πριν τα κρατητήρια, όμως μετά από παρέμβαση του Διοικητή του τμήματος, δεν επιτράπη να ολοκληρωθεί η επικοινωνία με τους κρατούμενους.

Για την ακρίβεια, μας δήλωσε ότι του απάντησαν τα εξής, αναφέρει η ανακοίνωση:

- Η δικαιοσύνη δεν γεννήθηκε στην χώρα σου αλλά στην δική μας
- Αν έχουν δεχθεί βία να υποβάλουν μήνυση πρώτα και μετά θα τους δεις
- Ποιος ακριβώς είσαι εσύ τώρα και τι θες από μας, η αστυνομία έχει πολλές άλλες δουλειές να κάνει. Αφού θέλουν άπλα για να προσεύχονται, οι 15 από αυτούς θα τους μεταφέρουμε σήμερα στην Δραπετσώνα που έχει άπλα!

⁸² ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, 24/4/2013

Στην ανακοίνωση υπενθυμίζεται «το περιστατικό του Οκτώβρη για ρατσιστική βία προς κρατούμενους για το ίδιο τμήμα, που είχε πάρει τον δικαστικό δρόμο και διεθνείς διαστάσεις στον τύπο και τις ευρωπαϊκές αντιρατσιστικές οργανώσεις, όπως και αυτό του Κολαστήριου του Α.Τ. Δραπετσώνας (φωτογραφία), όμως φαίνεται πως η κυβέρνηση και ο Ξένιος ΔΕΝ-δίας έχουν ξεχάσει εδώ και πολύ καιρό τις βασικές αρχές της δημοκρατίας και του συντάγματος το οποίο υποτίθεται ότι υπηρετούν!».

Η ΚΕΕΡΦΑ καταγγέλλει σε ανακοίνωση:

"Δώδεκα μετανάστες από το Πακιστάν και το Μπαγκλαντές ξεκίνησαν απεργία πείνας διαμαρτυρόμενοι για τη ρατσιστική συμπεριφορά και τους ξυλοδαρμούς. Τα κολαστήρια των στρατοπέδων συγκέντρωσης και των αστυνομικών τμημάτων στα οποία ο Δένδιας έκλεισε πάνω από 5.000 μετανάστες έχουν γίνει κέντρα βαρβαρότητας και κτηνωδίας.

Είναι ώρα να αφεθούν ελεύθεροι όλοι οι κρατούμενοι του Ξένιου Δία, να νομιμοποιηθούν οι μετανάστες και να τιμωρηθούν οι ρατσιστές αστυνομικοί. Καλούμε τα συνδικάτα, τις κινήσεις υπεράσπισης δικαιωμάτων, την αριστερά να καταδικάσουν το νέο ρατσιστικό κρούσμα, την απανθρωπιά και την ασέβεια σε ανθρώπους που θέλουν να θρηνησουν τους νεκρούς τους".

2. Ανήλικοι αλλοδαποί από Συρία και Αφγανιστάν έπεσαν θύματα ξυλοδαρμού

Στις 14/5/2013 ένας 19χρονος πρόσφυγας από τη Συρία λιντσαρίστηκε από αγνώστους, ενώ τη Δευτέρα του Πάσχα θύμα έπεσε και ανήλικος Αφγανός⁸³. Σε σχέση με το περιστατικό αυτό, πρόεδρος των Γιατρών του Κόσμου Νικήτας Κανάκης δήλωσε στην εφημερίδα Καθημερινή : «Χτυπήθηκε πολύ. Δυστυχώς τα κρούσματα είναι καθημερινά. Η βαρβαρότητα είναι μεγάλη». Τόσο ο 14χρονος Ισμαήλ όσο και ο 19χρονος Σύρος πρόσφυγας είναι ασφαλείς και υπό την προστασία των Γιατρών του Κόσμου και του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες, ωστόσο το μέλλον είναι αβέβαιο για τα εκατοντάδες προσφυγόπουλα που κυκλοφορούν ασυνόδευτα στη χώρα μας. «Εκατοντάδες παιδιά βρίσκονται αππροστάτευτα στους δρόμους», λέει ο κ. Κανάκης. «Και το φοβερό είναι ότι έχουμε εξοικειωθεί με το γεγονός».

Η υπόθεση του μικρού πρόσφυγα από το Αφγανιστάν ανέδειξε και μια άλλη πληγή του συστήματος. «Το παιδί μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο μετά την επίθεση, όπου δέχθηκε πλημμυλή έλεγχο, επειδή δεν είχε χαρτιά. Δεν αντιμετωπίστηκε όπως έπρεπε. Πρόκειται για ανήλικο παιδί, έπρεπε να έχουν ειδοποιήσει κάποια οργάνωση, να μην το στείλουν πάλι στον δρόμο». Ήταν οι συμπατριώτες του, πίσω στη γειτονιά του, που τον έστειλαν εσπευσμένα στους Γιατρούς του Κόσμου. «Μας ξέρουν καλά και ενημερώνουν ο ένας τον άλλο για εμάς». Παρά τα όσα βλέπουν καθημερινά, οι άνθρωποι της οργάνωσης έφριξαν από την εικόνα που αντίκρισαν. Όπως τους είπε ο 14χρονος Ισμαήλ, όλα έγιναν τη Δευτέρα του Πάσχα, στις 5.30 το απόγευμα καθώς επέστρεφε σπίτι του. «Ήρθαν τρεις και με σκούντηξαν στον ώμο. Με ρώτησαν από πού είμαι και όταν τους είπα από το Αφγανιστάν άρχισαν να με

---

⁸³ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 15/5/2013

χτυπάνε», διηγήθηκε. Δεν πρόλαβε να διακρίνει πρόσωπα και χαρακτηριστικά. Πρόσεξε μόνο ότι φορούσαν όλοι τα ίδια μαύρα ρούχα, με το ίδιο σήμα, που το παιδί περιέγραψε σαν «δύο κλαδιά με δάφνινα δεντράκια που ενώνονται». «Ένας με χτύπησε στο πρόσωπο με ένα σπασμένο μπουκάλι μπύρας. Τότε λιποθύμησα. Ένας περαστικός με βρήκε και με πήγε στο νοσοκομείο». Έχει έξι ράμματα στη μύτη και δέκα στο κεφάλι. «Αυτή είναι η χώρα που φημίζεται για τη φιλοξενία της; Τώρα χτύπησαν εμένα, ας γίνει κάτι να μην ξαναχτυπήσουν άλλους».

Ήδη έχει ξεκινήσει η διαδικασία ώστε ο Ισμαήλ να ξανασμίξει με τη μαμά του, που βρίσκεται στην Ελβετία.

3. Δολοφονία 50χρονου αλλοδαπού στην Αργυρούπολη

Ένας 50χρονος άνδρας από τη Γεωργία έχασε τη ζωή του στις 23 Ιανουαρίου 2013 από επίθεση αγνώστων έξω από το νεκροταφείο της Αργυρούπολης⁸⁴.

Σύμφωνα με πληροφορίες από την Αστυνομία οι δράστες που επέβαιναν σε τζιπ πλήσιασαν το θύμα στην οδό Αθανασίου Διάκου 1 και τον πυροβόλησαν δύο φορές, μία στο κεφάλι και μία στο θώρακα.

Στη συνέχεια τράπηκαν σε φυγή και εγκατέλειψαν το αυτοκίνητο στη συμβολή της οδού Ολυμπίας με Κολοκοτρώνη και του έβαλαν φωτιά. Εκεί κοντά πέταξαν και το πιστόλι σε κάδο απορριμμάτων.

4. Δολοφονική επίθεση χρυσαυγίτων σε μετανάστες και βασανισμός τους από αστυνομικούς στο Παλιό Λιμάνι

Τα ξημερώματα του Σαββάτου 11/5, 3 μαροκινοί μετανάστες δέχτηκαν δολοφονική επίθεση από χρυσαυγίτες, με την πλήρη κάλυψη της αστυνομίας, και αργότερα βασανίστηκαν στο αστυνομικό τμήμα.⁸⁵

Συγκεκριμένα, περίπου στις 2:30πμ, οι μετανάστες περπατούσαν στο Παλιό Λιμάνι όπου και τους σταμάτησε περιπολικό της αστυνομίας για να τους κάνει έλεγχο. Κατά τη διάρκεια του ελέγχου οι αστυνομικοί έβριζαν τους μετανάστες και μετά από λίγο τους άφησαν ελεύθερους. Μόλις απομακρύνθηκε το περιπολικό, από διπλανό μπαρ βγήκαν 10 φασίστες (ένας είχε πλησιάσει τους αστυνομικούς πριν και είχε συνομιλήσει μαζί τους) και αφού ρώτησαν τους μετανάστες από πού κατάγονται, άρχισαν να τους χτυπούν άγρια ενώ εμπόδιζαν και περαστικούς να πλησιάσουν. Τον ένα μετανάστη, μάλιστα, παρ' όλο που είχε πέσει στο έδαφος ημιλιπόθυμος, συνέχιζαν να τον κλωτσάνε στο σώμα και στο κεφάλι. Ατάραχοι οι νεοναζί γύρισαν πίσω στο μπαρ ενώ ωστόσο είχε καλεστεί η αστυνομία και έφτασαν 2 περιπολικά (το ένα

⁸⁴ <http://www.inews.gr/229/dolofonia-50chronou-allodapou-stin-argyroupoli.htm>

⁸⁵ <http://left.gr/news/dolofoniki-epithesi-hrysaygiton-se-metanastes-kai-vasanismos-toys-apo-astynomikoys>

ήταν αυτό που είχε ελέγξει νωρίτερα τους μετανάστες). Αυτόπτες μάρτυρες μπήκαν στο μπαρ μαζί με τους αστυνομικούς για να τους δείξουν τους δράστες, όπου όταν αναγνωρίστηκε ένας από αυτούς, οι υπόλοιποι άρχισαν να προφυλακίζουν και να απειλούν τους μάρτυρες.

Οι αστυνομικοί φυσικά έμειναν άπραγοι! Στη συνέχεια, οι μετανάστες μαζί με 2 αυτόπτες μάρτυρες πήγαν στο αστυνομικό τμήμα. Εκεί οι αστυνομικοί αρνιόντουσαν πεισματικά να γίνει καταγγελία και μόνο μετά από προτροπή ντόπιου φιλικού προσώπου του ενός μετανάστη να πάνε κατευθείαν στον εισαγγελέα, δέχτηκαν να πάρουν καταθέσεις. Μάλιστα συνέλαβαν και τους 2 μετανάστες επειδή δεν είχαν χαρτιά, τους οποίους άφησαν όμως ελεύθερους το πρωί. Η επίθεση των ναζιστών, βέβαια, δεν καταγράφηκε ποτέ στα συμβάντα της αστυνομίας.... Ακόμα πιο σοβαρή είναι η καταγγελία των μεταναστών ότι κατά την παραμονή τους στο τμήμα αστυνομικοί τους γρονθοκόπησαν στο πρόσωπο.

5. Εκδίωξη υπέργηρης πωλήτριας κουλουριών επειδή ήταν από την πρώην ΕΣΣΔ.

Στις 18 Ιουλίου 2013 η υπέργηρη γυναίκα από την πρώην Σοβιετική Ένωση καθόταν σε ένα πτυσσόμενο καρεκλάκι στο πεζοδρόμιο έξω από το Θεαγένειο Αντικαρκινικό Νοσοκομείο της Θεσσαλονίκης, όπου νοσηλεύεται ο σύζυγός της με καρκίνο⁸⁶. Σε μία λαμαρίνα μπροστά της πουλούσε κουλούρια για να επιβιώσει.

Ενα πρωί την πλησίασε ένας γεροδεμένος νέος άνδρας από τη διπλανή πιάτσα ταξί. Η ανήμπορη γυναίκα τον είδε να αναποδογυρίζει τη λαμαρίνα με μία κλωτσιά, σκορπώντας τα κουλούρια στο πεζοδρόμιο, και άκουσε την απειλητική φωνή του να της λέει: «Δεν θα πουλάς εδώ κουλούρια. Πάρ' τα και φύγε, μη σε ξαναδώ εδώ. Θα στείλω εγώ έναν Έλληνα να πουλάει κουλούρια». Ο άνδρας επέστρεψε στην πιάτσα, κάθισε στη θέση του οδηγού ενός ταξί, έβαλε μπροστά και απομακρύνθηκε.

Το περιστατικό, όπως καταγγέλθηκε από τη φοβισμένη γυναίκα, τέθηκε υπόψη του σωματείου ιδιοκτητών ταξί της Θεσσαλονίκης, αλλά η έρευνα που έγινε δεν έφερε αποτέλεσμα, αφού κανένας από τους οδηγούς που βρίσκονταν στη συγκεκριμένη πιάτσα δεν είχε δει κάτι.

Επαγγελματίες οδηγοί της πόλης το αποδίδουν σε εθνικιστές ταξιτζήδες, μέλη της Χρυσής Αυγής, που έχουν διεισδύσει δυναμικά το τελευταίο διάστημα στον κλάδο. Πρόσφατα, μάλιστα, ίδρυσαν και στη Θεσσαλονίκη τον Λαϊκό Σύνδεσμο Ιδιοκτητών Ταξί (ΛΑ.Σ.Ι.ΤΑ.), ύστερα από αυτόν στην Αττική, ο οποίος στις εκλογές του ΣΑΤΑ στις 5 Ιουνίου αναδείχτηκε τρίτη δύναμη, με 13,75% και 3 έδρες.

---

⁸⁶

<http://www.unhcr.gr/1againstracism/%CE%BA%CE%BF%CF%8D%CF%81%CF%83%CE%B1-%CE%BD%CF%84%CF%81%CE%BF%CF%80%CE%AE%CF%82/>

Σύμφωνα με εκτιμήσεις συνδικαλιστών, η δύναμη της νεοσυσταθείσας ομάδας σήμερα αριθμεί μερικές δεκάδες μέλη σε σύνολο 3.000 ιδιοκτητών ταξί στη συμπρωτεύουσα, με τα «νήματα» να κινούν 2-3 «σκληροπυρηνικοί», στελέχη της Χρυσής Αυγής.

Οι εθνικιστές οδηγοί ταξί του ΛΑ.Σ.Ι.ΤΑ., όπως ανέφεραν και στην ιδρυτική τους διακήρυξη στην Αθήνα τον περασμένο Δεκέμβριο, δηλώνουν πως θα μεταφέρουν δωρεάν αναξιοπαθόντες Έλληνες και θα τροφοδοτούνται με καύσιμα από πρατήρια που απασχολούν αποκλειστικά Έλληνες εργαζομένους. Δεν υπάρχει κάποια οδηγία ή κατεύθυνση που να αναφέρεται στην εθνικότητα των πελατών που θα μεταφέρουν, προφανώς γιατί τα χρήματα έχουν το ίδιο... χρώμα.

Τα μέλη του ΛΑ.Σ.Ι.ΤΑ. προπαγανδίζουν τις θέσεις της Χρυσής Αυγής στους επιβάτες κατά τη διάρκεια της κούρσας, συχνά φορούν ή έχουν σε εμφανή σημεία στις καμπίνες των αυτοκινήτου τους διακριτικά της ακροδεξιάς οργάνωσης ενώ ως μέσο προσέγγισης των πολιτών συμμετέχουν σε αιμοδοσίες ή διανομές τροφίμων και ρουχισμού, φυσικά πάντα από Έλληνες σε Έλληνες.

6. Ποινική δίωξη για το χρυσαυγίτικο βίντεο με τις απειλές βουλευτών κατά αλλοδαπών

Τη διενέργεια κατεπείγουσας προκαταρκτικής εξέτασης παρήγγειλε στις 5 Μαρτίου 2013 η προϊσταμένη της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθήνας, Παναγιώτα Φάκου, προκειμένου να διερευνηθεί η τέλεση αδικημάτων «περί κολασμού πράξεων ή ενεργειών αποσκοπούσων εις φυλετικές διακρίσεις». Αφορά απόσπασμα ντοκιμαντέρ του βρετανικού Channel 4, στο οποίο εμφανίζεται υποψήφιος βουλευτής της Χρυσής Αυγής να χρησιμοποιεί απειλητικές εκφράσεις για αλλοδαπούς⁸⁷. Το οπτικοακουστικό υλικό μετέδωσε μεσημβρινή ενημερωτική τηλεοπτική εκπομπή.

Στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας, θα εξεταστεί - μεταξύ άλλων - το σύνολο του υφιστάμενου οπτικοακουστικού υλικού, αφού πρώτα απομαγνητοφωνηθεί η τηλεοπτική εκπομπή.

Επίσης, θα διερευνηθεί εάν στις επίδικες πράξεις μετέχουν περισσότερα από ένα άτομα, θα εξακριβωθούν τα στοιχεία τους, ενώ αναμένεται να ελεγχθεί εάν ο εμφανιζόμενος που απηύθυνε τις απειλές στο απόσπασμα της τηλεοπτικής εκπομπής απέκτησε ή όχι την ιδιότητα του βουλευτή. Την προκαταρκτική έρευνα «χρεώθηκε» το 6ο Τμήμα Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας της Υποδιεύθυνσης Κρατικής Ασφάλειας.

Το βίντεο που γύρισε για λογαριασμό του βρετανικού τηλεοπτικού καναλιού ο φοιτητής Κωνσταντίνος Γεωργούσης παρακολουθεί τον υποψήφιο της Χρυσής Αυγής Αλέκο Πλωμαρίτη κατά την προεκλογική περιοδεία του στις περσινές εκλογές.

Σε κάποια στιγμή του βίντεο ο χρυσαυγίτης υποψήφιος εμφανίζεται να λέει ρατσιστικές: «Είμαστε έτοιμοι να ανοίξουμε τους φούρνους. Σαπούνια γιατί

---

⁸⁷ ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, 6 Μαρτίου 2013

είναι και ωραίο», «Θα τα 'χουμε σαπούνια για τα αμάξια, σαπούνια να πούμε για τα πεζοδρόμια ...», «...κάνα λαμπατέρ να φτιάξουμε με το δέρμα τους...», «Τα δόντια να πάρουμε...». Το βίντεο έχει προκαλέσει έντονες αντιδράσεις.

7. Έλληνες λήστεψαν στην Πρέβεζα μετανάστες μεταμφιεσμένοι σε αστυνομικούς

Στη σύλληψη δύο Ελλήνων για ληστεία, αντιποίηση αρχής και αρπαγή σε βάρος δύο μεταναστών προχώρησε στις 20 Ιανουαρίου 2013 η ΕΛΑΣ στην Πρέβεζα⁸⁸. Δύο Έλληνες (ένας άνδρας και μία γυναίκα), ηλικίας 36 και 24 ετών, συνελήφθησαν και κατηγορούνται για ληστεία, αντιποίηση αρχής και αρπαγή σε βάρος δύο μεταναστών, υπηκόων Πακιστάν, ηλικίας 25 και 31 ετών.

Ειδικότερα, οι συλληφθέντες αρχικά πλησίασαν τον 25χρονο μετανάστη στην πόλη της Πρέβεζας και του ζήτησαν να τους επιδείξει τα ταξιδιωτικά έγγραφα και τα έγγραφα παραμονής του, προσποιούμενοι τους αστυνομικούς. Στη συνέχεια, με τη χρήση σωματικής βίας, τον επιβίβασαν σε Ι.Χ.Φ. αυτοκίνητο, όπου τον ακινητοποίησαν και του ζητούσαν εκβιαστικά χρήματα, προκειμένου να τον αφήσουν ελεύθερο, ενώ όταν αυτό δεν κατέστη εφικτό, του αφαίρεσαν το κινητό του τηλέφωνο.

Ακολούθως, οι δράστες μετέφεραν τον 25χρονο στη Βόνιτσα Αιτωλοακαρνανίας, όπου τον εγκατέλειψαν δεμένο μέσα στο αυτοκίνητο. Το θύμα κατάφερε να διαφύγει και κατήγγειλε το συμβάν. Από τη συνεχιζόμενη αστυνομική έρευνα, προέκυψε επίσης ότι κατά τη διαδρομή τους στην πόλη της Πρέβεζας, οι δύο δράστες προσέγγισαν και έναν 31χρονο μετανάστη, υπήκοο Πακιστάν, προσποιούμενοι και πάλι τους αστυνομικούς, και του αφαίρεσαν με τη βία ένα κινητό τηλέφωνο.

Οι αστυνομικοί εντόπισαν τους δράστες και τους συνέλαβαν στη περιοχή της Βόνιτσας, ενώ στο όχημα των δραστών, το οποίο κατασχέθηκε, βρέθηκαν τα κλοπιμαία τα οποία αποδόθηκαν στους παθόντες.

8. Επίθεση κατά αλλοδαπού στα Άνω Λιόσια

Θύμα επίθεσης έπεσε στις 7 Απριλίου 2013 ένας αλλοδαπός ενώ περίμενε σε στάση λεωφορείου στα Άνω Λιόσια⁸⁹. Σύμφωνα με αυτόπτες μάρτυρες ο αλλοδαπός δέχθηκε επίθεση από άτομο ελληνικής υπηκοότητας και χάρη στην επέμβαση άλλου ημεδαπού κλήθηκε στο σημείο η αστυνομία. Στο μεταξύ όμως εξαφανίστηκαν δράστης και θύμα και το περιστατικό διερευνά το τμήμα αντιμετώπισης ρατσιστικής βίας της Ασφάλειας Αττικής.

---

⁸⁸ <http://www.alterthess.gr/content/ellines-listepsan-metanastes-metamfiesmenoi-se-astynomikoys>

⁸⁹ <http://www.enet.gr/?i=news-room.el&id=356012>

9. Επίθεση σε μετανάστες στις Μοίρες Ηρακλείου μπροστά στο παιδί τους

Με τούβλα και σιδηρολοστούς επιτέθηκε ομάδα κουκουλοφόρων σε οικογένεια στις Μοίρες Ηρακλείου στις 7 Μαρτίου 2013⁹⁰. Στη ρατσιστική επίθεση συμμετείχαν και ανήλικοι...Τον τρόπο έζησε μια οικογένεια μεταναστών την περασμένη Πέμπτη στις Μοίρες, όταν όπως γράφει το prismaNews, έπεσε θύμα άγριας επίθεσης από ομάδα κουκουλοφόρων. Σύμφωνα με σχετική καταγγελία του ΚΚΕ Μεσσαράς ομάδα 15 - 20 ατόμων (ανάμεσά τους και ανήλικοι μαθητές) - που φορούσαν κουκούλες επιτέθηκαν με τούβλα και σιδηρολοστούς στο σπίτι που διαμένει ο μετανάστης, έσπασαν τα τζάμια του σπιτιού, μπήκαν μέσα στην αυλή και προσπαθούσαν με γροθιές και κλωτσιές να γκρεμίσουν την πόρτα εισόδου, προκαλώντας το φόβο και τον πανικό σε όλα τα μέλη της οικογένειας και ιδιαίτερα στο μικρότερο παιδί τους.

Σύμφωνα με την καταγγελία του ΚΚΕ "τέτοιες ενέργειες είναι προϊόντα του ρατσισμού και της ξενοφοβίας που καλλιεργεί η τρικομματική κυβέρνηση και που ως επί το πλείστον αναπαράγει η φασιστική Χρυσή Αυγή. Αυτές συσκοτίζουν την πραγματική αιτία των προβλημάτων που βιώνουν σήμερα οι εργαζόμενοι, Έλληνες και ξένοι, συνολικά ο λαός. Η ιστορία διδάσκει ότι σε περιόδους οικονομικών κρίσεων τα φαινόμενα αυτά αξιοποιούνται από το καπιταλιστικό σύστημα για να μην τολμήσει ο λαός να αμφισβητήσει τις επιλογές του κεφαλαίου, για να τσακιστεί η εργατική πρωτοπορία".

Στη σχετική ανακοίνωση" το ΚΚΕ καλεί τα συνδικάτα, τα σωματεία, τους συλλόγους, τους μαζικούς φορείς της περιοχής, τα 5μελή και 15μελή των μαθητικών κοινοτήτων να καταγγείλουν το γεγονός και συνολικά την δράση της φασιστικής Χρυσής Αυγής".

10. Επιχείρηση στον καταυλισμό των Ρομά στο Πυρί Θηβών

Σε νέα εκτεταμένη επιχείρηση στον καταυλισμό των Ρομά στο Πυρί Θηβών προχώρησαν στις 21 Αυγούστου 2013 το πρωί ισχυρές αστυνομικές δυνάμεις, δίνοντας συνέχεια σε αντίστοιχες ενέργειες που έγιναν το προηγούμενο διάστημα τόσο στη Στερεά Ελλάδα όσο και σε άλλες

90

<http://gr.news.yahoo.com/%CE%B7%CF%81%CE%AC%CE%BA%CE%BB%CE%B5%CE%B9%CE%BF-%CE%B5%CF%80%CE%B9%CF%84%CE%AD%CE%B8%CE%B7%CE%BA%CE%B1%CE%BD-%CF%83%CE%B5-%CE%BC%CE%B5%CF%84%CE%B1%CE%BD%CE%AC%CF%83%CF%84%CE%B5%CF%82-%CE%BC%CF%80%CF%81%CE%BF%CF%83%CF%84%CE%AC-%CF%83%CF%84%CE%BF-%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%AF-%CF%84%CE%BF%CF%85%CF%82-152700799.html>

περιφέρειες της χώρας και οι οποίες έχουν ως διακηρυγμένο στόχο την αντιμετώπιση της εγκληματικότητας⁹¹.

Τα αποτελέσματα, ωστόσο, των ελέγχων και των ερευνών που πραγματοποίησαν οι δεκάδες αστυνομικοί που συμμετείχαν στην επιχείρηση –ανάμεσά τους και δύο διμοιρίες αποκατάστασης της τάξης από την Αττική– δεν ήταν ανάλογα με το κλίμα στοχοποίησης που έχει δημιουργηθεί συνολικά απέναντι στους Ρομά. Συγκεκριμένα, και σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, ελέγχθηκαν συνολικά 566 άτομα, από τα οποία ωστόσο συνελήφθησαν μόλις τα 17. Μάλιστα, ανάμεσα στους 17 συνολικά συλληφθέντες συμπεριλαμβάνονται 11 αλλοδαποί που αντιμετωπίζουν κατηγορίες για παράνομη διαμονή στη χώρα, ενώ επίσης συνελήφθη ένας ημεδαπός για κλοπές, δύο ημεδαποί για ναρκωτικά και όπλα και τρεις ημεδαποί για καταδικαστικές αποφάσεις.

Επίσης στο πλαίσιο της επιχείρησης πραγματοποιήθηκαν, παρουσία δικαστικού λειτουργού, συνολικά 34 έρευνες σε κατοικίες, όπου κατασχέθηκαν μικροποσότητες κάνναβης, ναρκωτικών χαπιών και κυνηγετικών φυσιγγίων, ενώ παράλληλα πραγματοποιήθηκαν έλεγχοι σε 78 οχήματα και βεβαιώθηκαν 24 παραβάσεις. Αντίστοιχες επιχειρήσεις διεξήχθησαν κατά τη διάρκεια του Αυγούστου στη Βοιωτία και κυρίως στην Πελοπόννησο.

Το θετικό, ωστόσο, είναι ότι στη χθεσινή επιχείρηση δεν υπήρχαν εντάσεις, κάτι που έχει σημειωθεί αρκετές φορές στο παρελθόν στον καταυλισμό στο Πυρί. Μάλιστα οι Ρομά της περιοχής κάνουν λόγο «για στοχοποίηση του καταυλισμού» και ζητούν από την αστυνομία «να συλλαμβάνει τους παραβάτες, χωρίς να προχωρά σε επιχειρήσεις

11. Επίθεση χρυσαυγιτών κατά Πακιστανών μεταναστών στο Ηράκλειο Κρήτης

Οι δύο νεαροί από το Πακιστάν που δέχθηκαν τη ρατσιστική βία των χρυσαυγιτών στις 20 Αυγούστου 2013 αποτάθηκαν στη Διεθνή Αμνηστία για βοήθεια, λέγοντας ότι ήταν πολύ φοβισμένοι για να αναφέρουν το ζήτημα στην αστυνομία ή να αναζητήσουν ιατρική βοήθεια μήπως απελαθούν⁹².

Όπως αναφέρει η Διεθνής Αμνηστία, «τα θύματα της επίθεσης δήλωσαν στην οργάνωση ότι περπατούσαν κατά μήκος ενός δρόμου στην πόλη του

---

⁹¹

<http://plateiamolaon.wordpress.com/2013/08/22/%CF%83%CF%85%CE%BD%CE%B5%CF%87%CE%AF%CE%B6%CE%B5%CF%84%CE%B1%CE%B9-%CF%84%CE%BF-%CF%80%CE%BF%CE%B3%CE%BA%CF%81%CF%8C%CE%BC-%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%AC-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CF%81%CE%BF%CE%BC%CE%AC/>

⁹² http://nonews-news.blogspot.gr/2013/08/blog-post_7047.html?utm_source=feedburner&utm_medium=feed&utm_campaign=Feed:+nonews-news+%28nonews-NEWS%29

Ηρακλείου, τις πρώτες πρωινές ώρες της Τρίτης, όταν περίπου 20 άντρες ντυμένοι στα μαύρα τους περικύκλωσαν με αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες. Αφού ρώτησαν τους μετανάστες από πού κατάγονται, ο όχλος τους επιτέθηκε χωρίς καμία πρόκληση, τους μαχαίρωσαν και στη συνέχεια, αφού τους έριξαν στο έδαφος, τους κλοτσούσαν».

Η επίθεση έγινε από ομάδα χρυσαβγιτών που λίγο νωρίτερα συμμετείχαν σε συγκέντρωση του ναζιστικού κόμματος στο Ηράκλειο. Το τοπικό site prismanews.gr δημοσίευσε φωτογραφίες των 2 μεταναστών από το Πακιστάν μετά την άγρια ρατσιστική επίθεση:

Βρεθήκαμε σε τραγική κατάσταση, όπου δεν μπορούσαμε να αναφέρουμε το περιστατικό στην αστυνομία ή να πάμε τα θύματα στο νοσοκομείο, καθώς φοβόντουσαν ότι θα απελαθούν λόγω του παράτυπου καθεστώτος τους», δήλωσε η Κατερίνα Χασουράκη, συντονίστρια τοπικής ομάδας της Διεθνούς Αμνηστίας στην Κρήτη. Οι άνδρες έλαβαν ιατρική περίθαλψη και έχουν αρχίσει να ανακάμπτουν από το συμβάν, αλλά οι φωτογραφίες δείχνουν τις βαθιές χαρακίες που υπέστησαν – στον πήχυ και το πηγούνι – καθώς και τις μελανιές κατά μήκος των πλευρών τους, όπου οι δράστες τους κλοτσούσαν. Στο τέλος του περασμένου έτους συστάθηκαν ειδικές αστυνομικές μονάδες για την αντιμετώπιση των εγκλημάτων με ρατσιστικό κίνητρο στην Ελλάδα. Παρόλα αυτά εξακολουθεί να μην υπάρχει καμία διάταξη που θα προστατεύει τα θύματα, που βρίσκονται σε παράτυπη κατάσταση, από τη σύλληψη και την απέλαση, κατά την έρευνα των εγκλημάτων αυτών.

“Οι ελληνικές αρχές πρέπει να κάνουν περισσότερα για να θέσουν τέλος σε αυτές τις ρατσιστικές επιθέσεις, και να εξασφαλίσουν ότι οι μετανάστες δεν είναι σε επιπρόσθετο κίνδυνο να κρατηθούν ή να απελαθούν, όταν αναφέρουν εγκλήματα ή αναζητούν ιατρική βοήθεια», δήλωσε η Jezerca Tigani, Αναπληρώτρια Διευθύντρια για το Πρόγραμμα της Ευρώπης και της Κεντρική Ασίας, της Διεθνούς Αμνηστίας.

12. Ξυλοδαρμός μεταναστών από εργοδότες τους στην Κρήτη

Δύο κτηνοτρόφους από την περιοχή της Μεσαράς ξεκίνησε να αναζητεί στις 17 Οκτωβρίου 2013 η αστυνομία, ως δράστες του άγριου ξυλοδαρμού 5 μεταναστών, τους οποίους είχαν στη δούλεψη τους⁹³.

Σύμφωνα με τις πληροφορίες, όλα ξεκίνησαν όταν η ομάδα των 5 Πακιστανών δεν πήγε στο μεροκάματο, με αφορμή θρησκευτική τους αργία αλλά και για το γεγονός ότι οι εργοδότες τους τους χρωστούσαν αρκετά χρήματα. Η απουσία τους όμως φαίνεται να εξόργισε τους δύο κτηνοτρόφους, πατέρα και γιο, οι οποίοι και τους αναζήτησαν, τους εντόπισαν και άρχισαν να τους χτυπούν όπου έβρισκαν.

Αποτέλεσμα ήταν οι μετανάστες να μεταφερθούν τραυματισμένοι στο Κέντρο Υγείας της περιοχής, απ' όπου και ειδοποιήθηκε η αστυνομία για το περιστατικό.

---

⁹³ <http://left.gr/news/kriti-oi-ergodotes-xylofortosan-toys-metanastes-oi-astynomikoi-synelavan-ta-thymata#sthash.Pol6BJlc.dpuf>

Οι αστυνομικοί που έφτασαν στο Κ.Υ συνέλαβαν και τους 5, καθώς διαμένουν... παράνομα στη χώρα.

Όσο για τους δύο κτηνοτρόφους, που έσπευσαν να εξαφανιστούν, οι διωκτικές αρχές πραγματοποίησαν και επιχείρηση στα ποιμνιοστάσια τους, χωρίς ωστόσο να μπορέσουν να τους εντοπίσουν.

13. Συλλήψεις για την επίθεση κατά αλλοδαπών στη Λάρισα

Επτά ανήλικοι και ένας ενήλικος συμμετείχαν σε επίθεση που σημειώθηκε στις 24 Ιανουαρίου 2013 κατά αλλοδαπών στη Λάρισα, σύμφωνα με ανακοίνωση της Αστυνομικής Διεύθυνσης Λάρισας⁹⁴.

Ειδικότερα, μετά από τηλεφωνική καταγγελία στο Κέντρο Άμεσης Δράσης της Αστυνομικής Διεύθυνσης Λάρισας για συμπλοκή μεταξύ ατόμων έξω από κατάστημα «μίνι – μάρκετ», ιδιοκτησίας 47χρονου αλλοδαπού, υπηκόου Πακιστάν, οι αστυνομικοί έσπευσαν αμέσως στο σημείο, απ' όπου προσήγαγαν στην Υποδιεύθυνση Ασφάλειας της Αστυνομικής Διεύθυνσης Λάρισας, συνολικά δεκαοκτώ άτομα, από τα οποία δώδεκα ημεδαποί και έξι αλλοδαποί, υπήκοοι Πακιστάν.

Από την αστυνομική έρευνα προέκυψε ότι οι οκτώ από τους ημεδαπούς προσαχθέντες, οι οποίοι και συνελήφθησαν, επιτέθηκαν με πέτρες και ξύλα σε αλλοδαπούς, υπηκόους Πακιστάν, που βρίσκονταν στο «μίνι – μάρκετ», με αποτέλεσμα να τραυματίσουν ελαφρά τον ένα απ' αυτούς, ηλικίας 34 ετών και να προξενήσουν φθορές στο κατάστημα σπάζοντας διάφορα μπουκάλια.

Ο τραυματίας μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο, απ' όπου αποχώρησε, αφού του παρασχέθηκαν οι πρώτες βοήθειες.

Στο χώρο βρέθηκαν και κατασχέθηκαν τέσσερα ξύλα από κλαδιά δέντρων, μήκους ενός μέτρου περίπου το καθένα.

Οι συλληφθέντες οδηγήθηκαν στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Λάρισας. Προανάκριση διενεργεί η Υποδιεύθυνση Ασφάλειας Λάρισας.

14. Ρατσιστικό κρούσμα από χρυσαυγίτες στην Ιεράπετρα

Το τυφλό χτύπημα βίας στην Ιεράπετρα εναντίον τριών αλλοδαπών το Φεβρουάριο του 2013 πήρε πολιτικές διαστάσεις καθώς οι πληροφορίες που θέλουν τον έναν εκ των καταζητούμενων για την επίθεση να είναι σύζυγος υποψήφιας της Χρυσής Αυγής από την περιοχή, επιβεβαιώνονται από την τοπική ΕΛΑΣ⁹⁵.

---

⁹⁴ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 25 Ιανουαρίου 2013

⁹⁵ <http://www.left.gr/article.php?id=24400>

Η αστυνομία έχει εξαπολύσει ανθρωποκυνηγητό για τον εντοπισμό και τη σύλληψη των δραστών της άγριας ρατσιστικής επίθεσης σε βάρος τριών Πακιστανών υπηκόων στην Βαϊνιά του δήμου Ιεράπετρας προκειμένου να κλείσει άμεσα η υπόθεση και να οδηγηθούν οι δράστες ενώπιον της δικαιοσύνης.

Η εμπλοκή του προσώπου που σχετίζεται, έστω και έμμεσα με τη Χρυσή Αυγή στρέφει τις έρευνες προς συγκεκριμένη κατεύθυνση ενώ παράλληλα, αναζητούνται πέντε ακόμη άτομα που συμμετείχαν στην συμπλοκή που έστειλε στο νοσοκομείο τους τρεις άτυχους αλλοδαπούς. Όλες οι πληροφορίες συγκλίνουν στο ρατσιστικό υπόβαθρο της επίθεσης και μάλιστα οι μαρτυρίες των θυμάτων αποκαλύπτουν πως η ομάδα των δραστών τους επιτέθηκε απρόκλητα, μόνο και μόνο λόγω εθνικότητας.

Το περιστατικό έχει προκαλέσει αναστάτωση στην τοπική κοινωνία καθώς είναι το τρίτο που καταγράφεται στην ευρύτερη περιοχή ενώ την ίδια ώρα η τοπική ΕΛΑΣ τρομάζει στο ενδεχόμενο να ανοίξει ένας ανεξέλεγκτος κύκλος ρατσιστικής βίας.

15. Αστυνομικοί χτύπησαν και συνέλαβαν μετανάστη επειδή μίλησε στα ΜΜΕ

Στις 22 Απριλίου 2013 αστυνομικοί συνέλαβαν και κακοποίησαν στο ΑΤ Κάτω Αχαγιάς τον Σαχίν Αχμέτ του Σουναμίρ⁹⁶. Πρόκειται για τον άνθρωπο που βγήκε στα μέσα ενημέρωσης και είχε καταγγείλει τις εργασιακές συνθήκες στη Μανωλάδα. Οι αστυνομικοί πήγαν και τον έβγαλαν έξω από τη παράγκα στη περιοχή Λάτππα όπου έμενε και τον χτύπησαν μπροστά σε όλους.

16. Καταγγελία για βασανισμό ανηλίκου στην Αμυγδαλέζα

Απεργία πείνας μετά από το βασανισμό ανηλίκου από αστυνομικό στην Αμυγδαλέζα, ξεκίνησαν την 1^η Ιανουαρίου 2013 ανήλικοι μετανάστες στο κέντρο κράτησης, σύμφωνα με την Κίνηση Εναντία στο Ρατσισμό και τη Φασιστική Απειλή⁹⁷.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Κίνησης, ανήμερα της Πρωτοχρονιάς, αστυνομικός κλότσησε στο στομάχι και τραυμάτισε τον ανήλικο κρατούμενο Τζ. Σ., 11 χρόνων, στο κρατητήριο ανηλίκων στην Αμυγδαλέζα, όταν εκείνος ζήτησε να πάει τουαλέτα.

Ο εντεκάχρονος τραυματίστηκε και μεταφέρθηκε σε νοσοκομείο για περίθαλψη. Σύμφωνα με την ΚΕΕΡΦΑ, Πακιστανοί κρατούμενοι

⁹⁶ <http://left.gr/news/kataggelia-astynomikoi-htypisan-kai-synelavan-metanasti-epeidi-milise-sta-mme>

⁹⁷ TVXS, 02.01.2012

καταγγέλλουν ότι οι βασανισμοί δεν είναι μεμονωμένοι και ότι συχνά δέχονται ξυλοδαρμούς χωρίς κανένα λόγο από αστυνομικούς. Επίσης κατήγγειλαν ότι για 2 ημέρες δεν τους είχαν δώσει φαγητό.

Όπως αναφέρει η ΚΕΕΡΦΑ, δεκαπέντε ανήλικοι κρατούμενοι προχώρησαν από σήμερα σε απεργία πείνας διαμαρτυρόμενοι για τους βασανισμούς και τη χυδαία ρατσιστική αντιμετώπιση με βρισιές.

Στη σχετική ανακοίνωσή της, η Κίνηση ζητά «να τιμωρηθούν οι αστυνομικοί που βασανίζουν τους ανήλικους κρατούμενους, να αφεθούν ελεύθεροι οι ανήλικοι μετανάστες χωρίς χαρτιά και να δοθεί άσυλο για ανθρωπιστικούς λόγους».

17. Λαμία: 18 μήνες σε χρυσαυγίτη που χτύπησε μετανάστη

Ποινή φυλάκισης 18 μηνών με τριετή αναστολή επέβαλε στις 23/9/2013 το δικαστήριο στον 35χρονο υποστηρικτή της Χρυσής Αυγής, που επιτέθηκε σε νεαρό Αλβανό στη Λαμία στις 19 Σεπτεμβρίου⁹⁸.

Σύμφωνα με τα όσα είχε καταγγείλει ο νεαρός Αλβανός ο χρυσαυγίτης τον πλησίασε την ώρα που περπατούσε σε κοντινή απόσταση από τα γραφεία της Χρυσής Αυγής στη Λαμία, τον ρώτησε αν είναι Αλβανός και όταν ο νεαρός απάντησε θετικά ο υποστηρικτής του νεοναζιστικού κόμματος άρχισε να τον ξυλοκοπά. Ο νεαρός έπεσε αιμόφυρτος στην ασφαλτο από όπου με το κινητό του τηλέφωνο ενημέρωσε την αστυνομία για το περιστατικό.

Κατά τη διάρκεια του δικαστηρίου που έγινε σήμερα στη Λαμία σε κατάμεστο ακροατήριο, ο δικηγόρος του θύματος ανέφερε πως «πρόκειται για επίθεση ρατσιστικής βίας και όχι για μια απλή υπόθεση πρόκλησης σωματικής βλάβης». Από την πλευρά του ο δράστης υποστήριξε πως χτύπησε τον 20χρονο επειδή τον αποκάλεσε φασίστα και του επιτέθηκε φραστικά μαζί με δύο ακόμη φίλους του, ενώ δήλωσε μετανιωμένος για την πράξη του, χωρίς, όμως, να καταφέρει να πείσει το δικαστήριο.

Τέλος, αρνήθηκε ότι είναι μέλος της Χρυσής Αυγής, ένας ισχυρισμός όμως που καταρρίπτεται, αφού σύμφωνα με το lamiastar.gr υπάρχει βίντεο από την βραδιά της αντιφασιστικής πορείας στην Λαμία και τον εμφανίζει στην είσοδο των γραφείων της Χρυσής Αυγής.

Ο νεαρός Αλβανός, πάντως απέρριψε τον ισχυρισμό ότι έβρισε τον 35χρονο και υποστήριξε ότι ο μόνος λόγος για τον οποίο δέχθηκε επίθεση ήταν η

---

⁹⁸ <http://left.gr/news/lamia-18-mines-se-hrysvagiti-poy-htypise-metanasti#sthash.Bsl7ae0O.dpuf>

εθνικότητά του, τονίζοντας, παράλληλα, ότι δεν είχε προηγουμένα με τον δράστη.

18. Μανωλάδα: Πυροβόλησαν στο ψαχνό 200 εργάτες φράουλας που ζητούσαν πληρωμή

Αιματηρό επεισόδιο σημειώθηκε στις 17 Απριλίου 2013 στη Νέα Μανωλάδα Ηλείας, όταν αλλοδαποί εργαζόμενοι που απασχολούνται στα χωράφια της περιοχής και μαζεύουν φράουλες κάτω από εξαιρετικά αντίξοες συνθήκες πήγαν στους επιστάτες να ζητήσουν τα δεδουλευμένα τους⁹⁹. Ακολούθησαν αντιδικίες, ενώ τουλάχιστον ένας από τους επιστάτες άνοιξε πυρ εναντίον των εργατών τραυματίζοντας τουλάχιστον είκοσι από αυτούς. Οι πρώτες πληροφορίες ανέφεραν ότι περίπου 200 αλλοδαποί εργάτες, υπήκοοι Μπαγκλαντές, πήγαν στους επιστάτες να ζητήσουν τα δεδουλευμένα έξι μηνών. Τότε τα αίματα «άναψαν» και, όπως αναφέρει η αστυνομία, ένας από τους επιστάτες άρχισε να πυροβολεί με караμπίνα «στο ψαχνό» τους αλλοδαπούς τραυματίζοντας τουλάχιστον είκοσι από αυτούς.

Οι τραυματίες μεταφέρθηκαν σε νοσοκομεία και κέντρα υγείας της περιοχής, ο ιδιοκτήτης της φυτείας συνελήφθη, ενώ οι δράστες αναζητούνται.

Τα γεγονότα αυτά φέρνουν στο μυαλό άλλες εποχές όταν το δουλεμπόριο ανθούσε με τους πιστολάδες του εκάστοτε κοτζαμπάση να ρίχνουν στο ψαχνό εναντίον οποιονδήποτε «τολμούσε» να ζητήσει κάτι παραπάνω από το αυτονόητο, δηλαδή να πληρωθεί για τις υπηρεσίες του.

Υπενθυμίζεται ότι δεν είναι η πρώτη φορά που η εν λόγω περιοχή με τις μεγάλες καλλιέργειες με «ματωμένες φράουλες» απασχολεί την κοινή γνώμη, καθώς και στο παρελθόν είχε προκληθεί σάλος με αντίστοιχες επιθέσεις τραμπούκων «επιστατών» εναντίον αλλοδαπών εργατών, ενώ κάποτε είχαν κυκλοφορήσει και εικόνες της ντροπής με αλλοδαπούς να κοιμούνται σε τριτοκοσμικά παραπήγματα άλλοτε αλυσοδεμένοι και άλλοτε με εμφανή τα σημάδια κακοποίησης πάνω τους.

Σημειωτέον ότι και τότε είχαν ακουστεί ψίθυροι και φήμες για ένοπλους, επί πληρωμή, επιστάτες Έλληνες και Αλβανούς οι οποίοι καλούνταν ανά πάσα στιγμή να επιβάλλουν την τάξη στα χωράφια της ντροπής.

Αξίζει να σημειωθεί ότι από τα κρατητήρια της Αστυνομικής Διεύθυνσης στον Πύργο πήραν τον δρόμο για τα κελιά των φυλακών οι τρεις επιστάτες και ο

99

<http://www.iefimerida.gr/news/100824/%CE%BC%CE%B1%CE%BD%CF%89%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1-%CF%80%CF%85%CF%81%CE%BF%CE%B2%CF%8C%CE%BB%CE%B7%CF%83%CE%B1%CE%BD-%CF%83%CF%84%CE%BF-%CF%88%CE%B1%CF%87%CE%BD%CF%8C-200-%CE%B5%CF%81%CE%B3%CE%AC%CF%84%CE%B5%CF%82-%CF%86%CF%81%CE%AC%CE%BF%CF%85%CE%BB%CE%B1%CF%82-%CF%80%CE%BF%CF%85-%CE%B6%CE%B7%CF%84%CE%BF%CF%8D%CF%83%CE%B1%CE%BD-%CF%80%CE%BB%CE%B7%CF%81%CF%89%CE%BC%CE%AE>

ιδιοκτήτης της φυτείας, που κατηγορούνται για την εγκληματική επίθεση εναντίον των απλήρωτων μεταναστών

Χτες το απόγευμα, μετά τις απολογίες τους στον ανακριτή, κρίθηκαν προφυλακιστέοι. Τους αποδόθηκαν κατηγορίες κακουργηματικού χαρακτήρα. Οι επιστάτες του κτήματος θα καθίσουν στο εδώλιο του δικαστηρίου για:

- Απόπειρα ανθρωποκτονίας από πρόθεση και κατά συναυτουργία.
- Βαριές σωματικές βλάβες και απειλή.
- Παράβαση των νόμων περί όπλων και περί αλλοδαπών.

Προφυλακιστέος κρίθηκε και ο ιδιοκτήτης της επιχείρησης καλλιέργειας φράουλας Νίκος Βαγγελάτος. Ο ανακριτής απέρριψε τον επίμονο ισχυρισμό του ότι αγνοούσε παντελώς τις προθέσεις των επιτηρητών της φυτείας, των πρωταγωνιστών στην ένοπλη επίθεση εναντίον των μεταναστών, που εργάζονταν επί έξι μήνες απλήρωτοι. Σε βάρος του απαγγέλληκε κατηγορία για ηθική αυτουργία.

Στην ομόφωνη απόφαση ανακριτή και εισαγγελέα για την προφυλάκιση του βάρυνε και η αποκάλυψη ότι ο ίδιος είχε απειλήσει τους εργάτες από το Μπανγκλαντές πως κινδύνευε η ζωή τους αν επιμείνουν να ζητούν την εξόφλησή τους. Την απειλή, η οποία έχει καταγραφεί σε βίντεο, φέρεται να εκτόξευσε το μεσημέρι της Τετάρτης, λίγες ώρες πριν δεχτούν τα πυρά από τις караμπίνες των επιστατών.

Στις απολογίες τους επανέλαβαν τους ισχυρισμούς ότι αναγκάστηκαν να πυροβολήσουν ευρισκόμενοι σε άμυνα, ότι φοβήθηκαν τις απειλητικές διαθέσεις των αλλοδαπών εργατών, ότι οι μετανάστες κινήθηκαν εναντίον τους κρατώντας ρόπαλα και μεταλλικούς σωλήνες.

Συγγενείς των κατηγορουμένων, που βρίσκονταν συγκεντρωμένοι έξω από το δικαστικό Μέγαρο, ξέσπασαν σε αποδοκimasίες εναντίον των δημοσιογράφων, μόλις άκουσαν για την απόφαση προφυλάκισης. Ισχυρή αστυνομική δύναμη βρισκόταν στον χώρο για την τήρηση της τάξης.

Στην περιοχή της Νέας Μανωλάδας και στις φυτείες της φράουλας έχει επέμβει και η Οικονομική Αστυνομία. Με τη συνδρομή τοπικών αστυνομικών και κλιμακίων του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας και της Ειδικής Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφάλισης του ΙΚΑ TEAM το τελευταίο διήμερο πραγματοποιήθηκαν συνολικά 17 έλεγχοι όπου διαπιστώθηκαν:

- Μια παράβαση σε αγροτικό συνεταιρισμό σχετικά με μη εγγραφή στο Ειδικό Βιβλίο Καταχώρισης Νεοπροσλαμβανόμενου Προσωπικού και επιβλήθηκε πρόστιμο ύψους 3.500 ευρώ.
- Δύο παρόμοιες παραβάσεις σε εταιρείες συσκευασίας και εμπορίας αγροτικών προϊόντων.

Στη μία από τις δύο τελευταίες παραβάσεις συνελήφθη ένα άτομο, το οποίο παραπέμφθηκε με την αυτόφωρη διαδικασία.

Στον απόηχο των γεγονότων στη Μανωλάδα, η αλυσίδα Κρητικών σούπερ μάρκετ «Χαλκιαδάκης» αποφάσισε να διακόψει κάθε συναλλαγή με τους εκεί παραγωγούς μέχρι να διαλευκανθεί πλήρως η υπόθεση.

19. Σύλληψη 38χρονου για υπόθαλψη των δραστών της Μανωλάδας

Επτά αλλοδαποί εργάτες νοσηλεύονταν τον Απρίλιο του 2013 στα νοσοκομεία του Πύργου και της Πάτρας, φέροντας τραύματα από τους πυροβολισμούς που δέχθηκαν το απόγευμα της Τετάρτης στη Νέα Μανωλάδα Ηλείας¹⁰⁰.

Ειδικότερα, στο νοσοκομείο του Πύργου νοσηλεύονταν τέσσερα άτομα, ένας εκ των οποίων σε κρίσιμη, αλλά σταθερή κατάσταση. Στο πανεπιστημιακό νοσοκομείο της Πάτρας νοσηλεύονταν τρεις αλλοδαποί, οι οποίοι είναι ελαφρά τραυματισμένοι και παραμένουν για προληπτικούς λόγους. Όσον αφορά τις έρευνες της Αστυνομίας για τον εντοπισμό των τριών Ελλήνων που εμπλέκονται στην υπόθεση του τραυματισμού των αλλοδαπών εργατών, συνελήφθη στην περιοχή της Πηνείας ένας 38χρονος, εναντίον του οποίου σχηματίστηκε δικογραφία για υπόθαλψη εγκληματία.

Σύμφωνα με την Αστυνομία, ο 38χρονος φιλοξένησε το βράδυ της Τετάρτης για κάποιες ώρες δύο από τους τρεις Έλληνες που αναζητούνται, τα στοιχεία των οποίων είναι γνωστά στην Αστυνομία.

Επίσης, η Αστυνομία εξακολουθεί να λαμβάνει αυξημένα μέτρα ασφαλείας στην περιοχή για την αποφυγή τυχόν νέων επεισοδίων.

Στο μεταξύ, σχετικά με τα όσα διαδραματίστηκαν στη Νέα Μανωλάδα, αλλοδαποί εργάτες από το Μπαγκλαντές που τραυματίστηκαν καταθέτουν τις δικές τους μαρτυρίες. Όπως αναφέρουν, χθες το απόγευμα περίμεναν να πληρωθούν, αλλά αντί να πάρουν χρήματα, οι εκπρόσωποι του εργοδότη τούς ζήτησαν να επιστρέψουν στις εργασίες τους. Όταν οι εργάτες αρνήθηκαν, τότε οι Έλληνες άρχισαν να τους πυροβολούν. Σύμφωνα, πάντα, με τους αλλοδαπούς εργαζόμενους, ο εργοδότης τούς οφείλει δεδουλευμένα έξι μηνών.

20. Μαχαίρωμα μετανάστη στην πλατεία Αριστοτέλους της Θεσσαλονίκης

Θύμα επίθεσης από δύο αγνώστους έπεσε το μεσημέρι του Σαββάτου στο κέντρο της Θεσσαλονίκης, ένας... 39χρονος πωλητής (υπήκοος Ρουάντας) αυτοσχέδιων βραχιολιών «χακούνα ματάτα»¹⁰¹.

Σύμφωνα πάντα με πληροφορίες το περιστατικό συνέβη στο ύψος του «Τερκενλή» στον πεζόδρομο της Αριστοτέλους. Δύο άγνωστοι που επέβαιναν σε μηχανάκι έκαναν νόημα στον πωλητή να πλησιάσει. Ο πωλητής, νομίζοντας ότι θα πουλήσει κάποιο βραχιόλι πλησίασε τα δύο άτομα. Τότε ο ένας κατέβηκε από το όχημα άρπαξε τον πωλητή από το χέρι και επιχείρησε να τον μαχαιρώσει στον λαιμό. Ο μετανάστης τραβήχτηκε με αποτέλεσμα να τραυματιστεί ελαφρά στην τραχηλική χώρα. Στην συνέχεια ο δράστης, επιβίβαστηκε στο όχημα και εξαφανίστηκαν μαζί με τον συνεργό του. Ο

¹⁰⁰ <http://news.in.gr/greece/article/?aid=1231244790>

¹⁰¹ <http://www.newsnow.gr/article/434474/maxairosan-metanasti-mera-mesimeri-stin-aristotelous.html>

μετανάστης, μετά την επίθεση έτρεξε σε παρακείμενο κατάστημα πώλησης ενδυμάτων για βοήθεια.

Το θύμα μεταφέρθηκε στο Ιπποκράτειο Νοσοκομείο και αφού δέχθηκε τις πρώτες βοήθειες, (ράμματα στο λαιμό) αποχώρησε τις πρώτες πρωινές ώρες της Κυριακής. Στην κατάθεση που έδωσε 39χρονος στις αρχές, ανέφερε ότι η επίθεση που δέχθηκε ήταν απρόκλητη, ενώ δεν εκτιμά ότι είχε με κάποιον «προηγούμενα». Σημειώνεται ότι ακόμα δεν έχει εξακριβωθεί αν πρόκειται για ρατσιστική επίθεση, ωστόσο εάν αυτό επιβεβαιωθεί, θα είναι η πρώτη περίπτωση στην πόλη της Θεσσαλονίκης που κάποιος επιτίθεται σε μετανάστη με σκοπό την δολοφονία του.

21. Δολοφονική επίθεση κατά Πακιστανού μετανάστη στα Πετράλωνα

Ένα ακόμη περιστατικό άγριας δολοφονικής επίθεσης σε βάρος 27χρονου Πακιστανού μετανάστη έλαβε χώρα τα ξημερώματα της 16^{ης} Ιανουαρίου 2013 στα Πετράλωνα¹⁰². Συγκεκριμένα, στις 03:20 τα ξημερώματα στην οδό Τριών Ιεραρχών στα Πετράλωνα, δύο άτομα, ηλικίας 25 και 29 ετών, που επέβαιναν σε μοτοσικλέτα επιτέθηκαν με μαχαίρι στο μετανάστη που πορευόταν με ποδήλατο.

Αμέσως μετά την επίθεση που σημειώθηκε το πρωί ενάντια στον μετανάστη κάτοικοι της περιοχής που άκουσαν τις φωνές του, βγήκαν έξω και κατάφεραν να διακρίνουν το νούμερο της μοτοσικλέτας. Οι δύο δράστες συνελήφθησαν αργότερα στο Σύνταγμα. Σύμφωνα με τις μέχρι στιγμής πληροφορίες, ο ένας από τους δύο, ο 29χρονος, είναι πυροσβέστης και υπηρετεί στο Μαρκόπουλο, ενώ ο 25χρονος φίλος του είναι ιδιωτικός υπάλληλος. Οι δύο δράστες, σύμφωνα με πληροφορίες, ισχυρίζονται ότι έγινε παρεξήγηση με τον 27χρονο μετανάστη, επειδή ενώ εκινούντο με το μηχανάκι τους, τους έκλεισε με το ποδήλατό του. Ακολούθησε συμπλοκή, κατά την οποία ο ένας τραυμάτισε τον Πακιστανό με στιλέτο στο στήθος, με αποτέλεσμα να τον σκοτώσει.

Οι αστυνομικοί του Τμήματος Εγκλημάτων κατά Ζωής, ωστόσο, εξετάζουν τους ισχυρισμούς των δραστών και ερευνούν ακόμα την εκδοχή του ρατσιστικού εγκλήματος, προκειμένου να ολοκληρώσουν τη δικογραφία και να στείλουν τους συλληφθέντες στον εισαγγελέα. Ο πυροσβέστης τέθηκε σε διαθεσιμότητα και διατάχθηκε σε βάρος του Ένορκη Διοικητική Εξέταση. Οι αστυνομικοί της Ασφάλειας παίρνουν καταθέσεις από αυτόπτες μάρτυρες της ανθρωποκτονίας για να διευκρινίσουν τις λεπτομέρειες του επεισοδίου.

Οι δύο Έλληνες συνελήφθησαν στο Σύνταγμα από άνδρες της ομάδας ΔΙΑΣ, οι οποίοι τους αναζητούσαν μετά το έγκλημα, με βάση τον αριθμό κυκλοφορίας του σκούτερ στο οποίο επέβαιναν και τον οποίο έδωσε στην Άμεση Δράση ένας οδηγός ταξί, που περνούσε από τον τόπο του εγκλήματος και τους είδε να απομακρύνονται μετά την πράξη τους. Κατά τη σύλληψή τους είχαν επάνω τους δύο στιλέτα.

---

¹⁰² tvxs.gr/node/117001

22. Ρατσιστική επίθεση στον Πειραιά κατά Αιγύπτιου μετανάστη

Θύμα ρατσιστικού ξυλοδαρμού από τρεις άνδρες έπεσε ένας Αιγύπτιος εργαζόμενος, στις 3 Ιανουαρίου 2012 στον Πειραιά¹⁰³. Ο 54χρονος Αιγύπτιος, που μένει μόνιμα στην Ελλάδα τα τελευταία 20 χρόνια, εργάζεται ως ψαράς σε καΐκια σε περιοχή εκτός Αττικής.

Όπως αναφέρει η διαδικτυακή πλατφόρμα της Αρμοστείας του ΟΗΕ, στις αρχές της προηγούμενης εβδομάδας είχε μεταβεί στη Θεσσαλονίκη για την ανανέωση των εγγράφων του και, πριν από την επιστροφή του στον τόπο εργασίας του, σταμάτησε για μία μέρα στην Αθήνα, προκειμένου να επισκεφτεί ένα φίλο.

Όπως κατήγγειλε στη Ραμπάπ Χασάν, διερμηνέα στο Οικουμενικό Πρόγραμμα Προσφύγων, γύρω στις 10:30 το βράδυ περπατούσε στην οδό Κολοκοτρώνη στον Πειραιά, όταν τον πλησίασαν τρία άτομα που επέβαιναν σε μηχανές. Αφού τον έριξαν κάτω, άρχισαν να του ρίχνουν γροθιές και τον κλωτσούν. Σύμφωνα με τη μαρτυρία του θύματος, στα μπουφάν τους έφεραν το σήμα της Χρυσής Αυγής. Αφού τον χτύπησαν για αρκετή ώρα, οι δράστες της επίθεσης απομακρύνθηκαν και το θύμα αιμόφυρτο τηλεφώνησε σε ένα φίλο του ζητώντας βοήθεια. Εκείνος τον μετέφερε στο Ασκληπιείο Βούλας, όπου διαγνώστηκαν κατάγματα στο σώμα του. Το θύμα αναμένεται να καταθέσει μήνυση για το περιστατικό.

23. Σωματική βλάβη σε πρόσωπο 15χρονου Αφγανού

Ρατσιστική επίθεση σε βάρος ενός ανήλικου Αφγανού στο κέντρο της Αθήνας, κατήγγειλαν στις 13/5/2013 οι Γιατροί του Κόσμου. Σύμφωνα με τις μαρτυρίες του παιδιού, μια ομάδα ανδρών ντυμένοι με μαύρα ρούχα, του επιτέθηκαν, τον χτύπησαν και το χαράκωσαν στο πρόσωπο με σπασμένο μπουκάλι μπίρας¹⁰⁴. *«Το παιδί δέχτηκε επίθεση στο δρόμο. Ο ίδιος περιγράφει ανθρώπους με μαύρες μπλούζες, το κλασικό στοιχείο που βλέπουμε σε όλες τις επιθέσεις που γίνονται από ακροδεξιές συμμορίες. Αφού τον χτύπησαν, τον χαράκωσαν στο πρόσωπο με σπασμένο μπουκάλι μπίρας. Ήταν βάρβαρο. Μιλάμε πια με ψυχωτικούς»*, δηλώνει στο in.gr ο Νικήτας Κανάκης από τους Γιατρούς του Κόσμου.

Σύμφωνα με τον κ. Κανάκη, ο 15χρονος το παιδί μετά την επίθεση που δέχτηκε, πήγε στο νοσοκομείο για να του παρασχεθεί βοήθεια, αλλά το περιστατικό δεν καταγράφηκε ποτέ. *«Πως είναι δυνατόν σε ένα νοσοκομείο να πάει παιδί τραυματισμένο και να το αφήνουν να φύγει; Κανένας δεν ενδιαφέρεται τι γίνεται με αυτά τα παιδιά;»*, αναρωτιέται ο κ. Κανάκης. Στη συνέχεια, ένας συμπατριώτης του 15χρονου το πήγε στο πολυϊατρείο των Γιατρών του Κόσμου και μετά από πρωτοβουλία της οργάνωσης

---

¹⁰³ tvxs.gr/node/115956

¹⁰⁴ tvxs.gr/node/128388

ενημερώθηκε η Ύπατη Αρμοστεία και κινήθηκαν οι δικαστικές διαδικασίες.

«Εμείς βρήκαμε μια μόνιμη στέγη για το παιδί σε κάποιους ξενώνες, το παρακολουθούμε, έχουμε αναλάβει τα χαρτιά του και την ιατρική του φροντίδα και το κυριότερο να επισπεύσουμε τη διαδικασία να βρεθεί ξανά με την υπόλοιπη οικογένεια», η οποία έχει φύγει για την Ελβετία, συνεχίζει ο κ. Κανάκης. «Αρχίζει πια να επιβεβαιώνεται αυτό που φοβάμαι. Υπάρχει μια προσπάθεια με τα χαράγματα και όλα αυτά που γίνονται, να αφήνουν σημάδια για να τρομοκρατούν και την υπόλοιπη κοινότητα. Μπαίνουν πια σε μια άλλου είδους λογική».

24. Συγκάλυψη ρατσιστικής βίας από το Αστυνομικό Τμήμα Νέας Μάκρης

Την Μεγάλη Παρασκευή 3 Μάη 2013 ο Γκουλάμ Μουρταζά βρέθηκε αντιμέτωπος με την χυδαία ρατσιστική βία αλλά και τη πλήρη κάλυψη της από γνωστούς του δράστη, αστυνομικούς που υπηρετούν στο ΑΤ Νέας Μάκρης¹⁰⁵. Ο δράστης είναι γνωστό φασιστοειδές που έχει προκαλέσει πολλές αντιδράσεις από τους κατοίκους της περιοχής για τη συμπεριφορά του.

Ο Γκουλάμ Μουρταζά περνούσε με το ποδήλατο του έξω από το σπίτι του φασιστοειδούς που διαμένει στην οδό Μπρεδάκη. Τον σταμάτησε μπαίνοντας μπροστά από το ποδήλατο του και λέγοντας « τώρα θα καθαρίσεις το δρόμο μπροστά στο σπίτι μου, θα δουλέψεις για μένα». Ο Γκουλάμ ρώτησε «πόσο θα με πληρώσεις» και αυτός απάντησε «δούλεψε και θα σε πληρώσω.»

Ο Γκουλάμ του είπε ότι η δουλειά χρειάζεται ένα μηχάνημα κοπτικό που δεν το είχε μαζί του αλλά αυτός επέμενε να κάνει την δουλειά με τσάπα. Δύο ώρες μετά ο φασιστοειδής ήρθε και φώναζε «γιατί αργείς τόσο;». Ο Γκουλάμ του είπε ξανά ότι κάνει ότι μπορεί χωρίς το μηχάνημα. Τότε ο φασίστας τον χαστούκισε και τον έβριζε «είσαστε βρωμο-Πακιστανοί μουσουλμάνοι και σας βάλαμε εδω για να μας κάνετε δουλειές». Και θα σας βρίζουμε και θα δουλεύετε». Τότε διαμαρτυρήθηκε ο Γκουλάμ και ο φασίστας του έριξε μια γροθιά και ούρλιαζε. Μάτωσε το πρόσωπο του και το πουκάμισο του και ο φασίστας του είπε να το πετάξει στα σκουπίδια και να μην το πάρει μαζί του. Ήθελε να πάει στο ΑΤ Νέας Μάκρης και τον εμπόδιζε ο φασίστας να φύγει.

Τότε φίλοι του Γκουλάμ που ειδοποιήθηκαν τηλεφωνικά από τον ίδιο ήρθαν γρήγορα και ειδοποίησαν το ΑΤ Νέας Μάκρης. Ο Αντιλ Ικμπάλ και ο Σάχετ Μίρζα αντιμετώπισαν και οι δύο χυδαίες ρατσιστικές βρισιές από τον δράστη μπροστά μάλιστα στους αστυνομικούς. Μόλις έφθασαν οι αστυνομικοί αντιμετώπισαν το δράστη με ένα χαιρετισμό-χειραψία και την φράση «τι έκανες ρε μάγκα;» ενώ σε αυτούς που τους ειδοποίησαν τους είπε: «Καλά για το Πακιστανό μας φώναξες;». Ο φασίστας μπροστά στην Αστυνομία φώναξε

---

¹⁰⁵ <http://www.alterthess.gr/content/kata-43-ayksithikan-oi-ellines-metanastes-stin-germania>

προς τη μητέρα του: «Μάνα πάρε τώρα την Χρυσή Αυγή να έρθει εδώ που μαζεύονται και Πακιστανοί...»

Τότε ο αστυνομικός πήγε στην άκρη συνομίλησε μαζί με το δράστη για κάποια ώρα. Ο Γκουλάμ είπε στους αστυνομικούς ότι θέλει να κάνει μήνυση και εισέπραξε την απάντηση: «Τι μήνυση να κάνεις;». Όχι μόνο δεν συνέλαβαν το δράστη και δεν φρόντισαν για την υγεία του παθόντα αλλά έφυγαν παίρνοντας τα στοιχεία και των δύο, του δράστη και του θύματος. Στους δε Πακιστανούς είπαν «να μην περάσετε ξανά από αυτό το δρόμο γιατί θα σας συλλάβουμε.»

Αμέσως μετά ο Γκουλάμ γεμάτος με τα αίματα πήγε στο ΑΤ Νέας Μάκρης όπου οι αστυνομικοί στην είσοδο τον εμπόδισαν ξανά να κάνει μήνυση λέγοντας του «να πας στο δικαστήριο». Πιο πριν το ρώταγαν αν έχει παράβολο και αυτός απάντησε ότι θα πληρώσει τα λεφτά.»

Την επόμενη μέρα στις 4 Μάη, ο Τζαβέντ Ασλάμ, πρόεδρος της Πακιστανικής Κοινότητας Ελλάδος πήγε στο ΑΤ Νέας Μάκρης όπου αρνήθηκαν για άλλη μια φορά να πάρουν την μήνυση για τη ρατσιστική επίθεση με την αιτιολογία ότι είναι «κατά αγνώστων στοιχείων»! Μάλιστα ήταν η ίδια η βάρδια των αστυνομικών που είχε συγκαλύψει την επίθεση. Ο ίδιος ο αστυνομικός του είπε να έρθει στις 8 Μάη...

25. Καταγγελίες για τρομοκράτηση μουσουλμάνων στην πλατεία της Ξάνθης

Πίσω από τη συμπλοκή μεταξύ 35-40 μελών της Χ.Α. με 20-25 στελέχη από το Αυτόνομο Στέκι Ξάνθης, στα τέλη Μαρτίου 2013, στην Κεντρική Πλατεία της Ξάνθης, βρίσκεται μια συνεχιζόμενη έξαρση τρομοκράτησης της μειονότητας της Θράκης που είχε ξεκινήσει από τις «επισκέψεις» σε τεμένη το Φθινόπωρο και κορυφώνεται με τις πορείες της Χ.Α. μέσα στην πόλη με κράνη και στυλιάρια, που προκάλεσε και τη συμπλοκή¹⁰⁶.

Το θύμα της επίθεσης των χρυσαυγιτών, ήταν ένας 30χρονος που κατάγεται από την ορεινή Πάχνη και κατοικεί στην Ξάνθη. Ο ίδιος ανέφερε ότι την ώρα της συμπλοκής περνούσε από δίπλα, μιλώντας στο κινητό στα πομάκικα και έπεσε θύμα ξυλοδαρμού από περίπου 8 άτομα της Χ.Α. που φορούσαν κράνη και κρατούσαν στυλιάρια. Σύμφωνα με άλλη πληροφορία, φορούσε κατά τύχη κοκούλα, κάτι που ο ίδιος δεν δέχεται. Υπέστη πολλαπλές κακώσεις στο κεφάλι και το σώμα και νοσηλεύεται στο Νοσοκομείο της Ξάνθης.

Εκεί τον επισκέφθηκε το βράδυ ο βουλευτής Αλέξανδρος Κοντός, που έτυχε να παρακολουθήσει το περιστατικό ενώ το πρωί τον είδαν ο Διοικητής του Νοσοκομείου και Αντιπερφειάρχης Φώτης Καραλίδης, που δήλωσε ότι θα ζητήσει την παρέμβαση της Εισαγγελίας για το περιστατικό ρατσιστικής βίας.

---

¹⁰⁶ tvxs.gr/node/124097

Αμέσως μετά τον ξυλοδαρμό όμως, μαρτυρίες παιδιών της μειονότητας που πήγαιναν στο φροντιστήριο, αναφέρουν ότι στελέχη της Χ.Α. κατευθύνθηκαν εκεί τους πλησίαζαν και τους ρωτούσαν πώς ονομάζονται, με αποτέλεσμα όλοι τους να δίνουν χριστιανικά ονόματα, φοβούμενοι νέα επίθεση. Μια εκπαιδευτικός μουσουλμάνα και κάποιες κοπέλες, κρύφτηκαν μέσα σε κατάσταση, προκειμένου να αποφύγουν να συναντηθούν με τη Χ.Α. στο δρόμο.

Μαθητές αλλά και εκπαιδευτικοί από το Μειονοτικό Γυμνάσιο και Λύκειο αναφέρουν ότι την επόμενη μέρα κυριαρχεί φόβος στα παιδιά της μειονότητας, κυρίως τους εφήβους που μιλούν τουρκικά ή τις κοπέλες που φοράνε μαντήλα. Αυτό που κάνει εντύπωση είναι πως οι χρυσαυγίτες που επιτέθηκαν ήταν όλοι άνω των 35-40 ετών, ενώ ανάμεσά τους ήταν και μια ηλικιωμένη γυναίκα που χτυπούσε με στυλιάρι! Όσον αφορά στην Αστυνομία, την ώρα της συμπλοκής, στο χώρο αναφέρεται πως υπήρχαν μόνο δίκυκλιστές της ομάδας ΔΙΑΣ, που δεν επενέβησαν ενώ στη συνέχεια εμφανίστηκαν τρεις διμοιρίες ΜΑΤ από την Ξάνθη αλλά και από την Κομοτηνή.

Από την πλευρά των διωκτικών αρχών, η Εισαγγελία θα διερευνήσει, σύμφωνα με πληροφορίες, για την τελεση αδικημάτων που διώκονται αυτεπάγγελα ενώ είναι άγνωστο αν το θύμα της επίθεσης θα υποβάλλει μήνυση, καθώς αναφέρει ότι δεν είναι σε θέση να αναγνωρίσει τους χρυσαυγίτες που του επιτέθηκαν.

26. Ομάδες εφόδου χρυσαυγιτών σε Κυψέλη και Άγιο Παντελεήμονα

Τη συμμετοχή του σε ομάδες «εφόδου» που δραστηριοποιούνται υπό την κάλυψη της Χρυσής Αυγής σε Κυψέλη και Αγ. Παντελεήμονα ομολόγησε στις 20/5/2013 στην κατάθεσή του στους αστυνομικούς ο 34χρονος Ν.Π. που συνελήφθη για τον εμπρησμό μπαρ αλλοδαπού με επωνυμία «Quantro» στην οδό Λεμεσού 14¹⁰⁷. Σύμφωνα με αποκλειστικές πληροφορίες της «Κ» ο 34χρονος κατέθεσε στην υποδιεύθυνση Ασφάλειας Αθηνών ότι από τον Σεπτέμβριο του 2012 ο ίδιος και 30 ακόμα άτομα συγκρότησαν επιτροπή με αντικείμενο την «αστυνόμηση» της Κυψέλης.

«Εχουμε χωριστεί σε ομάδες των πέντε ατόμων και πραγματοποιούμε περιπολίες από τις 7 το απόγευμα μέχρι τις 4 τα ξημερώματα», δήλωσε χαρακτηριστικά. Ισχυρίστηκε ακόμα ότι συγκρότησαν τις ομάδες μετά την αποτυχία τους να προκαλέσουν την αναστολή λειτουργίας καταστημάτων αλλοδαπών που βρίσκονται στην περιοχή. Κατονόμασε μάλιστα τρία μαγαζιά, το μπαρ Quantro στην οδό Λεμεσού (το πυρπόλησαν τα ξημερώματα της

---

¹⁰⁷ http://www.kathimerini.gr/4dcqi/w_articles_kathremote_1_21/05/2013_499876

Τρίτης), καθώς επίσης τα μπαρ Africana στην οδό Νιόβης και Africa στην οδό Σταυροπούλου.

Σύμφωνα μάλιστα με πληροφορίες της «Καθημερινής», η επίθεση στα γραφεία της Τανζανικής κοινότητας τον περασμένο Σεπτέμβριο συνδέεται ευθέως με τη λειτουργία του μπαρ Africana που ανήκει σε γυναίκα, υπήκοο Αιθιοπίας. Με αφορμή τα τελευταία γεγονότα, αστυνομική πηγή αποκάλυψε ότι η Τανζανική κοινότητα είναι συνιδιοκτήτης του «Africana», καθώς και ότι λίγες ημέρες πριν την έφοδο «κατοίκων» στα γραφεία της κοινότητας είχε προηγηθεί επίθεση της ίδιας ομάδας στο εν λόγω μπαρ της οδού Νιόβης.

Ο 34χρονος αρχικά παραδέχτηκε ότι τη νύχτα της Δευτέρας συμμετείχε σε ομάδα που περιπολούσε στην περιοχή γύρω από το μπαρ Quantro, αλλά αρνήθηκε την εμπλοκή του στον εμπρησμό. Κατέθεσε ότι είχε μαζί του ένα σκύλο ράτσας pit bull που αποκαλεί «Χρυσαιυγή». Στην αρχική του κατάθεση ο Ν.Π. ισχυρίστηκε ότι το επίμαχο χρονικό διάστημα (μεταξύ 1.30 π.μ και 2.00 π.μ της Τρίτης) βρισκόταν στο σπίτι του επίσης 34χρονου συγκατηγορούμενου του Γ.Π., που διαμένει στην ίδια πολυκατοικία με το μπαρ Quantro.

«Είχαμε ανέβει στο σπίτι να κάνουμε την ανάγκη μας. Δεν είμαστε απολίτιστοι να κατουράμε στο δρόμο», κατέθεσε. Στην πορεία της έρευνας ωστόσο, παραδέχθηκε την εμπλοκή του στο συμβάν. Σε συμπληρωματική κατάθεση υποστήριξε ότι προχώρησε στον εμπρησμό υπηρετώντας το «γενικότερο καλό». Εσπευσε μάλιστα να διαψεύσει ότι η επίθεση στο μπαρ συνδεόταν με υπόθεση εκβιασμών: «Σε καμία περίπτωση δεν υπάρχει οικονομικό κίνητρο ή θέμα «προστασίας» για το συγκεκριμένο κατάστημα». Πάντως, αρμόδιος αξιωματικός χαρακτήρισε τα γεγονότα ως «προεόρτια υποθέσεων εκβιασμών», κάτι που επιβεβαιώνεται από μαρτυρίες κατοίκων, σύμφωνα με τις οποίες οι δράστες του εμπρησμού διατηρούσαν επαφές με τον ιδιοκτήτη του μπαρ, υπήκοο Καμερούν και συχνά επισκέπτονταν το κατάστημά του. Σύμφωνα με κάποιες πληροφορίες τον κατηγορούμενο επρόκειτο (πριν ομολογήσει) να επισκεφθούν στα γραφεία της Ασφάλειας Αθηνών στην οδό Θήρας δύο βουλευτές της Χρυσής Αυγής. Κάτι τέτοιο τελικά δεν έγινε. Οι δύο κατηγορούμενοι αφέθηκαν ελεύθεροι και η δίκη τους προσδιορίστηκε για τις 30 Μαΐου.

27. Παιδιά από το Αφγανιστάν καταγγέλλουν βασανιστήρια στην Ελλάδα

Τουλάχιστον αμχανία προκαλούν οι μαρτυρίες ανήλικων μεταναστών που περιγράφουν το πέρασμά τους από την Ελλάδα και που ήρθαν στη δημοσιότητα τον Απρίλιο του 2013¹⁰⁸. Στην πλειοψηφία τους αφγανικής καταγωγής, βρίσκονται πλέον στο κέντρο υποδοχής στη Ρώμη Cívico Zero και διηγούνται τις εφιαλτικές ημέρες που βίωσαν στα κρατητήρια και τους δρόμους της Ελλάδας. «Υπάρχουν άτομα που για κάποιο λόγο δεν μπορούν

---

¹⁰⁸ tvxsteam.tvxs.gr/node/124673

να φύγουν από αυτή την καταραμένη χώρα και κάποια στιγμή καταλήγουν στα χέρια λύκων που διψούν για το αίμα τους».

Στις αρχές Μαρτίου είχα την ευκαιρία να επισκεφτώ και να συνομιλήσω με συναδέλφους που εργάζονται στο *Cívico Zero*. Πρόκειται για ένα κέντρο υποδοχής στην Ρώμη που απευθύνεται σε ασυνόδευτους ανήλικους, στη μεγάλη τους πλειοψηφία αφγανικής καταγωγής. Το κέντρο έχει φορέα διαχείρισης τον ομώνυμο συνεταιρισμό και χρηματοδοτείται από την ΜΚΟ “Save the children”.

Μεταξύ των πολλών πρωτοβουλιών που έχουν αναπτύξει υπάρχει και μια που αφορά και την Ελλάδα.

Εκδίδουν ένα περιοδικό, το *Griot*. Τα *Griot* είναι η μνήμη του λαού και τραγουδούν τις ιστορίες, τραγουδούν τα τραγούδια που αφορούν στον πόλεμο, την παράδοση, το σεβασμό. Στις αφρικανικές γλώσσες χρησιμοποιούνται κι άλλες λέξεις που σημαίνουν *Griot*: *djeli*, *djali*, *igiim*, είναι αραβικοί όροι. Η λέξη *djeli* σημαίνει μετάδοση διαμέσου του αίματος και αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο οι γνώσεις των *Griot* μεταδίδονται από πατέρα σε γιο. Τα *Griot* θεωρούνται επίσης ως αποθήκες της ιστορίας και μεγάλοι γνώστες του παρελθόντος. Σε αυτά τα περιοδικά λοιπόν δημοσιεύονται εμπειρίες που εξιστορούν τα ίδια τα παιδιά. Μου έδωσαν μερικά “τεύχη” του περιοδικού.

Είναι εντυπωσιακό ότι οι περισσότερες ιστορίες που οι νεαροί από το Αφγανιστάν αφηγούνται (τα κείμενα δημοσιεύονται στην γλώσσα του αφηγητή ενώ στη διπλανή στήλη υπάρχει η μετάφραση στα ιταλικά) αφορούν στις (αρνητικές) εμπειρίες τους στην Ελλάδα. Ζήτησα την άδεια από τον συντονιστή του κέντρου να μεταφράσω (από τα ιταλικά) και να δημοσιεύσω αποσπάσματα από αυτές τις αφηγήσεις θεωρώντας σκόπιμο να έχουμε γνώση αυτών που διαπραγματεύονται. Κάποιες από αυτές τις ιστορίες είναι ενυπόγραφες και άλλες ανυπόγραφες.

28. Έκρηξη ρατσιστικής βίας στην πλατεία Αττικής

Μπαράζ ρατσιστικών επιθέσεων καταγράφηκε το Μάιο του 2013 κοντά στον σταθμό του ηλεκτρικού, στην Πλατεία Αττικής¹⁰⁹. Μετά την απάνθρωπη επίθεση που δέχτηκε τη Δευτέρα του Πάσχα 14χρονος αφγανός μετανάστης, χθες θύμα άγριου ξυλοδαρμού έπεσε ένας πρόσφυγας από τη Συρία.

Όπως κατήγγειλε στα «NEA» ο γενικός γραμματέας των Γιατρών του Κόσμου Νικήτας Κανάκης, θύμα ξυλοδαρμού έπεσε Σύρος. «Με τον ίδιο τρόπο που επιτέθηκαν στο νεαρό αγόρι, χτύπησαν έναν νεαρό από τη Συρία. Είναι ηλικίας γύρω στα 18-20 και έφαγε πολύ ξύλο. Το πρόσωπό του είναι γεμάτο σημάδια από τον ξυλοδαρμό - τον γρονθοκόπησαν και τον κλώτσησαν. Μας είπε ότι τον σταμάτησαν πέντε άτομα όταν έβγαινε από τον σταθμό, γύρω στις 4.30 το απόγευμα, και τον ρώτησαν από πού είναι. Αυτός τότε τους απάντησε

---

¹⁰⁹ ΤΑ ΝΕΑ, 15/5/2013

"είμαι σύρος πρόσφυγας" και έγινε ό,τι έγινε. Ενημερώσαμε τόσο την Αστυνομία - την Υπηρεσία Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας όσο και την Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες για το νέο αυτό συμβάν» αναφέρει. Περιστατικά επιθέσεων εις βάρος μεταναστών κοντά σε σταθμούς του ηλεκτρικού, από την Πλατεία Αττικής έως τα Πατήσια, είχαν καταγραφεί και προ μηνών. Οι δράστες δεν έχουν εντοπισθεί.

Ο 14χρονος. Ο κ. Κανάκης μιλάει και για την κατάσταση του 14χρονου Αφγανού, του Ισμαήλ, που φιλοξενείται πλέον από τους Γιατρούς του Κόσμου ώσπου να αναρρώσει πλήρως. Αφού συνέλθει από την πρόσφατη περιπέτειά του, θα κινηθούν οι διαδικασίες για την επανένωσή του με την οικογένειά του που ζει στην Ελβετία. «Ηλθε σε εμάς με τη συνοδεία συμπατριώτη του, τρομαγμένος και με πόνους, δύο ημέρες αφότου έζησε τη μέγιστη βαρβαρότητα. Χαράκωσαν, υπό το φως της ημέρας μάλιστα, το παιδί με μπουκάλι μπίρας στο πρόσωπο, αν είναι δυνατόν! Φέρει δεκάδες ράμματα, έχει σπασμένο και το ρινικό οστό, υπέστη και διάσειση κατά την πτώση του...» περιγράφει ο κ.Κανάκης

Από το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας δόθηκε εντολή για πλήρη διερεύνηση του θέματος από την Υπηρεσία Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας, η οποία έχει ήδη επιληφθεί, σε συνεργασία με την Υποδιεύθυνση Προστασίας Ανηλίκων της Διεύθυνσης Ασφάλειας Αττικής.

29. Ρατσιστική επίθεση από νεοναζί στην Καλλιθέα

Ρατσιστική επίθεση δέχτηκαν δύο μετανάστες από το Μπαγκλαντές την Δευτέρα 19 Αυγούστου 2013, στις 11μμ, επί της οδού Μεταμόρφωσης 13, στην Καλλιθέα¹¹⁰. Ο Ζαχίρ Ντακουά, ο οποίος ζει με την οικογένειά του 15 χρόνια στην Ελλάδα, μικροεπιχειρηματίας και ο βοηθός του Φαζλέ Ραχμάν επέστρεφαν από την εργασία τους με ένα δίκυκλο μηχανάκι όταν δυο φασιστοειδή κινήθηκαν προς το μέρος τους κρατώντας στα χέρια τους καδρόνια, τους ρίξαν από το μηχανάκι στην άσφαλο και άρχισαν να τους χτυπάνε με μανία.

Οι δύο άντρες σώθηκαν όταν κάτοικοι της γειτονίας αντιλήφθηκαν το περιστατικό και αποδοκίμασαν έντονα τους δύο θρασύδειλους νεοναζί οι οποίοι τράπηκαν σε φυγή. Λίγο πριν επιχείρησαν ανεπιτυχώς να αφαιρέσουν από τον Φαζλέ την τσάντα που έφερε στον ώμο του και η οποία περιείχε ένα ηλεκτρονικό υπολογιστή. Ο Ζαχίρ μεταφέρθηκε τραυματισμένος στο Ασκληπείο νοσοκομείο της Βούλας όπου δέχθηκε τις πρώτες βοήθειες.

Ο Αριφούρ Ραχμάν, πρόεδρος του Ελληνομπαγκλαντεσιανού Εμπορικού Επιμελητηρίου Αθηνών, μας δήλωσε ότι καταδικάζει την βάρβαρη επίθεση σημειώνοντας πως δεν είναι πρώτη φορά όπου φασίστες επιτέθηκαν σε

110

μετανάστες στην περιοχή της Καλλιθέας και πως η κοινή δράση ντόπιων και μεταναστών είναι αυτή που μπορεί να βάλει φρένο στις ρατσιστικές και φασιστικές επιθέσεις της Χρυσής Αυγής.

30. Ρατσιστική επίθεση σε ποδοσφαιριστή

Ρατσιστικό περιστατικό σημειώθηκε στις 10 Μαρτίου 2013 στην αναμέτρηση του Ηρακλή Ψαχνών με τον Απόλλωνα, όταν ο Ντόε που έκανε προθέρμανση δέχτηκε ρατσιστική επίθεση από οπαδούς¹¹¹.

Συγκεκριμένα, την ώρα που ο άσος της αθηναϊκής ομάδας έκανε ζέσταμα μαζί με τους συμπαίκτες του, άκουσε από την εξέδρα των γηπεδούχων να κάνουν ήχους πιθήκου με αποδέκτη τον ίδιο. Ο παίκτης αντέδρασε έντονα και μπήκε στον αγωνιστικό χώρο προκειμένου να διακόψει το παιχνίδι και να διαμαρτυρηθεί στον διαιτητή Τερετίδη.

Το ματς διακόπηκε για 3 λεπτά (στο 74') με τον Ντόε να αποχωρεί "σηκωτός" από τον αγωνιστικό χώρο, έχοντας αντικρύσει την κίτρινη κάρτα.

31. Επίθεση κατά μετανάστη στον Κολωνό

Επίθεση εναντίον μετανάστη, κατήγγειλαν στις 26 Αυγούστου 2013 με κοινή τους ανακοίνωση η ΚΕΕΡΦΑ -Κίνηση Ενωμένοι Ενάντια στο Ρατσισμό και τη Φασιστική Απειλή- και η Πακιστανική Κοινότητα Ελλάδας «Η Ενότητα»¹¹².

Όπως τονίζουν στην ανακοίνωσή τους:

«Ρατσιστική επίθεση από δέκα περίπου φασιστοειδή δέχθηκε το βράδυ της Κυριακής 25/8/13 και ώρα 6:45μμ ο Μοχάμεντ Ζαμάν μετανάστης από το Πακιστάν καθώς διέσχιζε πεζός την οδό Αντιγόνης κοντά στη γέφυρα Κολοκυνθούς με σκοπό να πάει στο βενζινάδικο στο οποίο εργάζεται. Οι δράστες ακινητοποίησαν τον Μοχάμεντ και αμέσως άρχισαν να τον χτυπάνε με γροθιές και κλωτσιές. Ο ίδιος προσπάθησε μάταια να διαφύγει. Όταν η αστυνομία κατέφθασε ύστερα από λίγο οι δράστες είχαν πλέον εξαφανιστεί. Ο Μοχάμεντ, χτυπημένος σε όλο του το κορμί και με σπασμένη μύτη, μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο Παμμακάριστος για να του παρασχεθούν οι πρώτες βοήθειες».

32. Ξυλοδαρμός αλλοδαπών επιβατών τρόλεϊ

Εθελοντές ελεγκτές τρόλεϊ έφτασαν στο σημείο να σπάσουν στο ξύλο, με τη συνέργεια του οδηγού, επιβάτη που τόλμησε να διαμαρτυρηθεί για ρατσιστική και παράτυπη συμπεριφορά σε αλλοδαπούς επιβάτες, σύμφωνα με επώνυμη καταγγελία του ίδιου προς την εταιρεία Οδικές Συγκοινωνίες (ΟΣΥ), από την

---

¹¹¹ <http://left.gr/news/ratsistiki-epithesi-se-podosfairisti>

¹¹² <http://left.gr/news/ratsistiki-epithesi-ston-kolono#sthash.gyNutuQ6.dpuf>

οποία ζητάει να του δοθούν τα ονόματα των εμπλεκομένων για κάθε νόμιμη χρήση¹¹³.

Σύμφωνα με την καταγγελία, το περιστατικό συνέβη την Τετάρτη, 10 Ιουλίου, γύρω στις 3.00 μ.μ. με 3.20 μ.μ. στο τρόλεϊ 21 με κατεύθυνση από Νίκαια προς Αθήνα. Στη στάση Ρουφ, επί της Πέτρου Ράλλη, μπήκαν δύο ελεγκτές, έλεγξαν δύο αλλοδαπούς και τους ζήτησαν να πληρώσουν πρόστιμο, χωρίς να επιδείξουν το μπλοκ βεβαίωσης παράβασης. Ο καταγγέλλων παρενέβη και, όταν του είπαν να «κάνει τη δουλειά του» μπήκε ανάμεσα στην αλλοδαπή επιβάτισσα και στον ελεγκτή και του ζήτησε να τους αφήσει να αποβιβαστούν.

Τότε «ο οδηγός κατέβηκε από το όχημα κλείνοντας και τη δική του πόρτα από έξω (οι άλλες ήταν ήδη κλειστές) και άρχισε να τηλεφωνεί στην αστυνομία [...]. Στην προσπάθειά μου να απεγκλωβιστώ εγώ αλλά και οι υπόλοιποι επιβάτες, άνοιξα την πίσω πόρτα κάνοντας χρήση του κουμπιού έκτακτης ανάγκης. Αυτό μάλλον δεν άρεσε στον οδηγό και όταν κατέβηκα από το όχημα με χτύπησε και με έριξε στο πεζοδρόμιο. Έπειτα μαζί με τους ελεγκτές που κατέβηκαν και αυτοί από το τρόλεϊ άρχισαν να με χτυπούν πεσμένο στο έδαφος με κλωτσιές στο κεφάλι και στο σώμα. Ακόμα άρχισαν να φωνάζουν ότι είμαι κλέφτης και πορτοφολάς, πιάστε τον κτλ. Προφανώς το έκαναν για να δικαιολογήσουν την πράξη τους μπροστά σε θαμώνες παρακείμενης καφετέριας που έβλεπαν το γεγονός».

Για εθελοντές ελεγκτές–κεφαλοκηνυγούς, που δεν καλύπτονται από κανένα νομικό πλαίσιο για τέτοιου είδους ενέργειες, κάνει λόγο στην «Εφ.Συν.» ο Σταύρος Μανίκας, οδηγός στα μπλε λεωφορεία και μέλος της διοίκησης του Εργατικού Κέντρου Αθήνας. «Δεν υπάρχει νομικό πλαίσιο που δίνει στον οδηγό το δικαίωμα να κλείνει την πόρτα του οχήματος, παρεμποδίζοντας την έξοδο επιβατών, ή στον ελεγκτή το δικαίωμα να κρατά κάποιον με τη βία προκειμένου να έρθει αστυνομία» λέει.

Επικαλούμενη λόγους αξιοπιστίας, η εταιρεία δηλώνει στην «Εφ.Συν.» ότι διερευνά μόνο επώνυμες καταγγελίες και απαντά μέσα σε ένα δεκαπενθήμερο στον καταγγέλλοντα. Αν αποδειχτεί παράτυπη συμπεριφορά, αφαιρείται η ταυτότητα του ελεγκτή και οι οδηγοί τιμωρούνται με μία μέρα διαθεσιμότητα ή, σε σοβαρά περιστατικά, ακόμα και με απόλυση.

33. Σύλληψη 33χρονου για ρατσιστικές επιθέσεις σε βάρος μετανάστη στη Νέα Σμύρνη

Για ρατσιστικές επιθέσεις σε βάρος 43χρονου υπηκόου Μπαγκλαντές συνελήφθη στις 26 Απριλίου 2013 στη Νέα Σμύρνη ένας 33χρονος¹¹⁴.

Από την αστυνομική έρευνα προέκυψε ότι τους τελευταίους δύο μήνες ο συλληφθείς μαζί με δύο συνεργούς τους άσκησε τουλάχιστον οκτώ φορές σωματική και ψυχολογική βία στον 43χρονο μετανάστη, λόγω της καταγωγής

¹¹³ tvxs.gr/node/134073

¹¹⁴ <http://left.gr/news/syllipsi-33hronoy-gia-ratsistikes-epitheseis-se-varos-metanasti>

του. Το θύμα πουλούσε αντικείμενα σε φανάρι στη συμβολή των οδών Ν. Πλαστήρα και Κ. Παλαιολόγου στη Νέα Σμύρνη.

Σε βάρος του συλληφθέντα σχηματίστηκε δικογραφία για τα αδικήματα της απρόκλητης και επικίνδυνης σωματικής βλάβης, κατά συναυτουργία και κατ' εξακολούθηση, της απειλής, της εξύβρισης και της παράβασης των διατάξεων «περί όπλων» και «περί κολασμού πράξεων ή ενεργειών αποσκοπούσων σε φυλετικές διακρίσεις».

Ο 33χρονος οδηγήθηκε στον εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών, ενώ η έρευνα για τον εντοπισμό των υπολοίπων δραστών συνεχίζεται.

34. Επίθεση ναζιστών εναντίον Ρομά στο Νοσοκομείο Καλαμάτας

Ένταση σημειώθηκε στις 8 Απριλίου 2013 στο νοσοκομείο Καλαμάτας μεταξύ μελών της Χρυσής Αυγής και αθίγγανων, όταν οι πρώτοι με επικεφαλής τον βουλευτή Μεσσηνίας Δημήτρη Κουκούτση πραγματοποίησαν «αυτοψία» και έλεγχο για τις αποκλειστικές νοσοκόμες¹¹⁵.

Νωρίτερα 3 άγνωστοι είχαν χτυπήσει νεαρό 22χρονο αθίγγανο στο κέντρο της Μεσσηνίας, ο οποίος νοσηλεύεται στο νοσοκομείο με ελαφρά τραύματα και γι αυτό στο σημείο βρίσκονταν και αρκετοί τσιγγάνοι. Όταν συναντήθηκαν ο βουλευτής Μεσσηνίας φώναξε "Έξω οι γύφτοι από τη Μεσσηνία" και τρομαγμένοι οι τσιγγάνοι αποχώρησαν από την είσοδο του νοσοκομείου όπου βρίσκονταν από πιο νωρίς λόγω του συμβάντος στη Μεσσηνία.

Στη συνέχεια τα μέλη της Χρυσής Αυγής μπήκαν στο χώρο του Νοσοκομείου και έξω άρχισαν να μαζεύονται τσιγγάνοι. Στο σημείο έσπευσαν και ισχυρές αστυνομικές δυνάμεις .

Κατά την έξοδο των μελών της Χρυσής Αυγής ο Δημήτρης Κουκούτσης κατευθύνθηκε στο μέρος των οργισμένων τσιγγάνων και άνοιξε διάλογο μαζί τους τονίζοντας του ότι γι αυτούς είναι ανεπιθύμητη στο νομό Μεσσηνίας και ολοκλήρωσε με την απειλή ότι πολύ σύντομα θα τα ξαναπούνε και αποχώρησε !!!

Οι αστυνομικές δυνάμεις δεν επέτρεψαν να εκτραχυνθεί η κατάσταση ενώ οργισμένοι αποχώρησαν και οι τσιγγάνοι από το σημείο φωνάζοντας ότι τώρα αρχίζει ο πόλεμος!!!

Όμως ένα βήμα πριν από τη συμπλοκή έφτασαν και το βράδυ της 9ης Απριλίου 2013 χρυσαυγίτες και τσιγγάνοι στο Νοσοκομείο της Καλαμάτας, αλλά ευτυχώς οι ισχυρές αστυνομικές δυνάμεις και οι ψυχραιμότεροι

---

¹¹⁵ http://xronika05.blogspot.gr/2013/04/video_9.html?spref=fb

απέτρεψαν τα χειρότερα. Όλα ξεκίνησαν στις 10 περίπου το βράδυ, όταν τσιγγάνοι μετέφεραν στο νοσοκομείο έναν 22χρονο ομόφυλό τους που τραυματίστηκε στη Μεσσήνη.

Εκεί βρήκαν μια ομάδα χρυσαυγιτών με επικεφαλής το βουλευτή Δημήτρη Κουκούτση, που είχε πάει να ελέγξουν αν εργάζονται αλλοδαπές αποκλειστικές νοσοκόμες στις κλινικές. Οι τσιγγάνοι, που αποδίδουν τον τραυματισμό του 22χρονου σε ρατσιστές, πίστεψαν ότι οι χρυσαυγίτες τους περίμεναν στο νοσοκομείο. Αμέσως κάλεσαν ενισχύσεις και το νοσοκομείο πλημμύρισε με τσιγγάνους που ζητούσαν το λόγο από τους χρυσαυγίτες. Ταυτόχρονα έσπευσαν στην περιοχή ισχυρές αστυνομικές δυνάμεις. Οι τσιγγάνοι ζητούσαν μάθουν για ποιο λόγο έχουν μπει στο στόχαστρο της Χρυσής Αυγής. Σύμφωνα με πληροφορίες ο βουλευτής Δημήτρης Κουκούτσης έδωσε κάποιες εξηγήσεις και τα πνεύματα ηρέμησαν.

Ο βουλευτής δήλωσε σε τοπικές εφημερίδες ότι εξήγησε στους τσιγγάνους πως δεν τους θεωρεί ισότιμους πολίτες μέχρι να εξαλείψουν την παραβατικότητα. Ο κ. Κουκούτσης μιλώντας στην “Ε” πρόσθεσε επίσης: «Δεν πιστεύω ότι θα εξαλειφθεί η παραβατικότητα, επειδή οι τσιγγάνοι την έχουν στο DNA τους». Το επεισόδιο, που αναστάτωσε ασθενείς και επισκέπτες του νοσοκομείου, ήρθε να προστεθεί στα υπόλοιπα του ακήρυχτου πολέμου που βιώνει η Μεσσηνία και δείχνει ότι αρκεί μια σταγόνα για να ξεχειλίσει το ποτήρι της βίας.

35. Σύλληψη αστυνομικού του ΑΤ Καμινίων για εκβιασμό μετανάστη

Αστυφύλακας του Αστυνομικού Τμήματος Καμινίων συνελήφθη στις 16 Φεβρουαρίου 2013 από αστυνομικούς της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων με την κατηγορία ότι ζήτησε και πήρε χρήματα από αλλοδαπό, υπήκοο Πακιστάν¹¹⁶. Σύμφωνα με τις πρώτες πληροφορίες ο αλλοδαπός κατήγγειλε τον αστυνομικό και συνάδελφοί του «έστησαν» παγίδα. Όταν ο αστυφύλακας πήγε σήμερα να παραλάβει τα χρήματα οι άντρες της ΕΛΑΣ τον συνέλαβαν.

36. Σύλληψη του διοικητή του ΑΤ Ρέντη για κλοπή 4.000 ευρώ από μετανάστη

Συνελήφθη στις 14 Φεβρουαρίου 2013 από αστυνομικούς της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων, έπειτα από καταγγελία πακιστανού μετανάστη ότι του άρπαξε περίπου 4.000 ευρώ, ο διοικητής του αστυνομικού τμήματος Ρέντη¹¹⁷. Σύμφωνα με τα μέχρι στιγμής στοιχεία, όπως ανέφερε στην καταγγελία του ο μετανάστης, ο

¹¹⁶ <http://www.tovima.gr/society/article/?aid=498549>

¹¹⁷ tvxs.gr/node/119853

αξιωματικός (αστυνομικός υποδιευθυντής) τον σταμάτησε για τροχαία παράβαση και σε έλεγχο που του έκανε, βρήκε τα χρήματα πάνω του και του τα άρπαξε. Κατά τις ίδιες πληροφορίες, σε έρευνα που έγινε στο γραφείο του αξιωματικού βρέθηκε χρηματικό ποσό, το οποίο κατασχέθηκε. Μετά την ολοκλήρωση της προανάκρισης αναμένεται να γίνουν ανακοινώσεις από την ΕΛΑΣ. Το παραπάνω περιστατικό είναι το δεύτερο κρούσμα διαφθοράς στους κόλπους της αστυνομίας, μέσα σε δύο μέρες.

Επίσης, συνελήφθη και πάλι από αστυνομικούς της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων ο διοικητής του Β' Τμήματος Ασφαλείας Αιγάλεω, αστυνόμος Β', 35 ετών, μαζί με έναν 56χρονο συνταξιούχο αστυνομικό και έναν 19χρονο Πακιστανό, κατηγορούμενοι για εκβίαση.

Ο αστυνομικός κατηγορείται επιπλέον για παράβαση καθήκοντος, ενώ οι υπόλοιποι για αντιποίηση αρχής. Επίσης αναζητείται ένας ακόμη Πακιστανός.

37. Τάγμα εφόδου της Χρυσής Αυγής χτύπησε τον συγγενή του δολοφονημένου Σαχζάτ Λουκμάν

Τον θείο του Σαχζάτ Λουκμάν, του δολοφονημένου εργαζόμενου σε λαϊκές στα Πετράλωνα από δύο νεοναζί της Χρυσής Αυγής, χτύπησε οργανωμένο τάγμα εφόδου της Χρυσής Αυγής τον Απρίλιο του 2013, εκτελώντας συμβόλαιο μετά από συνεννόηση με άλλο νεοναζί κάτοχο πάγκου στη Λαϊκή αγορά του Κολωνού¹¹⁸.

Συγκεκριμένα, την Τετάρτη 3 Απρίλη ο νεοναζί υλοποίησε τις απειλές που απεύθυνε επανειλημμένα κατά του Γουλάμ Χουσεΐν και επιτέθηκε στον ίδιο σέρνοντας τον έξω από τη Λαϊκή και παραδίδοντας τον σε διπλανό δρόμο στο τάγμα χρυσαυγιτών το οποίο τον γρονθοκόπησε και τον άφησε λιπόθυμο και αιμόφυρτο. Ο Χρ. είχε επιτεθεί ξανά στον Γουλάμ. Ο ίδιος τον είχε απειλήσει λέγοντας του ότι «είμαι Χρυσή Αυγή και θα διώξουμε όλους τους βρωμομετανάστες από τη χώρα». Ο Γουλάμ πήγαινε στη λαϊκή και πούλαγε κουλούρια.

Οι υπεύθυνοι της Λαϊκής πήραν τη πρωτοβουλία και κατήγγειλαν στο Τμήμα Ρατσιστικής Βίας της ΕΛΑΣ το περιστατικό. Ο Γουλάμ Χουσεΐν κατέθεσε μήνυση και αναγνώρισε τον δράστη. Δεν γνωρίζουμε αν έχει προσαχθεί ο δράστης και αν έχουν αναζητηθεί οι συνεργοί του.

---

¹¹⁸ http://activistika.blogspot.gr/2013/04/blog-post_1143.html#.UV8Ux03zQHo.facebook

Η Χρυσή Αυγή έχει επιλέξει πολλές φορές τις λαϊκές αγορές και τα πανηγύρια ως πεδίο ρατσιστικών επιθέσεων από τη Ραφήνα και το Μεσολόγγι μέχρι τη Καλλιθέα και το Κορυδαλλό. Είχαν στήσει μάλιστα καρτέρια θανάτου στη Λεωφόρο Ηρακλείου στην Αττική.

38. Χανιά: Ρατσιστική επίθεση σε βάρος μεταναστών

Ρατσιστική επίθεση σε βάρος 3 μεταναστών στο Ενετικό Λιμάνι των Χανίων από ομάδα νεαρών κατήγγειλαν το Μάιο του 2013 θαμώνες νυκτερινών καταστημάτων της περιοχής¹¹⁹. Το περιστατικό έγινε λίγο πριν τις 3 τα ξημερώματα στις 12/5/2013 στην Ακτή Κουντουριώτη στο Ενετικό Λιμάνι.

Σύμφωνα με μαρτυρίες στα "Χανιώτικα Νέα" από αυτόπτες μάρτυρες - θαμώνες σε καταστήματα της περιοχής αστυνομικοί σε περιπολία πραγματοποίησαν ελέγχους και σωματική έρευνα σε τρεις μετανάστες υπήκοους Μαρόκου που βρίσκονταν στο λιμάνι. Δεν βρήκαν κάτι που να είναι αξιόποιο και τους άφησαν. Οι τρεις αλλοδαποί κατευθύνθηκαν σε καφέ στην παραλιακή ζώνη.

Εκεί όμως δύο νεαρά άτομα αφού του ρώτησαν από που είναι, τους επιτέθηκαν κτυπώντας τους, ενώ στη συνέχεια στην επίθεσή τους ακολούθησαν και άλλα άτομα. Ένας εκ των μεταναστών έπεσε κάτω και οι νεαροί συνέχισαν να τον κτυπάνε, ενώ έναν άλλο τον πέταξαν στη θάλασσα. Στη συνέχεια και ενώ κάποιοι θαμώνες από καταστήματα σηκωσαν τον ένα μετανάστη, τον κάθησαν σε μια καρέκλα προκειμένου να του παρασχεθούν οι πρώτες βοήθειες οι νεαροί - περίπου 9-10 άτομα ηλικίας περίπου 25 ετών οι περισσότεροι, επανήλθαν κτυπώντας τον και πάλι, παρότι υπήρξε αντίδραση από αρκετό κόσμο που βρίσκονταν στο λιμάνι που έβλεπαν την απρόκλητη επίθεση των νεαρών!

Στη συνέχεια κλήθηκε και πάλι η αστυνομία με τους περισσότερους νεαρούς να τρέπονται σε φυγή και άλλους όμως να βρίζουν μπροστά στους αστυνομικούς όσους αντέδρασαν στον ξυλοδαρμό των αλλοδαπών!

Για περίπτωση συγκάλυψης της ρατσιστικής επίθεσης έκανε λόγο μέλος του "Κοινωνικού Στεκιού - Στεκιού Μεταναστών". Όπως ανέφερε χαρακτηριστικά, ενώ υπήρξαν αυτόπτες μάρτυρες που ήθελαν να καταθέσουν γραπτώς όσα είδαν, υπήρχε μεγάλη καθυστέρηση από τους αστυνομικούς, που ξεκίνησαν τη διαδικασία αφού ακούσθηκε ότι οι μάρτυρες θα πήγαιναν στον εισαγγελέα υπηρεσίας. Παράλληλα σύμφωνα με την αναφορά δύο εκ των μεταναστών κακοποιήθηκαν και από άντρες της ασφάλειας πριν καταθέσουν! Οι τρεις μετανάστες ζουν και εργάζονται χρόνια στα Χανιά.

---

¹¹⁹ <http://left.gr/news/hania-ratsistiki-epithesi-se-varos-metanaston>

Σε ανακοίνωσή της για τα γεγονότα, η "Κίνηση Ενωμένη Ενάντια στο Φασισμό και τη Ρατσιστική Απειλή" σημειώνει μεταξύ άλλων πως «η επίθεση των ναζιστών, βέβαια, δεν καταγράφηκε ποτέ στα συμβάντα της αστυνομίας... Ακόμα πιο σοβαρή είναι η καταγγελία των μεταναστών ότι κατά την παραμονή τους στο τμήμα, αστυνομικοί τους γρονθοκόπησαν στο πρόσωπο».

39. Αγριος ξυλοδαρμός αλλοδαπών στο Πυργί της Χίου

Ακραίες συμπεριφορές που μέχρι πρότινος ήταν αντίθετες με τα ήθη των τοπικών κοινωνιών εκδηλώθηκαν μέσα στο 2013 με μεγαλύτερη συχνότητα και βαρβαρότητα¹²⁰.

Σύμφωνα με το politischios.gr, οργανωμένη επίθεση από άτομα νεαρής ηλικίας, με αποτέλεσμα τον τραυματισμό του ίδιου και του πατέρα του, κατήγγειλε στις 25 Ιουλίου 2013 20χρονος Αλβανός και η οικογένειά του που κατοικούν μόνιμα στο Πυργί της Χίου.

Σύμφωνα με την καταγγελία, οι δράστες είχαν στήσει ενέδρα στον 20χρονο έξω από το σπίτι του. Την ώρα που έβγαινε από το αυτοκίνητό του, ο 20χρονος βρέθηκε ανάμεσα σε είκοσι άτομα που ήταν οπλισμένα με καδρόνια, σιδηρογροθιές, τούβλα, ρόπαλα κ.ά.. Τα χτυπήματα ήταν απανωτά και από τη συμπλοκή και τη φασαρία βγήκαν στον δρόμο οι γονείς και τα μικρότερα αδέρφια του.

Ο πατέρας του, Πάντζι Νάιον, ήταν συγκλονιστικός στην περιγραφή της επίθεσης: «Ακούσαμε φασαρία, βγήκα όπως ήμουν στο κρεβάτι, χωρίς παπούτσια, και είδα τον γιο μου να τον έχουν κάτω και να τον χτυπούν πάνω από είκοσι άτομα. Δεν το σκέφτηκα, όπως ήμουν, πήγα να προστατέψω το παιδί μου, τη γυναίκα μου και τα μικρότερα παιδιά μου που είχαν βγει κι εκείνα έντρομα στον δρόμο. Έφαγα κι εγώ πολλές μπουνιές, κόπηκα κι από τα γυαλιά, γιατί κάποιοι κρατούσαν κι έσπαγαν και μπουκάλια, ένας είχε σιδηρογροθιές. Ήταν τρομακτικό και σίγουρα πρόκειται για ρατσιστική επίθεση».

40. Χρυσαιγίτες ξυλοκόπησαν μετανάστη στην Κέρκυρα και τον πέταξαν σε κάδο σκουπιδιών

«Ομάδα μπράβων της Χρυσής Αυγής, επιτέθηκε και ξυλοκόπησε άγρια, πλανόδιο μικροπωλητή μετανάστη και στη συνέχεια τον πέταξε μέσα σε κάδο σκουπιδιών, το βράδυ της 24ης Ιουλίου 2013, σύμφωνα με καταγγελίες πολιτών», όπως κατήγγειλε σε ανακοίνωσή της η Τ.Ε. Κέρκυρας του Κ.Κ.Ε.¹²¹.

---

¹²⁰ <http://www.zougla.gr/greece/article/xios-agrios-ksilodarmos-alodapon-sto-pirgi>

¹²¹ <http://www.enet.gr/?i=news-room.el&id=376987>

Σύμφωνα με την ανακοίνωση, "η συμπεριφορά των παρακρατικών, προκάλεσε την έντονη αντίδραση των διερχομένων που βρέθηκαν μπροστά εκείνη τη στιγμή, οι οποίοι έσπευσαν να βοηθήσουν τον κακοποιημένο μετανάστη".

41. Ρατσιστική επίθεση στη Λένορμαν στον Κολωνό

Άλλο ένα περιστατικό ρατσιστικής βίας έφερε στο φως της δημοσιότητας στις 15 Νοεμβρίου 2013 η Κίνηση Ενωμένοι ενάντια στο ρατσισμό και τη φασιστική απειλή» (ΚΕΕΡΦΑ)¹²².

Στη σχετική ανακοίνωση αναφέρονται τα εξής:

"Ο Βάρες Μοχαμάντ κατήγγειλε στην ΚΕΕΡΦΑ την ρατσιστική επίθεση που δέχθηκε από έναν μαυροφορεμένο στην οδό Παλαμηδίου και Αστρους μετά την στροφή της Λένορμαν την Τετάρτη 13/11 στις 8μμ ενώ κατευθυνόταν με το αυτοκίνητο στη δουλειά του.

Προπορεύονταν ένα αυτοκίνητο το οποίο στο συγκεκριμένο σημείο άρχισε να κόβει ταχύτητα μέχρι που σταμάτησε απότομα. Όταν του κόρναρε ελαφριά για να προχωρήσει αφού σταμάτησε σε σημείο που δεν υπήρχε ούτε στοπ ούτε φανάρι για πάνω από μισό λεπτό, τότε ο οδηγός κατέβηκε. Ήρθε και άνοιξε τη πόρτα και τον χτύπησε στο πρόσωπο κουτουλώντας τον και συνεχίζοντας με γροθιές. Φώναζε διαρκώς και έβριζε ρατσιστικά:» Γαμώ το Πακιστάν, να φύγετε όλοι, γαμώ το σπίτι σου».

Σταμάτησε να χτυπά όταν ένας ηλικιωμένος άρχισε να του φωνάζει «τι είναι αυτά που κάνεις, δεν ντρέπεσαι». Όταν ο Βάρες πήρε το αυτοκίνητο για να φύγει τον ακολούθησε και πλησίαζε διαρκώς από πίσω φωνάζοντας «θα δω που δουλεύεις και θα σου δείξω».

Στην ίδια περιοχή δραστηριοποιείται πυρήνας των νεοναζί της Χρυσής Αυγής ο οποίος έχει επιτεθεί σε αρκετούς στην οδό Λένορμαν".

42. Εργοδότης χτύπησε μετανάστη εργάτη που «τόλμησε» να ζητήσει δεδουλευμένα 18 μηνών

Ο Μπασίρ Τάχερ, εργαζόμενος στην επιχείρηση διανομής υγραερίου «ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ ΚΟΥΚΑΣ» κατήγγειλε στις 25/11/2013 ότι χτυπήθηκε άγρια από τον εργοδότη του όταν ζήτησε να του δώσει τα μεροκάματα που του χρωστούσε που έφτασαν τις 2.300 ευρώ¹²³.

Έχει έξι ράμματα πάνω από το μάτι και χτυπήματα στο χέρι. Δούλεψε δεκαοκτώ μήνες στην επιχείρηση στη περιοχή Πόρτο Ράφτη.

---

¹²² : <http://left.gr/news/kolonos-ratsistiki-epithesi-sti-lenorman-apos-fasistoeides#sthash.LqJrRJ2K.dpuf>

¹²³ <http://www.periodista.gr/greece/item/7787.htm>

Ακολουθεί η μαρτυρία του στην ΚΕΕΡΦΑ και την Πακιστανική Κοινότητα Ελλάδος:

«Την Κυριακή 24/11 στις 1μμ ζήτησα από το αφεντικό να με πληρώσει όπως είχαμε συμφωνήσει την τελευταία βδομάδα δηλ. να μου δίνει τα μεροκάματα κανονικά και να με ξεπληρώνει τμηματικά αυτά που μου χρωστούσε. Μου απάντησε έξαλλος «σήκω φύγε, δεν έχω λεφτά να σου δώσω. Όλοι οι Πακιστανοί είσαστε βρόμικοι.».

Επέμενα να τηρηθεί η συμφωνία μας. Τότε το αφεντικό άρχισε να φωνάζει, μου έπιασε το χέρι και το έβαλε στα γεννητικά του όργανα και φώναζε «πάρε αυτά.» Τράβηξα το χέρι μου και τον ρώτησα γιατί τα κάνετε αυτά; Μετά μου έπιανε τα δάχτυλα και τα γύρναγε ανάποδα για να σπάσουν. Το αφεντικό πήγε και έπιασε μία πένσα και με απείλησε ότι αν τηλεφωνήσω στην Αστυνομία και δεν φύγω θα μου βγάλει τα νύχια! «Θα σε στείλω σε ένα κουτί στο Πακιστάν και θα δούμε τότε τι μπορούν κάνουν οι μετανάστες.» Δεν έφυγα.

Το αφεντικό πήγε στο συρτάρι και πήρε ένα πιστόλι και εκτός εαυτού το έβαλε επάνω στη καρδιά μου. Φώναζε «θα σε σκοτώσω, θα σε πετάξω πίσω στα αμπέλια και θα πω δεν ξέρω ποιος το έκανε αυτό.» Όταν πήγα λίγο πίσω γύρισε το πιστόλι ανάποδα και με χτύπησε πάνω από το μάτι.» Άρχισε να τρέχει αίμα. Πήγα να τηλεφωνήσω στην Πακιστανική Κοινότητα για να ενημερώσω.

Και τότε έβγαλε άλλο όπλο, μια καραμπίνα και με απειλούσε. Μετά φώναξε: «Έχω τρεις φίλους μάγκες από την Χρυσή Αυγή. Θα πάμε σπίτι σου, στο τζαμί, θα σε βρούμε, νεκρός θα πας στο Πακιστάν εσύ και άλλοι.» Υπέβαλα μήνυση χθές.»

Η μήνυση υποβλήθηκε αμέσως μετά την επίθεση που δέχτηκε στην Ασφάλεια Μαρκοπούλου, και έχει αριθμό πρωτοκόλλου 3009/14/10.

Το ερώτημα είναι αν η Αστυνομία έχει συλλάβει τον συγκεκριμένο διότι σύμφωνα με πληροφόρηση από την ΚΕΕΡΦΑ σήμερα βρισκόταν στο μαγαζί του.

B) Επιστημονικές και κοινωνικές έρευνες - Θεσμικές και κοινωνικές προσπάθειες καταγραφής του φαινομένου της ρατσιστικής βίας

1. Εκατόν τέσσερα περιστατικά συγκέντρωσε το Δίκτυο Καταγραφής Ρατσιστικής Βίας το πρώτο οκτάμηνο του 2013

Στοιχεία για εκατόν τέσσερις ρατσιστικές επιθέσεις έχει συγκεντρώσει το Δίκτυο Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας στο διάστημα 1η Ιανουαρίου με 30 Αυγούστου 2013¹²⁴.

Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των επιθέσεων είναι παρόμοια με αυτά των κρουσμάτων ρατσιστικής βίας που συμπεριλήφθηκαν στην Ετήσια Έκθεση του Δικτύου για το 2012.. Συγκεκριμένα, τα περισσότερα κρούσματα ρατσιστικής βίας έλαβαν χώρα σε περιοχές του κέντρου της Αθήνας, όπως ο Άγιος Παντελεήμονας, η Αττική, η πλατεία Αμερικής και άλλες περιοχές γύρω από την Ομόνοια. Τα θύματα κάνουν λόγο για περιοχές της πόλης που αποτελούν πραγματικό άβατο λόγω του φόβου των επιθέσεων.

Οι τύποι των εγκληματικών πράξεων είναι κυρίως βαριές σωματικές βλάβες και απλές σωματικές βλάβες. Οι δράστες τις περισσότερες φορές συνδέονται με εξτρεμιστικές ομάδες: δρουν σε οργανωμένες ομάδες, που κυκλοφορούν είτε με μηχανές είτε πεζή, πολλές φορές με τη συνοδεία μεγαλόσωμων σκυλιών. Είναι ντυμένοι με μαύρα ρούχα και ενίοτε με στρατιωτικά παντελόνια, φορώντας κράνη ή έχοντας καλυμμένα τα πρόσωπά τους.

Πολλές φορές τα θύματα δεν δέχονται κάποια ουσιαστική συνδρομή από την αστυνομία, σύμφωνα με τις μαρτυρίες τους στο Δίκτυο, και αντιμετωπίζουν αδιαφορία ή/και αποθαρρύνονται από το να καταγγείλουν επίσημα το περιστατικό. Επίσης, πολλές είναι οι περιπτώσεις που τα θύματα δεν διαθέτουν νομιμοποιητικά έγγραφα και κατά συνέπεια δεν προβαίνουν σε καταγγελία, διότι φοβούνται ότι θα κρατηθούν προς έκδοση απόφασης απέλασης.

Τέλος, σημειώνεται αύξηση των ομοφοβικών και τρανσοφοβικών επιθέσεων τους πρώτους οχτώ μήνες του 2013.

2. Διεθνής Αμνηστία: Ρατσισμός, βία και εκμετάλλευση μεταναστών στην Ελλάδα

Στις 24 Απριλίου 2013, με αφορμή τις πρόσφατες επιθέσεις κατά μεταναστών εργαζομένων στη Μανωλάδα, η Kate Allen, διευθύντρια του βρετανικού παραρτήματος της «Διεθνούς Αμνηστίας», σε άρθρο της στη διαδικτυακή Huffington Post, με τίτλο «Racism, Exploitation, Violence: The Reality of Migrants' Lives in Greece», προβάλλει τα αποτελέσματα της επίσκεψης μελών της οργάνωσης στη Μανωλάδα, καταγράφοντας τις δεινές συνθήκες διαβίωσης και εργασίας των μεταναστών στην περιοχή¹²⁵.

Μεταξύ άλλων επισημαίνεται ότι χιλιάδες μετανάστες υφίστανται κακομεταχείριση, ζώντας σε συνθήκες απαράδεκτες για την Ευρώπη του 21ου αιώνα, ενώ οι δημοσιογράφοι που έχουν αναφερθεί στις συνθήκες εργασίας στη Μανωλάδα, δέχονται απειλές και επιθέσεις από επιστάτες σε φυτείες.

¹²⁴ <http://www.unhcr.gr/1againstracism/104-%CF%80%CE%B5%CF%81%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AC/>

¹²⁵ ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, 25/4/2013

Παράλληλα, τονίζεται, η πρόσφατη ένοπλη επίθεση στην περιοχή είναι απλώς το τελευταίο επεισόδιο που υπογραμμίζει την ευάλωτη θέση των μεταναστών στην Ελλάδα, όπου οι παρενοχλήσεις από την αστυνομία είναι σύνηθες φαινόμενο στο πλαίσιο των επιχειρήσεων του Ξένιου Δία. Η κατάσταση είναι τόσο κακή που ακόμη και οι πρόσφυγες από τη Συρία δηλώνουν ότι προτιμούν να επιστρέψουν στη χώρα τους, παρά να παραμείνουν στην Ελλάδα.

Στο συγκεκριμένο πλαίσιο, η διευθύντρια του βρετανικού παραρτήματος της Διεθνούς Αμνηστίας καλεί για την άμεση μεταρρύθμιση του συστήματος παροχής ασύλου και μετανάστευσης στην Ελλάδα, την ίδια στιγμή που η ελληνική κυβέρνηση πρέπει να λάβει άμεση δράση για την αντιμετώπιση του μακροχρόνιου προβλήματος της εργατικής εκμετάλλευσης. Επίσης, οι ρατσιστικές επιθέσεις πρέπει να διερευνηθούν εις βάθος και να προσαχθούν ενώπιον της δικαιοσύνης οι ένοχοι. Ωστόσο, τονίζεται, «αυτό επαφίεται στην αποφασιστική δράση μιας κυβέρνησης που έχει αρνηθεί κατ' επανάληψη ότι ο ρατσισμός συνιστά σοβαρό πρόβλημα στην Ελλάδα».

Από την πλευρά της, προστίθεται, η ΕΕ πρέπει να αμβλύνει την πίεση που ασκείται στην Ελλάδα ως ένα από τα κύρια σημεία εισόδου στην ΕΕ για παράνομους μετανάστες και να προβεί στον ανασχεδιασμό του κανονισμού Δουβλίνο II προκειμένου η ευθύνη για τους αιτούντες άσυλο να αναδιανεμηθούν ορθότερα μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις προσωπικές ανάγκες του αιτούντος.

3. Έκθεση του Στέιτ Ντιπάρτμεντ για το τράφικινγκ στην Ελλάδα. Επισημαίνει ατιμωρησία κυβερνητικών αξιωματούχων

Αμετάβλητη παραμένει η αξιολόγηση της Ελλάδας και στην έκθεση του 2013 του Στέιτ Ντιπάρτμεντ για το εμπόριο ανθρώπων και την καταπολέμηση της σύγχρονης δουλείας σύμφωνα με ρεπορτάζ της Ελληνικής υπηρεσίας της “Φωνής της Αμερικής”¹²⁶. Σύμφωνα με τα στοιχεία της έκθεσης που δόθηκε στην δημοσιότητα στις 15 Ιουλίου 2013, η Ελλάδα παραμένει στην κατηγορία 2 (Tier 2), που σημαίνει ότι αποτελεί χώρα διέλευσης και προορισμού εμπορίας ανθρώπων, ωστόσο ως χώρα αποτελεί περιορισμένη πηγή σεξουαλικής εκμετάλλευσης γυναικών και παιδιών καθώς επίσης και προώθησης της παιδικής εργασίας.

Σύμφωνα με την έκθεση του αμερικανικού Υπουργείου Εξωτερικών στην Ελλάδα διακινούνται γυναίκες από την Αλβανία, τη Λεττονία, την Βουλγαρία, τη Λιθουανία, τη Λευκορωσία, τη Μολδαβία, την Ουκρανία, την Γεωργία, την Νιγηρία και ορισμένες ασιατικές χώρες, ενώ θύματα παιδικής εργασίας είναι νεαρά αγόρια από την Αλβανία, τη Βουλγαρία, το Μπαγκλαντές, την Ινδία, την

---

¹²⁶ <http://lefteria-news.blogspot.gr/2013/07/voa.html>

Μολδαβία, το Πακιστάν, την Ρουμανία και όλο και περισσότερο από το Αφγανιστάν. Τα άτομα αυτά απασχολούνται κυρίως σε αγροτικές εργασίες και τις οικοδομές. Παράλληλα, πολλά παιδιά Ρομά αλλά και άλλα από την Αλβανία και την Ρουμανία, εξαναγκάζονται να πωλούν προϊόντα στους δρόμους, να ζητιανεύουν και να διαπράττουν μικροκλοπές.

Όπως αναφέρουν οι συντάκτες της έκθεσης του Στέιτ Ντιπάρτμεντ η ελληνική κυβέρνηση δεν συμμορφώνεται πλήρως με το ελάχιστο των κανονισμών για την καταπολέμηση της σωματεμπορίας, ωστόσο πραγματοποιεί σημαντικές προσπάθειες προς αυτή την κατεύθυνση.

Οι ελληνικές αρχές το 2012, επισημαίνεται στην έκθεση, προχώρησαν σε περισσότερες συλλήψεις σωματεμπόρων, σε σύγκριση με την αμέσως προηγούμενη χρονική περίοδο και έκαναν σημαντικές προσπάθειες για την εκπαίδευση της αστυνομίας αλλά και του δικαστικού σώματος, σε θέματα που αφορούν την εμπορία ανθρώπων. Παράλληλα, αναφέρεται ότι υπήρξε στενή συνεργασία των αστυνομικών αρχών με Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις τόσο στην διαλεύκανση υποθέσεων σωματεμπορίας, όσο και στην χορήγηση καταλύματος και την προσφορά φιλοξενίας σε θύματα τέτοιων υποθέσεων.

Τέλος, στην έκθεση του αμερικανικού Υπουργείου Εξωτερικών τονίζεται ότι δεν υπήρξε καμία σύλληψη, ούτε και δίωξη κυβερνητικών αξιωματούχων που καταγγέλλεται ότι συμμετείχαν σε κυκλώματα εμπορίας ανθρώπων, αν και υπήρξαν συγκεκριμένες αναφορές για χαμηλόβαθμους αξιωματούχους της ελληνικής αστυνομίας.

4. Έρευνα του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου σχετικά με το φόβο Αφρικανών μεταναστών στην Ελλάδα λόγω της ρατσιστικής βίας που υφίστανται

Σε χαρτογράφηση της μετανάστευσης από την Αφρική στη χώρα μας έχει επιδοθεί το Τμήμα Γεωγραφίας του Χαροκόπειου πανεπιστημίου στο πλαίσιο ερευνητικού έργου με τίτλο «Διερεύνηση των δυνατοτήτων και των προοπτικών ένταξης των Αφρικανών μεταναστών στην ελληνική κοινωνία υποδοχής»¹²⁷. Το έργο υλοποιείται από σύμπραξη φορέων αποτελούμενη, εκτός από το Τμήμα Γεωγραφίας που είναι και ο συντονιστής, το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του πανεπιστημίου Πελοποννήσου, το Έλληνο-Αφρικανικό Επιμελητήριο Εμπορίου και Ανάπτυξης και το Σύνδεσμο Ανωρύμων Εταιριών και Ε.Π.Ε. Συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

---

¹²⁷ http://www.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_kathremote_1_07/03/2013_486355

(ΕΤΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από εθνικούς πόρους, ξεκίνησε τον Δεκέμβριο του 2010 και θα ολοκληρωθεί το Μάιο του 2013.

Τα πρώτα αποτελέσματα της μελέτης παρουσίασε στις 13 Σεπτεμβρίου 2013 στο συνέδριο «Άσυλο και Μετανάστευση: Προκλήσεις και Εντάσεις» που διοργανώθηκε στη Θεσσαλονίκη, ο επιστημονικός υπεύθυνος και συντονιστής του έργου, αναπληρωτής καθηγητής στο Τμήμα Γεωγραφίας του Χαροκόπειου, Απόστολος Γ. Παπαδόπουλος. Όπως επεσήμανε, οι Αφρικανοί μετανάστες αποτελούν μια παραμελημένη πληθυσμιακή ομάδα, παρά τη μακρά παραμονή τους στη χώρα. Παρατηρούνται δε νέες ροές μεταναστών από όλες σχεδόν τις χώρες της Αφρικής. Εκτός των βασικών ομάδων που προέρχονται από τη Σομαλία, την Ερυθρέα και το Κογκό, υπάρχουν προς την Ελλάδα αυξανόμενες ροές μεταναστών από τη Δυτική Αφρική.

«Τα τελευταία χρόνια οι μεταναστευτικές ροές προς την Ελλάδα έχουν διαφοροποιηθεί αρκετά καθώς, παλαιότερα, οι βασικές ροές μεταναστών προέρχονταν από τα Βαλκάνια αλλά σήμερα πλέον, οι μεγαλύτερες ροές αφορούν τις χώρες της Ασίας (58%) και της Αφρικής (21%)» ανέφερε ο κ. Παπαδόπουλος σημειώνοντας το γεγονός ότι πολλοί Αφρικανοί ήρθαν στην Ελλάδα λόγω της θρησκευτικής εγγύτητας, των ιεραποστολών της Ελληνικής Εκκλησίας, της Ελληνικής διασποράς, όπως επίσης της ανάγκης εκπαίδευσης, ή λόγω των διμερών συμφωνιών για απασχόληση όπως για παράδειγμα στην αλιεία.

Στη διάρκεια του ευρωπαϊκού έργου, διενεργήθηκε επιτόπια έρευνα στην Αθήνα και συμπληρώθηκαν 532 ερωτηματολόγια που απευθύνονταν σε μετανάστες από επτά αφρικανικές χώρες οι οποίες συγκεντρώνουν αθροιστικά το μεγαλύτερο ποσοστό των μεταναστών από τις χώρες της υποσαχάριας Αφρικής που βρίσκονται στη χώρα μας: Νιγηρία, Αιθιοπία, Γκάνα, Σομαλία, Κογκό (πρώην Ζαΐρ), Σενεγάλη και Γουϊνέα.

Πάντως, οι δύσκολες συνθήκες που διαμορφώνονται σε περίοδο οικονομικής ύφεσης αποτυπώνονται στην κατάσταση απασχόλησης των Αφρικανών μεταναστών. Μόλις το 44% απασχολείται, ενώ το υπόλοιπο 56% δηλώνει άνεργο. Όσοι έχουν υψηλότερη εκπαίδευση (τεχνική ή ανώτατη) διαθέτουν σχετικά καλύτερες ευκαιρίες απασχόλησης, χωρίς βέβαια αυτό να σημαίνει ότι απασχολούνται σε επαγγέλματα που αντιστοιχούν στην εκπαίδευσή τους.

«Διαχωρίζοντας όσους ήταν στην Ελλάδα πριν το 2009», λέει ο κ. Παπαδόπουλος, «βλέπουμε ότι αυτοί βρίσκονται σε καλύτερη θέση, καθώς το 62% απασχολείται ενώ το υπόλοιπο 38% δηλώνουν άνεργοι. Αντίθετα, όσοι ήρθαν στην Ελλάδα μετά το 2009 αντιμετωπίζουν και το μεγαλύτερο πρόβλημα ανεργίας, καθώς μόλις το 13% διαθέτει κάποια απασχόληση». «Η κρίση έπληξε όμως και όσους μετανάστες ήταν ενταγμένοι στη χώρα μας, με χρόνια παραμονή και δουλειά αφού οι περισσότεροι απ' αυτούς, απολύθηκαν» εξηγεί ο καθηγητής.

Όσον αφορά το πόσο ξενοφοβική/ρατσιστική είναι η Ελληνική κοινωνία, με την εξαίρεση των Αιθίοπων, η πλειοψηφία των ερωτώμενων (55,2%) δήλωσε ότι υπάρχει διάχυτος ρατσισμός στην Ελλάδα. Όμως, όταν το ερώτημα τέθηκε

στο επίπεδο της γειτονιάς, τότε μόνο το ένα τρίτο απάντησε ότι υπάρχει εκτεταμένος ρατσισμός, ενώ κάπως λιγότεροι από τους μισούς δήλωσαν ότι υπάρχει χαμηλός ή καθόλου ρατσισμός. «Ειδικότερα οι Αιθίοπες, επειδή είναι πολλά χρόνια εγκατεστημένοι στην Ελλάδα, έχουν αναπτύξει μεγαλύτερους δεσμούς με την κοινωνία, βοηθούμενοι και από την θρησκεία τους- είναι κόπτες μονοφυσίτες- που είναι κοντά στην ορθοδοξία» διευκρινίζει ο κ. Παπαδόπουλος.

Τα έτη παραμονής στην Ελλάδα παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές ανάμεσα στις διαφορετικές εθνικότητες των Αφρικανών μεταναστών. Για το συνολικό πληθυσμό των ερωτώμενων, ο μέσος όρος εκτείνεται στα 6,6 έτη. Οι Αιθίοπες παρουσιάζουν την μακρότερη παραμονή στη χώρα με 10,2 έτη, ακολουθούν οι Νιγηριανοί με 8,7 έτη, οι Γκανέζοι με 7,9 έτη και οι Κονγκολέζοι με 7,2 έτη. Τη βραχύτερη παραμονή στην Ελλάδα έχουν οι προερχόμενοι από τη Γουϊνέα με 1,2 έτη, οι Σομαλοί με 1,4 έτη και οι Σενεγαλέζοι οι οποίοι χαρακτηρίζονται ως η πιο «κλειστή» κοινότητα, με 4 έτη.

Σημαντικό εύρημα της μελέτης αποτελεί το γεγονός ότι μεγάλο ποσοστό των ερωτώμενων (29%) έχει αποκτήσει κάποιο πτυχίο ΑΕΙ, συχνά στη χώρα προέλευσής του. Ένα αξιόλογο ποσοστό των ερωτώμενων διαθέτει μεταπτυχιακές σπουδές (3,6%) και αρκετά σημαντικό είναι και το ποσοστό όσων έχουν τεχνική εκπαίδευση (12%). «Συνυπολογίζοντας και όσους αυτή τη στιγμή είναι φοιτητές/φοιτήτριες σε ΑΕΙ/ΤΕΙ στην Ελλάδα, τότε εκτιμούμε ότι περισσότεροι από τους τέσσερις στους δέκα ερωτώμενους (42%) διαθέτουν μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση, γεγονός που καθιστά τους Αφρικανούς αρκετά εκπαιδευμένους σε σχέση με άλλες μεταναστευτικές ομάδες» κατέληξε ο κ. Παπαδόπουλος.

5. Έρευνα καταρρίπτει την ταύτιση των Ρομά με την εγκληματικότητα

Σύμφωνα με στοιχεία που έφερε στο φως κατόπιν έρευνας η Εφημερίδα των Συντακτών στις 5 Οκτωβρίου 2013, άλλο ένα ρατσιστικό παραμύθι, με το οποίο μας νανουρίζουν κυβέρνηση, κρατικός μηχανισμός και τα δελτία των 8, αποδεικνύεται η περίφημη ταύτιση των Ρομά με την εγκληματικότητα¹²⁸.

Την απόδειξη δίνουν με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο τα ίδια τα στοιχεία της αστυνομίας. Από τις 27 Ιουλίου, όταν ξεκίνησαν τα μαζικά πογκρόμ κατά των Ρομά της Πελοποννήσου ύστερα από απαίτηση του περιφερειάρχη Πέτρου Τατούλη (ζήτησε να διαλυθούν «όλοι οι υφιστάμενοι καταυλισμοί των Ρομά στην Πελοπόννησο» καθώς, όπως είπε, «οι Ρομά», έτσι, με το άρθρο, «ληηλατούν τις αγροτικές και τις μεταποιητικές επιχειρήσεις»), η αστυνομία

128

<http://plateiamolaon.wordpress.com/2013/08/22/%CF%83%CF%85%CE%BD%CE%B5%CF%87%CE%AF%CE%B6%CE%B5%CF%84%CE%B1%CE%B9-%CF%84%CE%BF-%CF%80%CE%BF%CE%B3%CE%BA%CF%81%CF%8C%CE%BC-%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%AC-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CF%81%CE%BF%CE%BC%CE%AC/>

έχει κάνει 4.235 προσαγωγές Ρομά και έχει συλλάβει 432 απ' αυτούς. Ποσοστό περίπου 10%, τόσο μικρό που μόνο για αστείο μπορεί να θεωρηθεί ότι χαρακτηρίζει το σύνολο των Ρομά.

Στην πραγματικότητα, το ποσοστό των παραβατικών Ρομά είναι πολύ μικρότερο, γύρω στο 2%, καθώς η αστυνομία ελέγχει περίπου πενταπλάσιο αριθμό Ρομά σε σχέση με αυτούς που προσάγει. Ακόμα και αυτό το ελάχιστο ποσοστό συλλήψεων αφορά σε μεγάλο βαθμό διοικητικές ή τροχαίες παραβάσεις και δεν έχει καμία σχέση με εγκληματική δράση.

Συνεπώς δεν απέδωσαν καρπούς τα μαζικά πογκρόμ κατά των Ρομά, όπως άλλωστε ο περίφημος «Ξένιος Δίας», με ποσοστό επιτυχίας κοντά στο 1%, αλλά τεράστιο κόστος σε εργατώρες αστυνομικών και στον στιγματισμό και την ταλαιπωρία ήδη ταλαιπωρημένων ανθρώπων κι ενώ χρυσαυγίτες τούς στοχοποιούν. Η αστυνομία υπόσχεται ότι θα συνεχίσει «με αμείωτο ρυθμό» αυτή την απαγορευμένη πρακτική «εθνοτικού προφίλ», δηλαδή τις διακρίσεις με βάση την εθνοτική καταγωγή και όχι με βάση αιτιολογημένη υποψία για διάπραξη αδικήματος. Συνεχίζει μάλιστα να συνδέει στα δελτία Τύπου την εγκληματικότητα με τους Ρομά, κατασκευάζοντας ένα μύθο που γνωρίζει καλά ότι δεν έχει σχέση με την πραγματικότητα.

6. Έκθεση του Επιτρόπου του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα κ. Μούζνιεκς για το φαινόμενο της ρατσιστικής βίας και για τη Χρυσή Αυγή

Αποτελεσματικές κυρώσεις ή ακόμη και απαγόρευση λειτουργίας είναι δυνατό να επιβληθεί σε κόμματα όπως η Χρυσή Αυγή, αναφέρεται σε έκθεση του επιτρόπου για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του Συμβουλίου της Ευρώπης Νιλς Μούζνιεκς, που δόθηκε στη δημοσιότητα στις 14 Απριλίου 2013¹²⁹.

Στην έκθεση αναφέρεται ότι «από δηλώσεις που έγιναν από την ηγεσία του κόμματος και από ιδεολογικά έγγραφα που είναι διαθέσιμα στον επίσημο ιστότοπό του, η Χρυσή Αυγή είναι ένα κόμμα που είναι εναντίον της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας και την αντιμετωπίζει με περιφρόνηση». Η έκθεση, η οποία θα δοθεί στη δημοσιότητα την Τρίτη, αναφέρεται στα κρούσματα ρατσισμού και τα εγκλήματα μίσους που διαπίστωσε ότι συμβαίνουν στην Ελλάδα, κατά τη διάρκεια της πρόσφατης επίσκεψής του στη χώρα από τις 28 Ιανουαρίου έως και την 1η Φεβρουαρίου του 2013.

Στην έκθεση, σύμφωνα με πληροφορίες του Αθηναϊκού Πρακτορείου Ειδήσεων, ο επίτροπος σημειώνει ότι αρκετά από τα κρούσματα ρατσιστικής βίας και εγκλημάτων μίσους συνδέονται με μέλη, υποστηρικτές αλλά και βουλευτές του νεοναζιστικού -όπως το χαρακτηρίζει- πολιτικού κόμματος Χρυσή Αυγή, που εισήλθε στην ελληνική βουλή, τον Ιούνιο του 2012. Ωστόσο, ο Μούζνιεκς υπογραμμίζει ότι «η Διεθνής Σύμβαση για την Κατάργηση Κάθε Μορφής Φυλετικών Διακρίσεων και η Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, που έχουν επικυρωθεί και έχουν υπερνομοθετική ισχύ στην Ελλάδα, κάνουν δυνατή την επιβολή

---

¹²⁹ ΤΑ ΝΕΑ, 15 Απριλίου 2013

αποτρεπτικών, ποινικών και άλλων κυρώσεων και περιορισμών στις δραστηριότητες ατόμων που υποστηρίζουν και εμπλέκονται σε υποθέσεις ρατσιστικών και άλλων εγκλημάτων μίσους».

Το ίδιο ισχύει και για τέτοιου είδους δραστηριότητες πολιτικών οργανώσεων, περιλαμβανομένων και κομμάτων όπως η νεοναζιστική Χρυσή Αυγή, στις οποίες είναι δυνατό να επιβληθούν αποτελεσματικές κυρώσεις ή απαγόρευση, εάν χρειάζεται, καταλήγει ο επίτροπος.

Σύμφωνα, πάντα, με τις ίδιες πληροφορίες, στην έκθεσή του ο επίτροπος εκφράζει τη λύπη του γιατί η ρητορική που στιγματίζει μετανάστες χρησιμοποιείται ευρέως στην ελληνική πολιτική και τα μέτρα ελέγχου της μετανάστευσης οδήγησαν σε μεγαλύτερο στιγματισμό των μεταναστών.

Υποστηρίζει ότι «ακόμη και η υπάρχουσα ελληνική νομοθεσία, παρ' όλο που δεν έχει εφαρμοστεί επαρκώς ή δεν έχει εφαρμοστεί καθόλου ως τώρα, έχει τη δυνατότητα να καταστείλει και να αποτρέψει εκδηλώσεις ρατσιστικών και άλλων μορφών διάκρισης, από άτομα και πολιτικές οργανώσεις».

Στην ίδια έκθεση, ο επίτροπος Μούιζνιεκς εκφράζει την έντονη ανησυχία του για τις συνεχιζόμενες αναφορές κακομεταχείρισης, περιλαμβανομένων και βασανιστηρίων, που διαπράττουν όργανα επιβολής του νόμου, κυρίως εναντίον μεταναστών και Ρομά.

Σοβαρό θέμα ανησυχίας για τον επίτροπο αποτελεί και η χρησιμοποίηση της πρακτικής του «εθνοτικού προφίλ» από την ελληνική αστυνομία και επισημαίνει ότι τα όργανα επιβολής του νόμου, που ενεργούν με ρατσιστικά κίνητρα ή εναντίον των δημοκρατικών αρχών, πρέπει να τιμωρούνται και να απομακρύνονται από τη θέση τους.

Η έκθεση του Νιλς Μούιζνιεκς συνοδεύεται από σημείωμα της ελληνικής κυβέρνησης, στο οποίο η ελληνική κυβέρνηση, αποφεύγοντας να κατονομάσει τη Χρυσή Αυγή, υποστηρίζει ότι η αντιμετώπιση της «ακραίας οργάνωσης», η οποία εν τούτοις εξασφάλισε την είσοδό της στη Βουλή, «αποτελεί θέμα περίπλοκο για προφανείς λόγους, σχετιζομένους με τη λειτουργία του δημοκρατικού συστήματος». Η ελληνική κυβέρνηση συμπεραίνει, ότι «οι λύσεις δεν μπορούν να είναι προϊόν συναισθηματικών αντιδράσεων, που θα μπορούσαν να έχουν αντιπαραγωγική επίδραση και να οδηγήσουν σε μη επιθυμητά αποτελέσματα». Αντίθετα, «θα πρέπει να είναι αποτέλεσμα συνετής προσέγγισης, η οποία θα αξιοποιεί τη συσσωρευμένη πολιτική και δημοκρατική πείρα, εντός του πλαισίου του Συντάγματος και του κανονισμού της Βουλής. Τούτο επιθυμεί και επιδιώκει το σύνολο σχεδόν του πολιτικού κόσμου της χώρας. Εν προκειμένω, ας λάβουμε υπ' όψιν ότι η Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης απεφάσισε να μην αποκλείσει ένα μέλος της οργάνωσης αυτής, από τις εργασίες της τον περασμένο Ιανουάριο» αναφέρεται στο σημείωμα.

Τέλος, η ελληνική κυβέρνηση, στις απαντήσεις που απέστειλε στον επίτροπο, ισχυρίζεται ότι «η κοινοβουλευτική δύναμη, η οποία εδόθη από μέρος του εκλογικού σώματος στην οργάνωση αυτή δεν αποτελεί ένδειξη ανόδου του ρατσισμού στην κοινωνία, όπως άλλωστε συμπεραίνουν πολλές έρευνες.

Επίσης, δεν αποτελεί ένδειξη οποιασδήποτε πολιτικής ή κοινωνικής προσέγγισης ή ταύτισης προς τη ρατσιστική ιδεολογία. Η κοινοβουλευτική αυτή δύναμη αποτελεί κατά βάσιν έκφραση λαϊκής απογοήτευσης και διαμαρτυρίας εναντίον σκληρών, αν και αναγκαίων, μέτρων λιτότητας, καθώς και της αυξανόμενης ανεργίας ως συνέπειας της μακροχρόνιας οικονομικής ύφεσης».

Επίσης, ο Νιλς Μούιζνιεκς τονίζει ότι η ρατσιστική βία, η βία που συχνά προέρχεται από τη Χρυσή Αυγή, «είναι ένα διαφορετικό είδος βίας, πιο σοβαρής διότι αποτελεί μεγαλύτερη απειλή για τη δημοκρατία». «Μου έκανε μεγάλη εντύπωση στην Ελλάδα το ότι ο κόσμος ευτελίζει την έκταση της ρατσιστικής βίας» μας λέει τηλεφωνικά από την έδρα του στο Στρασβούργο. Ο κ. Μούιζνιεκς θεωρεί τη ρατσιστική βία ως τη μεγαλύτερη απειλή για τα ανθρώπινα δικαιώματα στη χώρα μας. «Τα μέσα ενημέρωσης επικεντρώνονται υπερβολικά στα σχόλιά μου για τη Χρυσή Αυγή» προσθέτει αναφερόμενος στην προτροπή που περιέχει η έκθεσή του προς τις ελληνικές αρχές να βρουν μια φόρμουλα για να θέσουν εκτός νόμου τη Χρυσή Αυγή. «Αλλά ακόμη κι αν η Χρυσή Αυγή απαγορευόταν αύριο, το πρόβλημα της ρατσιστικής βίας θα συνέχιζε να υπάρχει. Η Χρυσή Αυγή αποτελεί μόνο ένα μέρος του προβλήματος αυτού το οποίο απαιτεί συνολική αντιμετώπιση - εφαρμογή νομοθεσίας που συχνά μένει στα χαρτιά, ρόλος Αστυνομίας, γενικότερη μεταναστευτική πολιτική...».

Το νέο στοιχείο στην παρούσα έκθεση σε σχέση με τις προηγούμενες είναι η έκταση της ρατσιστικής βίας. «Το πρόβλημα περιγράφεται στις εκθέσεις μας εδώ και περισσότερα από 10 χρόνια, όμως τώρα συμβαίνει σε πολύ μεγαλύτερη κλίμακα». Το πρώτο που συστήνει ο κ. Μούιζνιεκς είναι να πάψει σε πολιτικό επίπεδο η άμεση ή έμμεση ενθάρρυνση τέτοιων πράξεων. «Πρέπει όλοι οι πολιτικοί να στείλουν τα σωστά μηνύματα» λέει.

Για παράδειγμα, στην έκθεσή του ο επίτροπος στηλιτεύει δήλωση του πρωθυπουργού Α. Σαμαρά τον Νοέμβριο 2012 για «ανακατάληψη» των κέντρων των πόλεων που έχουν «καταληφθεί» από μετανάστες και έχουν παραδοθεί στις «παράνομες δραστηριότητές τους» όπως και δήλωση του υπουργού Δημόσιας Τάξης Ν. Δένδια τρεις μήνες νωρίτερα ότι εξαιτίας της παράνομης μετανάστευσης «η χώρα χάνεται... Πρόκειται για βόμβα στα θεμέλια της κοινωνίας».

Χαρακτηριστική είναι η «αμυντική» απάντηση των ελληνικών Αρχών όσον αφορά τις δηλώσεις των κκ. Σαμαρά και Δένδια. Στις παρατηρήσεις της ελληνικής κυβέρνησης για την έκθεση του επιτρόπου - που επίσης δίνονται σήμερα, Τρίτη, στη δημοσιότητα μαζί με την έκθεση - το κυριότερο επιχείρημα είναι ότι «η ρατσιστική ή ξενοφοβική στάση έναντι των μεταναστών είναι ξένη προς τα ήθη και την πολιτική τους ιστορία» του Πρωθυπουργού.

Ο κ. Μούιζνιεκς έχει «μεικτά συναισθήματα» για τις παρατηρήσεις της ελληνικής κυβέρνησης. «Τα καλά νέα είναι ότι οι ελληνικές αρχές μας πληροφορούν πως προκηρύχθηκε ο διαγωνισμός για την ανέγερση τζαμιού στην Αθήνα καθώς και ότι αναγνωρίζουν πως πρέπει να γίνουν περισσότερα

για τα ασυνόδευτα ανήλικα. Βρίσκω όμως περίεργη την αδυναμία των ελληνικών αρχών να αναγνωρίσουν ότι η Χρυσή Αυγή δεν είναι ένα οποιοδήποτε κόμμα σαν τα υπόλοιπα και να την αντιμετωπίσουν αναλόγως».

Στον επίτροπο προκάλεσε αρνητική εντύπωση το ότι στις προτροπές του να βρεθεί φόρμουλα απαγόρευσης της Χρυσής Αυγής, η ελληνική κυβέρνηση επικαλείται το ότι ακόμη και η Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης δεν απαγόρευσε τη συμμετοχή της βουλευτίνας της Χρυσής Αυγής Ελένης Ζαρούλια στην ελληνική αντιπροσωπεία. *«Αυτό δεν δικαιολογεί την αδυναμία των ελληνικών αρχών να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα. Άλλωστε στη ρίζα του ανοίγματος της πόρτας του Συμβουλίου της Ευρώπης στην ακροδεξιά ευθύνεται η Ελλάδα που συμπεριέλαβε την κυρία Ζαρούλια στην αντιπροσωπεία της»* λέει.

Στην έκθεσή του, ο κ. Μούτζινικς - που επισκέφθηκε την Ελλάδα στα τέλη Ιανουαρίου - τονίζει ιδιαίτερα την ανάγκη να καταπολεμηθεί η ατιμωρησία των δραστών εγκλημάτων μίσους και εκφράζει την απογοήτευσή του ότι ελάχιστοι οδηγούνται στη Δικαιοσύνη και ακόμη λιγότεροι τιμωρούνται.

Μιλώντας στο «Βήμα», ο επίτροπος εξηγεί τις κυριότερες συστάσεις προς τις ελληνικές αρχές: *«Να στήσουν έναν μηχανισμό παραπόνων για τη συμπεριφορά των αστυνομικών, να λύσουν το θέμα της ιθαγένειας των παιδιών μεταναστών μακροχρόνιας διαμονής και να καταργήσουν το τίμημα των 100 ευρώ για τις μηνύσεις εναντίον δραστών ρατσιστικών εγκλημάτων».*

Εξάλλου, ο μηχανισμός παραπόνων για τη συμπεριφορά αστυνομικών αποτελεί πάγιο αίτημα σειράς επιτρόπων Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, όμως οι ελληνικές αρχές είτε κωφεύουν είτε στήνουν μηχανισμούς όχι ανεξάρτητους, όπως τους συστήνεται, αλλά εξαρτημένους από το υπουργείο Δημόσιας Τάξης στους οποίους οι κρίνοντες ουσιαστικά κρίνουν τον εαυτό τους.

Χαρακτηριστικό του ύφους της ελληνικής απάντησης στην έκθεση του επιτρόπου είναι ο ισχυρισμός ότι όλα βαίνουν καλώς στα κέντρα κράτησης μεταναστών - ακριβώς τη στιγμή που οι «φιλοξενούμενοί» τους βρίσκονται σε απεργία πείνας στην Κόρινθο και στην Αμυγδαλέζα διαμαρτυρόμενοι για τις συνθήκες κράτησής τους - καθώς και στη διαδικασία χορήγησης ασύλου - ενώ πρόσφατα είδαν τη δημοσιότητα σκηνές ντροπής στην Πέτρου Ράλλη όπου κατατίθενται οι αιτήσεις από τους πρόσφυγες.

Στην έκθεσή του, ο επίτροπος προτείνει επίσης διάφορες φόρμουλες για την απαγόρευση της Χρυσής Αυγής: με βάση το άρθρο 4(β) της Διεθνούς Σύμβασης του 1966 για την Κατάργηση κάθε Μορφής Φυλετικών Διακρίσεων (ICERD), την οποία η Ελλάδα επικύρωσε το 1970, ή την ερμηνευτική έκθεση (παράγραφος 10) που αφορά τη θέση της ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη Δημοκρατία μέσω του Νόμου (Επιτροπή της Βενετίας). Τονίζει ότι υπάρχει προηγούμενο: η απαγόρευση του κόμματος «Τυραννοκτόνοι» από τον Άρειο Πάγο τον Απρίλιο 2012.

Κλείνοντας τη συνέντευξή του προς «Το Βήμα», ο κ. Μούτζινικς λέει ότι το γραφείο του θα παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις σε ζητήματα όπως «η

ενίσχυση του ειδικού εισαγγελέα για τον ρατσισμό που, προς το παρόν, είναι ένας μερικούς απασχόλησης για ολόκληρη την Αττική και η πορεία των διώξεων μελών της Χρυσής Αυγής» και ότι θα συνεχίσει τον διάλογο με τις ελληνικές Αρχές.

Γ) Παρεμβάσεις θεσμικών οργάνων σχετικά με θέματα ρατσιστικής βίας και Καλές Πρακτικές

1. Παρατηρήσεις προς την Ελλάδα από το Συμβούλιο της Ευρώπης σχετικά με βασανιστήρια κατά αλλοδαπών

Τις πρώτες παρατηρήσεις της έθεσε στις ελληνικές αρχές η Επιτροπή του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων και της Απάνθρωπης ή Ταπεινωτικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας (CPT), σχετικά με την κατάσταση στα κέντρα κράτησης μεταναστών και τις φυλακές, μετά την ολοκλήρωση της διερευνητικής επίσκεψης στη χώρα, από τις 4 έως τις 16 Απριλίου 2013¹³⁰.

Ως είθισται, η ελληνική πλευρά θα υποβάλλει τις παρατηρήσεις της, και το τελικό πόρισμα της Επιτροπής θα δοθεί, εν ευθέτω χρόνω, στη δημοσιότητα μαζί με τις ελληνικές αιτιάσεις σχετικά με την πλειάδα περιπτώσεων που έχουν καταγραφεί.

Η CPT, με ανακοίνωσή της, κάνει γνωστό ότι κατά τη διάρκεια της επίσκεψής της στην Ελλάδα, εξέτασε τις συνθήκες κάτω από τις οποίες κρατούνται οι μετανάστες, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, σε αστυνομικά τμήματα και κέντρα κράτησης στα σύνορα, καθώς και την κατάσταση στις ελληνικές φυλακές και τα σωφρονιστικά ιδρύματα.

Κατά τη διάρκεια της επίσκεψής της η αντιπροσωπεία της CPT συναντήθηκε με τον υπουργό Δικαιοσύνης Αντώνη Ρουπακιώτη, τον αναπληρωτή υπουργό Δικαιοσύνης Κωνσταντίνο Καραγκούνη, τον γ.γ Αντιεγκληματικής Πολιτικής Μαρίνο Σκανδάμη, τον γγ Πολιτικής Προστασίας Πάτροκλο Γεωργιάδη, τον αναπληρωτή αρχηγό της Ελληνικής Αστυνομίας Αδαμάντιο Σταματάκη και με ανώτερους αξιωματούχους που σχετίζονται με την άσκηση της μεταναστευτικής πολιτικής της χώρας στις φυλακές, το υπουργείο Εξωτερικών, την Αστυνομία και το Λιμενικό.

Επίσης, η αντιπροσωπεία συναντήθηκε με τη Συνήγορο του Πολίτη Καλλιόπη Σανού, καθώς και με εκπροσώπους της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR) και την Ελληνική Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

---

¹³⁰ ΕΘΝΟΣ, 22/4/2013

2.«Αρκετά!»: Πρόγραμμα κατά της ρατσιστικής βίας

Ένα πρόγραμμα ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης για τις επώδυνες επιπτώσεις του ρατσισμού, την καταπολέμηση των ρατσιστικών εγκλημάτων και της ατιμωρησίας που τα συνοδεύει, καθώς και την προστασία των θυμάτων ξεκίνησαν στις 28 Φεβρουαρίου 2013 οι Γιατροί του Κόσμου σε συνεργασία με το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες.

Το Δίκτυο Καταγραφής της Ρατσιστικής Βίας - αποτελούμενο από 23 ΜΚΟ - μόλις στην τελευταία παρουσίαση των αποτελεσμάτων του για την περίοδο 1.1.2012 έως 30.9.2012 αναφέρει 87 περιστατικά ρατσιστικής βίας εναντίον προσφύγων και μεταναστών, εκ των οποίων τα 83 έγιναν σε δημόσιους χώρους και τα περισσότερα αφορούν σε επιθέσεις που φέρουν σοβαρές σωματικές βλάβες (50).

Οι Γιατροί του Κόσμου μόνο στο Ανοιχτό Πολυϊατρείο της Αθήνας από τον Ιούλιο έως και το Δεκέμβριο του 2012 κατέγραψαν 45 περιστατικά ρατσιστικής βίας, τα οποία περιλαμβάνουν επιθέσεις από μέλη ακροδεξιών οργανώσεων και ομάδων εξαιρετικής βιαιότητας, αλλά και επιθέσεις ακόμα και σε γυναίκες.

Το πρόγραμμα των Γιατρών του Κόσμου «Enough!/Αρκετά!» χρηματοδοτείται από το Open Society Foundations στο πλαίσιο του Fund to Counter Xenophobia και επιδιώκει να συμβάλει στην προώθηση των απαραίτητων ενεργειών για τη χάραξη μιας επίσημης εθνικής στρατηγικής για την καταπολέμηση του φαινομένου μέσω και της εκπόνησης Εθνικής Έκθεσης.

Το πρόγραμμα «ENOUGH!» (Αρκετά!) προβλέπει:

- Παροχή νομικής συνδρομής σε θύματα ρατσιστικής βίας και την πλήρη υποστήριξη των υποθέσεων που καταλήγουν στα δικαστήρια
- Εξασφάλιση της ιατρικής κάλυψης των θυμάτων μέσω των Ανοιχτών Πολυϊατρείων των Γιατρών των Κόσμου
- Κοινωνική και ψυχολογική υποστήριξη των θυμάτων
- Εκπόνηση της Εθνικής Έκθεσης για την Ξενοφοβία και τη Ρατσιστική Βία στην Ελλάδα
- Πραγματοποίηση εκστρατείας ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης με χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης
- Πραγματοποίηση επισκέψεων σε σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Αττική που βρίσκονται σε περιοχές με έντονο το φαινόμενο της ξενοφοβίας και του ρατσισμού.

Η ηλεκτρονική διεύθυνση enough@mdmgreece.gr δημιουργήθηκε με σκοπό τη διευκόλυνση της καταγραφής περιστατικών ρατσιστικής βίας, τον εντοπισμό των θυμάτων και τη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων για τις υποθέσεις που παραπέμπονται στη δικαιοσύνη και είναι ανοιχτή σε όλα τα άτομα και τους φορείς που ενδιαφέρονται να συνδράμουν σε αυτή την προσπάθεια.

3. Πλήθος αντιδράσεων θεσμικών φορέων για τη ρατσιστική επίθεση στη Μανωλάδα

Τον Απρίλιο του 2013 πλήθος αντιδράσεων από το Συνήγορο του Πολίτη, τη ΓΣΕΕ και την ΑΔΕΔΥ προκάλεσε η επίθεση εναντίον των μεταναστών στη Μανωλάδα, την οποία καταδικάζουν με ανακοινώσεις τους¹³¹.

Την έντονη ανησυχία του για τις συνθήκες διαβίωσης και τα δικαιώματα των αλλοδαπών εργατών γης στην περιοχή της Νέας Μανωλάδας εκφράζει ο Συνήγορος του Πολίτη.

Ζητεί επίσης άμεση, συντονισμένη και αποτελεσματική παρέμβαση των αρμόδιων δημόσιων φορέων (αστυνομία, Επιθεώρηση Εργασίας, ΙΚΑ, ΟΓΑ) και της τοπικής κοινωνίας.

Σε σχετική ανακοίνωση αναφέρεται ότι η ανεξάρτητη αρχή, από το 2008, είχε καλέσει τις αρμόδιες υπηρεσίες να διερευνήσουν σχετικές καταγγελίες. Τονίζεται ακόμη ότι σε αναλυτικό έγγραφό του από τον Απρίλιο του 2008 υπογραμμιζόταν ότι η παρουσιαζόμενη, από τον Τύπο, εικόνα των εργασιακών και κοινωνικών σχέσεων στις αγροτικές καλλιέργειες της Νέας Μανωλάδας δεν αρμόζει σε κράτος δικαίου.

Ο Συνήγορος καλεί εκ νέου το Σώμα Επιθεωρητών Εργασίας, το ΙΚΑ, τον ΟΓΑ, τον Δήμο Ανδραβίδας - Κυλλήνης και την ΕΛΑΣ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους να διασφαλίσουν ότι:

τηρούνται οι προβλεπόμενοι από το νόμο όροι και συνθήκες εργασίας και οι εργαζόμενοι ενημερώνονται για τα δικαιώματά τους,

το σύνολο των εργαζομένων έχουν υπαχθεί στον οικείο ασφαλιστικό φορέα και διαθέτουν ιατροφαρμακευτική κάλυψη,

στα ενοικιαζόμενα στους εργαζόμενους καταλύματα τηρούνται οι κανόνες υγιεινής και αξιοπρεπούς διαβίωσης, οι εργαζόμενοι συναλλάσσονται ελεύθερα στο πλαίσιο της νομιμότητας οι εργοδότες δεν ασκούν οποιαδήποτε μορφή παράνομου ελέγχου στους εργαζόμενους μέσω παρεχόμενης ιδιωτικής «προστασίας».

Τη «δολοφονική ενέργεια στη Μανωλάδα εναντίον φτωχών μεταναστών» καταδίκασε η ΑΔΕΔΥ, ζητώντας την παραδειγματική τιμωρία των ενόχων. «Τέτοιου είδους φαινόμενα αντίκεινται σε κάθε έννοια δικαιοσύνης και ανθρωπισμού και μας παραπέμπουν σε κοινωνικές συνθήκες Μεσαίωνα, προσβάλλοντας ολόκληρη την ελληνική κοινωνία, η οποία έχει πληγεί βάναυσα από τις συνθήκες άγριας λιτότητας, που επικρατούν στη χώρα μας εξαιτίας των πολιτικών κυβέρνησης και τρόικας», επεσήμανε η ΑΔΕΔΥ με αφορμή το αιματηρό περιστατικό.

Κάλεσε τέλος την κυβέρνηση «που σιωπά προκλητικά και ουσιαστικά ανέχεται» να αναλάβει τις ευθύνες της.

Την άμεση απόδοση ευθυνών για την «εγκληματική ενέργεια στη Μανωλάδα Ηλείας» ζητεί η ΓΣΕΕ, επισημαίνοντας ότι το χθεσινό επεισόδιο που είχε ως αποτέλεσμα τον τραυματισμό των αλλοδαπών εργατών αποτελεί μόνο «την κορυφή του παγόβουνου».

---

¹³¹ ΤΑ ΝΕΑ, 18/4/2013

«Στη Μανωλάδα και ειδικότερα στις καλλιέργειες φράουλας έχει δημιουργηθεί ένα κράτος εν κράτει, το εργασιακό καθεστώς θυμίζει σύγχρονο δουλεμπόριο και αντικατοπτρίζει τις ειδικές οικονομικές ζώνες που η κυβέρνηση και οι τροϊκανοί ονειρεύονται», τονίζει η Συνομοσπονδία σε σχετική ανακοίνωσή της. Σύμφωνα με τη ΓΣΕΕ, τα ερωτήματα είναι πολλά και παραμένουν αναπάντητα: «Πώς είναι δυνατόν οι επιστάτες να οπλοφορούν; Πόσα εργόσημα έχουν πληρωθεί στην περιοχή και ειδικότερα από τον συγκεκριμένο επιχειρηματία;».

Όπως αναφέρει τέλος, το συγκεκριμένο περιστατικό «πρέπει επιτέλους να αφυπνίσει τις αστυνομικές αρχές αλλά κυρίως τις Επιθεωρήσεις Εργασίας, ώστε να εντατικοποιηθούν οι έλεγχοι, να διαπιστώνεται αν η εργασία αλλοδαπών αλλά και του συνόλου των εργαζομένων της χώρας γίνεται με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος και να τιμωρούνται επιτέλους όσοι 'στραγγαλίζουν' ακόμη και τα εναπομείναντα εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα».

4. Έναρξη λειτουργίας Υπηρεσιών κατά της ρατσιστικής βίας

Την έναρξη λειτουργίας των Τμημάτων και Γραφείων Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας, που έχουν συσταθεί με βάση το υπ. αριθμ. 132 Προεδρικό Διάταγμα του υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, ανακοίνωσαν στις 21 Ιανουαρίου 2013 ο αρχηγός της ΕΛΑΣ, αντιστράτηγος Νίκος Παπαγιαννόπουλος, με τον εκπρόσωπο της Αστυνομίας, Χρήστο Μανούρα.¹³²

Ειδικότερα, από σήμερα άρχισαν να λειτουργούν δύο Τμήματα Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας, ένα σε κάθε Υποδιεύθυνση Κρατικής Ασφάλειας της Αττικής και της Θεσσαλονίκης και 68 γραφεία σε διάφορες Υποδιευθύνσεις Ασφάλειας στην Αττική και την υπόλοιπη επικράτεια. Σύμφωνα με τις ανακοινώσεις που έγιναν, τα Τμήματα και Γραφεία Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας στελεχώνονται με περισσότερους από 200 αστυνομικούς, οι οποίοι προέρχονται, κυρίως, από Υπηρεσίες Ασφάλειας. Από το πρωί τέθηκε σε λειτουργία και ο πενταψήφιος τηλεφωνικός αριθμός 11414, στον οποίο μπορεί να απευθύνεται οποιοσδήποτε πολίτης, Έλληνας ή αλλοδαπός, για να καταγγείλει επιθέσεις με ρατσιστικά κίνητρα.

Οι ειδικές αυτές υπηρεσίες θα είναι αρμόδιες για τη συλλογή στοιχείων και τις συνεργασίες με διάφορες υπηρεσίες και οργανώσεις, κοινωνικούς φορείς, καθώς και με διεθνείς οργανισμούς και φορείς. Παράλληλα, θα συνδράμουν άλλες αρχές και υπηρεσίες στη διερεύνηση υποθέσεων, θα ενημερώνουν τα θύματα για τα δικαιώματά τους, θα φροντίζουν για την ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη ή ψυχολογική υποστήριξη θυμάτων, θα διατηρούν αρχείο για περιστατικά ρατσιστικής βίας και θα αναφέρουν άμεσα στον αρμόδιο εισαγγελέα κάθε υπόθεση που επιλαμβάνονται προανακριτικά και αυτεπάγγελτα μετά από τις καταγγελίες.

Ο αρχηγός της ΕΛΑΣ κάλεσε τους πολίτες να συνδράμουν τις συγκεκριμένες υπηρεσίες στην αποστολή τους και εξέφρασε την ευχή τα Τμήματα

¹³² ΕΘΝΟΣ, 21 Ιανουαρίου 2013

Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας να έχουν μικρή διάρκεια, αφού, όπως είπε, ελπίζει αυτά τα περιστατικά να αποτελούν μια μικρή θλιβερή παρένθεση στην ιστορία της χώρας μας. Ωστόσο, όπως διευκρίνισε ο κ. Παπαγιαννόπουλος, οι αστυνομικοί που στελεχώνουν τα παραπάνω τμήματα και γραφεία δεν έχουν ακόμη εκπαιδευτεί ειδικά και η εκπαίδευσή τους θα είναι σταδιακή και διαρκής.

Απαντώντας σε ερωτήσεις, ο αρχηγός της ΕΛΑΣ διευκρίνισε ότι δεν δημοσιοποιήθηκαν φωτογραφίες των δύο δραστών της ανθρωποκτονίας Πακιστανού μετανάστη, την προηγούμενη εβδομάδα στα Πετράλωνα, αντίθετα από άλλου είδους υποθέσεις που έχουν χειριστεί οι αστυνομικές αρχές, γιατί συνεχίζεται η ανάκριση για την υπόθεση. Διευκρίνισε, ακόμη, ότι σε περίπτωση καταγγελίας επίθεσης σε βάρος παράνομου μετανάστη δεν ακυρώνεται η νομική διαδικασία απέλασης που προβλέπεται από τον νόμο.

Σε ό,τι αφορά τα γραφεία αστυνομικής αυθαιρεσίας, τα οποία έχουν συσταθεί με νόμο από το υπουργείο Δημόσιας Τάξης, δεν λειτούργησαν μέχρι σήμερα λόγω απροθυμίας για τη στελέχωσή τους, αλλά θα λειτουργήσουν στο νέο πλαίσιο της ΕΛΑΣ, ενώ, όλα τα περιστατικά που αφορούν σε πράξεις αστυνομικών τα χειρίζεται η Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων.

5. Εξιχνίαση τεσσάρων ρατσιστικών επιθέσεων από τις νέες Υπηρεσίες κατά της ρατσιστικής βίας

Τέσσερις περιπτώσεις επίθεσης σε βάρος αλλοδαπών στην Αττική εξιχνίασαν στα τέλη Φεβρουαρίου 2013 οι νέο-ιδρυθείσες υπηρεσίες Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας της Διεύθυνσης Ασφάλειας Αττικής¹³³. Συνελήφθη ένας εικοσάχρονος, ο οποίος συμμετείχε σε τέσσερα περιστατικά, μεταξύ των οποίων και ο εμπρησμός κουρείου Πακιστανού στη Μεταμόρφωση. Οι επιθέσεις αυτές έγιναν, η πρώτη την 10-9-2012, σε κατάστημα στην Μεταμόρφωση Αττικής και οι υπόλοιπες τρεις την ίδια ημέρα (22-9-2012), διαδοχικά σε Νέο Ηράκλειο, Λυκόβρυση και Μεταμόρφωση Αττικής.

Συνελήφθη χθες το απόγευμα, με ένταλμα σύλληψης, ένας 20χρονος ημεδαπός, ο οποίος συμμετείχε στις παραπάνω επιθέσεις και κατηγορείται, κατά περίπτωση, για συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, απόπειρα ανθρωποκτονίας κατά συναυτουργία, εμπρησμό, βαριές σωματικές βλάβες, ληστεία και παραβάσεις σχετικές με τις εκρηκτικές ύλες.

Συγκεκριμένα ο συλληφθείς :

- Στις 10-9-2012, ώρα 20:30' μπήκε, μαζί με άλλους οκτώ (8) άγνωστους δράστες, εντός καταστήματος - κουρείου ιδιοκτησίας αλλοδαπού, στην οδό Γκιννοσάτη 47 στη Μεταμόρφωση Αττικής και επιτέθηκαν σε δύο (2) αλλοδαπούς υπαλλήλους, υπηκόους Πακιστάν και σε ημεδαπό πελάτη, τραυματίζοντας με αιχμηρό αντικείμενο τον πελάτη και έναν από τους υπαλλήλους. Επίσης, έριξαν μέσα στο κατάστημα μια αυτοσχέδια βόμβα μολότοφ, με αποτέλεσμα να προκληθούν φθορές.

---

¹³³ ΕΘΝΟΣ, 28 Φεβρουαρίου 2013

- Στις 22-9-2012, ώρα 19:50', μαζί με άλλους δύο άγνωστους δράστες επιτέθηκαν με μαχαίρι σε δύο αλλοδαπούς, υπηκόους Πακιστάν, σε στάση λεωφορείου στη Λεωφόρο Ηρακλείου στο Ηράκλειο Αττικής, τραυματίζοντας σοβαρά τον έναν στη θωρακική χώρα και αφαιρώντας του χρήματα και προσωπικά αντικείμενα.
- Την ίδια ημέρα (22-9-2012) και ώρα 20:15', στην περιοχή της Λυκόβρυσης, επιβαίνοντας μαζί με άλλους δύο άγνωστους δράστες σε Ι.Χ.Ε. αυτοκίνητο, ανέκοψαν την πορεία μοτοσικλέτας, στην οποία επέβαιναν δύο αλλοδαποί, υπήκοοι Πακιστάν, με αποτέλεσμα αυτή να ανατραπεί. Στην συνέχεια, αφαίρεσαν την μοτοσικλέτα, η οποία τελικά βρέθηκε στις 27-9-2012, ολοσχερώς καμένη στην περιοχή της Μεταμόρφωσης.
- Την ίδια ημέρα (22-9-2012) και ώρα 20:50', στην οδό Ερμού στη Μεταμόρφωση, μαζί με άλλους άγνωστους δράστες, επιβαίνοντας σε Ι.Χ.Ε. αυτοκίνητο και μοτοσικλέτα, επιτέθηκαν με μαχαίρι σε τρεις αλλοδαπούς, υπηκόους Πακιστάν, που κινούνταν πεζή και τραυμάτισαν δύο από αυτούς (τον έναν σοβαρά στη θωρακική χώρα), ενώ τους αφαίρεσαν και προσωπικά τους αντικείμενα.
- Ο συλληφθείς οδηγήθηκε στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών, ενώ η έρευνα για τον εντοπισμό των υπολοίπων δραστών συνεχίζεται.

6. Έκθεση Συνηγόρου του Πολίτη για το φαινόμενο της ρατσιστικής βίας

Σήμα κινδύνου για τις ανεξέλεγκτες διαστάσεις τις οποίες τείνει να λάβει το φαινόμενο της ρατσιστικής βίας στη χώρα μας εξέπεμψε μέσα στο 2013 ο Συνήγορος του Πολίτη. Σε ειδική έκθεση που παρέδωσε στα κόμματα η ανεξάρτητη αρχή στις 25 Σεπτεμβρίου 2013, συνδέει ευθέως την κλιμακούμενη ένταση των ρατσιστικών επιθέσεων τον τελευταίο χρόνο με την είσοδο της Χρυσής Αυγής στη Βουλή, ενώ στηλιτεύει τη στάση της αστυνομίας στην αντιμετώπιση τέτοιων περιστατικών, κάνοντας λόγο για αδράνεια και ολιγωρία, που συντηρούν την εσφαλμένη εντύπωση ότι οι ρατσιστικές συμπεριφορές είναι ανεκτές¹³⁴.

Ο ΣτΠ κατέγραψε και διερεύνησε 281 καταγγελίες σε 16 μήνες (1η Ιανουαρίου 2012 έως 30 Απριλίου 2013), με πηγές τα μέσα ενημέρωσης, τις ΜΚΟ, αλλά και αναφορές που δέχθηκε ο ίδιος. Από αυτές οι 253 έγιναν μέσα στο 2012. Περισσότερα από 135 ήταν τα περιστατικά που κατέληξαν στον τραυματισμό τουλάχιστον 400 ανθρώπων, ενώ υπήρξαν και 4 νεκροί. Τα τρία τέταρτα των καταγγελιών καταγράφηκαν στην Αττική και ειδικά στις περιοχές του ιστορικού κέντρου της Αθήνας, της Κυψέλης και των Πατησίων. Στα νησιά καταγράφηκαν περισσότερες από 30 επιθέσεις, συχνότερα στην Κρήτη (23) και τη Ρόδο (4), ενώ από την ηπειρωτική Ελλάδα εκτός της Αττικής ξεχώρισαν η Πάτρα, η Θεσσαλονίκη και η Αιτωλοακαρνανία.

¹³⁴

<http://www.synigoros.gr/?i=human-rights.el.diakritiki-metaxeirisi-astunomiki-prostasia.125089>

Σε όλες τις περιπτώσεις οι δράστες ή οι φερόμενοι ως δράστες ήταν Έλληνες πολίτες, σχεδόν πάντα άνδρες έως 40 ετών με περιορισμένη αλλά ισότιμη σε βαναυσότητα συμμετοχή γυναικών. Έδρασαν σε ομάδες, βραδινές ώρες, με θύματα στην πλειονότητά τους Ασιάτες από Πακιστάν, Μπαγκλαντές, Αφγανιστάν και Αφρικανούς από Αίγυπτο, Μαρόκο, Αλγερία. Ο τρόπος δράσης τους; Ξυλοδαρμός μέχρι αναισθησίας με κλομπ, ρόπαλα, σιδηρογροθιές, καθώς και μαχαιρώματα στο πρόσωπο και στο σώμα.

Σε 71 περιπτώσεις, δηλαδή στο ένα τέταρτο των καταγγελιών, οι δράστες συνδέονται ή φέρονται να συνδέονται με τη Χρυσή Αυγή. Μάλιστα στο διάστημα από τον Μάιο έως το τέλος του 2012 καταγράφηκαν 56 περιστατικά με εμπλοκή της Χ.Α., όταν το διάστημα πριν από τις εκλογές (Ιανουάριος - Απρίλιος 2012) καταγράφηκαν μόνο 3 καταγγελίες. Στο πρώτο τετράμηνο δε του 2013 η φερόμενη ως ανάμειξη μελών της Χ.Α. εκτοξεύεται στο 46,5% των περιπτώσεων. Σε 47 περιπτώσεις, δηλαδή στο ένα έκτο των καταγγελιών, οι δράστες φέρονται να είναι μέλη των σωμάτων ασφαλείας, κυρίως της αστυνομίας (44 περιστατικά) και λιγότερο του λιμενικού (2) και της δημοτικής αστυνομίας (1).

Κοινό στοιχείο σε πολλές επιθέσεις είναι το ότι οι δράστες δείχνουν μεγάλη αυτοπεποίθηση και δεν φαίνεται να ανησυχούν για πιθανή αντίδραση περαστικών ή επέμβαση της αστυνομίας. Ο αριθμός των εξιχνιάσεων και της σύλληψης των δραστών είναι δε εξαιρετικά χαμηλός.

Όπως τονίζει στην ειδική του έκθεση ο Συνήγορος, οι περιπτώσεις αυτές αποτελούν την κορυφή του παγόβουνου. "Η πλειοψηφία των ρατσιστικών επιθέσεων, για διάφορους λόγους, είτε δεν καταγγέλλεται καθόλου, είτε καταγγέλλεται αλλά δεν καταγράφεται, είτε καταγράφεται αλλά όχι ως ρατσιστική. Η αδράνεια και απροθυμία αστυνομικών, η άρνηση σύλληψης δραστών ή καταγραφής περιστατικών και, από την πλευρά των θυμάτων, ο φόβος είτε της σύλληψης είτε του στιγματισμού και η πεποίθηση ότι δεν πρόκειται να δικαιωθούν μοιάζουν με συγκοινωνούντα δοχεία. Σε κάθε περίπτωση πρόκειται για κλασική περίπτωση αθέατης εγκληματικότητας, στη μεγάλη έκταση της οποίας φαίνεται να συμβάλλει η στάση και συμπεριφορά αστυνομικών και άλλων κρατικών οργάνων" παρατηρεί.

Ενδεικτικό είναι ότι σε περιοχές όπου παρατηρείται ιδιαίτερη έξαρση του φαινομένου, όπως π.χ. σε μεγάλο τμήμα του κέντρου της Αθήνας, τα αστυνομικά τμήματα καταγράφουν στην καλύτερη περίπτωση πολύ μικρό αριθμό περιστατικών όπου αναγνωρίζεται ρατσιστικό κίνητρο. Μάλιστα, ο Συνήγορος αναφέρει ως χαρακτηριστικότερο παράδειγμα το αστυνομικό τμήμα Ομονοίας, όπου η υπηρεσία αναφέρει ότι δεν διαθέτει στοιχεία για ύπαρξη περιστατικών ρατσιστικής βίας στην περιοχή ευθύνης της.

Ο ΣτΠ εκτιμά ότι η δραματική αύξηση του αριθμού των καταγγελιών για ρατσιστικές επιθέσεις αλλά και της κλιμακούμενης έντασης της ασκούμενης βίας, από τον Μάιο του 2012 και μετά, "αντανακλά μεταξύ άλλων και τις κοινωνικοπολιτικές εξελίξεις που επέτρεψαν την εκπροσώπηση στο εθνικό Κοινοβούλιο του κόμματος της Χρυσής Αυγής, το οποίο διακρίνεται για τον

πρωτοφανή σε οξύτητα και επιθετικότητα εθνικιστικό / ρατσιστικό, ξενοφοβικό και μισαλλόδοξο πολιτικό λόγο". Δεν είναι άλλωστε τυχαίο ότι αυτή την περίοδο σημειώθηκαν τα περιστατικά που κατέληξαν στον θάνατο του θύματος.

"Ιδιαίτερα ανησυχητικό είναι ότι, κατά την περίοδο των 16 μηνών που αφορά η παρούσα έρευνα, η συχνότητα, ο όγκος και τα κοινά χαρακτηριστικά των καταγγελλόμενων επιθέσεων στις περιοχές του Αγίου Παντελεήμονα, της πλατείας Αττικής και της οδού Αχαρνών μέχρι την Αγίου Μελετίου υποδηλώνουν την ενδεχόμενη ύπαρξη άτυπων αλλά οργανωμένων ρατσιστικών πολιτοφυλακών με σταθερή σε μόνιμη βάση παρουσία στις εν λόγω περιοχές" σημειώνει παράλληλα η ανεξάρτητη αρχή.

Εκφράζει επίσης έντονο προβληματισμό για την παθητική στάση αστυνομικών οργάνων που καταγγέλλεται σε τέτοια περιστατικά. "Σύμφωνα με τις καταγγελίες α) ήταν παρόντες και απλώς παρακολουθούσαν, β) επενέβησαν μόνο και μόνο για να συλλάβουν τους αλλοδαπούς - θύματα των επιθέσεων, γ) αρνήθηκαν να παραλάβουν μηνύσεις θυμάτων, δ) συνέστησαν σε θύματα επιθέσεων να κάτσουν 'ήσυχα' στο σπίτι τους ή να φύγουν από την Ελλάδα, αντί να ερευνήσουν την καταγγελία τους" αναφέρει.

Ο ΣτΠ διαπιστώνει σημαντική αναντιστοιχία της επίσημης και ανεπίσημης καταγραφής περιστατικών ρατσιστικών επιθέσεων. Όπως σημειώνει, από την ΕΛ.ΑΣ. έχει καταγραφεί λιγότερο από το ένα τρίτο των περιστατικών (84 με πιθανολογούμενο ρατσιστικό κίνητρο το 2012) συγκριτικά με τα περιστατικά που ο Συνήγορος έχει διασταυρώσει ότι έλαβαν χώρα από την έρευνά του (253 το 2012). Για τον λόγο αυτόν θεωρεί απαραίτητη τη δημιουργία ενός συστηματικού τρόπου καταγραφής περιστατικών βίας που θα καλύπτει ολόκληρη την επικράτεια.

"Η επιφανειακή εξέταση όσων περιστατικών τελικά καταγγέλλονται στην αστυνομία, καθώς και η διακοπή της έρευνας ήδη κατά το προκαταρκτικό της στάδιο πλήττουν την αξιοπιστία των πειθαρχικών ελέγχων, σε τέτοιο βαθμό μάλιστα που η όποια διερεύνηση καταλήγει να θεωρείται μάλλον προσχηματική από τα ίδια τα θύματα αλλά και πολλούς πολίτες και οργανώσεις" επισημαίνει ακόμα ο ΣτΠ προτείνοντας τα αυτονόητα: να αποκτήσει τον πραγματικό της χαρακτήρα η προκαταρκτική διοικητική εξέταση, να διερευνώνται με ταχύτητα καταγγελίες κατά αστυνομικών οργάνων για βίαιη ή αυθαίρετη συμπεριφορά με ρατσιστικό κίνητρο, να εξετάζονται όλοι οι μάρτυρες.

"Πέραν όμως των αναφορών που χειρίστηκε ο Συνήγορος, η έκβαση της πειθαρχικής διαδικασίας γενικά για καταγγελίες, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛ.ΑΣ. για το 2012, όπου αστυνομικοί φέρονταν να επιδεικνύουν ρατσιστική συμπεριφορά, είναι μάλλον απογοητευτική. Ήτοι η ολοκλήρωση της διερεύνησης επί συνόλου 22 περιπτώσεων μόνο σε έξι από αυτές, με αποτέλεσμα την επιβολή προστίμου σε μία περίπτωση και τη θέση των λοιπών πέντε υποθέσεων στο αρχείο, αποτελούν διαδικασίες που δεν συνηγορούν ότι υπήρξε πραγματική βούληση μέχρι τώρα για την ουσιαστική

και αποτελεσματική αντιμετώπιση του φαινομένου και την απόδοση ανάλογων ευθυνών.

Αυτή η εκ των πραγμάτων δημιουργημένη εικόνα ατιμωρησίας είναι ανάγκη να ανατραπεί δραστικά και να ανασκευαστεί πειστικά, για την ίδια την αξιοπιστία της αστυνομίας και την ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών στην αμερόληπτη κρίση της αλλά και στη δικαιοκρατική τους αντιμετώπιση" υπογραμμίζει.

Ειδική αναφορά κάνει στην έκθεση του ο ΣτΠ και στην επιχείρηση "Ξένιος Δίας", υπενθυμίζοντας ότι έχει επανειλημμένα επισημάνει τον καταχρηστικό χαρακτήρα των προσαγωγών όταν δεν υπάρχει εξατομικευμένη υπόνοια τέλεσης αδικήματος. "Η επιχείρηση Ξένιος Ζευς είναι προβληματική όσον αφορά την τήρηση δύο θεμελιωδών συνταγματικών αρχών, της αρχής της αναλογικότητας και της απαγόρευσης εθνοφυλετικών διακρίσεων" αναφέρει.

Σημειώνει μάλιστα ότι είναι αποκαλυπτικοί οι αριθμοί των αποτελεσμάτων της επιχείρησης: προσήχθησαν 80.073 αλλοδαποί και συνελήφθησαν 4.538 γιατί δεν πληρούσαν τις νόμιμες προϋποθέσεις διαμονής στη χώρα. "Πρόκειται για επιχείρηση καταστολής που δημιουργεί και αναπαράγει τον κοινωνικό αποκλεισμό των 'ξένων', στον αντίποδα κάθε έννοιας ενσωμάτωσης και ειρηνικής συνύπαρξης" τονίζει.

Ο Συνήγορος χαρακτηρίζει απολύτως αντιφατικό το μήνυμα της πολιτείας, την ίδια στιγμή που συστήνει ειδικές υπηρεσίες για την αντιμετώπιση της ρατσιστικής βίας, να καλλιεργεί στερεότυπα στοχοποίησης του "άλλου", του εθνοφυλετικά "διαφορετικού". Προτείνει έτσι μεταξύ άλλων να επανεξεταστεί η επιχείρηση "Ξένιος Ζευς", να σταματήσουν οι καταχρηστικές προσαγωγές μεταναστών που διαθέτουν ισχυρό τίτλο διαμονής στη χώρα και να εκπαιδεύουν όλοι οι αστυνομικοί στην αντιρατσιστική αστυνόμευση.

Σε ό,τι αφορά το νομικό πλαίσιο, ο ΣτΠ σημειώνει ότι, παρά τις θετικές εξελίξεις τα τελευταία χρόνια, εξακολουθεί να υπάρχει μια σημαντική απόσταση μεταξύ των προβλέψεων του συνταγματικού νομοθετικού πλαισίου και της εφαρμογής του. Επαναλαμβάνει έτσι την πεποίθηση ότι η αύξηση και η ένταση των περιστατικών ρατσιστικής βίας επιβάλλει την αποτελεσματική αντιμετώπιση των εγκληματικών ενεργειών με ρατσιστικό κίνητρο, μεταξύ άλλων και με τη θέσπιση ενός σύγχρονου και λειτουργικού νομοθετήματος.

Τέλος, η ανεξάρτητη αρχή αφιερώνει ένα κομμάτι της ειδικής έκθεσής της στην αύξηση την τελευταία διετία των περιστατικών βίας μεταξύ μαθητών με στοιχεία φυλετικού ή άλλης μορφής ρατσισμού. Στο πλαίσιο αυτό θεωρεί απαραίτητο το υπουργείο Παιδείας να ενισχύσει το μήνυμα προς όλα τα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας (εκπαιδευτικούς, μαθητές, γονείς) ότι "το σχολείο δεν κάνει αποδεκτή στους κόλπους του οποιαδήποτε μορφή ρατσιστικής ή ξενοφοβικής συμπεριφοράς από οποιονδήποτε και ότι οι θιγόμενοι μαθητές μπορούν να απευθύνονται στη διεύθυνση του σχολείου τους, στις προϊστάμενες διευθύνσεις εκπαίδευσης και σε εξειδικευμένους φορείς προάσπισης δικαιωμάτων".

Από την έρευνά του, ο ΣτΠ έχει διαπιστώσει ότι περιστατικά βίας μεταξύ μαθητών συνήθως δεν γνωστοποιούνται στη διεύθυνση του σχολείου ή τους εκπαιδευτικούς λόγω του φόβου των συνεπειών / κυρώσεων, της περαιτέρω στοχοποίησής τους ή της μη εμπιστοσύνης των μαθητών στους ενήλικους. Στις περιπτώσεις πάντως που τίθενται υπόψη των εκπαιδευτικών, όπως αναφέρει, χρησιμοποιούνται παιδαγωγικά μέσα, αν και στην πλειονότητα των περιπτώσεων η παρέμβαση του σχολείου εξαντλείται σε ρηματική καταδίκη των μη αποδεκτών συμπεριφορών ή σε επιβολή κυρώσεων ή συστάσεων.

Για την ουσιαστική πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας και της ρατσιστικής βίας στα σχολεία ο Συνήγορος προτείνει προώθηση της δημοκρατίας και της εκπαίδευσης των μαθητών στα δικαιώματα, καθιέρωση διαδικασιών ακρόασης, συμφιλίωσης και εναλλακτικών κυρώσεων όταν εκδηλώνεται ένα περιστατικό βίας, ενίσχυση του ρόλου των ίδιων των μαθητών στην επίλυση συγκρούσεων, καθώς και κατάλληλη επιμόρφωση και υποστήριξη των εκπαιδευτικών. Σε ό,τι αφορά τους έφηβους μαθητές που ορισμένες φορές υιοθετούν ρατσιστικές ή άλλες επιθετικές συμπεριφορές, εκτιμά ότι "στην πραγματικότητα δεν αποτελούν κατασταλαγμένους φορείς μισαλλόδοξης ιδεολογίας, αλλά μέσω αυτών των συμπεριφορών αναζητούν κύρος και αναγνώριση από τους συνομηλίκους τους".

"Επομένως, ο ρόλος του σχολείου είναι κυρίως να διαπαιδαγωγήσει με θετικό τρόπο τους μαθητές του στον σεβασμό των δικαιωμάτων και να επιδείξει τη μεγαλύτερη δυνατή κατανόηση και υποστήριξη στις ανάγκες της ηλικίας τους, χωρίς να επιτρέπει συμπεριφορές που καταλύουν τα κατοχυρωμένα δικαιώματα και προκαλούν πόνο και φόβο σε άλλους" υπογραμμίζει.

7. Απαγόρευση διανομής τροφίμων από τη Χρυσή Αυγή στη Νίκαια

Με απόφαση του γενικού αστυνομικού διευθυντή Αττικής απαγορεύτηκε στις 20 Σεπτεμβρίου 2013 διανομή τροφίμων «μόνο για Έλληνες» που είχε προαναγγείλει για το Σάββατο η τοπική οργάνωση της Χρυσής Αυγής στο Περιβολάκι της Νίκαιας¹³⁵.

«Δεν επιτρέπεται, για λόγους δημόσιας ασφάλειας, κατά το χρονικό διάστημα από 06.00 ώρα του Σαββάτου 21 Σεπτεμβρίου 2013 μέχρι και την 24.00 ώρα της ίδιας, κάθε δημόσια υπαίθρια συνάθροιση-εκδήλωση, που σχετίζεται με την διανομή τροφίμων και άλλων ειδών από πολιτικά κόμματα, σε όλους τους κοινόχρηστους και δημόσιους χώρους στην περιοχή του Δήμου Νίκαιας-Αγ.Ιωάννη Ρέντη» αναφέρει η σχετική ανακοίνωση της ΕΛ.ΑΣ.

Με αφορμή την προγραμματισμένη εκδήλωση της Χρυσής Αυγής σωματεία του Πειραιά διοργανώνουν για το Σάββατο νέα συγκέντρωση στη Νίκαια με στόχο, όπως αναφέρεται σε ανακοίνωση, να ακυρώσουν τη δράση αυτή, όπως έγινε την Πέμπτη το βράδυ με την ομιλία του Ν.Μιχαλολιάκου στη Νίκαια που τελικά ματαιώθηκε.

---

¹³⁵ <http://news.in.gr/greece/article/?aid=1231266000>

8. Προστασία των θυμάτων εμπορίας στη Μανωλάδα από την Εισαγγελία του Αρείου Πάγου

«Μπλόκο» στο ενδεχόμενο απέλασης των 35 αλλοδαπών εργαζομένων θυμάτων της ένοπλης επίθεσης στη Νέα Μανωλάδα έθεσε στις 22 Απριλίου 2013 η Εισαγγελία του Αρείου Πάγου, ενώ ταυτόχρονα με εγκύκλιό της ενεργοποιεί τους εισαγγελείς της χώρας για εντατικότερους ελέγχους και ποινικές διώξεις μόλις διαπιστώνουν παραβίαση δικαιωμάτων των εργαζομένων, ημεδαπών και αλλοδαπών¹³⁶.

Ύστερα από σχετική παραγγελία του εισαγγελέα ΑΠ, Ιω. Τέντε, η εισαγγελέας Πρωτοδικών Αμαλιάδας, Ειρήνη Τζίβα, εξέδωσε ειδική πράξη, με την οποία οι 35 αλλοδαποί εργαζόμενοι στις φυτείες φράουλας χαρακτηρίζονται ως «θύματα εμπορίας ανθρώπων». Έτσι τίθενται σε ένα ειδικό καθεστώς προστασίας και αρωγής, όπως προβλέπει η σχετική νομοθεσία (νόμοι 3386/05 και 3875/10) με συνέπεια να απαγορεύεται ρητά η απέλασή τους.

Την ίδια στιγμή ο εισαγγελέας ΑΠ με εγκύκλιο προς τους εισαγγελείς εφετών της χώρας ζητεί να δοθούν οδηγίες προς τους εισαγγελείς πρωτοδικών για ουσιαστικότερη προστασία της εργασίας και εντατικότερους ελέγχους σε εργασιακούς χώρους και άμεσο σχηματισμό δικογραφιών σε κάθε περίπτωση κακομεταχείρισης ημεδαπών ή αλλοδαπών και παραβίασης της εργατικής νομοθεσίας.

Στην εισαγγελική εγκύκλιο γίνεται επίκληση και παλαιότερων οδηγιών για να αντιμετωπιστούν φαινόμενα παράβασης του εργατικού δικαίου σε βάρος ημεδαπών και αλλοδαπών εργαζομένων, κυρίως με τη μη καταβολή οφειλομένων δεδουλευμένων αποδοχών, με τη μη τήρηση των όρων υγιεινής και ασφάλειας κατά την εκτέλεση της εργασίας, με ευθύνη ιδιωτών και επιχειρήσεων.

9. Συλλήψεις ηγετικών στελεχών της Χρυσής Αυγής

Ραγδαίες ήταν οι εξελίξεις στις 28 Σεπτεμβρίου 2013 σχετικά με την εξάρθρωση της υπεύθυνης για πολλές ρατσιστικές δολοφονίες οργάνωσης της Χρυσής Αυγής με μπαραζ συλλήψεων μελών της, και με αποκορύφωμα τη σύλληψη αρχηγού πολιτικού κόμματος και βουλευτών¹³⁷.

Οι συλλήψεις ξεκίνησαν από τα ξημερώματα με πρώτο τον επικεφαλής της Χρυσής Αυγής Νίκο Μιχαλολιάκο και ακολούθησε η σύλληψη του Ηλία Κασιδιάρη. Επίκειται η σύλληψη τριών ακόμη υψηλόβαθμων στελεχών ενώ εντάλματα συλλήψεων έχουν εκδοθεί για περισσότερα από 30 μέλη της Χρυσής Αυγής. Επίσης συνελήφθη και ο υπεύθυνος της τοπικής της Χρυσής Αυγής στη Νίκαια, Γιώργος Πατέλης. Σε ένα πόρισμα 9 σελίδων περιγράφονται όλα για τα οποία κατηγορούνται ο Νίκος Μιχαλολιάκος, ο

¹³⁶ ΕΘΝΟΣ, 23 Απριλίου 2013

¹³⁷ http://www.newsit.gr/default.php?pname=Article&art_id=241542&catid=4

Ηλίας Κασιδιάρης, ο Ηλίας Παναγιώταρος και ο Γιάννης Λαγός αλλά και τα μέλη της Χρυσής Αυγής που συλλαμβάνονται από το πρωί σε μια γιγαντιαία επιχείρηση της αντιτρομοκρατικής.

Σύμφωνα με πληροφορίες, τους αποδίδονται κατηγορίες για 5 ανθρωποκτονίες, του Παύλου Φύσσα και αλλοδαπών, για σωρεία επικίνδυνων σωματικών βλαβών, για βομβιστικές επιθέσεις στον Βόλο. Ως εγκέφαλος της εγκληματικής οργάνωσης σύμφωνα με το κατηγορητήριο φέρεται να είναι ο επικεφαλής της Χρυσής Αυγής Νίκος Μιχαλολιάκος, ενώ ο βουλευτής και κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του κόμματος Χρήστος Παππάς εμφανίζεται ως υπαρχηγός.

Σύμφωνα με πληροφορίες ο αντιστασιακός του Αρείου Πάγου έχει καταθέσει μέρος του πορίσματος του βάσει του οποίου φαίνεται πως στοιχειοθετείται κατηγορία της σύστασης εγκληματικής οργάνωσης. Με βάση αυτό εκδόθηκαν τα εντάλματα σύλληψης. Επίσης στοιχειοθετήθηκε καθοδήγηση στην υπόθεση της δολοφονίας του Παύλου Φύσσα.

Επίσης, εν ενεργεία αστυνομικοί φέρονται να εμπλέκονται στην εγκληματική δράση της Χρυσής Αυγής και εις βάρος τους έχει ενεργοποιηθεί η διαδικασία αυτόφωρης σύλληψης.

Τέλος, με ευρεία πλειοψηφία 235 ψήφων υπέρ και 34 «παρών» ψηφίστηκε στις 22 Οκτωβρίου 2013 από την Ολομέλεια της Βουλής η τροπολογία του υπουργείου Εσωτερικών για την αναστολή της χρηματοδότησης πολιτικών κομμάτων, σε περίπτωση που ασκηθεί δίωξη κατά στελεχών για εμπλοκή σε εγκληματική οργάνωση ή σε τρομοκρατική δραστηριότητα¹³⁸.

Με τις νέες ρυθμίσεις προβλέπεται, ως στοιχειώδες μέτρο προστασίας της χώρας και της δημοκρατίας, η αναστολή της κρατικής χρηματοδότησης και οικονομικής ενίσχυσης πολιτικών κομμάτων ή συνασπισμών πολιτικών κομμάτων, όταν ηγετικά στελέχη αυτών κατηγορούνται για τα εγκλήματα των άρθρων 187 (εγκληματική οργάνωση) ή 187Α (τρομοκρατικές πράξεις) του Ποινικού Κώδικα. Η διάταξη αυτή ευθυγραμμίζεται με τις λοιπές διατάξεις του ν. 3023/2002, που είναι ο εκτελεστικός νόμος του άρθρου 29 παράγραφος 2 του Συντάγματος για την χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων. Ο νόμος αυτός, όπως και η συνταγματική διάταξη την οποία εξειδικεύει, αποσκοπεί στην κατοχύρωση της διαφάνειας της χρηματοδότησης των πολιτικών κομμάτων, ως φορέων μέσω των οποίων πραγματώνεται η κοινοβουλευτική δημοκρατία. Όταν όμως υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις, ότι, υπό το μανδύα ή υπό την κάλυψη ενός πολιτικού κόμματος, τελούνται από ηγετικά στελέχη αυτού, σοβαρές εγκληματικές δραστηριότητες οι οποίες στρέφονται άμεσα κατά της ίδιας της χώρας ή πλήττουν βάναισα τη δημόσια τάξη αυτής, ανακύπτει ανάγκη αποτροπής του ενδεχομένου άμεσης ή έμμεσης κατάχρησης της κρατικής χρηματοδότησης και οικονομικής ενίσχυσης για την στήριξη των ως άνω εγκληματικών δραστηριοτήτων. Με τη διάταξη της δεύτερης παραγράφου προβλέπεται ότι η αναστολή της χρηματοδότησης και

¹³⁸ <http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22767&subid=2&pubid=63901061>

οικονομικής ενίσχυσης αίρεται, όπως είναι αυτονόητο, σε περίπτωση έκδοσης αμετάκλητου απαλλακτικού βουλεύματος ή αμετάκλητης αθωωτικής απόφασης.

Επιπροσθέτως, προβλέφθηκε ότι σε περίπτωση άσκησης δίωξης κατά του αρχηγού κόμματος ή του προέδρου κοινοβουλευτικής ομάδας ή εκείνου που ασκεί την πραγματική διεύθυνση κόμματος ή κατά περισσοτέρων του ενός δεκάτου των βουλευτών ή του ενός πέμπτου των ευρωβουλευτών ή του ενός δεκάτου των μελών του κεντρικού οργάνου διοίκησης κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων, σύμφωνα με το καταστατικό τους, για τα εγκλήματα των άρθρων 187 και 187Α του Ποινικού Κώδικα, αναστέλλεται κάθε είδους κρατική χρηματοδότηση και οικονομική ενίσχυση που προβλέπονται στον παρόντα νόμο.

10. Καταδίκη για ρατσιστικό εμπρησμό καταστήματος

Ποινές φυλάκισης συνολικά 3 ετών και 5 μηνών στον καθένα, επέβαλε στις 9 Νοεμβρίου 2013 το Τριμελές Πλημμελειοδικείο σε δύο πρόσωπα, που εκτιμάται ότι σχετίζονται με την Χρυσή Αυγή και κρίθηκαν ένοχοι με την επιβαρυντική περίπτωση του νόμου περί ρατσιστικής βίας, για εμπρησμό καταστήματος αλλοδαπού τον περασμένο Μάιο¹³⁹.

Οι δύο κατηγορούμενοι καταδικάστηκαν ερήμην τους, με ανασταλτικό αποτέλεσμα στην έφεση τους και με δικαίωμα εξαγοράς της ποινής τους, για τις κατηγορίες του εμπρησμού από κοινού, φθοράς ξένης ιδιοκτησίας και παράνομης βίας, που αφορούν εμπρησμό καφετέριας – μπαρ στην πλατεία Αμερικής, που διατηρούσε αλλοδαπός.

Το περιστατικό εξελίχθηκε ξημερώματα της 14ης Μαΐου 2013, όταν οι δύο δράστες πήγαν στον ιδιοκτήτη του καταστήματος, υπήκοο Τανζανίας και τον απείλησαν ότι αν δεν το κλείσει θα το κάψουν.

Στο κατάστημα μέσα σε λίγες ώρες εκδηλώθηκε φωτιά.

Η Αστυνομία έφθασε στα ίχνη των κατηγορουμένων μετά από υπόδειξη του θύματος, που αναγνώρισε τον έναν ως αυτόν που τον απείλησε να κλείσει το μαγαζί του.

Με την έναρξη της διαδικασίας οι δύο κατηγορούμενοι εμφανίστηκαν στο Τριμελές Πλημμελειοδικείο και δήλωσαν ότι δεν έχουν δικηγόρο και έτσι το δικαστήριο διέκοψε την δίκη για να διορίσει αυτεπάγγελτα συνήγορο υπεράσπισης. Ωστόσο, όταν επανήλθε η Έδρα, οι δύο κατηγορούμενοι είχαν αποχωρήσει από την αίθουσα. Στη δίκη κατέθεσε ο πρόεδρος κοινότητας Σενεγαλέζων, ο οποίος αναφέρθηκε σε παρόμοια περιστατικά που έχουν συμβεί σε βάρος συμπατριωτών του ή άλλων Αφρικανών.

139

<http://www.unhcr.gr/1againstracism/%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%B1%CE%B4%CE%AF%CE%BA%CE%B7-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%81%CE%B1%CF%84%CF%83%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C-%CE%B5%CE%BC%CF%80%CF%81%CE%B7%CF%83%CE%BC%CF%8C-%CE%BA%CE%B1%CF%84/>

Σύμφωνα με τον μάρτυρα, ο ένας εκ των δύο κατηγορουμένων μαζί με άλλους είχε μπει σε μαγαζί και είχαν πάρει προϊόντα, χωρίς να πληρώσουν, όταν δε η ιδιοκτήτρια τούς ζήτησε να της δώσουν τα χρήματα που όφειλαν, της απάντησαν: «στη χώρα μας είσαι, θες και να πληρώσουμε;».

Ο μάρτυρας κατέθεσε επίσης κι άλλο περιστατικό κατά το οποίο μέλη της Χρυσής Αυγής «έσπασαν ένα μαγαζί» και μετά εμφανίστηκε στον ιδιοκτήτη «βουλευτής του κόμματος και τον απείλησε πως αν καταγγείλει το περιστατικό θα του κάνουν μήνυση. Ο καταστηματαρχής φοβήθηκε και δεν έκανε τίποτα». Τέλος ο μάρτυρας αναφέρθηκε και σε περιστατικά ξυλοδαρμών αλλοδαπών. Στο δικαστήριο είχαν κληθεί κι άλλοι μάρτυρες, συμπατριώτες του θύματος, οι οποίοι, ωστόσο, δεν εμφανίστηκαν, όπως και ο πρόεδρος τους, καθώς, όπως αναφέρθηκε στο δικαστήριο από την πολιτική Αγωγή, φοβούνται.

Την ενοχή των δύο κατηγορουμένων ζήτησε στην αγόρευση του ο Εισαγγελέας Έδρας, κρίνοντας ότι οι πράξεις που τους αποδίδονται προέκυψαν «πέραν πάσης αμφιβολίας», ενώ πρότεινε, όπως και έγινε, να καταδικαστούν με τις επιβαρυντικές διατάξεις περί ρατσιστικής βίας.

Ο συνήγορος Πολιτικής Αγωγής Τ. Ζώτος ζήτησε από το δικαστήριο – αίτημα που ωστόσο δεν έγινε δεκτό – να αποστείλει την δικογραφία, μέσω της Εισαγγελίας, στις εφέτες ανακρίτριες που χειρίζονται την υπόθεση της Χρυσής Αυγής, με το σκεπτικό ότι τα στοιχεία καταδεικνύουν πως οι ενέργειες των κατηγορουμένων εντάσσονται στο πλαίσιο δράσης εγκληματικής οργάνωσης. Στην αγόρευση του ο δικηγόρος επικαλέστηκε έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη για την περίοδο 2012-2013, σύμφωνα με την οποία έχουν καταγραφεί 285 περιστατικά σοβαρής ρατσιστικής βίας στο νομό Αττικής.

Ο δικηγόρος ανέφερε ότι «η περίοδος αυτή συμπίπτει με την είσοδο της ΧΑ στη Βουλή και στο Δήμο της Αθήνας» και τόνισε ότι όλα τα περιστατικά σταμάτησαν, μετά τις συλλήψεις της ηγεσίας της ΧΑ.

Το δικαστήριο υιοθετώντας την εισαγγελική πρόταση επέβαλε στον κάθε κατηγορούμενο ποινή φυλάκισης 30 μηνών για τον εμπρησμό, ενός έτους για φθορά ξένης ιδιοκτησίας και 10 μηνών για παράνομη βία.

Κατά συγχώνευση στον καθένα, η ποινή ορίστηκε στους 41 μήνες εξαγοράσιμη προς 10 ευρώ ημερησίως, ενώ η έφεσή τους έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

11. Καταδίκη δύο λιμενικών για βασανιστήρια κατά αλλοδαπού

Στις 25/11/2013 το Πενταμελές Ναυτοδικείο Πειραιά καταδίκασε δύο εκ των τριών κατηγορουμένων λιμενικών που κατηγορούνταν για βασανιστήρια μέσω των μεθόδων του αποκλεισμού της αναπνοής έως τα όρια του πνιγμού και της ασφυξίας (υγρό και στεγνό υποβρύχιο) και της εικονικής εκτέλεσης, καθώς και άλλες βαρύτερες προσβολές ανθρωπίνης αξιοπρέπειας σε βάρος ενός πρόσφυγα, αμέσως μετά την είσοδό του στην Ελλάδα και κατά τη μεταφορά ομάδας προσφύγων στο λιμάνι της Χίου¹⁴⁰. Το περιστατικό έχει καταγραφεί

---

¹⁴⁰ Δελτίο Τύπου Ομάδας δικηγόρων για τα δικαιώματα μεταναστών και προσφύγων, 26/11/2013

στην έκθεση της Ομάδας δικηγόρων για τα δικαιώματα προσφύγων και μεταναστών και της οργάνωσης Proasyl «Η αλήθεια μπορεί να είναι πικρή, αλλά θα πρέπει να ειπωθεί – Η κατάσταση των προσφύγων στην περιοχή του Αιγαίου και οι πρακτικές του Ελληνικού Λιμενικού Σώματος», που είχε δημοσιοποιηθεί το 2007 και είχε λάβει μεγάλη δημοσιότητα.

Οι δύο κατηγορούμενοι καταδικάστηκαν σε ποινές κάθειρξης 6 ετών και φυλάκισης 3 ετών με ανασταλτικό αποτέλεσμα, ενώ τους επιβλήθηκαν πολυετείς ποινές αποστέρησης πολιτικών δικαιωμάτων, καθώς και στον πρώτο εξ αυτών καθαίρεση από το βαθμό του, μετά την αμετάκλητη εκδίκαση της υπόθεσης.

6. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΡΟΝΟΙΑΣ

A) Κρούσματα παραβιάσεων του δικαιώματος σε υγεία και Πρόνοια

1) Χωρίς χρηματοδότηση το κέντρο ασυνόδευτων ανηλίκων στη Μυτιλήνη

Χωρίς γιατρούς και προσωπικό έχει μείνει το δεύτερο μεγαλύτερο κέντρο φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων προσφύγων στην Αγιάσο της Μυτιλήνης, καθώς από την 1η Απριλίου 2013 έχει διακοπεί η χρηματοδότησή του από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή¹⁴¹.

Η μονάδα της Αγιάσου καλύπτει το 20% των προσφερόμενων θέσεων φιλοξενίας για ανήλικους πρόσφυγες σε πανελλαδικό επίπεδο. Μέσα σε πέντε χρόνια έχει υποστηρίξει 3.500 ανήλικους πρόσφυγες, ενώ έχει αναγνωρισθεί διεθνώς η συμβολή της, σύμφωνα με την Εφημερίδα των Συντακτών.

Σήμερα δεν υπάρχει κανένας κοινωνικός λειτουργός, ψυχολόγος, γιατρός, καθαριστής, παρά μόνο το συνεργείο φύλαξης που ανήκει σε ιδιωτικό εργολάβο.

Σύμφωνα με το ρεπορτάζ της εφημερίδας, το κονδύλι για τη μηνιαία λειτουργία του Κέντρου ήταν 61.000 ευρώ, αλλά το κόστος λειτουργίας δεν ξεπερνούσε τις 52.000, με αποτέλεσμα να επιστρέφονται και χρήματα.

2) Προκαταρκτική εξέταση σε βάρος εργαζομένων του Νοσοκομείου Σάμου, λόγω διαμαρτυρίας για τη ρατσιστική αιμοδοσία της «Χρυσής Αυγής»

Στις 27 Απριλίου 2013 στο Νοσοκομείο Σάμου, η «Χρυσή Αυγή» κάλεσε τα μέλη της σε πανελλαδική αιμοδοσία «μόνο για Έλληνες» παραβιάζοντας την ισχύουσα νομοθεσία και την ιατρική δεοντολογία που δεν επιτρέπουν

---

¹⁴¹ <http://www.kar.org.gr/?p=20868>

φυλετική ή άλλου είδους διάκριση στην εθελοντική αιμοδοσία¹⁴². Με τον τρόπο αυτό η εν λόγω οργάνωση εκδήλωσε για άλλη μια φορά το ρατσιστικό της πρόσωπο χωρίς επιτυχία, αφού η συγκεκριμένη απαράδεκτη πρακτική της συνάντησε σθεναρή αντίδραση από πλήθος εργαζομένων του Νοσοκομείου και πολιτών της Σάμου.

Η αιμοδοσία στην Ελλάδα υποχρεούται νομικά να αποδέχεται τον κώδικα της International Society of Blood Transfusion που στο άρθρο 6 ορίζει ότι «η αιμοδοσία δεν πρέπει να βασίζεται σε διάκριση κανενός είδους (φύλου, φυλής, εθνικότητας ή θρησκείας). Ούτε ο δότης ούτε ο εν δυνάμει λήπτης έχει το δικαίωμα να απαιτήσει την άσκηση κάποιας τέτοιας διάκρισης». Εξάλλου τόσο το Εθνικό Κέντρο Αιμοδοσίας όσο και ο Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος σε σχετικές ανακοινώσεις τους έχουν ξεκαθαρίσει ότι η πρόσβαση στο αίμα δεν επηρεάζεται από φυλετικά ή εθνικά κριτήρια και έχουν καταδικάσει τη συμμετοχή ιατρικού προσωπικού σε εκδηλώσεις διακρίσεων, καθώς παραβιάζεται βάνουσα ο όρκος και ο Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας.

Παρόλα αυτά, η πρώην διοικήτρια του Νοσοκομείου Σάμου, κα Β. Σιδέρη-Πατλάκα με αναφορά της την ίδια ημέρα παρέπεμψε στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Σάμου, τους εργαζόμενους που συμμετείχαν στη ματαίωση της ρατσιστικής αιμοδοσίας και στη συνέχεια ο Εισαγγελέας προέβη σε διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης.

3) Ρατσιστικοί έλεγχοι χρυσαυγίτων σε νοσοκομείο της Νίκαιας για εντοπισμό αλλοδαπών νοσοκόμων

Στις 24 Ιουλίου 2013 , χρυσαυγίτες μπήκαν στο Νοσοκομείο της Νίκαιας για να προβούν σε ρατσιστικές «αγαθοεργίες»¹⁴³. Απωθήθηκαν από τους εργαζόμενους και αποχώρησαν.

Από τηλεφωνική επικοινωνία: κατά τις 11.30 το πρωί σήμερα, μέλη της Χρυσής Αυγής εμφανίστηκαν στο Γενικό Νοσοκομείο της Νίκαιας με σκοπό να διαδώσουν το ρατσιστικό τους κήρυγμα με το πρόσχημα της παροχής ρούχων και φαγητού σε ασθενείς. Λίγο μετά, έγιναν αντιληπτοί από εργαζόμενους του νοσοκομείου, γιατρούς και νοσηλεύτες, που αντέδρασαν έντονα στην προσπάθεια εκμετάλλευσης του ανθρώπινου πόνου από τα μέλη της νεοναζιστικής συμμορίας που τελικά εκδιώχθηκαν από το νοσοκομείο. Η «παρέμβαση» των χρυσαυγίτων (πάνω από δέκα τον αριθμό) είχε και χαρακτηριστικά «ελέγχου», αφού σύμφωνα με γιατρό τραβούσαν και φωτογραφίες ατόμων και θαλάμων πριν τους σταματήσουν οι εργαζόμενοι. Τέτοιους «ελέγχους» (π.χ. για μετανάστριες νοσοκόμες) οι χρυσαυγίτες έχουν επιχειρήσει και σε άλλα νοσοκομεία στο παρελθόν.

4) Δεμένοι με χειροπέδες νοσηλεύονται μετανάστες παρά τις αντίθετες ιατρικές εντολές

Σε κρατητήρια είχαν μετατραπεί μέσα στο 2013 μονάδες θεραπείας των δημόσιων νοσοκομείων, σε εφαρμογή εντολής των αστυνομικών αρχών η

¹⁴² Ερώτηση ΣΥΡΙΖΑ στη Βουλή των Ελλήνων, 3/09/2013

¹⁴³ <http://left.gr/news/ekdioxi-hraysiaigiton-apo-nosokomeio-tis-nikaias>

οποία αντιβαίνει τις ιατρικές μεθόδους, όπως κατήγγειλαν γιατροί στις 28/5/2013¹⁴⁴. Μετανάστες οι οποίοι νοσηλεύονται, βρίσκονται κλειδωμένοι σε δωμάτια και δεμένοι στα κρεβάτια τους με χειροπέδες, παρά τις αντίθετες εντολές των γιατρών.

Στην καταγγελία αυτή προβαίνει ο διευθυντής Ψυχίατρος Θ. Μεγαλοοικονόμου, αναφέροντας συγκεκριμένα ότι «εδώ και περίπου δυο εβδομάδες νοσηλεύεται με σοβαρό ψυχιατρικό πρόβλημα στο ΨΝΑ (9ο ΨΤ) ένας μετανάστης «χωρίς χαρτιά», από το Μπανγκλαντές, φρουρούμενος στην διάρκεια της νοσηλείας του επειδή ακριβώς είχε συλληφθεί χωρίς χαρτιά, εκρατείτο για πάνω από 20 μέρες στο ΑΤ Αγ. Παντελεήμονα και από εκεί μεταφέρθηκε στο ΨΝΑ». Σύμφωνα με τον κ. Θ. Μεγαλοοικονόμου, ο διοικητής του Αστυνομικού Τμήματος Χαϊδαρίου, που φαίνεται να ρυθμίζει τα της φρούρησης των νοσηλευόμενων οι οποίοι είναι κρυστούμενοι, «είχε έλθει αυτοπροσώπως στο ΨΝΑ για να απαιτήσει τη νοσηλεία του σε κλειδωμένο τμήμα, παροτρύνοντας τους φρουρούς να τον δένουν με χειροπέδες στο κρεβάτι όταν αυτοί κρίνουν».

Το θέμα είναι -προσθέτει ο κ. Μεγαλοοικονόμου- ότι «παρά την έντονη αντίδραση των ιατρών, με δική παρότρυνση του διοικητή του ΑΤ Χαϊδαρίου, πολλοί (όχι, όμως, όλοι) από τους εκάστοτε φρουρούς, παρά την απαγόρευση από την θεραπευτική ομάδα της κλινικής λόγω, πέραν όλων των άλλων, και της ζημιάς που αυτή η πρακτική κάνει στην πορεία της αρρώστιας του ασθενή και στην ανάρρωσή του, δένουν αυθαίρετα τον ασθενή στο κρεβάτι του (για να μην το «σκάσει»)». Το γεγονός αυτό, επισημαίνει ο διευθυντής της ΨΝΑ, ισοδυναμεί με βασανιστήριο, ψυχικό και σωματικό και λειτουργεί στην κατεύθυνση της επιδείνωσης της ψυχικής κατάστασης του ασθενή.

Τελικά, καταλήγει ο κ. Μεγαλοοικονόμου αναρωτώμενος, «ποιός διοικεί τα νοσοκομεία; Το θεραπευτικό προσωπικό ή η αστυνομία; Μήπως ζούμε στιγμές από ένα μέλλον, που δεν είναι πολύ μακριά (αν δεν υπάρξει αντίδραση) όπου και τα νοσοκομεία θα γίνουν παραρτήματα και θα παίρνουν διαταγές από την αστυνομία»;

«Η αυθαιρεσία των φρουρών του κρατουμένου κ. Alihmia MD, ο οποίος νοσηλεύεται στο 9^ο ΨΤ, συνεχίζεται, όχι από όλες τις βάρδιες των φρουρών, αλλά από αρκετές από αυτές, με την προτροπή και την κάλυψη της ηγεσίας τους.

Σήμερα το πρωί (23 Μαΐου 2013) οι γιατροί του τμήματος αντίκρισαν έκπληκτοι τον ασθενή δεμένο στο κρεβάτι με χειροπέδες, επειδή, λέει, είχε ανοιχτεί για λίγο το παράθυρο για αερισμό του δωματίου. Δεν ρώτησαν, ούτε ενημέρωσαν κανένα από το προσωπικό του τμήματος γι' αυτό που έκαναν και είπαν μάλιστα ότι έτσι παρέλαβαν τον ασθενή από την νυκτερινή βάρδια που έχει προηγηθεί, δηλαδή, δεμένο με χειροπέδες (αν και τη νύχτα δεν προέκυπτε ζήτημα ανοικτού παραθύρου).

---

¹⁴⁴ <http://www.nez.gr/archives/12720>

Σημειωτέον ότι άλλες βάρδιες φρουρών, τις προηγούμενες ημέρες, δεν προέβησαν σε παρόμοια ενέργεια, αν και το παράθυρο ανοίγει κατά διαστήματα στην διάρκεια της ημέρας.

Η ενέργεια αυτή αποτελεί βάνουση καταπάτηση των συνθηκών νοσηλείας, των κανονισμών λειτουργίας του νοσοκομείου και εν τη ουσία βασανιστήριο του ασθενούς. Δεν είναι άσχετες αυτές οι συμπεριφορές από το κλίμα που διαμορφώθηκε από την πρώτη μέρα της νοσηλείας του εν λόγω ασθενούς στο 9οΨΤ, με την παρέμβαση του Διοικητή του ΑΤ Χαϊδαρίου, τόσο με τις σχετικές οδηγίες που έδινε στους φρουρούς, όσο και με την αλληλογραφία που άνοιξε με το ΔΣ και το κλίμα που αυτή η επικοινωνία δημιούργησε γύρω από τη μεταχείριση του συγκεκριμένου ασθενούς».

5) Διοργάνωση ρατσιστικής αιμοδοσίας μόνο για Έλληνες από τη Χρυσή Αυγή στη Λάρισα

Συγκέντρωση διαμαρτυρίας μελών αντιρατσιστικών οργανώσεων πραγματοποιήθηκε στις 23 Απριλίου 2013 έξω από το Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας με αφορμή αιμοδοσία μελών της Χρυσής Αυγής, που σε ανακοίνωσή τους καλούσαν να δώσουν αίμα «Έλληνες για Έλληνες»¹⁴⁵. Στο σημείο υπήρχαν ισχυρές αστυνομικές δυνάμεις, η παρουσία των οποίων περιόρισε τις αντιδράσεις και την ένταση σε λεκτικό επίπεδο, αφού οι διαμαρτυρόμενοι δεν ήρθαν σε επαφή με τα μέλη της ΧΑ που προσήλθαν προκειμένου να δώσουν αίμα.

Έτσι η αντιπαράθεση περιορίστηκε σε ανταλλαγή συνθημάτων. Οι τόνοι ανέβηκαν, όταν έκανε την εμφάνιση του ο βουλευτής Μαγνησίας της Χρυσής Αυγής Π. Ηλιόπουλος καθώς από την μεριά των διαμαρτυρομένων εκσφενδονίστηκαν κυπελάκια με καφέ και νερά. Με την ολοκλήρωση της αιμοδοσίας και υπό αστυνομικό κλοιό αποχώρησαν τα μέλη της Χρυσής Αυγής και εν συνεχεία και οι διαμαρτυρόμενοι.

Από την πλευρά του ο διοικητής της 5ης ΥΠΕ Λάζαρος Μακρής, δήλωσε ότι το αίμα που έδωσαν τα μέλη της Χρυσής Αυγής θα διατεθεί όπου κρίνει απαραίτητο το Νοσοκομείο χωρίς προϋποθέσεις και περιορισμούς. Ένταση προκλήθηκε και στο Παναρκαδικό Τρίπολης κατά τη διάρκεια εθελοντικής αιμοδοσίας μελών της τοπικής οργάνωσης της Χρυσής Αυγής. Εικονολήπτης τοπικού μέσου δέχτηκε επίθεση από μέλη της οργάνωσης, τα οποία ζήτησαν να διαγράψει από το κινητό του τηλέφωνο το υλικό, προκειμένου να μην φαίνονται πρόσωπα.

Έξω από την είσοδο του νοσοκομείου, στελέχη από σωματεία εργαζομένων που πρόσκεινται στο ΠΑΜΕ, μαζί με τον επικεφαλής της Λαϊκής Συσπείρωσης

---

¹⁴⁵ ΕΘΝΟΣ, 27 Απριλίου 2013

στο περιφερειακό συμβούλιο Πελοποννήσου, Νίκο Γόντικα πραγματοποίησαν παράσταση διαμαρτυρίας.

Ο επικεφαλής της Λαϊκής Συσπείρωσης στο ΠΕΣΥ Πελοποννήσου σε δηλώσεις ανέφερε ότι - η παρουσία τους - ανάγκασε να δώσουν αίμα όπως όλοι οι πολίτες, χωρίς να αναγράφεται τίποτα ιδιαίτερο στις φιάλες αίματος.

6) Κίνδυνος αποχωρισμού μητέρας από παιδί που γέννησε σε μαιευτήριο

Στα τέλη Αυγούστου 2013 ένα βρέφος, κόρη 32χρονης Αλβανής Ρομά, στάλθηκε από το κρατικό μαιευτήριο, όπου γεννήθηκε, σε ίδρυμα, ως ορφανό ή ως εγκαταλελειμμένο, γιατί δεν βρέθηκε κανένας τρόπος να πιστοποιηθεί ότι η μητέρα που το γέννησε ήταν η γυναίκα η οποία το διεκδικούσε μέχρι την τελευταία στιγμή¹⁴⁶.

Με όσα μέσα της επέτρεπαν η απορία της και ο φόβος της να μην απελαθεί, λόγω μη νόμιμης διαμονής στη χώρα.

Η ιστορία της Μιράντας και του αβάπτιστου παιδιού της, που έφτασε μέχρι και στον Συνήγορο του Πολίτη, χωρίς όμως να επιτευχθεί το ζητούμενο, να μη χωριστεί η μάνα από το παιδί, είναι ένα παζλ γκρίζων στιγμών που συνθέτουν τη φοβική, τραγική ενίοτε, πραγματικότητα που βιώνουν κάποια πλάσματα, γεννήματα ενός κατώτερου Θεού.

Ανθρωποι που στερούνται νόμιμων εγγράφων, και πολλές φορές η ανέχεια, το περιθώριο και η έλλειψη κρατικής μέριμνας τους οδηγούν σε «στραβοπατήματα» που αποβαίνουν μοιραία.

Η γυναίκα της ιστορίας μας, μητέρα άλλων τεσσάρων παιδιών (έχασε το πέμπτο γιατί δεν είχε τα χρήματα να πληρώσει για τη θεραπεία της ασθένειάς του), γέννησε το εννιάμηνο σήμερα βρέφος τον περασμένο Μάρτιο.

Το νεογέννητο παρέμεινε σε θάλαμο λόγω προωρότητας και η μητέρα πήρε εξιτήριο δίνοντας λανθασμένο όνομα, λόγω του φόβου της απέλασης.

Κι όταν το βρέφος ήταν έτοιμο για έξοδο από το μαιευτήριο της ζητήθηκε -και εύλογα- απόδειξη ταυτότητας, που όμως δεν ήταν σε θέση να παράσχει.

Τότε απευθύνθηκε στη ΜΚΟ «Ελληνική Δράση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα» προκειμένου να τη βοηθήσουν να πάρει το μωρό της.

Από την κοινωνική υπηρεσία ενημέρωσαν την πρόεδρο της ΜΚΟ, δικηγόρο Ηλέκτρα - Λήδα Κούτρα, ότι «βλέπουμε πολύ κόσμο και κανείς δεν θυμάται τη μητέρα» κι όταν αντιπροτάθηκε η διενέργεια εργαστηριακών εξετάσεων (DNA test) η απάντηση ήταν ότι «πρόκειται για ακριβή εξέταση και η κοπέλα είναι ανασφάλιστη». Η ΜΚΟ υπέβαλε σχετική αναφορά προς τον Συνήγορο του Πολίτη και τον Κύκλο Δικαιωμάτων του Παιδιού, ζητώντας την παρέμβασή τους για να δοθεί λύση στο πρόβλημα.

---

¹⁴⁶ <http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=230085>

Ο βοηθός Συνηγόρου του Πολίτη για τα δικαιώματα του Παιδιού απευθύνθηκε στο νοσοκομείο, ζητώντας ενημέρωση για τις τυχόν ενέργειες στις οποίες προετίθετο να προβεί «με δεδομένο ότι η αποτροπή των μη αναγκαίων καθυστερήσεων θα είναι προς το συμφέρον του παιδιού, ειδικά στην ιδιαίτερα ευάλωτη ηλικία που βρίσκεται».

Ποιο ήταν το αποτέλεσμα; Το παιδί με εισαγγελική παραγγελία μεταφέρθηκε σε Κέντρο Βρεφών, παρ' όλο που η ΜΚΟ είχε ενημερώσει για την πρόθεση των μελών της να συγκεντρώσουν τα χρήματα για το τεστ DNA. Σχετική αίτηση σε εισαγγελέα να δώσει παραγγελία για εξέταση DNA κι όταν πιστοποιηθεί η μητρότητα να παραδοθεί το παιδί στη μητέρα, είχε απορριφθεί ως μη στηριζόμενη στο νόμο.

Στην εξέλιξη αυτή συνέβαλε σύμφωνα με τη σχετική αλληλογραφία η αντιφατική συμπεριφορά της Μιράντας σε σχέση με τα στοιχεία ταυτότητάς της αλλά και η αποκάλυψη -στη συνέχεια- των πραγματικών της στοιχείων, από τα οποία προέκυπτε η κράτησή της για ένα διάστημα σε σωφρονιστικό κατάστημα. Η γυναίκα, παρ' ότι υποστηρίζει ότι «την έμπλεξαν», είχε δικαστεί για ποινική υπόθεση, η εκτίμηση όμως της κοινωνικής λειτουργού της φυλακής γι' αυτήν κάθε άλλο παρά επικίνδυνο για τα παιδιά της και την κοινωνία άτομο έδειχνε. Η ίδια όταν είχε έρθει η ώρα της αποφυλάκισής της, οπότε κι έπρεπε να απελαθεί, ζήτησε να παραμείνει κρατούμενη μέχρι να τελειώσουν τα παιδιά το σχολείο. Κι όταν τελικά βγήκε κι απελάθηκε, επέστρεψε στην Ελλάδα με τα πόδια, προκειμένου να πάρει κοντά της ένα από τα παιδιά της που παρέμενε σε ίδρυμα.

Στο σχετικό έγγραφο η κοινωνική λειτουργός πιστοποιούσε την πολύ καλή διαγωγή της, αλλά και τη σχέση αγάπης με τα παιδιά της.

«Είναι συνεργάσιμη και προσπαθεί φιλότιμα να φροντίσει τα παιδιά της. Λείπει το υποστηρικτικό περιβάλλον και σε περίπτωση που υπάρξει στήριξη, είναι σε θέση να την αξιοποιήσει θετικά για την ίδια και τα παιδιά της. Όταν αποφυλακιστεί, επιθυμεί να μείνουν στην Ελλάδα επειδή δεν έχει τη δυνατότητα να τα φροντίσει στην Αλβανία. Τα παιδιά έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα, φοιτούν σε ελληνικό σχολείο και δεν επιθυμούν να ζήσουν στην Αλβανία», υποστήριζε η κοινωνική λειτουργός.

Σύμφωνα όμως με την τελευταία ενημέρωση του βοηθού Συνηγόρου του Πολίτη προς τη ΜΚΟ, που ασχολείται με το θέμα, έχουν πλέον γίνει από την αρμόδια κοινωνική υπηρεσία του νοσοκομείου όλες οι οφειλόμενες ενέργειες για τη διασφάλιση του βρέφους, δεν υφίσταται θέμα παραβίασης δικαιώματος παιδιού, για το οποίο την αποφασιστική κρίση είχε εισαγγελέας ανηλίκων, οπότε και η σχετική αναφορά θα μπει στο αρχείο.

Και το καυτό ερώτημα που εγείρεται, πέρα από τις όποιες ενστάσεις για την ταχύτητα με την οποία κινήθηκε η αρχή, είναι το κατά πόσο τα δεδομένα που μέτρησαν περισσότερο στη ζυγαριά των αρμοδίων είναι τα σωστά για το μέλλον του βρέφους.

Από την πλευρά της η κ. Κούτρα λέει για τη Μιράντα ότι «όσοι τη γνώρισαν με τα παιδιά της θα καταλάβαιναν πόσο καλή μάνα θα ήταν αν είχε τη μισή από την υποστήριξη που οφείλει το κράτος να παρέχει».

Κι εκφράζει την άποψη ότι «τα δικαιώματα των Ρομά παραβιάζονται βάνουσα στην Ελλάδα. Πρώτα καταδικάζονται από την πολιτεία σε συνθήκες εξαθλίωσης και μετά "κρίνονται" για τις γονεϊκές επιδόσεις τους».

7) Κατάργηση επιδόματος πολύτεκνων για μεταναστούπουλα που δεν έχουν ελληνική ιθαγένεια

Ακόμη ένα πρόβλημα ήρθε να προστεθεί το Μάρτιο 2013 στις οικογένειες μεταναστών που μένουν μόνιμα στη χώρα μας αλλά τα παιδιά τους δεν έχουν ελληνική υπηκοότητα¹⁴⁷. Σύμφωνα με νέα ρύθμιση του υπουργείου Οικονομικών, οι πολύτεκνοι αυτής της κατηγορίας δεν θα δικαιούνται το επίδομα των 1.500 ευρώ ακόμη και αν υποβάλλουν κανονικά φορολογική δήλωση. Οι νέες νομοθετικές ρυθμίσεις "για τα επενδυτικά εργαλεία ανάπτυξης, παροχή πιστώσεων και άλλες διατάξεις" ορίζει ως δικαιούχους του πολυτεκνικού επιδόματος πολίτες άλλων κρατών που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα και είναι γονείς τέκνων ελληνικής υπηκοότητας.

Στην περίπτωση που μια οικογένεια μεταναστών έχει τρία παιδιά αλλά το ένα εξ αυτών δεν έχει ελληνική υπηκοότητα, δεν θα θεωρείται τρίτεκνη άρα δεν θα μπορεί να λάβει το επίδομα, το οποίο έρχεται να αντικαταστήσει τις φοροαπαλλαγές για τα παιδιά, που καταργήθηκαν με το νέο φορολογικό νομοσχέδιο.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το προηγούμενο φορολογικό καθεστώς έδινε το δικαίωμα της φοροαπαλλαγής σε τρίτεκνες-πολύτεκνες οικογένειες ανεξαρτήτως υπηκοότητας των παιδιών τους.

8) Προσφυγή του Φόρουμ Μεταναστών, του Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες και γιατρών στο Συμβούλιο Επικρατείας για τη διαφοροποίηση των νοσηλίων των αλλοδαπών μη μόνιμων κατοίκων Ελλάδας

Στις 2 Φεβρουαρίου 2013 οργανώσεις πολιτών ζήτησαν να ακυρωθεί ως αντισυνταγματική, αντίθετη στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), στον χάρτη θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη Σύμβαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η από 28.10.2012 υπουργική απόφαση με την οποία καθορίζεται ότι τα νοσήλια στα νοσοκομεία για τους αλλοδαπούς μη μόνιμους κατοίκους της χώρας μας θα είναι σχεδόν διπλάσια από τα κανονικά (αυτά των Ελλήνων)¹⁴⁸.

Συγκεκριμένα, υπέβαλαν προσφυγές στο Συμβούλιο της Επικρατείας το Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών, το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες, η Ένωση Ιατρών Νοσοκομείων Αθηνών- Πειραιώς και 15 γιατροί του ΕΣΥ από διάφορα νοσοκομεία της πρωτεύουσας και του Πειραιά. Σύμφωνα με την

¹⁴⁷ <http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=348708>

¹⁴⁸ <http://www.kerdos.gr/default.aspx?id=1872616&nt=103>

επίμαχη υπουργική απόφαση, τα ημερήσια νοσήλια (Κλειστά Ελληνικά Νοσήλια- ΚΕΝ) για τους πολίτες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των τρίτων χωρών, μη μόνιμων κατοίκων Ελλάδας, υπολογίζονται με «συντελεστή μισθολογικού κόστους 2,09 επί της τιμής που αναγράφεται στον πίνακα ΚΕΝ».

Όμως, με τον τρόπο αυτόν αυξάνονται τα νοσήλια για τους αλλοδαπούς μη μόνιμους κατοίκους της χώρας μας, υποστηρίζουν όσοι προσέφυγαν στο Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο. Έτσι όμως διαφοροποιείται η παροχή υπηρεσιών υγείας για τους αλλοδαπούς με μόνο κριτήριο το γεγονός ότι δεν είναι μόνιμοι κάτοικοι Ελλάδας. Όπως αναφέρουν στις προσφυγές, η διαφοροποίηση αυτή αντίκειται στα άρθρα 2, 5, 20, 21, 25 και 43 του Συντάγματος και στην ευρωπαϊκή νομοθεσία (ΕΣΔΑ, Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και Σύμβαση Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Επιπρόσθετα, οι γιατροί υποστηρίζουν ότι η νομιμοποίησή τους να προσφύγουν στο Συμβούλιο της Επικρατείας πηγάζει, από τον Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας και το άρθρο 120 του Συντάγματος που ορίζει ότι η τήρηση του συνταγματικού χάρτη επαφίεται στον πατριωτισμό των Ελλήνων.

B) Καλές πρακτικές

1. Υπουργική απόφαση για ιατρικό έλεγχο εισερχόμενων μεταναστών

Στις αρχές Νοεμβρίου 2013 εκδόθηκε Υπουργική Απόφαση σχετικά με το "Πρόγραμμα ιατρικού ελέγχου, ψυχοκοινωνικής διάγνωσης και υποστήριξης και παραπομπής των εισερχομένων χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα υπηκόων τρίτων χωρών σε δομές πρώτης υποδοχής.¹⁴⁹

Μάλιστα, με τις διατάξεις του άρθρου 6 περί ανηλίκων και προσδιορισμού της ηλικίας θεσμοθετήθηκε για πρώτη φορά στη χώρα μας διαδικασία προσδιορισμού ηλικίας και διαπίστωση της ανηλικότητας. Το Γραφείο της Ύπατης Αρμοστείας συνέβαλε σημαντικά στο διάλογο και τη σχετική διαβούλευση μεταξύ των αρμοδίων αρχών.

2. Εμβολιασμός ΡΟΜΑ από το ΙΑΚ Δήμου Αλεξάνδρειας

Το Ιατροκοινωνικό Κέντρο Φροντίδας για τσιγγάνους του Δήμου Αλεξάνδρειας, σε συνεργασία με το Δημοτικό Σχολείο Κορυφής και το Νηπιαγωγείο Παλαιόχωρας και την έμπρακτη συνδρομή του Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.), πραγματοποιήσε δωρεάν εμβολιασμό την Παρασκευή 22 και το Σάββατο 23 Μαρτίου στο προαύλιο χώρο του Νηπιαγωγείου Παλαιόχωρας¹⁵⁰.

¹⁴⁹ Υπουργική Απόφαση με αριθμ. Υ1.Γ.Π.οικ.92490, (ΦΕΚ Β' 2745)

¹⁵⁰ http://xronika05.blogspot.gr/2013/03/blog-post_5418.html?spref=fb

Η δράση, που υποστηρίχτηκε από κλιμάκιο ειδικών του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. Αθηνών και κινητή μονάδα εμβολιαστικού κέντρου, περιλάμβανε τον εμβολιασμό 98 παιδιών Ρομά ηλικίας από 3 μηνών έως και 16 ετών. Το αίτημα για τον εμβολιασμό των παιδιών προήλθε στο Ιατροκοινωνικό Κέντρο, τόσο από τη Διευθύντρια του Δημοτικού Κορυφής όσο και από την Προϊσταμένη του Νηπιαγωγείου
